

Haruki
Murakami

**Norské
dřevo**

krát vyprávěla?
olích. Nevím ani, zda taková stud-
asi byla jen představa, označení
olu se spoustou dalších problémů,
h začaly splétat v hlavě. Přesto si
žů tu svou krajinu s plání vůbec
studny, kterou jsem na vlastní oči
nesmazatelně vypálen. Dovedu ji
zí tam, kde končí tráva a začínají
lesa. Sotva metr široká, temná dí-
v zemi, záludně skrytá v trávě.
ené kamenné roubení. Je tam jen
kamenné obložení vybledlo v deš-
y. Místy je popraskané a některé
děr, které po nich zbyly, kloužou
tvoru není vidět nic, ani když se
zpečně vím, je, že je strašlivě hlu-
dno. A tak je ta díra až po okraj
adá, jako by ji navařili ze všech

ISBN 80-207-1193-7

9 788020 711939

ki Murakami

SVĚTOVÁ

ODEON

Přeložil Tomáš Jurkovič

Copyright © 1987 by Haruki Murakami
Czech edition © Euromedia Group k. 8., 2005

ISBN 80-207-1193-7

Je mi sedmatřicet let a sedím na sedadle v Boeingu 747. Obří letadlo klesá vysokou vrstvou mraků níž a níž, brzy už přistaneme na hamburském letišti. Země pod námi je prosáklá studeným listopadovým deštěm. Technický personál v pláštěnkách, fádni letištní budova s vlajkami i reklamní billboardy BMW, všechno je tmavé jako krajina ze starého vlámského obrazu.

Takže jsem zase v Německu, napadá mě.

Letadlo přistává a nápis *Zákaz kouření* zhasíná. Ze stropních reproduktorů se začíná linout tichá hudba. Poznávám tu melodii. Je to *Norwegian Wood* od Beatles, v nasládlé orchestrální úpravě, a já díky nijako vždycky naráz ztrácím klid. Vlastně – ne jako vždycky. Tentokrát mě vyvádí z míry mnohem víc a silněji než kdy předtím. Předkláním se a schovávám obličej do dlaní. Mám strach že mi praskne hlava.

Za chvilku už je tu německá letuška. Ptá se mě anglicky, jestli mi není špatně. Ne, jsem v pořádku, jen se mi trochu zatočila hlava.

„Opravdu vám nic není?“

„Ne, děkuji.“

Letuška se usmívá. Z reproduktorů teď začala hrát nějaká skladba od Billyho Joela. Zvedám hlavu, dívám se na zamračenou oblohu nad Severním mořem a vzpomínám na věci, které jsem v životě ztratil. Na promarněný čas, na lidi, co umřeli nebo jsem je opustil, na vzpomínky, co už se

nikdy nevrátí. Letadlo mezitím úplně zastavilo. Cestující rozepínají bezpečnostní pásy a z úložných prostorů vytahují kabáty a tašky, já jsem ale v myšlenkách pořád na té pláni. Cítím vůni trávy a vítr na tvářích, slyším, jak zpívají ptáci. Je podzim 1969 a brzy mi bude dvacet...

Stejně jako před chvílí přichází letuška a sedá si vedle mne. Ptá se, jestli už je mi lépe.

„Jsem v pořádku, děkuji. Jen mi bylo trochu smutno,“ zkouším se pousmát.

„To znám. Sama se tak cítím každou chvíli,“ přikyvuje letuška. Vstává ze sedadla, usmívá se na mě.

„Přeji vám hezký výlet. Auf Wiedersehen!“

„Auf Wiedersehen!“ odpovídám i já.

Na tu pláň si přesně vzpomínám i teď, po víc než osmnácti letech.

Hory, ze kterých několikadenní deštík smyl prach léta, svítily hlubokou, svěží zelení.

Říjnový vítr kýval sem a tam pampovou trávou, a na modré obloze visel přímo v zenitu jako přimrzlý dlouhý úzký mrak. Nebe bylo vysoké, až oči bolely. Vítr foukal přes pláň, zlehounka čechral Naočiny vlasy a ztrácel se v nedalekém smíšeném lese. Listí na vrcholcích stromů šumělo a odněkud z dálky se ozýval pes. Jeho lehce zastřený hlas jako by přicházel z jiného světa. Dál nebylo slyšet nic. Nezaslechli jsme už ani hlásek. A nepotkali ani živáčka. Jen dva červení ptáci vylétli, asi něčím poplašení, z pláně, a schovali se do lesa. A jak jsme tak šli, vyprávěla mi Naoko o studni.

Lidská paměť je záhadná. Když jsem na té pláni opravdu byl, skoro vůbec jsem si jí nevšímal. Neudělala na mě žádný zvláštní dojem. Vůbec by mě nenapadlo, že si ji budu ještě

po osmnácti letech pamatovat do všech podrobností. Abych řekl pravdu, na krajinách mi tehdy naprosto nezáleželo. Myslel jsem na sebe, na krásnou Naoko, co jde vedle mě, na sebe a na ni, a pak zas na sebe. Byl jsem ve věku, kdy se – ať jsem viděl a pociťoval, co jsem chtěl, ať jsem přemýšlel, o čem jsem chtěl – všechny moje myšlenky nakonec vracely zpátky ke mně jako bumerang. A navíc jsem tehdy byl zamilovaný, a díky tomu jsem padal po hlavě do pěkně zamotané situace. Na to, abych se rozhlížel po okolí, jsem prostě neměl kdy.

Ted' po létech mi ale vždycky ze všeho nejdřív přijde na mysl právě ta pláň. Vůně trávy, skoro neznatelný studený vánek, panoráma hor a štěkot psa, to jsou věci, které mi vyplují z paměti jako první; a tak živě, že mám pocit, že by stačilo natáhnout ruku a sáhnout si na to všechno prstem. Jen lidi v té krajině není vidět. Žádní tam nejsou. Ani Naoko, ani já.

V duchu se ptám, kam jsme se poděli a proč. Co se mi tenkrát zdálo být tak důležité, ona a já a můj svět, to všechno se někam vytratilo. Ani si už nedovedu rychle vybavit Naočin obličej. Jediné, co mi zbylo, je krajina bez lidí.

Jistěže když se rozpomínám dost dlouho, nakonec si na její tvář přece jen vzpomenu. Malé studené ruce, krásné rovné a na dotek tak jemné vlasy, měkké a kulaté ušní lalůčky a malá piha pod jedním z nich, v zimě kabát z velbloudí srsti, zvyk dívat se druhým do očí, když se na něco ptala, hlas, který se občas roztřásl (úplně jako by mluvila na vrcholku kopce, kde fouká silný vítr) – když jeden po druhém lovím z paměti takové dojmy, vybaví se mi najednou úplně přirozeně i její obličej. Nejdřív si vzpomenu na její profil, snad proto, že jsme vždycky chodívali vedle sebe. Pak se ke mně otočí, usměje se, trochu skloní hlavu,

něco mi vypráví a zadívá se mi do očí, jako by se snažila zahlédnout nějakou rybkou, která se míhá po dně průzračné studánky.

Než se ale rozpomenou, chvíli to trvá. A jak jdou léta, je ta chvíle čím dál tím delší.

Smutné, ale je to tak. Co kdysi trvalo jen pět vteřin, prodloužil čas na deset, pak na třicet vteřin a nakonec na minutu. Ta doba se prodlužuje jako večerní stíny. A už brzy nejspíš všechno nadobro propadne noci. Moje paměť a Naoko se od sebe neúprosně vzdalují. A zrovna tak i já se nenávratně vzdaluji od sebe samého, jaký jsem byl tehdy. Jen ta krajina, jenom ta říjnová pláň se mi zas a zas promítá v hlavě jako nějaká symbolická filmová scéna. Pořád a pořád mi s vlezlou umíněností vrtá v hlavě. Hej, probuď se, dosud jsem tady! Nespi, vstávej a pochop proč!

Nebolí to vrtání ani trochu. Jen zas a zas slyším ty prázdné, duté hlasy. A i ty nejspíš jednou zmizí, tak jako zmizelo všechno ostatní.

Jenže právě v letadle Lufthansy na hamburském letišti byly hlasy v mé hlavě vytrvalejší a silnější než kdy předtím. Vzbud' se a pochop! A proto se teď dávám do psaní. Jsem už totiž takový, že nic pořádně nepochopím, dokud se to nepokusím bez přeručování vypsát.

O čem že mi to vlastně Naoko tenkrát vyprávěla?

Už vím, vyprávěla mi o studni v polích. Nevím ani, zda taková studna doopravdy existovala. Spíš to asi byla jen představa, označení něčeho, co měla Naoko v sobě, spolu se spoustou dalších problémů, které se jí v těch nepěkných dnech začaly splétat v hlavě. Přesto si ale po jejím vyprávění už nedokážu tu svou krajinu s plání vůbec vybavit bez takové studny. Obraz studny, kterou jsem na vlastní oči nikdy neviděl, je do ní v mé hlavě nesmazatelně vypálen.

Dovedu ji dokonce dopodrobna popsat. Leží tam, kde končí tráva a začínají stromy, přesně na hranici pláně a lesa. Sotva metr široká, temná díra, která se zčistajasna otevírá v zemi, záludně skrytá v trávě. Okolo není žádný plot, ani vyvýšené kamenné roubení. Je tam jen díra otevírající svůj chřtán. Její kamenné obložení vybledlo v deštích do zvláštní, kalně bílé barvy. Místy je popraskané a některé kameny chybějí. Je vidět, jak do děr, které po nich zbyly, kloužou malé zelené ještěrky. Uvnitř v otvoru není vidět nic, ani když se nakloníte a zadíváte dovnitř.

To jediné, co o studni opravdu bezpečně vím, je, že je strašlivě hluboká. Tolik, že ani není vidět na dno. A tak je ta díra až po okraj plná tmy. Husté tmy, která vypadá, jako by ji navařili ze všech temnot, co jich na světě je.

„Je vážně hrozně, opravdu hrozně hluboká,“ hledala Naoko pečlivě slova. Občas tak mluvila. Snažila se najít přesný výraz, což jí vždycky dlouho trvalo.

„Opravdu hrozně hluboká. Nikdo ale neví, kde přesně je, jenom to, že je někde v těchhle místech,“ řekla, zastrčila ruce do kapes svého kostkovaného vlněného kabátu a usmála se na mě, jako by mi chtěla potvrdit, že je to pravda.

„Ale to je přece hrozně nebezpečný,“ řekl jsem, „mít někde poblíž takovou studnu, a nevědět, kde je. Kdyby tam někdo spadnul, tak už se přece nikdy nemůže dostat ven.“

„Nemůže. Uááááááá, plesk, a je konec.“

„A to se vážně stává?“

„Občas. Tak asi jednou za dva tři roky. Najednou někdo zmizí a nenajdou ho, ať hledají, jak chtějí. A pak začnou místní říkat: ten určitě spadl na pláni do studny.“

„To není zrovna hezká smrt,“ řekl jsem na to.

„Je to strašná smrt,“ odpověděla Naoko a setřásla rukou stéblo trávy, které se jí zachytilo na kabátě.

„Komu se nepovede zlomit si při pádu vaz, kdo si třeba

jen přerazí nohy, může křičet a volat o pomoc do ochraptění – nikdo ho nezaslechne, nikdo nepřijde nakouknout dolů přes okraj. Na dně kolem je jen tma a vlhko, a mezi vybělenýma lidskýma kostrama, co tam všude leží, lezou stonožky a pavouci. Někde vysoko nahoře kulatě svítí otvor jako úplněk v zimě. Kdo tam spadne, umírá sám a dlouho.“

„Už jen z toho pomyšlení mi běhá mráz po zádech. Někdo by tu studnu měl najít a ohradit,“ řekl jsem já.

„Tu nejde najít. Můžeš jenom dávat pozor a nechodit mimo vyšlapanou cestu.“

„Budu se jí držet.“

Naoko vytáhla levou ruku z kapsy a chytla mou ruku. „Ty se ale nemáš čeho bát. Nespádl bys tam, ani kdybys kolem chodil v noci bez baterky. Dokud jsem s tebou, jsem v bezpečí.“

„Opravdu?“

„Fakt.“

„Jak to můžeš vědět?“

„Vím to,“ řekla Naoko a stiskla mou ruku ještě pevněji. Cestou dál jsme chvíli mlčeli.

„Držím tě za ruku a prostě to cítím. Nemusím o tom přemýšlet. Teď, když jsem s tebou, ničeho se nebojím. Zlo ani tma nade mnou nemají žádnou moc.“

„Snadná pomoc – stačí, když zůstaneme pořád spolu.“

„Myslíš to vážně?“

„No jasně!“

Naoko se naráz zastavila. I já jsem zůstal stát. Položila mi ruce kolem krku a zadívala se mi do očí. V těch jejích jako by se hluboko uvnitř těžce přelévalo něco černočerného. Dlouho se tak na mne dívala. Pak si stoupla na špičky a tiše mě objala. Jen tak zlehka a na okamžik.

„Děkuju ti.“

„Nemáš za co.“

„Z toho, cos řekl, mám velkou radost. Opravdu,“ řekla a smutně se usmála – „i když právě to se nikdy nemůže stát.“

„Proč?“

„Prostě to nejde. Prostě je to nemožné. Prostě...“

Naoko naráz zmlkla a dál už šla beze slova. Cítil jsem, jak jí v hlavě víří myšlenky, a tak jsem radši šel vedle ní a taky neříkal nic.

„Nebylo by to tak v pořádku. Ani pro tebe, ani pro mne,“ ozvala se nakonec.

„A proč by nemělo?“ zeptal jsem se tiše.

„Nedokázal by ses mi věnovat pořád. Představ si, že bysme se vzali. Ty bys chodil do práce. Kdo by se o mě staral, až budeš v práci? Nebo až pojedíš na služební cestu? Chceš mě snad mít na krku až do smrti? To by přece nebylo fér. Tomu by se ani nedalo říkat vztah. Omrzela bych se ti. Co by to bylo za život? Jenom bych ti překážela, a to nechci. A moje problémy by se tím stejně neřešily.“

„Ty přece nepotrvají věčně,“ řekl jsem a vzal ji kolem ramen. „Jednou jim bude konec a pak si to všechno můžeme znova promyslet. Třeba budu naopak já potřebovat pomoc od tebe. Přece tady spolu nebudeme takhle účtovat. Jestli mě potřebuješ, tak tu prostě jsem pro tebe, rozumíš? Už si to všechno tolik neber. Povol trochu. Podívej se na věci z lepší stránky, a hned budeš veselejší.“

„Proč mi to říkáš?“ zeptala se naráz Naoko strašně suše znějícím hlasem. Polekal jsem se. Asi jsem se jí nějak dotkl.

„Proč?“ ptala se Naoko, oči sklopené k zemi. „Vím sama, že je člověku líp, když si věci tolik nebere. Nemusíš mi to říkat, rozumíš? Kdybych ale udělala, co mi radíš, sesypu se na hromadu. Takhle to je se mnou už dlouho a je to tak i v tuhle chvíli. Nemůžu jinak. Jakmile jednou povolím, vymkne se mi všechno z rukou. Rozsypu se, rozfouká mě vítr. A víš proč? Nevíš? Tak jak mi potom

můžeš říkat do očí to, cos právě řekl?“

„Mlčel jsem.“

„Nejsem tak v pořádku, jak se ti zdá. Je ve mně temno, mráz a zmatek... Proč jsi se mnou tehdy vůbec spal? Proč jsi mě nenechal na pokoji?“

Došli jsme do tichého borového hájku. Mrtvolky cikád, které tu od konce léta ležely vysušené všude po cestě, nám praskaly pod botami. Pomalu jsme kráčeli lesní cestou a dívali se do země, jako bychom něco hledali.

„Promiň,“ řekla Naoko a zlehka mě vzala za paži. Několikrát potřásla hlavou. „Nechtěla jsem ti ublížit. Už na to nemysli. Nezlob se. Nechala jsem se unést.“

„Myslím, že ti asi pořád ještě doopravdy nerozumím, Naoko,“ odpověděl jsem jí. „Nejsem zrovna nejbystřejší. Chápu pomalu. Ale když mi dáš čas, porozumím ti jako nikdo jiný na světě.“

Zastavil jsem se, zaposlouchal se do ticha. Špičkami bot jsem převracel mrtvé cikády a borové šišky. Skrz větve borovic bylo vidět nebe.

Naoko strčila ruce do kapes kabátu a nad něčím se zamyslela. „Řekni mi, Tóru, máš mě rád?“

„Jasně že mám.“

„Mohl bys mi v tom případě splnit dvě přání?“

„Tobě splním třeba i tři.“

Naoko se zasmála a zavrtěla hlavou. „Dvě mi budou úplně stačit. Za prvé chci, abys věděl, že jsem ti opravdu moc vděčná za to, žes za mnou přijel. Jsem moc ráda. Hodně mi to pomohlo. Třeba to tak nevypadá, ale je to tak.“

„Přijedu zas,“ řekl jsem. „A to druhý přání?“

„Chci, abys na mě nikdy nezapomněl. Aby sis pořád pamatoval, že jsem byla na světě a byli jsme spolu – jako třeba teď. Dokážeš to?“

„Nikdy na tebe nezapomenu,“ odpověděl jsem jí.

Nic na to neřekla a vydala se dál. Skrz koruny stromů jí na ramena kabátu dopadaly chvějivé paprsky podzimního slunce.

Zase jsme zaslechli psa. Zdál se nám být blíž.

Naoko vystoupila na vrcholek pahorku, vyšla z lesa, a po mírném svahu začala rychle scházet dolů. Já dva tři kroky za ní.

„Pojď radši ke mně. Co když je tu někde ta studna?“ zavolal jsem na Naoko.

Zastavila se, usmála a vzala mě za ruku. Dál už jsme šli spolu.

„Opravdu na mě nezapomeneš?“ zašeptala tichounce Naoko.

„Nezapomenu,“ odpověděl jsem jí. „Na tebe nikdy.“

A přesto moje vzpomínky pomalu blednou. Tolik jsem toho už zapomněl.

Když se teď snažím všechno po paměti zapsat, jsem občas naráz velice nejistý.

Hlavní a nejdůležitější vzpomínky jako by se mi vytrácely. Všechno podstatné jako by se stále víc zasouvalo až někam do tmy na sám kraj mé paměti, kde se vše pomalu mění v bláto.

Nemám ale k dispozici nic víc než právě takové vzpomínky. Už hodně prořídly a řidnou dál. Jak si je tak snažím vyvolávat z mysli a zapisovat na papír, mám stále silnější pocit, jako bych olizoval úplně holé kosti.

Neznám však žádný jiný způsob, jak splnit slib, který jsem Naoko dal.

Dřív, dokud jsem byl ještě mladý a vzpomínky byly čerstvé, zkusil jsem je už několikrát sepsat. Nedal jsem ale dohromady ani řádku. Věděl jsem, že mít tu jedinou, první řádku za sebou, vyplynul by už zbytek skoro sám od sebe,

avšak nikdy se mi ji nepodařilo napsat.

Tak šly roky, a já stále nevěděl, odkud začít. Bylo to stejné jako chtít se vydat na cestu s mapou, která je přehnaně podrobná. Tak podrobná, že člověk ztratí orientaci.

Jenže teď už všechno chápu. Psaní už mi – aspoň myslím – nebude dělat žádné potíže, právě proto, že jsem toho spoustu zapomněl.

Jak vzpomínky na Naoko blednou víc a víc, naráz ji konečně začínám chápat. Už vím, proč po mně chtěla, „abych na ni nikdy nezapomněl.“

Ona totiž věděla, co se stane, až moje vzpomínky vyblednou a zmizí. A proto mě tolik prosila: „Nikdy nezapomeň, že jsem byla na světě.“ Teď už to chápu, a je mi z toho pomyšlení k nesnesení smutno: Naoko mě nikdy neměla ráda.

Kdysi před dávnými časy – vlastně to ve skutečnosti není ještě ani celých dvacet let – jsem bydlel v Tokiu na jedné vysokoškolské koleji. Bylo mi tehdy osmnáct a byl jsem čerstvě přijat na vysokou školu. Tokio pro mě byla naprostá neznámá, a do té doby jsem se ještě nikdy nemusel starat sám o sebe. A tak se starali mí rodiče a našli mi kolej vybavenou veškerým pohodlím, kde se dokonce i vařilo – prostě takovou, aby v ní přežil i takový osmnáctiletý trouba jako já.

Byla to pochopitelně taky trochu otázka peněz – kolej byla mnohem levnější než jakýkoli byt. A nemuseli mi už kupovat ani peřiny nebo lampu.

Já osobně bych si byl radši někde najal byt a spokojeně si v něm žil, ale univerzita, na kterou mě přijali, byla soukromá, takže jsem se zamyslel nad výší zápisného, školného a měsíčních životních nákladů, a radši mlčel. Stejně mi pak nakonec bylo jedno, kde bydlím.

Kolej stála na vyvýšenině, odkud byl hezký výhled na město, na rozsáhlém pozemku obehnaném vysokou betonovou zdí. Hned za branou rostla obrovská zelkova, stará prý už víc než sto padesát let. Od jejího kmene nebylo pro samé zelené listí vůbec vidět oblohu. Zelkovu velkým obloukem obcházel betonový chodník. Za ní se zase narovnal a jako podle pravítka se táhl přes nádvoří, lemované po stranách dvěma dvoupatrovými železobetonovými ubytovnami, velikými a se spoustou

oken. Vypadaly spíš jako věznice přestavěné na kolej. Nebo jako kolej, ze které udělali věznici, i když ubytovny se nezdály napohled ani špinavé, ani ponuré. Z otevřených oken bylo slyšet hrát spoustu rádií. Všechny pokoje měly v oknech záclony ze smetanově bílé látky, která nebledne na slunci.

Na konci nádvoří stála patrová hlavní budova. V přízemí byla jídelna a lázně, v patře velká posluchárna a několik zasedacích místností, a dokonce několik pokojů pro hosty, které ale nikdy nikdo k ničemu nepoužil. Vedle hlavní budovy stála další ubytovna, opět dvoupatrová.

Dvůr byl rozlehlý. Uprostřed trávníku se na slunci pořád dokola otáčelo kropítko. Za hlavní budovou se nacházelo fotbalové a baseballové hřiště a šest tenisových kurtů. Bylo tu zkrátka všechno, co si kdo mohl přát.

Celá kolej měla jen jedinou vadu: byla tak trochu podezřelá. Spravovala ji jakási záhadná nadace, vedená jistým ultrapravicovým politikem, a počínala si přitom – alespoň co jsem mohl posoudit – přinejmenším zvláště. To jsem pochopil hned, jakmile jsem otevřel brožuru pro nově ubytované.

„Ústředním cílem školství je podílet se na výchově schopných a talentovaných lidí pro vlast“ – to byla filozofie vedení kolejje. A četní sponzoři, které tahle filozofie oslovila, pak neváhali do rozvoje kolejje investovat svůj kapitál – jak aspoň hlásala oficiální verze. Realita byla ovšem poněkud složitější.

Pravdu neznal nikdo.

Jedni tvrdili, že je to celé daňový únik, jiní zase, že si tu někdo chce udělat reklamu, další si mysleli, že stavba kolejje byla jen šikovný trik, jak získat zdejší prvotřídní pozemek.

A objevil se i člověk, který do věcí pronikl ještě hlouběji. Podle jeho názoru chtěl zakladatel kolejje tajně

vytvořit z jejích absolventů kliku ve vládě. Na koleji opravdu existoval klub elitních studentů, a dokonce i já jsem věděl, že několikrát za měsíc pořádají jakási „akademická setkání“ se zakladatelem koleje, a kdokoli, koho do klubu přijali, měl pak nadobro po problémech se sháněním zaměstnání.

Netuším, kdo byl tehdy vlastně pravdě nejbliž, ale všichni jsme se shodli v jednom: „Tady to něčím zavání.“

Přes to všechno jsem nakonec na oné podezřelé koleji vydržel bydlet celé dva roky, od roku 1968 do roku 1970. Proč jsem se z ní vlastně neodstěhoval, když byla celá tak morálně pochybná?

Ani sám nevím. Asi to bude tím, že z hlediska každodenního života na koleji není otázka politické orientace nebo morálních kvalit vedení zas až tak podstatná.

Každý den tu začínal slavnostním vztyčováním státní vlajky. Jak jinak než za doprovodu státní hymny. To už ke státním vlajkám patří zrovna tak jako pochody ke sportovnímu zpravodajství. Vlajkový stožár stál uprostřed dvora, aby byl z každého okna dobře vidět.

Vztyčení vlajky měl na starosti správce východního křídla (kde jsem byl ubytován i já). Byl to asi šedesátiletý pán. Byl vysoký a tvářil se přísně. Vlasy už měl trochu prošedivělé a po opáleném krku se mu táhla dlouhá jizva. Říkalo se o něm, že je to absolvent Armádní akademie Nakano, ale nikdo to nevěděl jistě.

Vedle něho každé ráno stál pořád jeden a tentýž student a pomáhal mu vztyčovat. Nikdo ho neznal. Byl ostříhán nakrátko a nosil školní uniformu. Nevěděli jsme, ani jak se jmenuje a na kterém pokoji bydlí. V životě jsme ho neviděli ani v jídelně, ani ve sprchách. Nevěděli jsme vlastně ani, je-li to vůbec student. Ale zřejmě byl, když přece nosil tu uniformu. Nezbyvalo nám než si to myslet. Na rozdíl od

pana Nakana byl malý, tlustý a pobledlý. Tohle povedené duo nám tedy každé ráno v šest vztyčovalo na dvoře vlajku s vycházejícím sluncem.

Když jsem byl na koleji teprve krátce, byl jsem z toho obřadu tak u vytržení, že jsem dokonce schválně vstával dřív, abych o onu demonstraci vlastenectví nepřišel.

Ráno v šest zaznělo z rádia časové znamení. Skoro současně se na nádvoří objevily dvě postavy. Ve školní uniformě a černých botách šel Stejnokroj, pan A. A. Nakano měl na sobě bundu a bílé tenisky.

Stejnokroj nesl plochou krabici z pavloňového dřeva, A. A. Nakano kufříkový magnetofon Sony. Postavil ho k patě stožáru, Stejnokroj otevřel krabici. Byla v ní vzorně složená státní vlajka.

Stejnokroj ji uctivě podal Nakanovi. Nakano připjal vlajku k lanku. Stejnokroj stiskl knoflík. Zazněla hymna.

„Rodpánanaaaa...“

A vlajka vzhůru letí...

Při „oblázcích“ už byla přesně v polovině stožáru a současně s „mechem“ se již třepetala na vrcholku. Ti dva strnuli v pozoru a zírali na ni. Zvlášť za hezkého počasí a mírného větru to byla opravdu dokonalá podívaná.

Večer se vlajka zase slavnostně spouštěla. Obřad probíhal přesně opačně než ráno. Vlajka klouzala dolů, zmizela v pavloňové krabici. V noci totiž státní vlajky nevlají.

Proč musejí na noc vlajku zase spouštět, jsem nikdy nepochopil. Státy přece trvají i v noci, a celkem dost lidí v noci musí do práce. Třeba údržbáři kolejí v metru nebo taxikáři, hostesky v barech, hasiči na noční nebo noční hlídači. Že se jim upírá právo pracovat pod státní vlajkou, mi připadalo jako vyložená nespravedlnost. Myslím ale, že si z toho nic nedělali. Nejspíš si toho ani nevšimli.

Takovými problémy jsem si lámal hlavu jen já sám. A i mě to nakonec přestalo bavit.

Podle kolejního řádu u nás bydleli prváci a druháci na pokojích po dvou, třetí a čtvrtí samostatně. Pokoje pro dva měly asi dvanáct metrů čtverečních. Naproti dveřím okno v hliníkovém rámu, před ním zády k sobě dva stolky a židle k učení. Vlevo od dveří železná palanda. Veškerý nábytek co možná nejjednodušší a nejpevnější. Kromě stolků a palandy ještě dvě zamykací skříňky a malý stolek s přihrádkou. Nějakou poezii byste v tom všem nenašli ani při nejlepší vůli.

V přihrádce stolku měli ve většině pokojů tranzistoráky, fény, varné konvice, vařiče, instantní kávu, sáčky čaje, kostky cukru, hrnce na instantní nudlové polévky, nějaké to nádobí. Na stěnách visely obrázky slečen z Heibon Punche nebo někde stržené pornofilmové plakáty.

Jeden vtipálek si ve svém pokoji dokonce vyvěsil fotku pářících se prasat, ale to byla naprostá výjimka; skoro ve všech pokojích se jinak vyskytovaly na zdi nahotinky, zpěvačky nebo herečky. V polici nad stolkem měl každý seřazené učebnice, slovníky a romány.

Bydleli tu sami kluci a podle toho to taky na pokojích vypadalo.

Koše na smetí měly na dně přilepené plesnivé slupky z mandarinek. V plechovkách, používaných jako popelníky, stály decimetrové vrstvy popela a špačků z cigaret. Když se z nich začalo kouřit, uhasili je prostě kávou, nebo pivem, takže plechovky neustále vydávaly zatuchlý puch. Hrnce byly zčernalé s vrstvami čehosi neidentifikovatelného uvnitř. Po podlaze se všude válely obaly od instantních nudlí a prázdné láhve od piva, uzávěry od všeho možného, a kdovíco ještě. Nikde tu zřejmě nebyli natolik geniální, aby je napadlo vzít na všechn ten binec smeták a lopatkou to

všechno uklidit do koše. Při průvanu stoupaly z podlahy husté kotouče prachu. V každém pokoji to taky pochopitelně dost páchlo.

Zápach se pokoj od pokoje mírně lišil, ale v zásadě byly jeho zdroje pořád stejné: pot, tělesné pachy a smetí. Špinavé prádlo se prostě házelo na hromadu pod postel, peřiny nikdo nevětral, takže celé propocené táhly na sto honů. Ještě teď se divím, že tam nikdy nepropukla žádná epidemie.

Naproti tomu v pokoji, kde jsem bydlel já, bylo čisto jako v pitevně. Na podlaze nebyl ani prášek, na okně ani šmouha, příkrývky se jednou týdně větraly, tužky do jedné stály ve stojánu na tužky a záclony se jednou za měsíc nesly prát. Můj spolubydlící byl chorobně pořádkumilovný. „Von pere i záclony,“ pochlubil jsem se jednou ostatním, ale nikdo mi to nevěřil. Nikoho ani nenapadlo, že by se záclony mohly občas dát do pračky. Ty přece mají viset na okně.

„Von je prostě jinej,“ usnesli se, a pak už mu nikdy neřekli jinak než Nácek nebo Extrém.

V našem pokoji jsme ani neměli žádnou nahotinku na zdi. Ne, my jsme tam měli fotografii plavebního kanálu v Amsterdamu. Když jsem se jednou pokusil vylepit na zeď slečnu, řekl mi naráz: „H-hele, Watanabe, m-m-mně se tyhle fotky moc nelíbí,“ obrázek strhl a místo něj vylepil amsterodamský kanál. Obešlo se to celkem bez problémů, protože mi na té fotce vlastně až tolik nezáleželo.

Ale když k nám potom přišli na návštěvu lidi z ostatních pokojů a uviděli na zdi amsterodamský kanál, vytřeštili oči a ptali se: „Co je proboha *tohle*?“

„Na to se Extrém dívá, když si honí péro,“ odpověděl jsem jim. Myslel jsem to jako vtip, ale oni to vzali smrtelně vážně. Až jsem nakonec málem začal sám pochybovat, jestli to není pravda.

Všichni mě litovali, že musím bydlet s Extrémem v

jedné místnosti, ale mně to vlastně až tak nevadilo. Pokud jsem kolem sebe nedělal nepořádek, vůbec si mě nevšímal, z čehož jsem měl naopak radost. Sám uklízel celý pokoj, větral všechny peřiny, vynášel smetí. Když jsem se tři dny nestihl vykoupat, významně začichal a pak mě upozornil, ať si zajdu do lázní, nebo mi připomínal, že bych se měl oholit, nebo že mi už přerůstají chloupky v nose. Jediné, co jsem doopravdy nemohl vystát, byl jeho protihmyzí sprej, kterým vystříkal celou místnost, jen co se tam objevila jediná muška. To mi pak nezbývalo než jít prosit o azyl v některém z okolních doupat.

Extrém studoval na nějaké státní škole geografii.

„Studuju m-m-mapy,“ řekl mi, když jsme se viděli poprvé.

„Tobě se líběj mapy?“ zeptal jsem se ho.

„Jo. Po promoci chci jít do Státního zeměpisného ústavu dělat m-m-mapy.“

Znova jsem musel žasnout, kolik různých cílů a smyslů může na světě mít lidský život. Byla to jedna z věcí, které mě po příchodu do Tokia nejvíc překvapily. Že totiž potřebujeme i lidi – nemusí jich být moc, ale potřebujeme je nevyhnutelně – které nejvíc ze všeho zajímá kreslení map. Přesto se mi zdálo hodně zvláštní, že zrovna Extrém, který se zakoktává už při samotném slově „mapa,“ chce jít pracovat do Státního zeměpisného ústavu. Extrém občas zadrhával v řeči, někdy víc, jindy skoro vůbec. Při slově „mapa“ se zakoktal úplně vždycky.

„A c-co studuješ ty?“ zeptal se.

„Drama.“

„Drama? Ty hraješ divadlo?“

„Ale ne, čteme hry a pak je různě studujeme a zkoumáme. Racina, Ionesca, Shakespeara a tak.“

Kromě Shakespeara mu ta jména neříkala nic. Upřímně

řečeno, mně taky ne. Poprvé jsem je zahlédl teprve v předběžném nástinu svých letošních přednášek.

„Tebe takový věci zajímají?“ zeptal se mě.

„Vlastně nijak zvlášť.“

Tím jsem ho naprosto vyvedl z míry. Když ho něco takhle překvapilo, začal Extrém vždycky strašlivě koktat. Přepadly mě z toho výčitky svědomí.

„Mně bylo jedno, co půjdu studovat. Etnologie nebo dějiny Dálného východu, to je mi fuk. Teď mě prostě zrovna zajímá divadlo.“

Ale takovým vysvětlením jsem Extréma nepřesvědčil.

„To nechápu,“ řekl na to a zatvářil se doopravdy zmateně. „J-já mám rád m-mapy, a proto chci m-m-m-mapy taky studovat. Jel jsem kvůli tomu na univerzitu sem do Tokia a n-naši mi na to posílají peníze. Ale proč jsi šel studovat ty?“

A měl úplnou pravdu. Už jsem neříkal nic. Pak jsme tahali sirky, kdo bude spát nahoře a kdo dole. Vytáhl jsem si dolní postel.

Nosil jediné bílé košile, černé kalhoty a tmavomodré svetry. Chodil ostříhaný nakrátko jako vojáci, byl vysoký a měl vysedlé lícní kosti. Do školy chodil ve studentské uniformě, boty i aktovku černé jako saze. Vypadal prostě jako čítankový ultrapravicový student. Právě proto mu všichni přezdívali *Nácek* nebo *Extrém*, i když ho ve skutečnosti politika ani trochu nezajímala. Jen ho vůbec nebavilo starat se, co si zrovna má vzít na sebe.

Jeho zajímaly jen změny tvarů pobřežní linie nebo dokončení nového železničního tunelu. Jakmile se o něčem podobném rozpovídal, vydržel o tom zajímavě vyprávět i hodinu nebo dvě, dokud mu posluchači neodešli, nebo neusnuli.

Extrém vstával každý den přesně v šest s „Rodem pána“

jako budíkem. Aspoň nějaký smysl tedy ty ranní kejkle se státní vlajkou měly.

Pak se oblékl a odešel do umývárny, kde pokaždé strávil neskutečně dlouhou dobu. Někdy jsem skoro měl dojem, že si tam snad postupně vyndává z pusy všechny zuby a jeden po druhém je pulíruje. Nakonec se vrátil do pokoje, vyklepal ručník tak, aby na něm nebyly záhyby, a dal ho sušit na topení, uklidil mýdlo a kartáček do přihrádky a začal cvičit podle rádia.

Obvykle jsem si pozdě do noci četl a pak ráno vyspával do osmi hodin. Svým šramocením při vstávání ani zapnutým rádiem a zahájením své ranní čtvrt hodinky mě proto většinou neprobudil.

Vždycky se mu to ale povedlo, jakmile v jeho cvičení s rádiem došlo na poskoky. Nebylo úniku. Byly to takové rány, že začala nadskakovat celá postel.

Vydržel jsem to tři dny – k životu na koleji potřebujete sem tam i nějakou tu trpělivost – ale čtvrtý den ráno jsem usoudil, že čeho je moc, toho je zkrátka moc.

„Ty, hele, nechceš si ty svoje čtvrt hodinky jít pořádat někam na střechu?“ ozval jsem se. „Takhle se tu totiž nedá moc spát.“

„Ale vždyť už je půl sedmý,“ zatvářil se Extrém překvapeně.

„Taky jsem si všimnul. Já totiž v půl sedmý obvykle ještě spím. Nedovedu nějak vysvětlit proč, ale je to tak.“

„Kdybych chodil cvičit na střechu, lidi ve druhém patře by si stěžovali. Pod náma je ale naštěstí skladiště, takže moje cvičení tu nikomu nemůže vadit.“

„Tak si běž na dvůr na trávník.“

„To taky nejde. Nemám tranzistorák a až na dvůr by mi nestačila šňůra. A b-bez hudby z rádia cvičit nemůžu.“

Jeho rádio byl opravdu neuvěřitelně předpotopní typ se

šňůrou. Já měl tranzistorák, ale daly se na něm chytit jen samé FM stanice s hudbou. Ach jo.

„Hele, navrhuju kompromis. Rádio snesu, ale přestaneš dělat ty skoky. Jsou fakt hrozně slyšet. Souhlas?“

„S-skoky? Jaký skoky?“ tvářil se Extrém překvapeně.

„Jo, skoky. Takový to hopsání.“

„Já nic takovýho nedělám.“

Rozbolela mě hlava. Ze zoufalství jsem začal poskakovat po podlaze a pobrukovat si melodie z ranních čtvrthodinek na NHK.

„Tak se podívej. Takovýhle skoky! Doufám, že ti to předvádím dost názorně.“

„A-aha. No jo. Já za-zapomněl.“

„Takže,“ řekl jsem a posadil se na postel, „byl bych moc rád, kdybys právě tyhle poskoky propříště vynechával. Stav se tu třeba na hlavu, ale skákání laskavě vynech a nech mě v klidu a míru spát.“

„Ale to já nemůžu vynechat. Cvičím to každý den už deset let. Jakmile začnu, dál už mi to jde úplně samo. Když něco vynechám, tak se za-za-zaseknu.“

Došly mi argumenty. Co se na to asi tak dalo říct? Měl jsem sto chutí vyhodit mu to příšerné rádio z okna, až odejde, ale to by mezi námi začala válka. Extrém byl na svoje věci skutečně extrémně háklivý. Ztratil jsem řeč a seděl zničeně na posteli.

Ale můj spolubydlící nebyl nelida. Udělal gesto. „H-hele Watanabe, vždyť můžeš cvičit se mnou, mě to přece vůbec vadit nebude.“ Usmál se na mně a odešel se do jídelny nasnídat.

Když jsem o Extrémových ranních rozcvíčkách vykládal Naoko, začala se smát, i když to vůbec neměla být žádná veselá historka. Nakonec jsem se rozesmál taky.

Bylo to poprvé po hrozně dlouhé době, co jsem Naoko viděl, jak se směje, i když jen krátkou chvíli.

V Jocuji jsme spolu vystoupili z vlaku a po náspu se vydali směrem k Isagaje. Bylo nedělní odpoledne v půlce května. Přeháňky, co ještě ráno bubnovaly o zem, ustaly před polednem, těžké černé mraky rozehnal jižní vítr. Na sakurách se lesklo ve slunci mladé, světle zelené listí. Třepetal jím vítr. Bylo už skoro jako v létě.

Lidé chodili po ulicích s kabáty a svetry přes rameno, slunce příjemně hřálo a všichni se tvářili vesele.

Tenisti na kurtech si sundali trika a hráli jen v šortkách.

Dvě katolické jeptišky, které si povídaly na lavičce, na sobě měly podle předpisu ještě černá zimní řeholní roucha a tvářily se, jako by se jich jaro zatím netýkalo, ale i ony vypadaly při rozhovoru šťastně a spokojeně.

Za čtvrt hodiny jsem měl už úplně mokrá záda. Sundal jsem teplou flanelovou košili a šel dál jen v tričku. Naoko si vyhrnula rukávy na své světle šedé mikině. Byla už trochu sepraná, ale slušela jí pořád.

Měl jsem dojem, že už jsem ji někdy viděl v něčem podobném, ale nebyl jsem si jistý. Příliš jsem toho tehdy o Naoko vlastně nevěděl.

„Jaký to je, bydlet se spolubydlícíma na koleji?“

„Vlastně zatím ani nevím, nejsem tam ještě ani měsíc. Ale není to tak zlý, dá se to vydržet.“

Zastavila se před fontánkou a lokla si vody, pak vytáhla z kapsy kalhot bílý kapesník a utřela si pusu. Potom se sehnula a pořádně si zavázala tkaničky.

„Myslíš, že bych to vydržela i já?“

„Bydlet na koleji?“

„Jo.“

„Kdoví. Záleží na postoji. Plno věcí tam člověku jde na nervy. Třeba kolejní řád, spousta elitních náfuků všude okolo, nebo spolubydlící, co nutně musí v půl sedmý ráno cvičit podle rádia. Jenže tím si ty nemůžeš lámat hlavu, tak to chodí prostě všude. Takže si řekneš, že ti nic jiného nezbyvá, a vydržíš to.“

„Máš asi pravdu,“ kývla Naoko a na chvíli se hluboce zamyslela. Pak se mi zadívala do očí, jako by v nich zahlédla něco zvláštního.

Ty její byly průzračné, až mi to bralo dech. Nikdy předtím jsem si nevšiml, že má Naoko takové oči. Vlastně jsem se jí do té doby snad ještě nikdy pořádně do očí nedíval ani s ní nešel na procházku jen ve dvou. A ještě nikdy jsme toho spolu tolik nenamluvili jako teď.

„Ty bys chtěla jít bydlet na kolej?“ zeptal jsem se.

„Ale ne,“ řekla Naoko. „Jenom mě napadlo, jaký to asi je, bydlet s dalšíma lidma. A myslím, že...“

Kousla se do rtu a přemýšlela, co má říci, ale na nic nepřišla. Povzdechla si a zavřela oči.

„Vlastně nevím. To nic.“

A to byl konec rozhovoru. Naoko si to opět namířila na východ a já za ní, o pár kroků pozadu.

Od doby, kdy jsme se viděli naposledy, uplynul už téměř rok. Za tu dobu zhubla k nepoznání. Ztratila svou kulatou tvář a zeštíhlal jí krk. Nebyla ale hubená na kost. Vypadala dobře a slušelo jí to. Vypadala spíš, jako by se tak dlouho schovávala v nějakém těsném, úzkém prostoru, až se tomu její postava úplně přizpůsobila. Byla mnohem krásnější, než jakou jsem si ji pamatoval. Chtěl jsem jí to nějak dát najevo, ale nevěděl jsem jak, a tak jsem radši neříkal nic.

Naše procházka vlastně neměla žádný přesný cíl. Potkali jsme se úplnou náhodou ve vlaku. Ona právě jela někam do kina, já na Kandu do knihkupectví, ale až zas tolik nám na

tom nezáleželo. Když pak Naoko náhle navrhl, ať vystoupíme z vlaku, vystoupili jsme. Náhodou to vyšlo právě na Jocuju.

Vůbec jsem nevěděl, proč jsme to udělali. Neměli jsme si ani co říci. Nebylo o čem mluvit.

Vyšli jsme ze stanice a Naoko nasadila tempo. Trochu bezradně jsem se vydal za ní. Mezi námi pořád zůstávala asi metrová mezera.

Byl bych ji mohl snadno dohonit, kdybych chtěl, ale něco mi v tom bránilo. A tak jsem šel dál a dál za ní a pozoroval její rovné černé vlasy, sepnuté velkou hnědou sponkou, a její malé bílé uši – pokud pootočila hlavu.

Naoko se za mnou občas obrátila a něco řekla. Někdy jsem odpověděl snadno, jindy jsem váhal, co mám vlastně říci.

A někdy jsem dokonce ani nestačil sledovat, co vlastně říká. Jí ale jako by bylo jedno, zda ji poslouchám, nebo ne. Řekla, co říct chtěla, obrátila se zas dopředu a šla dál.

Nakonec jsem se tím vším přestal trápit a užíval si dne, pro procházku ostatně opravdu jako stvořeného.

Jenomže na obyčejnou procházku si to Naoko rázovala s trochu přílišnou vervou. V Iidabaši zahrnula doprava, došla až k vodnímu kanálu, pak přešla křižovatku na Džinbóócó, vystoupala do svahu v Očanomizu a prošla Hongó. Urazili jsme pořádný kus cesty. Když jsme přišli do Komagome, slunce už klesalo a nastával tichý jarní večer.

„Kde to jsme?“ zeptala se najednou Naoko.

„V Komagome,“ odpověděl jsem. „Copak se nepamatuješ? Obešli jsme půl města.“

„A co tu vlastně děláme?“

„To se ptáš ty mě? Já šel pořád za tebou.“

Kousek od nádraží jsme se stavili na nudle. Já si dal navíc i pivo, protože mi z té cesty vyschlo v krku.

Od chvíle, kdy jsme si objednali, až do okamžiku, kdy jsme dojedli, neřekl nikdo z nás jediné slovo. Byl jsem po té túře úplně rozlámáný a Naoko s rukama na stole o něčem usilovně přemýšlela. V televizi právě běžely zprávy. Ve všech rekreačních střediscích prý dnes bylo plno. A my jsme celou dobu pochodovali z Jocuje do Komagome, pomyslel jsem si.

„Ty máš teda fyzičku,“ řekl jsem po jídle.

„Tos nevěděl?“

„Ne.“

„Na střední škole jsem chodívala třeba i deset nebo patnáct kilometrů. Táta rád lezl po horách a už odmalička nás tam každou neděli bral s sebou. Měli jsme je hned za domem. Takže chození mi opravdu nikdy nedělalo problémy.“

„To bych do tebe nikdy neřekl.“

„Nejsi sám. Všichni mě pořád mají jen za takovou křehotinku.“

Lidi nemůžeš soudit podle vzhledu,“ řekla Naoko a malinko se usmála.

„Promiň. Po dnešku už mám fakt dost.“

„Spíš promiň ty, že jsem tě táhla s sebou.“

„To nic, jsem rád, že jsme si mohli popovídat. Vlastně jsme si spolu ještě nikdy takhle nepovídali,“ řekl jsem, i když jsem už nadobro zapomněl, o čem jsme to vůbec mluvili. Naoko točila po stole popelníkem.

„Nevadilo by – nevadilo by ti, kdybysme se ještě někdy viděli? Já vím, že na to nemám právo, ale přesto.“

„Právo? Prosím tě, jaký právo myslíš?“

To, co řekla, mě opravdu překvapilo.

Naoko zrudla. Asi jsem to přehnal.

„Já vlastně pořádně nevím,“ řekla Naoko smutně. Vyhrnula si rukávy mikiny až nad loket a pak je zase

srolovala zpátky. Chloupky na rukou jí ve světle lampy zezlátly.

„Já nechtěla říct *právo*. Chtěla jsem to říct jinak.“

Opřela se lokty o stůl a chvíli pozorovala kalendář na stěně, jako by z něj chtěla vyčíst nějaký lepší výraz, nevyčetla ale nic. Vzdychla, zavřela oči a začala si nervózně pohrávat se sponkou.

„Z toho si nic nedělej. Já přece chápu, jak jsi to myslela. Asi bych to sám neřekl líp.“

„Mně dělá vyjadřování problémy,“ řekla Naoko. „To se mi stává pořád. Chci něco říct, a nakonec z toho vyleze něco jinýho, než jsem chtěla. Někdy dokonce úplněj opak. A když to chci napravit, zapletu se do toho nakonec tak, že už ani nevím, co jsem to vlastně chtěla říct. Někdy mám pocit, jako bych byla rozdvojená a snažila se dohonit samu sebe. Jako bych měla někde uprostřed tlustej sloup a běhala kolem něj sama za sebou, abych dostihla tu druhou půlku, která zná ty správný výrazy, ale nikdy se ni i to nepovede.“

Naoko vzhledla a podívala se mi do očí.

„Chápeš, co chci říct?“

„Ale to je přece úplně normální. Každěj znervózní, když se mu nedaří přesně se vyjádřit.“

Moje odpověď jako by Naoko trochu zklamala.

„To je něco jinýho,“ řekla, ale dál už to nerozváděla.

„Každopádně, Naoko, vždycky tě rád znova uvidím,“ řekl jsem.

„Stejně jsem se v neděli zatím vždycky jen povaloval doma, a procházky jsou zdravý.“

Nastoupili jsme zase do vlaku a po trati Jamanote dojeli na Šindžuku, kde Naoko přestoupila na linku Cúó. Měla pronajatý malý byt někde v Kokubundži.

„Nepřipadá ti, prosím tě, že teď mluvím jinak než dřív?“ zeptala se mě, když jsme se loučili.

„Mám dojem, že trochu jo. Ale nedokážu říct, v čem je rozdíl. Vlastně si vůbec nepamatuju, jestli jsme se spolu někdy dřív takhle bavili.“

„To je pravda,“ usoudila i Naoko. „Můžu ti v sobotu zavolat?“

„Jasně, budu se těšit.“

Naoko jsem poprvé potkal na jaře ve druhém ročníku na střední škole. Taky právě chodila druhým rokem na jednu vyhlášenou misijní školu. Tak vyhlášenou, že se tam nikdo nemohl příliš horlivě učit, aby ho pak ostatní nepomlouvali, že na tu školu nestačí.

Mým nejlepším kamarádem byl tehdy Kizuki (spíš než nejlepší to vlastně byl můj jediný kamarád), se kterým Naoko chodila.

Znali se málem od narození. Od malička si spolu hrávali. Dokonce i domy, kde bydleli, stály ani ne dvě stě metrů od sebe.

Jak tomu často bývá u dvojic, co se znají už od dětských let, byl i jejich vztah naprosto otevřený. Nepotřebovali spolu být sami tolik jako ostatní. Často se navštěvovali, aby s rodinou toho druhého povečeřeli a zahráli si madžong. Dokonce mě několikrát pozvali na společné rande. Naoko pro mě vždycky přivedla nějakou spolužačku ze třídy a ve čtyřech jsme pak šli třeba do zoo nebo plavat nebo do kina. Ale abych řekl pravdu, ty její kamarádky byly na mě trochu moc nóbl, i když se chovaly opravdu mile. Dal bych přednost nějakým úplně obyčejným holkám, jako byly třeba moje spolužačky ze střední, se kterými bych se měl o čem bavit.

Neměl jsem ani tušení, co se jim asi honí za myšlenky za těmi milými obličejíky, a ani ony nejspíš nevěděly, kam si zařadit mne. A tak mi Kizuki s Naoko nakonec přestali

zařizovat společné dvojrande a dál jsme chodili už jen ve třech. Někam jsme si vyšli a povídali si. Kizuki, Naoko a já. Asi to zní divně. Ale vždycky se to ohromně vydařilo a bylo to velice příjemné.

Jakmile se k nám přidal někdo další, už to najednou nebylo ono. Ve třech jsem si ale pokaždé připadal úplně jako v nějaké televizní talk show, s Kizukim v roli moderátora a Naoko jako jeho asistentkou.

Duší všech našich podniků byl vždycky Kizuki, to uměl opravdu dobře. Občas se sice rád posmíval a spousta lidí si o něm myslela, že je náfuka, ale hluboko uvnitř to byl laskavý a přímý člověk.

Když jsme byli pohromadě, věnoval se pokaždé stejným dílem mně i Naoko, vyprávěl vtipy a snažil se, aby se nikdo z nás necítil dotčený nebo přebytný. Kdo už delší dobu jen mlčel, s tím si začal Kizuki povídat, dokud se zábava zase nerozproudila. Pro jiné by to asi byl dost náročný úkol, ale pro něj to myslím, až tak těžké nebylo. Kizuki měl dar ve vteřině odhadnout situaci a obratně zareagovat. I v docela nudném vyprávění dokázal vyhmátnout hned několik pozoruhodných stránek. Při hovoru s ním jsem se vždycky znovu cítil jako naprosto nevšední člověk, který prožívá opravdu zajímavý život.

Společenský přítom Kizuki ale rozhodně nebyl. Ve škole se kromě mne už s nikým nekamarádil.

Nemohl jsem pochopit, proč se tak chytrý a duchaplný člověk uzavírá do naší skupinky o třech lidech, místo aby se svým talentem už dávno proslavil široko daleko.

A zrovna tak mi nebylo jasné, proč si taková osobnost vybrala za kamaráda zrovna mě a věnuje mi schválně víc pozornosti než ostatním, i když jsem se kromě čtení knížek a poslouchání hudby vůbec ničím nevyznačoval. A přesto jsme se sprátelili na první pohled a výborně spolu vycházeli.

Jeho otec byl zubař, široko daleko známý jednak svou šikovností, jednak pěkně vysokými cenami.

„Nešel bys s náma v neděli na rande? Šel bych já, moje holka, a nějakou pěknou přivedeme i pro tebe,“ navrhl mi Kizuki, jen co jsme se seznámili.

„Fajn,“ já na to. A tak jsem poznal Naoko.

Několikrát jsme se tak spolu sešli, Kizuki, Naoko a já. Jenže pokaždé, když Kizuki na chvíli odešel a nechal mě s Naoko samotného, zavládlo naráz ticho. Nikdy jsme nevěděli, o čem si povídat. Neměli jsme si totiž vůbec co říci. A tak jsme jen upíjeli vodu ze sklenic, posunovali věci po stole sem a tam a čekali, až se vrátí Kizuki a zase začne zábava.

Naoko toho nikdy moc nenamluvila, a já odjakživa radši poslouchal, co říkají ostatní, než abych sám něco vypravoval, takže když jsme se spolu ocitli o samotě, cítil jsem se nesvůj. Ne že bychom se navzájem nějak nesnášeli, prostě jsme se neměli o čem bavit.

Asi dva týdny po Kizukiho pohřbu jsem se s Naoko ještě jednou setkal. Sešli jsme se kvůli vyřízení nějaké záležitosti v jedné kavárně. Jakmile jsme to ale vyřídili, nebylo už o čem mluvit. Zkoušel jsem nadhodit nějaké téma hovoru, ale ten pokaždé v polovině uvázl. V Naočině řeči jako by se navíc skrýval nějaký osten. Zdálo se mi skoro, že se na mě zlobí, ale nemohl jsem přijít na to, proč. A pak jsme se rozešli každý po svém a rok se neviděli, dokud jsme na sebe náhodou nenarazili ve vlaku na trati Cúó.

Myslím, že mi tehdy Naoko nemohla odpustit, že jsem to byl já a ne ona, kdo viděl Kizukiho jako poslední naživu. Což není zrovna hezké říkat. Zdá se mi ale, že chápu, jak se tehdy asi cítila. Kdyby to šlo, hned bych si s ní tohle privilegium vyměnil. Ale co se stalo, stalo se a nemohli jsme s tím už nic dělat.

V to pěkné květnové odpoledne navrhl Kizuki, když jsme dojedli oběd, že bychom se mohli ulít ze školy a jít si zahrát kulečnick. Ani mne představa odpoledního vyučování zrovna neuchvacovala, a tak jsme odešli ze školy a pustili se jen tak nazdařbůh dolů z kopce do přístavní čtvrti. Tam jsme zapadli do biliárové herny a sehráli celkem čtyři hry.

První jsem vyhrál, ale pak se do toho Kizuki pořádně dal a ve všech třech ostatních mě porazil. Zaplatil jsem účet za hru, taková byla sázka. Během hry neproněsl Kizuki jediný vtip. To bylo zvláštní. Když jsme skončili, šli jsme si zakouřit.

„Tys to ale dneska bral nějak vážně, poslouvej,“ neodpustil jsem si.

„Dneska nechci prohrávat,“ usmál se spokojeně Kizuki.

Ten večer se doma v garáži zabil. Nasadil na výfuk svého Nissanu 360 gumovou hadici, zalepil mezeru v okně lepicí páskou a spustil motor. Nevím, jak dlouho trvalo, než umřel. Když se ale jeho rodiče vrátili z návštěvy nemocného strýčka a otevřeli dveře garáže, aby mohli zajet dovnitř, byl už mrtvý. Autorádio hrálo a za stěračem byl zastrčený účet od benzinové pumpy. Scházel dopis na rozloučenou i jakýkoli motiv.

Řekl jsem, že jsem poslední, kdo ho viděl živého, a tak mě předvolali na policii k výslechu. Vůbec nevypadal, že se chce zabít, choval se stejně jako vždycky – tak jsem to řekl policistovi, který sestavoval protokol. Ten si o nás nejspíš nemyslel nic dobrého. Zjevně ho ani trochu nepřekvapilo, že někdo, kdo jde místo do školy na kulečnick, skončí jako sebevrah. V novinách ještě vyšel krátký článek a tím celá záležitost skončila. Kizukiho červený Nissan prodali. Na Kizukiho místě ve třídě ležela ještě dlouho potom bílá květina.

Po celých deset měsíců od Kizukiho smrti k maturitě jsem se zoufale snažil najít sám sebe. Našel jsem si přítelkyni a spali jsme spolu, ale vztah nám nevydržel ani půl roku. Nic mi to prostě nedávalo. Nakonec jsem si v Tokiu vybral soukromou univerzitu, co vypadala, že se na ni dostanu bez většího úsilí, složil jsem přijímací zkoušky a bez zvláštního nadšení se dal zapsat. Moje známá mě prosila, ať nikam nejednu, ale já se chtěl za každou cenu dostat pryč z Kóbe. Toužil jsem začít úplně znova někde, kde nebudu nikoho znát.

„Užil sis se mnou, a teď je ti úplně jedno, co se mnou bude!“ rozplakala se.

„Ale ne,“ bránil jsem se. Chtěl jsem prostě odejít z našeho města. Ale to ona nechápala. Rozešli jsme se.

Celou cestu šinkansenem do Tokia jsem nemohl myslet na nic jiného než na všechny její dobré stránky, na to, jak byla laskavá, a málem jsem se rozbrečel, když jsem si uvědomil, co jsem udělal, ale už jsem se nevrátil. Rozhodl jsem se, že na ni musím zapomenout.

Když jsem pak po příjezdu do Tokia začal na koleji svůj vytoužený nový život, snažil jsem se jen o jedno: o ničem už příliš nehloubat a od všeho, co bylo, se co možná nejvíc odříznout. Chtěl jsem zapomenout na všechny zelené kulečnickové stoly, červené Nissany třistašedesátky a bílé kytky na školních lavicích, zapomenout dokonale a beze zbytku na kouř, stoupající z vysokého komínu krematoria, na masivní těžítka ve výslechové místnosti, přál jsem si zapomenout úplně na všechno.

Ze začátku se mi zdálo, že to zvládnou. Snažil jsem se ze všech sil. Jenže přes všechnu snahu ve mně pořád přetrvávala jakási neurčitá prázdnota, která pak najednou začala nabývat tvaru. Mohu ho vyjádřit jednou větou. Zněla takhle:

Smrt není opak života, smrt je jeho součástí.

Což zní jako hloupá fráze, ale tehdy to pro mě opravdu nebyla jen slova. Byl to bolavý prázdný prostor, který jsem měl pevně usazen v sobě. Z těžítek, ze čtyř červených a bílých koulí seřazených na kulečnickových stolech, ze všeho na mě koukala smrt. Všichni jsme ji den co den vdechovali jako popílek, který se pozvolna usazuje na plicích.

Až do té doby jsem měl smrt za něco, co existuje samo pro sebe někde úplně stranou života. „Jednoho dne nás všechny čeká, ale do té doby od ní máme pokoj,“ myslíval jsem si. A připadalo mi to jen spravedlivé a naprosto morální. Život tady, smrt tam. A já žiju, takže se mě smrt netýká.

Jenže od té noci, kdy umřel Kizuki, jsem se na smrt (a ani na život) nedokázal dívat takhle zjednodušeně. Smrt totiž opravdu nestojí mimo život. I já ji měl od samého začátku v sobě, a nemohl jsem to zapírat, ať jsem se snažil kdovíjak. Smrt, která té květnové noci přišla pro Kizukiho, si zároveň vzala i mě.

A tak jsem své osmnácté jaro prožil s bolavou prázdnotou uvnitř. Zatínal jsem zuby a snažil se nic si z toho nedělat. Nějak jsem totiž cítil, že brát si věci příliš k srdci neznamená nutně, že je chápeme správně. A přesto se smrt nedala brát na lehkou váhu. Zmítal jsem se v rozporu, chodil jsem stále dokola v nekonečném bludném kruhu. Když na tu dobu teď vzpomínám, mrazí mě v zádech. Celý můj život se tenkrát otáčel kolem smrti.

Příští sobotu mi Naoko zatelefonovala a na neděli jsme si dohodli rande – dá-li se to tak vůbec nazvat. Žádný vhodnější výraz mě ale nenapadá. Zase jsme chodili městem, v jednom podniku si dali kávu, pak pokračovali dál a po večeri se rozloučili. Naoko za celou dobu nepromluvila víc než několik málo slov jednou za čas, což ji ovšem nijak zvlášť neznepokojovalo. Ani mně nebylo dvakrát do řeči. Mluvili jsme o tom, jak jde život a jaké to je na univerzitě, ale všechny ty hovory byly jen takové kusé, nanicovaté a nesouvislé.

O minulosti nepadlo mezi námi jediné slovo. Většinu času jsme jen kráčeli městem. Naštěstí je Tokio veliké, takže jsme mohli pochodovat do sytosti.

Scházeli jsme se pak dál a chodili spolu po Tokiu skoro každý týden. Ona šla vpředu, já kousek za ní. Ve vlasech měla pokaždé jinou sponku, vždycky jí ale bylo vidět pravé ucho. Pamatuju si to tak dobře, protože jsem ji tehdy většinou neviděl jinak než zezadu.

Když byla Naoko nervózní, začala si vždycky pohrávat se sponkou a pak si otřela pusou bílým kapesníčkem. To obvykle znamenalo, že chce něco říci. Jak jsem si takových maličkostí všímal víc a víc, začínala mi být Naoko sympatická.

Chodila na nějakou menší ženskou univerzitu kousek od Musaši, která byla proslavena svou výukou angličtiny, a bydlela poblíž jednoho docela romantického vodního

kanálu. Občas jsme k němu chodili na procházku. Někdy mě i pozvala k sobě na jídlo, ale jako by ani nevnímala, že jsme se spolu octli sami dva v jedné místnosti. V jejím pokoji nebyla jediná zbytečná věc. Kdyby se u okna nesušily její punčochy, ani bych si nevšiml, že jsme v dívčím pokojíku. Žila velice skromně a jednoduše a vypadalo to, že nemá ani žádné přátele. Tenhle její životní styl byl pro mě úplná novinka. Naoko, jak jsem ji znal ze střední školy, nosila pestré, barevné oblečení a obklopovala se spoustou přátel. Při pohledu na její pokojík jsem měl náraz pocit, že se i ona, podobně jako já, nejspíš rozhodla odejít z našeho města na univerzitu, aby začala vést nový život tam, kde ji nikdo nebude znát.

„Tuhle univerzitu jsem si vybrala, poněvadž sem od nás ze školy už nikdo další nešel,“ zasmála se Naoko. „Chápeš, ostatním nebyla dost dobrá.“

Nějaké pokroky ale náš vztah přece jen zaznamenal. Pomaloučku polehoučku jsme si na sebe s Naoko zvykli. Když po letních prázdninách začal nový semestr, začala i Naoko zase pochodovat vedle mě, jako by to byla ta nejsamozřejmější věc pod sluncem. Připadalo mi to od ní skoro jako jistá známka přátelství. A kromě toho mi samozřejmě vůbec nebylo proti mysli procházet se s takovou krasavicí vedle sebe. Dál jsme bez cíle bloumali Tokiem. Chodili jsme a chodili, přes řeky, přes kopce i přes koleje. Vůbec jsme neměli v plánu někam dojít. Stačilo nám, že prostě jdeme. Nehleděli jsme napravo nalevo a usilovně kráčeli, dočista jako při starém obřadu za uzdravení duše. Když pršelo, roztáhli jsme nad sebou deštník.

Přišel podzim a zem na dvoře se pokryla listím ohromné zelkovy. Čas svetrů už zase visel ve vzduchu. Boty se mi úplně rozpadaly, a tak jsem si koupil nové semišky.

Ani si příliš nepamatuju, o čem jsme spolu v té době

vlastně mluvili. Myslím, že to ale nebylo nic důležitého. O tom, co bylo, mezi námi však stále nepadlo ani půl slova. Jméno Kizuki se v našich hovorech neobjevilo snad ani jednou. A ani jinak jsme toho moc nenamluvili. Vysedávali jsme po čajovnách, dívali se na sebe a úplně si na to už zvykli.

Naoko pořád chtěla poslouchat moje vyprávění o Extrémovi, a tak jsem vyprávěl.

Extrém si dohodl rande s jednou spolužačkou ze třídy (studovala, jak už asi tušíte, geografii) a večer se vrátil strašně zklamaný. Byl tehdy zrovna červen. „H-hele, Watanabe, o-o čem se tak vlastně bavíváš s h-holkama?“ ptal se. Už se nepamatuju, co jsem mu tehdy vlastně odpověděl, ale u mě s tou otázkou rozhodně nebyl na správné adrese.

Když v červenci odjel, strhli mu sousedi ze zdi obrázek kanálu v Amsterodamu a na jeho místo nalepili Golden Gate v San Francisku. Chtěli vědět, jestli taky bude Extréma vzrušovat. To jste neviděli, jak to na něj zabralo, vyprávěl jsem jim pak, a oni provedli další změnu a vyměnili mu Golden Gate za obrázek ledovce. Extréma ty výměny nesmírně rozčilovaly.

„Chci vědět, k-k-kdo v tom má prsty!“

„A copak? Tobě se to nelíbí? Ty snad nemáš radost, že ti sem někdo lepí takový pěkný fotky?“ utěšoval jsem ho.

„Pěkný třeba jsou, ale mně to leze na nervy,“ řekl na to.

Takové historky o Extrémovi Naoko vždycky dokázaly rozesmát.

To byla vzácnost, a tak jsem jí je vykládal, jak to jen šlo. Ale abych řekl pravdu, nedělal jsem si z Extréma legraci s úplně čistým svědomím. Byl to třetí syn z ne právě zámožné rodiny, který prostě bral všechno trochu moc vážně, a jedinou věcí, co aspoň trochu naplňovala jeho jinak

nezajímavý život, byl sen o kreslení map. Kdo měl jaké právo se tomu smát?

Z takzvaných „Extrém-fórů“ se naráz vyklubalo jedno z vděčných témat hovorů na koleji. Přestalo se mi to líbit, ale ani já jsem toho už nemohl nechat. Dělal mi velkou radost vidět Naočinu rozesmátou tvář. A tak jsem historky o Extrémovi rozšiřoval dál a dál.

Jen jednou se mě Naoko zeptala, jestli s někým nechodím. Vyprávěl jsem jí o té, se kterou jsem se rozešel. Říkal jsem jí, že to byla dobrá holka, rád jsem s ní spal a ještě teď mi občas moc schází, ale opravdická velká láska to nebyla. Jako bych měl kolem srdce tvrdou kůru, kterou jen tak něco nepronikne. Možná že ani neumím mít někoho rád.

„A měl jsi už, někdy předtím?“ zeptala se Naoko.

„Nikdy,“ odpověděl jsem já.

Pak už se mě na nic neptala.

Ke konci podzimu začal po městě foukat studený vítr a Naoko se do mě občas při chůzi zavěsila. Přes tlustou látku jejího kabátu z velbloudí srsti jsem skoro neznatelně cítil její dech. Chytla se mé paže a strčila mi ruku do kapsy, a když byla opravdu zima, pevně se ke mně přitiskla a celá se třásla. Ale to bylo všechno. Její chování nic neznamenal. Prostě jsme jen šli dál a dál jako vždycky, ona s rukama v kapsách mého kabalu. Měli jsme oba gumové podrážky, naše kroky nebylo skoro vůbec slyšet. Jen když na cestě leželo suché spadané platanové listí, zašustilo to. Při těch zvucích mi naráz začalo být kvůli Naoko smutno. Ona se nepotřebovala opírat o mě, ale prostě jen o někoho. Nepotřebovala, abych ji hřál já, stačil by jí kdokoli jiný. Skoro mě začalo mrzet, že to vyšlo zrovna na mne.

Jak se pořád silněji hlásila zima, začaly její oči být průzračné víc než kdy předtím. Občas se mi Naoko znenadání zadívala do očí, jako by v nich něco hledala, a

tehdy mi bývalo smutno skoro k nesnesení.

Měl jsem dojem, že mi asi Naoko chce něco říci, ale nedokáže to dobře vyjádřit slovy. Ještě, než jí vůbec splynou ze rtů, se je marně pokouší vyhledat sama v sobě. A proto nakonec jen mlčí, pohrává si se sponkou ve vlasech, otírá si pusku bílým ubrouskem a úpěnlivě mi hledí do očí. Napadalo mě, že bych ji třeba mohl obejmout, ale něco mě od toho odrazovalo. Cítil jsem, že kdybych to znenadání udělal, mohlo by ji to i ranit. Takže jsme pořád jen chodili po Tokiu a Naoko se zoufale snažila najít slova.

Na koleji měli legraci z toho, jak mi Naoko pořád telefonuje a já neděli co neděli odcházím ráno pryč. Mysleli si – docela pochopitelně –, že jsem se zamiloval. Vůbec jsem jim to nepotřeboval vyvracet, nechal jsem je přitom. Po návratu do koleje jsem vždycky musel odpovídat na otázky typu: V jaký jste to dneska dělali pozici, jakou ji ta tvoje má a jak barevný měla dneska prádlo. Snažil jsem se brát to s humorem.

Tak šel čas a mně naráz bylo devatenáct. Slunce dál a dál vycházelo a zase zapadalo, státní vlajka klouzala nahoru dolů po stožáru a neděli co neděli jsem chodil na rande s dívkou svého mrtvého kamaráda. Co to vlastně dělám a kam to povede? Pomátl jsem se snad?

Ve škole jsme četli Claudela, Racina a Ejzenštejna. Byla to pro mě jen samá nic neříkající jména. Na univerzitě jsem neměl jediného kamaráda a na koleji jakbysmet. Pořád jsem si četl nějakou knížku a celá kolej si myslela, že se chci stát spisovatelem. To mě ale nijak zvlášť nelákalo. Neměl jsem žádnou zvláštní chuť se něčím stát. V takové náladě jsem několikrát zkoušel promluvit s Naoko. Zajímalo mě, zdali si aspoň trochu uvědomuje, co se mi honí hlavou. Ale nikdy jsem nenašel správná slova, a to mě mátllo. Nenašel jsem

se snad od Naoko jejími potížemi s vyjadřováním? V sobotu večer jsem sedával v hale koleje a čekal na telefon od Naoko. Bylo tam pokaždé docela pusto, poněvadž si skoro všichni vyrazili někam za zábavou. Sedával jsem tam, pozoroval paprsky světla, jak se chvějí ve ztichlém prostoru, a pokoušel jsem se pochopit sám sebe. Co vlastně chci? A co vlastně ostatní chtějí po mně? Na nic jsem nepřicházel. Jen částečky světla pluly vzduchem a já po nich natahoval ruku a pokoušel jsem se je zachytit. Nezachytil jsem však nic.

Hodně jsem tehdy četl, ale rozhodně jsem knihy nehltal. Knížku, která mě zaujala, jsem si klidně přečetl i několikrát. Měl jsem tehdy rád Trumana Capoteho, Johna Updika, Scotta Fitzgeralda a Raymonda Chandlera, ale ti u nás na škole ani na koleji nikoho nezajímali. Tam se četli Kazumi Takahaši, Kenzaburó Oe nebo Jukio Mišima, popřípadě romány současných francouzských autorů. Žádný div, že jsem se tam neměl s kým bavit, a tak mi nezbývalo než v jednom kuse mlčky sedět a zírat do knihy.

Co se mi líbilo, to jsem četl i několikrát. Občas jsem zavíral oči a ke knížce si přivoněl. Když jsem mohl cítit vůni knih a dotýkat se stránek, byl jsem spokojený.

V osmnácti byl mou nejmilejší knihou *Kentaur* od Johna Updika. I toho jsem pochopitelně přečetl několikrát. Pak pro mě ale začal pomalu ztrácet kouzlo a nakonec ho z vrcholu popularity nadobro vytlačil *Velký Gatsby* od Scotta Fitzgeralda. Pokaždé, když jsem měl náladu, vytáhl jsem Gatsbyho z poličky, otevřel na náhodně vybrané stránce a kousek si přečetl. Gatsby ani jednou nezklamal. V té knize nebyla jediná nepovedená stránka. To mi připadalo neuvěřitelné. Ve svém okolí jsem ale nepotkal nikoho, kdo by Gatsbyho taky četl, nebo si ho aspoň přečíst chtěl. Číst v

roce 1968 Scotta Fitzgeralda nebylo sice vysloveně reakční, ale příliš se to stejně nedoporučovalo.

A přece jsem nakonec potkal člověka, který *Velkého Gatsbyho* taky četl. Dokonce jsme se díky tomu spřátelili. Jmenoval se Nagasawa, byl o dva roky starší než já a studoval práva na Tokijské univerzitě. Bydlel na stejné koleji jako já. Sem tam jsme se potkávali, až si ke mně jednou přisedl v jídelně, zrovna když jsem si tam na slunci u okna četl *Gatsbyho*, a zeptal se, co to čtu. „*Velkého Gatsbyho*“ odpověděl jsem já. „A je to dobrý?“ zeptal se on.

„Už tu knihu čtu potřetí a zdá se mi čím dál tím lepší,“ já na to.

„Člověk, co čte *Gatsbyho* potřetí, mě doopravdy zajímá,“ povídá on jakoby pro sebe, a tak jsme se sblížili. Byl zrovna říjen.

Čím víc jsem Nagasawu poznával, tím záhadnější mi připadal.

Za život jsem narazil na hezkou řádku všelijakých podivínů, ale Nagasawa byl unikát.

Byl mnohem sečtější než já, přitom ale nikdy nevzal do ruky knihu, jejíž autor byl po smrti mívá než třicet let. Říkal, že takovým knížkám nevěří.

„Neříkám, že by současná literatura byla špatná. Prostě se mi jen nechce zaobírat se čtením něčeho, co ještě neprověřil čas. Život uteče i tak dost rychle.“

„A jaké autory máš nejradši?“ zeptal jsem se.

„Balzaka, Danteho, Josepha Conrada a Dickense,“ vysypal ze sebe okamžitě.

„To ale opravdu nejsou moc aktuální spisovatelé.“

„A právě proto je čtu. Kdybych četl to, co všichni ostatní, nakonec bych ještě začal i uvažovat jako všichni ostatní. Jako ti balíci a burani. Za to by se každý slušnej člověk musel stydět. Jestli sis nevšimnul, Watanabe, tak na

celý tyhle koleji jsou jen dva normální lidi, a to jsme my dva. Ostatní jsou póvl.“

„Jak to, prosím tě, můžeš vědět?“ zeptal jsem se ohromeně.

„Já to poznám. Na první pohled a tak jasně, jako by to každé měl napsáno na čele. A navíc jsme tu jediný, kdo četli Gatsbyho.“

Chvilí jsem v duchu počítal. „Ale jestli se nepletu, tak Scott Fitzgerald je mrtvý teprve osmadvacet let?“

„Já mu nějaký dva roky klidně odpustím,“ řekl Nagasawa. „Spisovateli, jako je Scott Fitzgerald, rozhodně.“

Na celé koleji o něm nikdo netušil, že je takový nadšenec pro klasiku, ale i kdyby se to vědělo, nejspíš by to nevzbudilo žádnou senzaci. Jeho znali hlavně díky tomu, jak byl chytrý. Bez problémů složil přijímací zkoušky na Tokijskou univerzitu a měl tam po celou dobu vynikající prospěch. Měl v plánu složit zkoušky do veřejné správy, dostat se na Ministerstvo zahraničních věcí a stát se velvyslancem.

Jeho otec vedl velikou nemocnici v Nagoji a jeho starší bratr absolvoval na Tokijské univerzitě lékařskou fakultu a připravoval se, že jednoho dne nastoupí na otcovo místo. Jedním slovem honorace. Nagasawa měl vždycky plné kapsy peněz, a navíc byl opravdová osobnost, takže se k němu všichni chovali s úctou, a dokonce ani vedení koleje se mu nikdy neodvážilo nic říci. Když někoho o něco požádal, nikdo si nedovolil cokoliv namítat, nebo dokonce neposlechnout. To prostě nepřicházelo v úvahu.

Nagasawa měl v sobě vrozenou autoritu, která každého přiměla podřídit se. Každého si dokázal získat díky své schopnosti bleskově posoudit situaci a vydat přesné instrukce.

Viselo mu to nad hlavou jako svatozář, a kdo ho viděl,

věděl hned, že má co dělat s výjimečným člověkem, se kterým nejsou žerty. A proto všechny velice překvapilo, že si Nagasawa vybral za přítele někoho tak nevýrazného, jako jsem já. Naráz mě začali zdravit lidi, které jsem ani pořádně neznal.

Důvod Nagasawova zájmu o mě, na který se všichni tolik snažili přijít, byl přitom velice prostý. Já jediný mu na rozdíl od ostatních nepodlézal a nesnažil se mu zalíbit.

Mě zajímaly jen zvláštní a výstřední stránky jeho osobnosti, ne jeho studijní úspěchy, autorita nebo chlapáctví. To bylo nejspíš něco, na co Nagasawa opravdu nebyl zvyklý.

Nagasawa byl člověk, ve kterém se svářílo několik naprosto protichůdných povahových rysů. Byl to zlomyslný mizera, ale i já sám jsem občas musel obdivovat jeho laskavost. Byl to sprosták nejhrubšího zrna, schopný největších velkodušností. Navenek dokázal strhávat lidi svým optimismem, uvnitř se osaměle propadal do bezbřehé melancholie. To mi bylo jasné od chvíle, kdy jsem ho viděl poprvé. Marně jsem přemýšlel, proč na to nikdo z ostatních ještě nepřišel. Ten člověk byl sám sobě trestem.

Přesto jsem ho většinou dokázal brát takového, jaký byl. Jeho největší předností byla určitě jeho upřímnost.

Nikdy nelhal, přiznával všechny svoje chyby a nedostatky a nikdy se nesnažil dělat ze sebe někoho lepšího, než kým opravdu byl.

Ke mně se vždycky choval laskavě, a kdykoliv mohl, pomohl mi. Kdyby to nedělal, žilo by se mi na té koleji asi mnohem hůř.

A stejně jsem mu nikdy úplně nedůvěřoval. V tomto smyslu to bylo úplně jiné kamarádství než s Kizukim. Od chvíle, kdy jsem viděl, jak zle se v opilosti dokáže chovat k dívkám, jsem se rozhodl, že si nikdy, za žádnou cenu

nesmím tohohle člověka úplně pustit k tělu.

Mezi spolubydlícími o Nagasawovi kolovalo hned několik legend.

Že jednou snědl tři slimáky, že má neuvěřitelně velké péro a že už spal se stovkou žen.

Historka o slimácích byla pravdivá. Potvrdil mi to sám Nagasawa, když jsem se ho jednou zeptal. „Jo, spolknul jsem je v celku. Tři pořádný macky.“

„Proč jsi to, prosím tě, dělal?“

„To je trochu zamotaná historie. Když jsem tu začal bydlet, měli mazáci z vyšších ročníků nějaký výhrady k nám nováčkům. Myslím, že to bylo v září. A tak jsem to s nima jako zástupce nováčků šel nějak probrat a urovnat. Byli to takoví ti fašouni, co se nehnou na krok bez dřevěnejch mečů na kendó, a nehodlali o ničem diskutovat. To mi bylo hned jasný: Chci, aby tyhle spory okamžitě přestaly. Řekněte svoje podmínky, povídám jim.

Jeden z vás spolkne živýho šneka, oni na to.

Dobře, já ho spolкну, povídám já. Oni šli a přinesli je tři, hnusný velký mrchy.“

„Jaké to bylo?“

„Jaký to bylo? Zkus si to sám, a uvidíš. Nejdřív ti slizce projede krkem a pak ho naráz máš v břiše. Máš co dělat, aby ses nepoblil. Jsou studený a v puse ti po nich zůstane hnusná chuť. Ještě teď se mi dělá zle, když si na to vzpomenu. Strašně se mi chtělo zvracet, ale kdybych to udělal, přinutili by mě je sníst znova. Tak jsem to vydržel.“

„A co jsi dělal potom?“

„Upaloval na pokoj a vypil hektolitry slaný vody,“ řekl Nagasawa. „Co jinýho asi?“

„To je vlastně pravda,“ uznal jsem.

„Ale potom si mi už nikdo nedovolil nic říct. Ani mazáci, ani nikdo jinej. Protože spolknout tři slimáky by

nikdo kromě mě nedokázal.“

„To máš tedy naprostou pravdu,“ řekl jsem já.

Přesvědčit se, jak velký má vlastně Nagasawa penis, nebyl žádný problém. Stačilo jít s ním do kolejních lázní. Pověst nelhala, něco takového jsem v životě neviděl. Přehnaná byla jen historka se stovkou žen. On sám po chvílce přemýšlení došel někam k číslu sedmdesát pět. S určitostí prý tak sedmdesát. Když zjistil, že já měl zatím jenom jednu, prohlásil, že se tomu dá lehce odpomocť.

„Pojď příště se mnou a uvidíš.“

Nevěřil jsem mu, ale bylo to tak. Bylo to opravdu tak jednoduché, že mne to nakonec skoro ani nebavilo. Zapadli jsme pokaždé do baru někde na Šibuje nebo v Šindžuku (podnik jsme měli většinou vybraný předem), přisedli si ke dvěma osamělým dívkám (to byste se divili, kolik se jich najde), popovídali si, popili – a dál byl na programu už jen odchod do hotelu a sex.

Jestli něco Nagasawa opravdu uměl, tak mluvit. Neřekl vlastně nikdy nic zvláštního, ale všechny holky na něm mohly oči nechat, hltaly každé slovo, začaly pít přes míru a nakonec s ním skončily v posteli. Navíc byl hezký a choval se k nim pozorně a laskavě, takže z něho každá byla celá pryč. A co bylo nejzajímavější, v jeho společnosti jsem takový všem připadal i já. Když jsem – na Nagasawův popud – začal taky něco vyprávět, měl jsem stejný ohlas jako předtím on. Takové bylo kouzlo Nagasawovy osobnosti. Bylo to něco neuvěřitelného. V porovnání s tím byl Kizukiho konverzační talent jen dětská hra. To se vůbec nedalo srovnávat. Přes všechny svůj obdiv k Nagasawovým schopnostem jsem ale stejně cítil, jak moc mi Kizuki schází. Jako by se mi náraz otevřely oči. Kizuki byl charakterní člověk a svůj talent si šetřil jen pro mě a pro Naoko.

Nagasawa naproti tomu rozhazoval své stísňující nadání

na všechny strany plnými hrstmi, jako by to byla jen hra. Vlastně s holkami, které balil, leckdy ani nechtěl spát. Byl to pro něj jen sport a nic víc.

Já osobně jsem z našich svůdcovských výprav nebyl až tak nadšený. Trocha toho objímání, mazlení a sexu občas nebyla vůbec k zahazení, pak ale vždycky přišlo ráno a rozloučení.

Otevřeli jste oči, a vedle vás spala holka, kterou jste ani pořádně neznali, v pokoji to táhlo alkoholem, podle křiklavých záclon a lampy jste okamžitě poznali, že jste v hodinovém hotelu, hlava vás bolela od kocoviny. Nakonec se neznámá vedle vás vzbudila a začala hledat kalhotky. Pak, zatímco si natahovala punčocháče, vedla řeči jako: „Doufám, že sis to včera nezapomněl nasadit? To byl totiž můj vůbec nejhorší možnej den!“ A sedla si k zrcadlu a začala hořekovat, že ji bolí hlava a že se nemůže pořádně nalíčit, a přitom si upravovala řasy a malovala rtěnkou pusu. Což mi všechno velice lezlo na nervy. Co bych za to dal, kdybych tam nemusel zůstat do rána. Při balení holek ale nemůžete pořád myslet na to, že se kolej o půlnoci zavírá (a stejně byste to ani nestihli), takže nezbyvalo než hezky vyčerpát svoji celonoční propustku, zůstat až do rozednění a při návratu na kolej se hnusit sám sobě, veškeré iluze nadobro ztracené. Slunce bodalo do očí, v puse bylo jako v polepšovně, hlava jako by nepatřila vám, ale někomu úplně cizímu.

Po třetí nebo čtvrté takové výpravě jsem se rovnou zeptal Nagasawy, jestli mu připadá, že má taková akce po sedmdesáti opakováních ještě vůbec nějakou cenu.

„Pokud máš pocit, že to nikam nevede, znamená to, že seš slušnej člověk, což je důvod k radosti,“ odpověděl. „Máš totiž úplnou pravdu, spát s holkama, který ani pořádně neznáš, skutečně nikam nevede. Maximálně k tomu, že tě to

unaví a sám sobě se zhnusíš. To moc dobře znám.“

„Tak proč v tom ale pořád pokračuješ?“

„To se těžko vysvětluje. Znáš Dostojevského *Hráče*? Tohle je to samý. Těžko odolat, když je všude tolik příležitostí. Chápeš?“

„Jakž takž.“

„Tak jinak. Když přijde večer, začnou se holky stahovat do města. Choděj sem tam, popíjej po barech a na něco čekaj. A já to něco mám a můžu jim to dát. Je to fakt jednoduchý. Tak jednoduchý jako otočit kohoutkem a napít se vody. Jsou moje dřív, než řekneš švec, ale ony to *chtějí*. A to je přesně ono. Příležitost, která ti leží rovnou před nosem. Necháš ji plavat? Máš schopnosti, přijde šance je uplatnit – projdeš okolo ní jakoby nic?“

„Nevím, nemám s tím žádné zkušenosti. Nemám o tom vlastně ani potuchy,“ zasmál jsem se.

„Řekl bych, že máš vlastně kliku,“ řekl Nagasawa.

Důvodem, proč Nagasawa přes své rodinné zázemí bydlel na koleji, bylo právě jeho děvkaření. Jeho otec se totiž bál, že bydlet sám ve vlastním bytě, nedělal by Nagasawa nic jiného než právě to, a tak ho donutil, aby se na čtyři roky uklidil na kolej. Což bylo Nagasawovi ovšem jedno, protože si stejně dělal, co chtěl, kolej nekolej. Kdykoliv se mu zlíbilo, obstaral si na celou noc propustku a vydal se na lov nebo na návštěvu ke své přítelkyni. Dostat na noc propustku byla skoro nemožnost, ale ne pro Nagasawu. Pro něj byla propustka něco jako permanentní volný lístek. A pokud za mne ztratil jediné slovo, tak pro mě zrovna tak.

Ano, Nagasawa měl vážnou známost, už od doby, kdy se dostal na vysokou školu. Jmenovala se Hacumi a byla stejně stará jako on. Několikrát jsem se s ní setkal a vždycky na mne udělala velice dobrý dojem. Nebyla to žádná zvláštní

krasavice, navenek vypadala úplně obyčejně, takže jste si zpočátku až pomysleli, co na ní Nagasawa vlastně vidí, ale hned po pár větách jste si ji prostě museli oblíbit. Byla už taková.

Klidná, inteligentní, měla smysl pro humor, starostlivá, pokaždé oblečena s nejlepším vkusem. Moc se mi líbila a napadlo mě, že mít já takovou přítelkyni, neměl bych jediný důvod spát se stádem ženských, které jí nesahaly ani po palec u nohy. Měla mě ráda a pořád mě zvala, ať si spolu s nimi někam vyrazím, že mne seznámí s některou ze svých spolužáček z nižšího ročníku, ale já si dobře pamatoval, jak to vždycky končovalo. Takže jsem se pokaždé na něco vymluvil.

Hacumi chodila na univerzitu pro dcery z nejlepších rodin a s těmi jsem si já opravdu neměl co říci.

Hacumi dobře věděla, že jí Nagasawa v jednom kuse zahýbá, ale nikdy mu neřekla jediné slovo. Měla ho totiž tak ráda, že ho nechtěla do ničeho nutit. „Takovou holku si nezasloužím,“ říkával Nagasawa. Svatá pravda, pomyslel jsem si vždycky.

V zimě jsem si našel brigádu v malém obchodě s gramodeskami na Šindžuku. Mzda nebyla nijak zvlášť zajímavá, ale práce se mi líbila a vyhovovala mi. Nechtěli po mně nic víc než mít třikrát týdně večerní službu v prodejně, a navíc jsem si mohl kupovat gramodesky se slevou. A tak jsem koupil Naoko k Vánocům desku Henryho Manciniho s její oblíbenou písní *Dear Heart*. Sám jsem ji zabalil a převázal červenou mašlí. Naoko mi dala vlastnoručně upletené vlněné rukavice. Měly trochu kratší palce, ale krásně hřály.

„Promiň. Já jsem taková nešika,“ zčervenala Naoko, jak moc se styděla.

„Ale prosím tě, vždyť mi báječně padnou, hele!“ předvedl jsem se jí v rukavicích.

„No, je to lepší než si věčně dávat ruce do kapes,“ usoudila Naoko.

Tu zimu se už do Kóbe nevrátila. Ani já. Až do konce roku jsem pracoval, a doma by na mě stejně nic nečekalo. Takže jsem trčel v Tokiu.

O novoročních svátcích se na koleji nevařilo, tak mě Naoko pozvala k sobě. Ve dvou jsme si upekli rýžové koláčky a uvařili si jednoduché novoroční pohoštění.

V lednu a únoru devětašedesátého roku se přihodila celá řada věcí.

Koncem ledna dostal Extrém zničehonic čtyřiceti stupňovou horečku. Musel jsem kvůli tomu nakonec zrušit rande s Naoko. Krátce předtím se mi s dost velkou námahou podařilo sehnat dva volné lístky na nějaký koncert a Naoko pozvat. Měli hrát její oblíbenou Brahmsovu *Čtvrtou symfonii* a Naoko se velice těšila.

Jenže Extrém se zmítal na posteli, jako by měl co nevidět vypustit duši, takže jsem si netroufal odejít a nechat ho samotného. Nikdo jiný, kdo by ho mohl ošetřovat, se nenašel. Přinesl jsem led, dal ho do igelitových sáček a udělal Extrémovi obklad, otíral mu pot studeným ručníkem a každou hodinu mu měřil teplotu. Vyměnil jsem mu dokonce košili. Horečka trvala bez přestávky celý den.

Druhého dne ráno Extrém najednou vstal a pustil se do cvičení, jako by se nechumelilo. Teploměr ukázal třicet šest celých dva. K neuvěření.

„To je blbost, v životě jsem neměl horečku,“ řekl Extrém, jako by to celé byla moje vina.

„Tak teď jsi teda měl,“ řekl jsem otráveně. A pak jsem mu ukázal dva lístky na koncert, které díky jeho horečce propadly.

„Bud' rád, že byly volný,“ pravil Extrém. Než jsem stačil vyskočit a vyhodit mu z okna rádio, rozbolela mě hlava, a tak jsem radši zalezl zpátky do peřin.

V únoru několikrát sněžilo.

Koncem února jsem se popral a natloukl jednomu klukovi z vyššího ročníku, co bydlel u nás na patře. Napálil to hlavou do zdi, ale naštěstí se moc neporanil. Nagasawa se to celé pokoušel nějak vyžehlit, ale stejně mě nakonec zavolali k řediteli a dostal jsem důtku, a od té doby už to na koleji nikdy nebylo jako dřív.

Tak skončil školní rok a přišlo jaro. Propásl jsem několik zápočtů. Můj prospěch byl dost slabý – trojky, čtyřky, sem tam dvojka. Naoko nezameškala jedinou zkoušku a postoupila do dalšího ročníku. Další rok byl za námi.

V půlce dubna bylo Naoko dvacet. Já měl narozeniny v listopadu. Naoko byla o sedm měsíců starší. Připadalo mi zvláštní, že už je Naoko tolik let. Oba bychom nejradši zůstali věkem mezi osmnácti a devatenácti. Jeden rok by nám mohlo být osmnáct, další devatenáct, pak zas osmnáct a tak pořád dál. Ale Naoko bylo najednou dvacet. Což znamenalo, že na podzim bude dvacet i mně. Jen Kizukimu nemělo už nikdy být víc než sedmnáct.

V den Naočiných narozenin přšelo. Po škole jsem v nedaleké cukrárně koupil dort, nasedl do vlaku a jel za Naoko. Trval jsem na tom, že se její dvacáté narozeniny musejí oslavit. Myslím, že bych na tom trval, i kdyby to byly moje narozeniny a ne Naočiny. Trávit den, kdy je člověku dvacet, osaměle je pěkná otrava. Vlak byl narvaný, a navíc se dost otřásal. Když jsem konečně dorazil k Naoko, připomínal dort spíš zříceniny Kolosea v Římě. Nakonec jsem na něj přece jen jakž takž umístil dvacet svíček, zápalkami je zapálil, zatáhl záclony a zhasl světlo, takže

zavládla aspoň trochu narozeninová atmosféra. Naoko otevřela láhev vína. Pak jsme popíjeli, snědli kus dortu a trochu se navečeřeli.

„To je v háji, že je člověku naráz dvacet,“ řekla najednou Naoko. „Vůbec se s tím nemůžu srovnat. Připadá mi to hrozně zvláštní. Jako by mě někdo násilím postrkoval zezadu.“

„To já mám ještě na přípravu víc než půl roku,“ zasmál jsem se.

„Ty se máš, že je ti ještě devatenáct,“ řekla Naoko se závistí v hlase.

Mezi jídlem jsem jí vyprávěl, jak si Extrém pořídil nový svetr. Dlouhou dobu měl totiž jenom jeden (tmavomodrý ze středoškolské uniformy), takže se teď konečně trochu zmohl.

Koupil si opravdu pěkný červenočerný svetr s vypletenými jelínky. Vypadal v něm ale bohužel tak legračně, že se všichni dusili smíchy. Extrém nechápal, co se děje.

„Prosím tě, Watanabe, č-čemu se to všichni smějete?“ zeptal se mě jednou v jídelně při obědě. „Nemám něco s obličejem?“

„To víš, že ne,“ řekl jsem a snažil se nevypřsknout smíchy. „Ale poslouvej, ten svetr ti fakt sedne.“

„Dík,“ řekl Extrém a celý se rozzářil.

Naoko se opravdu bavila. „Toho člověka musím vidět. Aspoň jednou.“

„To nejde. Neudržela by ses smíchy.“

„Myslíš, že bych se mu smála?“

„To se klidně vsadím. Já sám ho vídám den co den, a stejně to občas nemůžu vydržet a rozesměju se.“

Po jídle jsme sklídili nádoby, usadili se na podlaze, pustili si hudbu a dopili víno. Na každou moji sklenici

vypila Naoko dvě.

Ten večer se neuvěřitelně rozpovídala. O dětství, o škole, o rodině. Samé zdlouhavé, do detailu podrobné vzpomínky. Měla opravdu neuvěřitelnou paměť, to se nedalo popřít. Jak jsem tak ale poslouchal její vyprávění, něco mě zarazilo. Něco nesouhlasilo. Něco nebylo v pořádku. Jednotlivé historky měly samy o sobě hlavu a patu, ale navzájem na sebe navazovaly velice podivně. První příběh se naráz zvrátil ve druhý, už od začátku uvnitř prvního obsažený, ze druhého příběhu se pak stejným způsobem vylouppl třetí, a tak to šlo dál a dál a pořád to nebralo konce. Zpočátku jsem se snažil na Naočino vyprávění nějak reagovat, ale nakonec jsem to vzdal. Radši jsem šel pustit desku, a když dohrála, šel jsem zvednout jehlu a pustil další desku. Když jsme přehráli všech šest desek, co Naoko měla, pustil jsem znova tu první, *Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band*. A potom i tu poslední, *Waltz for Debbie* od Billa Evanse. Za oknem se valil déšť. Čas pomalu plynul a Naoko pořád pokračovala ve své podivné samomluvě.

A pak jsem na to přišel. Naoko se něčemu snažila za každou cenu vyhnout. Třeba vzpomínám na Kizukiho, ale asi nejen jím.

Aby o tom nemusela mluvit, dál a dál donekonečna vyprávěla o všem, co jí slina na jazyk přinesla, do nejmenších podrobností. Takovou jsem ji neznal. Radši jsem ji nechal povídat.

Jenže hodiny už pomalu ukazovaly jedenáct a já začal být nervózní. Naoko už mluvila víc než čtyři hodiny bez přestávky. Zanedlouho měl jet poslední vlak a ve dvanáct zavírali kolej. Nakonec jsem Naoko skočil do řeči.

„Už budu muset jít. Za chvíli mi pojede vlak,“ řekl jsem, pohled upřený na hodinky.

Zdálo se, že mě Naoko neslyší. Anebo slyší, ale nechápe,

co jí chci říci. Na okamžik zmlkla, ale hned začala mluvit nanovo. Vzdal jsem to, zase si sedl a dopil, co zbývalo ze dvou lahví vína. Rozhodl jsem se nechat Naoko vypovídat a na vlak a kolej prostě nemyslet.

Naoko už toho ale moc neřekla. Najednou jsem si uvědomil, že mlčí. Ve vzduchu ještě visela ozvěna její poslední věty, přetržené v pŕlce. Naoko své vyprávění neukončila, ono se jí naráz někam ztratilo. Snažila se vyprávět dál, ale už neměla o čem. Něco přestalo fungovat. Možná že mou vinou.

Možná Naoko konečně došlo, co jsem vlastně řekl, a nadobro ztratila sílu pokračovat. S pootevřenou pusou se na mě nepřítomně dívala. Připomínala spotřebič, který běžel spuštěný, dokud někdo nevytáhl ze zásuvky šňůru. Oči měla kalné, jakoby pokryté tenkou průsvitnou membránou.

„Promiň, nechtěl jsem se tě dotknout,“ řekl jsem. „Ale už je pozdě, a tak...“

Z očí se jí vyřinuly slzy. Tekly jí po tvářích a hlasitě padaly na prázdné obaly od gramofonových desek. Jakmile se objevila první, ostatní nezadržitelně následovaly, jako když se protrhne hráz. Opřela se oběma rukama o podlahu, naklonila se dopředu, jako by chtěla zvracet, a plakala a plakala. V životě jsem neviděl někoho takhle hrozně plakat. Položil jsem jí ruku na rameno. Celé se třásl.

Pak jsem ji zničehonic objal. Třesoucí se Naoko mi docela tiše plakala v náručí. Od jejího horkého dechu a slz jsem měl nakonec úplně promáčenou košili. Její prsty mi jezdily po zádech, jako by hledaly něco důležitého a dávno ztraceného. Levou rukou jsem ji podpíral, pravou hladil její jemné rovné vlasy a čekal jsem, snad celé věky jsem čekal, až přestane plakat. Naoko ale plakat nepřestávala.

Tu noc jsem se s Naoko vyspal. Nevím, jestli to byla

nebo nebyla chyba.

Nevím to ani teď, po bezmála dvaceti letech. A možná na to už nikdy nepřijdu. Ale tehdy se nic jiného dělat nedalo. Byla moc rozčilená, všechno na ni doléhalo a potřebovala, abych ji toho nějak zbavil.

Zhasl jsem světlo, pomalu a ohleduplně jsem ji svlékl, pak jsem se svlékl sám. Potom jsme se objali. Byla teplá deštivá noc a nebylo nám zima. Ve tmě jsme se spolu beze slova začali mazlit. Líbal jsem ji a zlehka položil ruce na její řadra. Naoko vzala do ruky můj ztopořený penis. Sama už byla mokrá a horká a čekala na mě.

A přesto, když jsem do ní vstoupil, hrozně ji to bolelo. Chtěl jsem vědět, jestli to je pro ni poprvé, a ona kývla. Už jsem nerozuměl vůbec ničemu. Do té doby jsem byl totiž přesvědčen, že Naoko a Kizuki spolu spávali. Zasunul jsem se do ní nejhloběji, jak to šlo, a chvíli tak zůstal úplně bez hnutí, a jen jsem Naoko objímal. Když se zdálo, že se trochu uklidnila, začal jsem se v ní pomalu a opatrně pohybovat. Za velice dlouhou dobu to na mě přišlo. Nakonec mě Naoko ze všech sil objala a vykřikla. Byl to nejsmutnější výkřik při orgasmu, jaký jsem kdy slyšel.

Když bylo po všem, zeptal jsem se Naoko, proč s Kizukim za celou tu dobu nespali. To jsem neměl dělat. Naoko se ode mne odtáhla a zase se potichu rozplakala. Vytáhl jsem nakonec ze skříně ve zdi matrace a příkrývky, připravil spaní a Naoko uložil. Pak jsem se zadíval do dubnového deště, který neustále bubnoval za oknem, a zapálil si cigaretu.

K ránu déšť konečně ustal. Naoko ještě spala, zády ke mně. Nebo možná jen tak ležela bez hnutí. Ať už to bylo jakkoliv, nepromluvila ani půl slova a ležela strnule jako zmrzlá. Několikrát jsem na ni zkoušel promluvit, ale

neodpověděla mi, ani se nepohnula. Dlouho jsem jen tak pozoroval její nahá ramena, ale pak mě to přestalo bavit a rozhodl jsem se vstát.

Po podlaze se povalovaly obaly od gramodesek, sklenice, láhve od vína a popelník, všechno tak, jak jsme to večer nechali. Na stole zbyla půlka poničeného narozeninového dortu. Nic se ani nepohnulo, docela jako by se zastavil čas. Posbíral jsem věci z podlahy a u dřezu si natočil dvě sklenice vody. Na stole ležel slovník a přehled francouzských sloves. Nad stolem visel na zdi kalendář. Nebyly v něm žádné obrázky ani fotografie. Jen číslice. Byl úplně prázdný, bez jediné poznámky nebo značky. Sebral jsem z podlahy svoje věci a oblékl se. Košile byla vpředu ještě mokrá a byla z ní cítit Naočina vůně. Do poznámkového bloku na stole jsem napsal „Až Ti bude líp, rád bych si s Tebou promluvil, zavolej mi, prosím, co nejdřív. Ještě jednou všechno nejlepší k narozeninám.“ Pak jsem se naposledy zadíval na Naočina ramena, vyšel ven a tiše za sebou zavřel dveře.

Uplynul týden, ale Naoko se neozvala. Protože se jí nedalo nijak zatelefonovat, vypravil jsem se za ní v neděli ráno do Kokubundži. Nebyla tam. Cedulka s jejím jménem zmizela ze dveří. Okna byla pevně zakrytá okenicemi proti dešti. Správce, za kterým jsem zašel, mi řekl, že se Naoko před třemi dny odstěhovala. Kam, to nevěděl.

Vrátil jsem se na kolej a napsal jí dlouhý dopis domů do Kóbe. Ať už se odstěhovala kamkoliv, z domova jí ho určitě pošlou.

Naprosto upřímně jsem vypsál všechno, co cítím. Že:

„toho spoustu zatím vůbec nechápu, a i když se snažím, jak dovedu nejlíp, asi mi to ještě zabere

dost času. Poněvadž netuším, jak se na věci budu dívat, až všemu porozumím, nebudu Ti nic slibovat. Nic od Tebe nežádám a nebudu Ti vůbec nic nalhávat. Vždyť se vlastně ještě ani pořádně neznáme. Ale jestli mi dáš čas, budu se snažit ze všech sil, a třeba se poznáme líp. Rozhodně moc stojím o to, abychom se setkali a promluvili si. Od té doby, co umřel Kizuki, už nemám nikoho, komu bych se mohl opravdu svěřit – což možná platí i pro Tebe? Možná že nakonec potřebujeme jeden druhého víc, než si myslíme. Možná právě proto jsme kolem sebe tak dlouho obcházeli, možná proto se to mezi námi nakonec tak trochu zvtřlo. Asi jsem to všechno neměl dělat, ale nemohl jsem jinak. A říkám na rovinu, že takovou radost a štěstí, jaké jsem tehdy díky Tobě poznal, jsem ještě nikdy v životě nezažil. Moc stojím o Tvoji odpověď, ať bude jakákoli.“

Takhle jsem to Naoko napsal. Odpověď nepřišla.

Usadila se ve mně ničím nevyplnitelná prázdnota. Cítil jsem se lehký jako papír ve větru, všechny zvuky zněly naráz hluše. Víc než kdy jindy jsem začal chodit do školy. Přednášky byly nudné a ve třídě jsem se neměl s kým bavit, netušil jsem ale, co si jiného počít. Ve třídě jsem sedával sám v první řadě úplně na kraji, poslouchal přednášky, s nikým se nebavil, v jídelně sedával o samotě a přestal jsem kouřit.

V květnu vypukla na škole stávk. „Pryč s univerzitama!“ ozývalo se každou chvíli. Paráda, tak do toho, strhněte je, rozbijte na kusy, zašlapte je do země, rozdupejte na prach, myslel jsem si. Mně to přece vadit nebude. Aspoň budu mít nějakou změnu. Mně už je všechno

jedno. A jestli potřebujete pomoci, stačí říct. Tak jen rychle na to!

Ve škole byly barikády a nepřednášelo se, a tak jsem si našel brigádu u dopravní firmy. Jezdil jsem v nákladáku jako závozník a nakládal a vykládal zboží. Byla to mnohem větší dřina, než jsem čekal, a občas mě bolelo celé tělo tak, že jsem měl ráno dojem, že snad nevstanu. Platili ale výborně a při tom spěchu a námaze se mi krásně dařilo zapomenout na prázdnotu uvnitř. Pětkrát do týdne jsem přes den pracoval na nákladáku a tři večery ještě trávil v obchodě s gramodeskami. Večery, co mi zůstaly volné, jsem si na pokoji četl a popíjel whisky. Extrém se jaktěživ nedotkl ani kapky alkoholu, a navíc ho nemohl doslova ani cítit, takže když jsem se jednou válel na posteli a pil neředěnou whisky přímo z láhve, přišel a povídá, že by byl rád, kdybych šel pít někam jinam, protože se kvůli tomu smradu nemůže učit.

„Jdi do háje,“ řekl jsem mu.

„Ale pi-pi-pít alkohol je proti ko-ko-kolejnímu řádu,“ namítal on.

„Jdi do háje!“

Extrém už neříkal nic. Neměl jsem z toho ale žádnou radost a radši jsem odešel pít na střechu.

V červnu jsem napsal Naoko další dlouhý dopis a zase ho poslal na adresu v Kóbe. Psal jsem v něm skoro totéž jako předtím. A nakonec jsem připsal, že už toho čekání na její odpověď je na mě nějak moc, a ať se mi aspoň ozve, jestli jsem jí tehdy nějak neublížil. Když jsem ten dopis odesílal, připadala mi prázdnota v mé duši ještě větší než kdy předtím.

V červnu jsem si dvakrát vyšel s Nagasawou do města za holkami. Šlo to vždycky jako na drátkách. Ta první rozpoutala úplné rodeo, když jsem se ji v hotelu pokusil

zatahnout do postele a svléknout, ale v momentě, kdy jsem si radši začal číst v posteli knížku, protože mi celý ten povyk nestál za to, přilezla naráz sama od sebe a začala mě svádět. Ta druhá se mě začala po sexu vyptávat na první poslední. S kolika holkama už jsem spal, odkud jsem, jakou univerzitu studuju, jakou hudbu poslouchám, četl jsem romány Osamua Dazaie, kam bych jel nejradši do ciziny, nemá náhodou větší bradavky než ostatní – prostě úplně na všechno. Nějak jsem se z toho vykroutil a radši usnul. Když jsem se probudil, řekla, že by se mnou chtěla jít na snídani. Zašli jsme do kavárny a dali si každý odpornou topinku s odporným vajíčkem a zapili to odpornou kávou, přičemž se mě zase v jednom kuse vyptávala. Kde pracuje otec, jaký jsem měl prospěch na střední škole, v jakém jsem znamení, jedl jsem už žabí stehýnka? A tak dále. Rozbolela mě hlava a po jídle jsem radši rychle spěchal do práce.

„Uvidíme se ještě někdy?“ zeptala se mě celá smutná.

„Určitě jo,“ řekl jsem a odešel. O samotě jsem si pak pomyslel, co to sakra dělám, a měl jsem po náladě. Co z toho všeho vlastně mám? Ale nemohl jsem jinak. Celé moje tělo po tom přímo volalo. A pokaždé jsem u toho myslel na Naoko. Na její bílé nahé tělo prosvítající tmou, na její dech, na zvuk dešťových kapek. A čím víc jsem na ni myslel, tím víc stoupala moje touha a chtíč. Popíjel jsem pak nahoře na střeše whisky a uvažoval, kam se to řítím.

Začátkem července přišel dopis od Naoko. Ryl krátký.

„Omlouvám se za zpoždění. Ale pochop mě, prosím. Trvalo moc dlouho, než jsem zase mohla něco psát. A tenhle dopis jsem přepsala asi desetkrát. Psát dopisy mi dá hroznou námahu.

Takže abych to shrnula. Prozatím teď na jeden rok přerušuju studium. Říkám prozatím, i když mám

dojem, že se do školy asi už nevrátím. Přerušení studia je to jen pro formu. Možná budeš překvapený, ale uvažovala jsem o tom už dost dlouho. Chtěla jsem ti to už několikrát říct, ale nikdy jsem to nesvedla. Bála jsem se to i jen vyslovit.

Takže se tím, co bylo, nemusíš vůbec trápit a přemýšlet, jestli jsi něco pokazil nebo nepokazil. S mým rozhodnutím nemáš totiž Ty vůbec co dělat.

Jestli jsem Tě teď ranila, je mi to líto. Ale chtěla jsem tím jen říct, že si přeju, aby ses přestal jakkoliv obviňovat za to, co se stalo, protože to je všechno jen a jen můj problém. To rozhodnutí jsem odkládala už rok, jak to jen šlo, s tím výsledkem, že se teď Ty cítíš zmateně. Snad to ale už skončí.

Když jsem odešla z Kokubundži, byla jsem nějaký čas doma v Kóbe a nějaký čas musela docházet do nemocnice. Doktor říkal, že někde v horách nad Kjótem je nějaké sanatorium, kam bych možná měla aspoň na čas jít. Není to žádná nemocnice v pravém slova smyslu, spíš jen taková volnější zotavovna. Víc ti o tom napíšu jindy, teď mi to nějak nejde. Teď hlavně potřebuju uklidit se někam pryč od všeho a hezky v klidu si tam odpočinout. Jsem moc ráda, že jsi se mnou celý rok chodil po městě. Když už nic jiného, tak tohle mi můžeš stoprocentně věřit. A ani trochu jsi mně ničím neublížil. Na to si bohužel úplně vystačím sama.

Nejsem zatím tak v pořádku, abychom se mohli vidět. Ne že bych se s Tebou nechtěla zase setkat, ale zatím to nepůjde. Hned, jak se to změní, Ti napíšu. Myslím, že pak se budeme moct začít pořádně poznávat. Jak sám píšeš, asi bychom měli.

Ten dopis jsem přečetl snad několiksetkrát. A pokaždé mi z něj bylo nesnesitelně smutno. Úplně stejně jako vždycky, když se mi Naoko upřeně zadívala do očí. Tomu pocitu nešlo nijak utéci, nijak ho překonat. Byl jako kvílející vítr, bez tvaru, bez tíže. Svět okolo mě začal pomalu míjet a já přestával chápat jeho smysl.

Sobotní večer jsem pokaždé trávil na židli v hale. Nečekal jsem žádný telefon, ale nevěděl jsem, co jiného si počít. Zapnul jsem pokaždé televizi a dělal, že se dívám na baseball.

Pak jsem zkrátil vzdálenost mezi sebou a televizí na polovinu, pak ještě jednou, a ještě, a pokračoval jsem v tom tak dlouho, dokud jsem neseděl deset centimetrů před obrazovkou. V deset hodin jsem televizi vypnul, vrátil se na pokoj a šel spát.

Koncem měsíce mi Extrém daroval světlušku ve sklenici od instantní kávy. Na dně bylo trochu trávy a vody a ve víčku propíchaných několik dírek, aby měla světluška vzduch. Bylo ještě světlo, takže napohled vypadala jen jako nezajímavý černý vodní hmyz, ale Extrém tvrdil, že je to naprosto určitě světluška, v tom prý on se vyzná. Neměl jsem důvody ani argumenty, abych mu to vyvracel. Dobře, tak je to světluška.

Vypadala celá nějak ospale, ale pořád a pořád se snažila vylézt nahoru po skleněné stěně, a neustále padala zpátky.

„Našel jsem ji na dvoře.“

„Tady??“

„No jo. Ko-kousek odtud je hotel a v létě tam hostům pro zábavu vypouštějí světlušky. Tahle se zatoulala až sem,“ vyprávěl Extrém, zatímco cpal do veliké černé tašky přes

rameno oblečení a sešity. Od začátku letních prázdnin uběhlo několik týdnů a na celé koleji jsme zůstali už málem jen my dva. Mně se nechtělo vracet do Kóbe a radši jsem dál chodil na brigády, on měl až doteď nějakou letní praxi. Ale ta skončila a Extrém odjížděl domů. Bydlel v Jamanaši.

„Můžeš to dát nějaký holce. Bude mít radost,“ povídá Extrém.

„Díky,“ já na to.

Když nastal večer, kolej ztichla a bylo v ní veselo asi jako ve staré zřícenině. Vlajku stáhli ze stožáru a okna jídelny byla rozsvícena jen v levé polovině, protože skoro všichni studenti odjeli.

Aspoň že byla ve vzduchu slabě cítit vůně večere. Nějaké dušené jídlo.

Se světluškou v láhvi jsem vylezl na střechu. Nebyla tam živá duše. Jen na šňůře visela bílá košile, kterou tam někdo zapomněl. Pohupovala se ve večerním větru jako svlečená kůže nějakého živočicha.

Po železném žebříku v koutě jsem vylezl na kolejní vodárenskou nádrž. Velká válcovitá cisterna byla ještě horká od slunce. Posadil jsem se, i když tam nebylo zrovna moc místa, a opřený o zábradlí jsem chvíli pozoroval, jak po nebi pluje téměř dokonale kulatý bílý měsíc. Napravo svítilo do tmy Šindžuku, nalevo Ikebukuro. Světla aut se slévala v jedinou zářivou řeku, která plynula ze čtvrti do čtvrti.

Světluška v láhvi slabounce zářila. Opravdu jen slabounce a nevýrazně. Bylo to už dávno, co jsem naposledy viděl světlušky, ale pamatoval jsem si, že tehdy v letní tmě svítily mnohem víc, skoro jako malá planoucí světýlka. Možná že moje světluška už byla příliš zesláblá a v posledním tažení. Několikrát jsem lehce zatřásl sklenicí. Světluška se vrhla proti skleněné stěně a trochu zamávala křídly. Její světlo ale nadále zůstávalo velice slabé.

Přemýšlel jsem, kde jsem vlastně naposledy nějaké světlušky zahlédl. Kde to vlastně bylo? Jasně jsem si tu scénu vybavoval. Ale kde a kdy to bylo, jsem si už vzpomenout nedokázal. V úplné tmě bylo tehdy slyšet, jak šumí voda. Byla tam stará cihlová plavební komora, která se otvírala a zavírala točením velikou klikou. Nebyla to ale žádná velká řeka. Proud nebylo pro vysokou travu na březích skoro vidět. Kolem jen tma. Když jsem vypnul baterku, neviděl jsem si na špičky bot. A nad hladinou hráze poletovalo několik set světlušek. Odrážely se ve vodě jako sloup jisker z ohně.

Zavřel jsem oči a na chvíli se co nejhlouběji ponořil do vzpomínek. Zřetelněji než kdy jindy jsem zaslechl, jak okolo šumí vítr. I když nebyl příliš silný, jak vál okolo mě, cítil jsem zvláštní, dlouho přetrvávající svěžest. Otevřel jsem oči a viděl, že se tma letní noci okolo ještě trochu prohloubila.

Otevřel jsem sklenici, vyndal světlušku a položil ji na obrubu cisterny. Vypadala, že vůbec nechápe, kde se to ocitla.

Potácivě obešla dokola šroub. Zachytávala se přitom nohama o zkroucené strupy staré barvy. Chvíli tak lezla doprava, dokud nezjistila, že to dál nejde, a pak se začala zase vracet zpátky. Nakonec namáhavě vylezla na šroub a přikrčila se tam. Ani se nehnula. Jako by byla mrtvá.

Pozoroval jsem ji opřen o zábradlí. Dlouhou dobu jsme se oba ani nehnuli. Jen vítr foukal dál kolem nás a ze tmy šuměla zelkova na dvoře.

Čekal jsem velice dlouho.

Po neskutečně dlouhé době světluška odlétla. Naráz, jako by si na něco vzpomněla, roztáhla křídla a příští okamžik už letěla pryč do blednoucí noci, jako by chtěla dohnat ztracený čas. Prudkým obloukem vyrazila kolem

cisterny, pak se na chvíličku zastavila ve vzduchu, úplně jako by se ohlížela na svítící čáru, co se za ní rozpíjela ve větru, a potom odletěla k východu.

Stopa po jejím světle mi ještě dlouho zůstávala v mysli. V husté tmě za zavřenýma očima mi sem a tam poletovalo její slábnoucí světýlko jako zbloudilá duše.

Několikrát jsem za ním natáhl ruku do tmy. Nic jsem nenahmatal. Pokaždé mi proklouzlo mezi prsty.

Během prázdnin zavolala univerzita zásahovou jednotku. Nechali strhnout barikády a studenty, kteří se schovávali uvnitř, do jednoho pozatýkat. To tehdy nebylo nic výjimečného. Dělo se to na všech univerzitách. Nikdo je tedy nakonec neodstranil ani nezrušil. Asi proto, že se do univerzit investuje jaksi příliš kapitálu na to, aby se rušily hned, jak si několik studentů dupne. A nakonec ani ti zabarikádovaní studenti sami je vlastně doopravdy rušit nechtěli. Chtěli jen změnit jejich uspořádání, a to mě ani v nejmenším nezajímalo. Takže když byla nakonec stávka násilím potlačena, bylo mi to úplně jedno.

Začátkem září jsem se vracel do školy s očekáváním, že najdu univerzitu napůl v troskách, ale nic podobného se nekonalo.

Ve školní knihovně nechyběla jediná knížka, posluchárny byly naprosto nepoškozené, ani budovu studijního oddělení nikdo nesrovnal se zemí. Tak co se tady vlastně dělo, říkal jsem si v úžasu.

Jen jakmile bylo po stávce a pod ochranou policie se zase začalo přednášet, kdopak to nepřišel první do školy jako právě slavní vůdcové z barikád! Jakoby nic se posadili do třídy, dělali si poznámky do sešitů a když je vyvolali jménem, přihlásili se. Nevěřil jsem vlastním očím. Pořád jsme přece byli ve stávce – alespoň ji zatím nikdo oficiálně neodvolal. To jen policie obsadila školu a strhla barikády, ale ve své podstatě stávka pokračovala dál.

A tohle, prosím, byli titíž studenti, kteří neváhali veřejně odsoudit (a pořádali kvůli tomu hotové soudní procesy) všechny ty, kdo si hned od začátku dovolili mít vlastní názor a stávku odmítnout (nebo o ní i jenom zapochybovat).

Zašel jsem za nimi a na rovinu se jich zeptal, jak to, že si jen tak chodí na přednášky a nepokračují ve stávce. Neodpověděli. Neměli nejspíš co. Byli podělaní strachy, že kvůli neúčasti na přednáškách nedostanou dost kreditů. A tihle hrdinové volali po odstranění univerzit. Legrační, co? Byla to banda zbabělců, kteří se otáčeli jako korouhvičky podle toho, odkud zrovna foukal vítr.

To je ale svět, co, Kizuki, napadalo mě. Takováhle verbež si posbírá zápočty, absolvuje univerzitu a pak vyrazí do světa a začne vytvářet novou společnost. Stejně mizernou jako oni sami.

Nějaký čas jsem se pak ve škole při každodenním zjišťování prezence nehlásil. Věděl jsem, že to nemá žádný smysl, ale musel jsem to udělat, abych se sám sobě nezprotivil. Ve třídě se ze mě začal stávat naprostý outsider. Pokaždé, když zaznělo moje jméno, zarytě jsem mlčel. Atmosféra houstla. Nikdo se se mnou už nebavil, a já o to ani nestál.

Asi tak v půlce září jsem dospěl k názoru, že studovat vysokou školu nemá vůbec žádný smysl. Rozhodl jsem se brát to jen jako trénink ve snášení nudy. Nevěděl jsem zatím, co bych kde dělal jiného. Takže jsem den co den chodil na přednášky, dělal si poznámky a volno trávil po knihovnách čtením a vyhledáváním dat.

Září už bylo v polovině, a po Extrémovi pořád ani vidu, ani slechu. To už nebylo jen zvláštní, to bylo přímo podezřelé.

Dávno už mu začaly přednášky, a zanedbávat školu

prostě nebyl Extrémův styl. Na jeho stolku a rádiu se pomalu začal usazovat prach. Na polici ještě stály ve vzorném zákrytu jeho kelímek se zubním kartáčkem, plechová krabice na čaj a sprej proti hmyzu.

I v jeho nepřítomnosti jsem v pokoji udržoval pořádek. Za ten rok a půl jsem si zvykl mít kolem sebe čisto, a když tu Extrém nebyl, nezbývalo, než abych se o úklid postaral sám.

Denně jsem vytíral podlahu, jednou za tři dny otřel okno od prachu, jednou za týden větral peřiny. A těšil jsem se, až se Extrém vrátí a řekne „W-w-watanabe, no já z-z-zírám. To ty sám?“

Jenže Extrém se už nevrátil. Když jsem se jednou vrátil ze školy, všechny jeho věci byly pryč. Ani na dveřích neviselo jeho jméno, zůstalo tam jen moje. Šel jsem za ředitelem koleje a zeptal se, co se stalo.

„Odešel z koleje,“ dozvěděl jsem se. „Nějaký čas budeš bydlet sám.“ Zkoušel jsem se vyptávat dál, ale ředitel mi už víc neřekl. Byl to hňup, kterému dělalo v životě největší radost držet lidi v nevědomosti, aby měl dojem, že je nad nimi pánem.

Na zdi pokoje ještě nějakou dobu visel obrázek s ledovcem. Nakonec jsem ho strhl a místo něj nalepil Jima Morrisona a Milese Davise. Tak začal pokoj aspoň trochu vypadat jako můj. Za peníze z brigád jsem si koupil malé stereo. Každý večer jsem pak popíjel a poslouchal hudbu. A občas zavzpomínal na Extréma a řekl si, že bydlet sám není vůbec k zahoeení.

Jednou v pondělí jsem měl od deseti ráno obvyklou přednášku *Dějiny dramatu II*. Brali jsme zrovna Euripida. Když v půl dvanácté skončila, rozhodl jsem se zajít si do jedné nedaleké restaurace na omeletu. Byla v jedné

zapadlejší ulici, asi deset minut pěšky od univerzity. Oběd přišel na víc než v menze, ale byl tam klid a omelety dělali výborně. Podnik vedli dva nemluvní manželé. Sami, jen s jednou brigádnicí na výpomoc. Posadil jsem se k oknu a zrovna osaměle obědval, když dovnitř vešli čtyři studenti. Dva kluci a dvě holky, všichni oblečení podle poslední módy. Posadili se ke stolu kousek od dveří a zahloubali se do jídelních lístků. Chvilí vybírali, nakonec jeden z nich zavolal na brigádnici a objednal.

V tu chvíli jsem si uvědomil, že mě jedna z dívek už nějaký čas po očku sleduje. Měla velice krátké vlasy, tmavé sluneční brýle, bílé šaty s minisukní. Nepamatoval jsem si, že bych ji kdy předtím viděl, takže jsem dál jedl jakoby nic, ale ona najednou vstala a přišla ke mně. Jednu ruku položila na stůl a oslovila mě.

„Ty jsi Tóru Watanabe, že jo?“

Zvedl jsem hlavu od jídla a ještě jednou si ji prohlédl. Bezvýsledně. Byla velice nápadná, a kdybych ji už někde viděl, určitě bych si to pamatoval. Odkud mě ale mohla znát jménem?

„Můžu si na chvíli přisednout? Nebo někoho čekáš?“

Celý v rozpacích jsem zavrtěl hlavou.

„Ale ne. Posad' se.“

S rachotem si přitáhla židli, posadila se naproti mně a zadívala se na mě zpod slunečních brýlí. Pak si všimla mého talíře.

„To vypadá dobře.“

„Je to moc dobrý. Žampionová omeleta a hráškovéj salát.“

„Hmmm,“ řekla ona. „Tak to si příště dám. Dneska už jsem si ale objednala něco jinýho.“

„A co sis dala?“

„Makaróny se sýrem.“

„Makaróny se sýrem taky nejsou vůbec špatný,“ uznal jsem. „Mimochodem, nějak si nevzpomínám, odkud tě znám.“

„Euripides,“ řekla prostě. „Elektra. *Ani bohové nechtějí slyšet o našem neštěstí.* Přednáška přece sotva skončila.“

Zadíval jsem se na ni pozorněji. Sundala si brýle, a vtom jsem si vzpomněl. Chodila do prvního ročníku a už jsem ji několikrát viděl na *Dějínách dramatu II.* Teď si ale náraz úplně změnila účes, a proto jsem ji nemohl poznat.

„Že ty jsi měla před prázdninama vlasy asi tak sem?“ spustil jsem ruku asi deset centimetrů pod ramena.

„Jo. Pak jsem si ale nechala udělat trvalou. Dopadlo to příšerně. Skoro jsem se chtěla zastřelit. Vypadala jsem jako utopenec s chaluhama ve vlasech. Ale nakonec jsem se místo střelení radši nechala ostříhat nakrátko. Aspoň mi není vedro,“ řekla ona a pohladila si vlasy, už asi pět centimetrů dlouhé. Pak se na mě usmála.

„A víš, že ti to docela sedne?“ poznamenal jsem mezi jídlem. „Ukaž se trochu z profilu?“

Pootočila hlavu a zůstala tak asi pět vteřin.

„Sluší ti to dokonce moc. Máš na to ideální tvar hlavy. A jsou ti hezky vidět uši,“ dodal jsem.

„Že jo? Věděla jsem hned, že to byl dobřej nápad. Ale co bys řekl, klukům se to vůbec nelíbí. Prej vypadám jako školák ze základky, nebo jako bych utekla z polepšovny. To by mě zajímalo, co všichni kluci viděj na holkách s dlouhejma vlasama, troubové. Připadaj jim snad hezcí, milejší, nebo přitažlivější? Já osobně znám nejmíň dvě stě padesát holek, který maj dlouhý vlasy a jsou to přitom naprostý slepice. Fakt.“

„Mně se takhle líbíš,“ povídám já. A vůbec jsem si nevymýšlel. Dokud měla dlouhé vlasy, byla to prostě obyčejná hezká holka. Když teď ale seděla naproti mně,

úplně z ní tryskala chuť do života, jako z nějakého zvířátka, které se právě probudilo po zimním spánku a vydalo do světa. Její oči – to byly spíš dva čilé a veselé samostatné organismy. Dokázaly se smát, ale i rozzlobit, tvářit se překvapeně i znechuceně. Už dlouho jsem nepotkal nikoho, kdo by byl tak plný života jako ona. Na chvíli jsem se na ni obdivně zadíval.

„To myslíš vážně?“

Přikývl jsem a zase si nabral salát.

Znovu se na mě zadívala, sluneční brýle zase na nose.

„Opravdu to neříkáš jenom tak?“

„Obvykle se snažím o upřímnost, jak to jen trochu jde,“ odpověděl jsem jí.

„Hmmm,“ řekla ona.

„Proč ale nosíš ty tmavý brejle?“ zeptal jsem se pro změnu já.

„Když mám naráz takhle krátký vlasy, připadám si trochu bezbranná. Jako bych byla nahá uprostřed davu. Jsem z toho docela nervózní. Takže radši nosím tyhle brejle.“

„Chápu,“ řekl jsem. A pak jsem dojedl omeletu. Ona mě přitom se zájmem pozorovala.

„Nebudou tě kamarádi už postrádat?“ ukázal jsem směrem k jejímu stolu.

„To je v pohodě. Půjdu tam, až nám přinesou jídlo. Pokud tě tu ovšem nevyrušuju, to bych nerada.“

„Ale vůbec ne. Stejně jsem už dojedl.“ A protože nevypadala, že chce jít, objednal jsem kávu. Paní odnesla talíř a místo něj přinesla cukr a smetanu.

„Hele, proč ses nehlásil, když tě dneska vyvolali při prezenci? Jmenuješ se přece Watanabe, ne? Tóru Watanabe?“

„Jo, to jsem já.“

„Tak proč jsi neodpovídal?“

„Nějak se mi dneska nechtělo.“

Ještě jednou si sundala brýle z nosu, položila je na stůl, a zadívala se na mě, jako bych byl exotické zvíře v kleci.

„Nějak se mi dneska nechtělo...“ opakovala po mně. „Vždyť ty mluvíš jako Humphrey Bogart. Jako drsňák a frajer, co?“

„Hloupost. Já jsem úplně obyčejnej člověk, jakejch najdeš na světě tucty.“

Přinesli mi kávu. Začal jsem ji upíjet, bez cukru a bez smetany. „A kafe piješ zásadně černý, co?“

„Prostě nemám rád sladký, to je všechno,“ vysvětloval jsem trpělivě. „Nic víc v tom opravdu není.“

„Kde ses tolik opálil?“

„Venku. Posledních čtrnáct dní jsem trochu cestoval. Pěšky, se spacákem a batohem.“

„A kde jsi byl?“

„Šel jsem z Kanazawy přes poloostrov Noto a pak do Niigaty.“

„Sám?“

„Jo. Sem tam se ke mně někdo přidal.“

„Aha, nějaký cestovní román? Našel sis na výletě nějakou známost?“

„Román? Nemáš nějak bujnou fantazii? S ruksakem, neoholenej, ušlej, a román?“

„To cestuješ vždycky sám?“

„Jo.“

„Ty máš rád samotu?“ zeptala se a opřela si bradu do dlaní. „Cestuješ sám, obědváš taky sám, ve škole sedíš stranou od ostatních...“

„Samotu nemá nikdo rád. Nemusím se ale hned za každou cenu s každým kamarádit. Člověk se náramně snadno zklame.“

„Samotu nemá nikdo rád, člověk se ale náramně snadno

zklame...“ opakovala po mně s nožičkou slunečních brýlí v puse. „Až jednou budeš psát paměti, rozhodně v nich nezapomeň použít tuhle větu.“

„Díky za radu,“ usmál jsem se.

„Líbí se ti zelená barva?“

„Proč se ptáš?“

„Že máš na sobě zelený tričko.“

„Ale, ani ne. Mně je fuk, co mám na sobě.“

„Ani ne... Mně je fuk, co mám na sobě...“ opakovala zase. „Moc se mi líbí, jak mluvíš. Jako když se čistě omítne zed'. Už ti to někdy někdo řekl?“

Řekl jsem, že ne.

„Já se když tak jmenuju Midori. Zelená. Ale zelená barva mi bohužel vůbec nesluší. Nemyslíš, že je to k vzteku? Připadám si jako zakletá. Sestra se zase jmenuje Momoko, Broskvové dítě. Dobrý, co?“

„A sluší jí aspoň růžová barva?“

„Hrozně. Ta je pro růžovou barvu přímo zrozená. Pěkná nespravedlnost.“

K jejich stolu už mezitím přinesli jídlo a kluk v madrasovém saku zavolal: „Hej, Midori, oběd!“ Mávla rukou, jako že o tom ví.

„Poslouchej, Tóru, děláš si ve škole poznámky? Myslím na *Dějínách dramatu II*?“

„Dělám.“

„A nemohla bych si je, prosím tě, půjčit? Dvakrát jsem zameškala a nikoho dalšího na tý přednášce neznám.“

„Jasně, to není problém.“ Vytáhl jsem z tašky sešit, ujistil se, že v něm nemám zapsáno nic osobního, a podal ho Midori.

„Děkuju. Budeš pojejtří ve škole, Tóru?“

„Budu.“

„A mohli bychom se v poledne zase setkat tady? Vrátím

ti sešit a zvu tě na oběd. Pokud ti ovšem moje společnost při jídle nezpůsobí záživací potíže.“

„Tak to určitě ne. Ale nemusíš mě zvát na oběd jen proto, že ti půjčím pár poznámek.“

„S tím si nedělej starosti. Já zvu na obědy ráda. Ale nezapomeneš na to? Nechceš si to třeba někam napsat?“

„Nezapomenu. Pozejtří ve dvanáct tady.“

„Pospěš si, Midori, vystydne ti jídlo!“ ozvalo se odnaproti.

„Ještě mi řekni, takhle mluvíš vážně odjakživa?“ zeptala se Midori, jako by to neslyšela.

„Myslím, že jo. Já si toho nikdy moc nevšímal,“ povídám já. Že mám zvláštní způsob řeči, to mi ještě opravdu nikdo neřekl.

Midori se nad něčím krátce zamyslela, nakonec se na mě usmála a vrátila se ke svému stolu. Když jsem pak kolem něj na odchodu procházel, Midori mi zamávala. Ostatní tři se na mě málem ani nepodívali.

Ve středu v poledne nebylo po Midori v restauraci ani vidu, ani slechu. Chtěl jsem na ni počkat a dát si zatím pivo, ale podnik se začal plnit, a tak jsem si nakonec radši objednal i něco k jídlu a poobědval zase sám. Když jsem dojedl, bylo půl jedné, ale Midori pořád nikde. Zaplatil jsem účet, vyšel ven, a do jedné hodiny jsem pak seděl na kamenných schodech protější svatyně, snažil se vystřízlivět po pivu, a čekal na Midori. Ale nebylo to k ničemu. Vzdal jsem to, vrátil se do školy a chvíli si četl v knihovně. Ve dvě jsem se vydal na němčinu.

Po přednáškách jsem zašel na studijní oddělení a nahlédl v rozpisech přednášek do soupisu frekventantů *Dějiny dramatu II*. Jediná Midori v seznamu byla nějaká Midori Kobajaši. Prolistoval jsem kartotéku studentů a mezi jmény studentů přijatých v roce 1969 ji našel. Poznamenal

jsem si adresu a telefon. Bydlela u rodičů v Tošimě. Šel jsem do telefonní budky a vytočil číslo.

„Knihkupectví Kobajaši,“ ozval se mužský hlas. Knihkupectví?

„Dobrý den, mohl bych mluvit s Midori?“ zeptal jsem se. „Bohužel právě není doma,“ řekl hlas. „A nevíte, jestli dnes šla do školy?“

„Hm – já myslím, že bude nejspíš v nemocnici. Kdo volá, prosím?“

Nepředstavil jsem se, poděkoval a zavěsil. Nemocnice? Stalo se snad Midori něco? Nebo naráz onemocněla? Z hlasu na opačné straně drátu ale nebyly cítit žádné obavy ani strach. Z té odpovědi jsem měl spíš dojem, že je pro Midori návštěva nemocnice úplně běžnou součástí života. Něco jako zajít do rybárny pro ryby. Chvilí jsem o tom všem přemýšlel, ale na nic jsem nepřišel a radši se vrátil zpátky na kolej. Natáhl jsem se na postel a dočetl Lorda Jima od Josepha Conrada, kterého mi půjčil Nagasawa. Pak jsem mu zašel knížku vrátit.

Nagasawa byl právě na cestě do jídelny, tak jsem šel s ním a povečeřeli jsme.

„Jaké byly zkoušky?“ zeptal jsem se. Druhé kolo „Zkoušek vyšší třídy Ministerstva zahraničních věcí“ proběhlo už v srpnu.

„Ale, znáš to, jako vždycky,“ řekl Nagasawa naprosto bez zájmu. „Prostě jsem přišel a udělal je. Skupinová diskuse, pohovor – bylo to úplně stejný jako balit buchtu.“

„Čili úplně bez problémů,“ já na to. „Kdy se dozvíš výsledek?“

„Začátkem října. Jestli mě přijmou, zvu tě na oslavu.“

„A co je to vlastně za lidi, kteří se dostanou až do druhého kola? Jsou všichni takoví jako ty?“

„Co tě vede. Většinou jsou to debilové. Nebo pošahanci.

Pětadevadesát procent lidí, co se hlásej na úřady, jsou naprostý nuly. Nekecám. Některý ani neuměj pořádně číst.“

„Co tam ale v tom případě hledáš ty?“

„Pár důvodů by se našlo. Láká mě pracovat v zahraničí, například. Ale hlavně si chci ověřit, co všechno dokážu. A to v co největším měřítku. Třeba i v mezinárodním. Zajímá mě, kam až to můžu vlastním úsilím dotáhnout v tomhle pitomým byrokratickém systému. Chci zkusit, kam až zvládnou vylézt, chápeš.“

„Není to pro tebe v tom případě celé jenom hra?“

„Přesně tak, je to hra. Mně nejde o moc ani o peníze. Jsem možná totální mizera, ale tyhle dvě věci jsou mi naprosto ukradený, věř tomu nebo ne. V tomhle ohledu jsem hotovej Buddha. Mě žene pouhá zvědavost, kam až to dotáhnou v tomhle velkým zlým světě.“

„Ideály, to pro tebe zřejmě vůbec není.“

„Žádný nemám,“ řekl Nagasawa. „Mít ideály je ti v životě houby platný. Důležitý je jen jedno: vždycky vědět, co máš udělat.“

„Myslím, že zdaleka ne všichni si můžou takový styl života dovolit,“ namítl jsem.

„Tobě by se ale líbil, nemám pravdu?“

„Přestaň, prosím tě. Co ti na takovou otázku mám říct? Líbil nelíbil, o to tu prostě nejde. Já nechodím na Tokijskou univerzitu, já nedostanu do postele každou sukni, kterou si zamanu, ani neumím řečnit. Mně nikdo nepodlézá, nemám ani svoji holku, a až vyjdu do světa s diplomem z literární fakulty nějaké druhořadé univerzity, nikoho tím neohromím.“

„Takže mi závidíš, co?“

„Ani v nejmenším. Na to jsem si už příliš zvykl sám na sebe. A jestli chceš něco vědět, Tokijská univerzita ani Ministerstvo zahraničních věcí mě prostě neoslní. Já ti

závidím jedno jediné – tak báječnou přítelkyni, jako je Hacumi.“

Nagasawa chvíli mlčky jedl.

„Viš, Watanabe,“ začal, když dojedl večeři, „tak mám dojem, že my dva se ještě někdy setkáme. Viděl bych to tak za deset, za dvacet let. Tak mi připadá, že nás dva prostě něco spojuje.“

„Jako v nějakém románu od Dickense,“ zasmál jsem se.

„To je pravda,“ zasmál se Nagasawa. „Ale dej si pozor, moje předpovědi většinou vyjdou.“

Po večeři jsme se vydali do nedalekého snackbaru a popíjeli až do devíti.

„Poslyš, Nagasawo, a jak vlastně ty sám vždycky poznáš, co máš udělat? To máš nějaký vzor?“ zeptal jsem se ho nakonec. „Jo, ale budeš se smát,“ řekl Nagasawa.

„Ani trochu,“ ujistil jsem ho.

„Já se snažím chovat jako džentlmen.“

Nerozesmál jsem se, ale málem jsem spadl ze židle. „Džentlmen? Ten džentlmen, kterého myslím?“

„Přesně ten.“

„A co pro tebe znamená chovat se jako džentlmen?“

„Džentlmen nedělá, co sám chce, ale to, co se patří.“

„Ty jsi největší blázen ze všech lidí, které jsem kdy poznal.“

„A ty jsi nejupřímnější ze všech lidí, co jsem kdy poznal já,“ řekl Nagasawa. A pak za mě zaplatil účet.

Ani příští pondělí na *Dějínách dramatu II* nebylo po Midori Kobajaši ani stopy. Chvilku jsem se rozhlížel po třídě, abych se ujistil, ale pak jsem si sedl na své obvyklé místo do první řady a rozhodl se ještě před příchodem profesora napsat Naoko. Psal jsem o své prázdninové cestě – o trase, kudy jsem šel, o městech, která jsem navštívil, o

lidech, které jsem potkal. A že jsem na ni každý večer myslel. „Až teď, co tu nejsi, jsem poznal, jak moc Tě potřebuju. Škola je příšerně nudná a беру ji už jen jako trénink v sebeovládání. Bez Tebe mi všechno připadá zbytečné. Moc rád bych se s Tebou zase viděl a popovídal si. Jestli je to možné, chtěl bych Tě, tam co teď jsi, navštívit a na pár hodin se s tebou setkat. A zase se s tebou projít jako dřív – jestli Ti to nebude vadit. Šlo by to? Odepiš, prosím, třeba i jen úplně krátce.“

Dopsal jsem, složil čtyři popsané listy do obálky a nadepsal na ni adresu do Kóbe.

Konečně dorazil malý zachmuřený profesor, zapsal si prezenci a otřel si kapesníkem pot z čela. Měl chromou nohu a nikam se nevydal bez kovové hůlky. Jeho přednáška nebyla většinou moc zábavná, ale byla rozhodně přínosná a dobře připravená.

Poznamenal, že je jako obvykle vedro, a začal vykládat o úloze principu *deus ex machina* v Euripidových dramatech a jak se Euripidovo pojetí boha liší od Aischylova a Sofokleova. Asi za čtvrt hodiny se naráz otevřely dveře a dovnitř vpadla Midori, v tmavomodré sportovní bundě, smetanově bílých kalhotách a svých tmavých brýlích. Na profesora se omluvně usmála a pak se posadila vedle mne. Vytáhla z tašky sešit a podala mi ho. Za mými poznámkami byl připsán vzkaz: „Za středu se omlouvám. Zlobíš se?“

Asi v polovině přednášky, zrovna když profesor kreslil na tabuli schéma starořeckého jeviště, se dveře otevřely ještě jednou a dovnitř vešli dva studenti v helmách. Vypadali spíš jako dvojice komiků. Jeden hubený pobledlý dlouhán, druhý opálený mrňous s kulatým obličejem, na kterém mu navíc rostl legrační plnovous. Dlouhán nesl balík letáků. Mrňous zašel za profesorem a zdvořile požádal profesora o ukončení přednášky, protože prý hodlají zbytek hodiny

věnovat debatě o problémech, které tíží současnou společnost víc než řecká tragédie. Nebyla to od nich vlastně ani tak žádost, jako spíš konstatování. Profesor prohlásil, že si sice nedovede představit nic tíživějšího, než je řecká tragédie, ale že na jeho názoru tady už dávno nezáleží a ať si dělají, co se jim zlíbí. Přidržel se pevně stolní desky, spustil nohy na podlahu a o holi odkulhal ze třídy.

Zatímco dlouhán rozdával letáky, vousatec se postavil na pódium a začal nám přednášet. Letáky byly plné zjednodušujících hesel a frází jako „Za nezmanipulovanou volbu rektora,“

„Spojme své síly k nové generální stávce,“

„Rozbijme japonský imperiální systém – komplot mezi školstvím a průmyslem,“ a tak podobně. To všechno bylo moc hezké a s obsahem nešlo než souhlasit, ale úplně tomu chyběla přesvědčivost. Nikdo tomu nevěřil, nedokázalo to chytit za srdce. A vousáčova přednáška byla právě taková. Stará známá písnička. Ohraná melodie s narychlo spíchlým, právě aktuálním textem. Opravdovým nepřitelem těch lidí nebyla žádná státní moc, ale jejich vlastní mizerná představivost.

„Pojď pryč,“ řekla Midori.

Přikývl jsem. Zvedli jsme se a odešli. Vousáč na mě přitom cosi křičel, ale nezaregistroval jsem co. „Ahoj,“ řekla Midori a zamávala mu.

„Tak, a jsou z nás kontrarevolucionáři,“ řekla Midori, když jsme byli venku ze třídy. „Po převratu nás pověsí vedle sebe na kandelábr.“

„Předtím bych se ovšem rád naobědval,“ poznamenal jsem k tomu.

„Moje řeč. Vím o jednom dobrém podniku, ale je celkem z ruky a cesta trochu potrvá. Nevadí?“

„Jasně že ne. Další přednáška mi začíná až ve dvě a do

tý doby je času dost.“

Nastoupili jsme do autobusu a odjeli do Jocuje. Podnik, kam mě chtěla Midori pozvat, byla malá restaurace, trochu zastrčená v uličkách za stanicí. Podávali tam obentó, tradiční občerstvení v krabicích. Jakmile jsme se jen usadili ke stolu, okamžitě nám, aniž bychom cokoliv řekli, přinesli na červeně lakovaných čtyřhranných miskách denní menu a šálky s polévkou. Tohle místo tedy rozhodně stálo za cestu autobusem.

„Je to vynikající,“ pochválil jsem jídlo.

„A navíc mají dobrý ceny. Proto sem taky občas zajdu. Už od střední školy, ta totiž byla jen kousek odsud. Bylo to tam hrozně přísný. Mohli jsme sem jít jen tajně. Kdyby se zjistilo, že jíme mimo školu, normálně by nás vyloučili.“

Sundala si sluneční brýle. Oproti minulému pondělku se zdála nějak ospalá. Začala si pohrávat s tenkým stříbrným náramkem na levé ruce a malíčkem si mnout oči.

„Nejsi ospalá?“ zeptal jsem se.

„Trochu. Moc jsem toho teď nenaspala, mám teď spoustu práce. Ale to je v pořádku, toho si nevšímej,“ řekla Midori. „A omlouvám se za tu středu. Vlezla mi do toho jedna dost urgentní záležitost. Hned ráno jsem to musela začít řešit. Chtěla jsem ti zavolat do restaurace, ale zapomněla jsem její jméno. A tvoje číslo nemám. Čekal jsi asi dlouho, co?“

„Mně čekání nevádí. V poslední době mám času víc, než bych sám chtěl.“

„Takovou spoustu?“

„Tolik, že kdyby to šlo, tak ti z něj trochu dám, aby ses mohla víc vyspat.“

Midori opřela bradu do dlaní a usmála se na mě. „Seš hodnej.“

„To ani ne, prostě mám čas,“ řekl jsem „Jo,

mimochodem, ten den jsem ti volal domů a řekli mi, že jsi v nemocnici. Co s tebou bylo?“

„Tys volal k nám domů?“ řekla Midori a trochu se zamračila, až se jí mezi obočím udělala malá vráska. „Jak ses dozvěděl číslo?“

„Měli ho na studijním oddělení. Tam si ho zjistí každý.“ Párkrát pokývala hlavou, jako by chtěla říct, no jo, to je fakt, a zase si začala hrát s náramkem. „Vidíš, to mě nenapadlo. Taky jsem si mohla zjistit tvoje číslo a ozvat se. Hele, o tý nemocnici ti řeknu někdy příště. Dneska se mi o tom nechce moc mluvit, promiň.“

„To nic, asi jsem se na to neměl ani ptát.“

„To ne. Ale jsem teď trochu unavená. Jako zmoklá opice.“

„Asi by ses měla jít domů vyspat,“ řekl jsem.

„Zatím se mi nechce. Pojd' se projít,“ řekla Midori.

Od nádraží v Jocuji jsme za chvíli došli k její bývalé střední škole. Cestou kolem stanice jsem si najednou vzpomněl na nekonečné procházky s Naoko. Tady to vlastně všechno začalo. Kdybych ji tehdy v květnu nepotkal ve vlaku, vypadal by teď můj život nejspíš úplně jinak, napadlo mě znenadání. Ale hned jsem věděl, že to není pravda, že by to asi dopadlo úplně stejně, vlak nevlak. I kdybychom se nepotkali tam, stalo by se to někde jinde. Byla to jen domněnka, ale nemohl jsem se jí zbavit.

Seděli jsme s Midori na lavičce v parku a pozorovali budovu střední školy. Dům byl porostlý břechťanem a na balkonech posedávali holubi. Byl starý a rozhodně měl své kouzlo. Na dvoře rostl veliký dub a vedle něj stoupal rovně do vzduchu bílý kouř. Mísil se do posledních letních paprsků slunce jako řídká mlha.

„Tóru, víš, co je to za kouř?“ zeptala se najednou Midori.

Nevěděl jsem.

„To pálej menstruační vložky.“

„Co?“ řekl jsem já. Nějak mě totiž nenapadlo, co na to říct jiného.

„Vložky, tampony a tak,“ řekla Midori a ušklíbala se. „Na záchodech se odhazují do speciálních nádob a pak je jeden děda vybírá a pálí v peci. A z tý právě jde ten kouř.“

„To je vážně moc příjemná představa.“

„To jsem si taky říkala pokaždý, když jsem ten kouř zahlídla z okna. Nechutný pomyšlení. Na tu školu chodí asi tisíc žákyň, od dvanácti do osmnácti let. Když odečteš ty, kterejm to ještě nezačalo, zbejvá jich pořád tak devět set. Z toho tak jedna pětina má právě menstruaci. To dělá nějakých sto osmdesát holek. Sto osmdesát holek zahodí denně do kontejnerů svoje menstruační vložky.“

„Jo, tak nějak to bude. Přesnou cifru ale asi dohromady nedám.“

„Rozhodně toho je od sto osmdesáti holek pěkná spousta. Jak se asi cejtí chudák děda?“

„To fakt netuším,“ řekl jsem. Jak jsem to proboha měl vědět? Pak jsme chvíli pozorovali kouř.

„Já jsem do tyhle školy vlastně ani nechtěla,“ řekla Midori a trochu sklonila hlavu. „Chtěla jsem jít na úplně obyčejnou střední školu mezi úplně obyčejný lidi. A pak si tam hezky v pohodě dospívat. Ale rodiče holt chtěli dělat dojem. A navíc jsem bohužel měla dobrý známky. Učitelé jim pak tvrdili, že na tu školu prostě patřím. A tak mě tam šoupli. Na šest let. Nikdy jsem si tam nezvykla. Každý den se mi odtamtud chtělo utéct. Chodila jsem tam a v jednom kuse si říkala: Já chci pryč, já chci pryč. Na nic jinýho jsem nemyslela. Ale nikdy jsem nevynechala ani den. Ještě mám schovaný diplomy za stoprocentní účast a dochvilnost. Z tyhle školy. Chápeš proč?“

„To netuším.“

„Nenáviděla jsem tu školu k smrti. Proto. Nechtěla jsem, aby mě dostali. Jednou bych povolila, a byl by konec. Už nikdy bych tam nešla. Toho jsem se bála. Takže jsem se doplazila do školy i v devětatřicetistupňový horečce. Učitelé se ptali: Kobajaši, není ti něco? Lhala jsem, že ne, a zatínala zuby. Tak jsem to dopracovala až ke stoprocentní účasti a dochvilnosti. Dali mi za to francouzské slovník. Už jen proto jsem se na vysoký okamžitě přihlásila na němčinu. Nevydržela bych pocít, že jsem snad tyhle škole za něco vděčná. Bez legrace.“

„Co ti na tý škole tak vadilo?“

„Tobě se snad ve škole líbilo?“

„To zrovna ne, ale snesl jsem ji. Chodil jsem na úplně normální střední školu a moc jsem o tom nedumal.“

„Tak tohle,“ řekla Midori a znova si promnula malíčkem oči, „byla elitní škola pro dcerky z nejlepších rodin. Chodilo tam tisíc dobře vychovanejch holčiček, který se výborně učily. Všechny měly zazobaný rodiče. To bys musel vidět na vlastní oči. Vysoký školný, v jednom kuse se vybírají nějaký příspěvky, školní výlety do Kjóta s bydlením v nejdražších hotelích v tradičním stylu, kde ti k jídlu servírujou tradiční delikatesy na lakovém podnose. Jednou za rok kurs stolování v nejdražším hotelu v Tokiu. Ta škola prostě nebyla pro normální lidi. V celým ročníku jsem mezi sto šedesáti holkama byla jediná, kdo bydlel v tak obyčejný čtvrti, jako je Tošima. Věřil bys tomu? Jednou jsem totiž prolistovala registr studentek, poněvadž jsem chtěla vědět, kde vlastně ty moje spolužačky bydlej. To byl děs, to ti řeknu. Všechno čtvrti pro snoby. Samý Sanbančo, Moto Azabu, Denenčófu nebo Seidžó. Jenom jedna holka nebyla z Tokia, ale z Kašiwy v Cibě, tak jsem si myslela, že se třeba skamarádíme. Byla docela fajn. Pozvala mě na návštěvu, a

tak jsem se za ní jednou fakt vypravila. Málem jsem padla do mdlob. Už jenom obejít dokola pozemek zabralo aspoň čtvrt hodiny, se zahradou, že bys nevěřil. Chovali na ní dva psy, co byli velký jako menší auta a nežrali nic jinýho než hovězí. A ta holka měla ještě tu drzost stydět se před ostatníma ve třídě, že bydlí jenom v Cibě. Přitom ji vždycky, když hrozilo, že přijde pozdě, vozili do školy vlastním mercedesem. To auto mělo šoféra a ten šofér měl uniformu a bílý rukavičky. Dočista jako v nějakým špatným filmu. Co bys tomu řekl? Já to nechápala.“ Jen jsem příkyvoval.

„Byla jsem jediná z celé školy, kdo bydlel na tak obyčejný adrese, jako je Ocuka v Tošimě. A vidíš, ještě mi ostatní holky záviděly, protože jsem ve školních papírech měla v kolonce *Povolání otce* napsáno *Provozovatel knižního obchodu*. Všechny spolužačky se rozplývaly, jak je to skvělý, že si můžu přecíst všecko, co chci. Bez legrace si myslely, že máme velikoobchod, jako je třeba Kinokunija. Nic jinýho si při slově *knižní obchod* neuměly představit. A přitom ten náš krámeček ani nestojí za řeč. Knihkupectví Kobajaši. Blbá mrňavá prodejna. Zaskřípou dveře, vejdeš a zíráš na stohy časopisů. Nejvíce frčej magazíny pro ženy s přílohou nejnovějších sexuálních technik v osmačtyřiceti vyobrazeních. Kupujou to hospodyně z okolí a pak to hltaj u stolu v kuchyni a nemůžou se dočkat manžela, aby si to mohly vyzkoušet. Pěkný, co? Co maj pak ty ženský mít v hlavách?

Dost dobře se taky prodávají komiksy. Magazín, Sunday, Jump. A pak samozřejmě týdeníky. Prodáváme vlastně skoro samý časopisy. Sem tam nějaký paperback, ale nic moc. Záhady, historický romány, červená knihovna. Prostě co má šanci na odbyt. Pak příručky. Jak vyhrát v go, bonsaje v kostce, svatební projevy snadno a rychle, všechno, co

musíte vědět o sexu, přestáváme kouřit, a tak dál. Prodáváme dokonce i psací potřeby. Máme je srovnaný vedle kasy pěkně v řadě – propisky, tužky, bloky. A tím to končí. Žádná Vojna a mír nebo Kdo chytá v žitě. Prostě Knihkupectví Kobajaši. A ty nány mi to ještě záviděly. Záviděl bys mi něco takového?“

„Úplně ten váš obchod vidím.“

„Takže víš, co mám na mysli. Choděj k nám lidi odevšad z okolí, máme i zásilkovou službu a spousty stálejších zákazníků, takže nás obchod uživí v pohodě čtyři. A nemáme dluhy. A můžeme se sestrou studovat. Ale tím to končí, na zbytečnosti nemáme. Nikdy mě neměli posílat na takovou střední školu. Bylo to jen pro zlost. Když se vybíraly příspěvky, pokaždý jsem se bála, jak budou rodiče skuhrat, a když jsme si se spolužačkama někam vyšly a zašly do nějaký lepší restaurace, v jednom kuse jsem se bála, že mi nebudou stačit peníze. Prostě mizérie. Jsou vaši bohatý?“

„Naši? Ty jsou takoví normální. Ani moc bohatý, ani chudý. Poslat dítě na soukromou školu do Tokia není legrace, ale já naštěstí nemám žádný sourozence. Neposílají mi na živobytí zrovna miliony, takže chodím na brigádu. Máme úplně normální domek s mrňavou zahrádkou a Toyotu Corollu.“

„Co děláš za brigádu?“

„Třikrát tejdne mám večer službu v obchodě s muzikou. Nic těžkýho. Prostě sedím a sleduju prodejnu.“

„Hm,“ řekla Midori. „Hned jak jsem tě viděla poprvé, se mi zdálo, že nouzí asi zrovna netrpíš.“

„To fakt netrpím, ale ani se netopím v penězích. Prostě jako většina lidí.“

„Na tyhle střední škole se ale většina lidí v penězích fakt topila, což byl problém,“ prohlásila Midori a obrátila ruce

na klíně dlaněmi vzhůru.

„Myslím, že si teď užiješ normálního světa až nad hlavu.“

„Hele, víš, co je největší výhoda, když seš bohatěj?“

„Nemám zdání.“

„Že můžeš tvrdit, že zrovna nemáš peníze. Třeba navrhnou kamarádce ze třídy, že si někam vyrazíme, a ona řekne: To nejde, zrovna nemám žádný peníze. Já bych si něco takového v životě nemohla dovolit. Když já řeknu Teď nemám peníze, znamená to, že je doopravdy nemám. Bohužel. Je to totéž, jako když si fakt hezká holka může dovolit říct Dneska vypadám hrozně, radši nikam nepůjdu, zatímco kdyby to řekla ošklivá, všichni se jí vysmějou. A v něčem takovým jsem musela žít šest let.“

„To rozchodíš...“ těšil jsem ji.

„Už bych ráda. Teď na vysoký jsem si docela oddechla. Konečně nějaký normální lidi.“

Trošičku se usmála a dlaní si uhladila vlasy. „Děláš taky nějakou brigádu?“

„Píšu legendy k mapám. Takový ty knížečky, co se prodávají dohromady s mapama, víš, co myslím? Jak jsou v nich vypsaný informace o městech, počty obyvatel, pamětihodnosti a tak.“

Kudy vede jaká turistická trasa, kde se vypráví jaká pověst, kde co zajímavého kvete nebo hnízdí. Tak takové věci já sepisuju v rámci brigády. Jde to přitom úplně snadno a rychle. Zajedu na Hibiju do knihovny, jeden den lovím informace, a je to. Musíš si osvojit pár figlů a zbytek se poddává.“

„Fíglů? Jakejch třeba?“

„Musíš tam vrazit něco, co ostatní nenapadne, takže lidi z firmy si pak řeknou, že umíš psát, a začnou ti zadávat víc zakázek. Stačí maličkost. Jako třeba, že někde postavili

přehradu a zatopili tak vesnici, ale ptáci, co tam hníždili, si to místo pořád pamatují a každý jaro se vrací a kroužej nad hladinou. To se lidem hrozně líbí, takový dojemný detaily. Ostatní brigádníci se s nima neobtěžují, ale já si díky nim přijdu na slušný peníze.“

„To je ale vždycky musíš někde objevit.“

„To je pravda,“ přikývla Midori. „Ale kdo hledá, ten najde. A když ne, vždycky si můžu něco neškodného vymyslet...“

„Tak to teda jo,“ povídám já.

„Bavme se o něčem jiným,“ navrhla Midori.

Vyptávala se mě pak na život na koleji. Tak jsem jí vyprávěl obvyklou soupravu historek o ranním vztyčování vlajky a Extrémovi a jeho rozcvičkách s rádiem. Spolehlivě ji rozesmály. Historky s Extrémem totiž zabíraly na všechny.

Midori se opravdu bavila a řekla, že by jednou chtěla tu kolej vidět na vlastní oči. Řekl jsem jí, že by nejspíš byla zklamaná. „Tam se akorát několik stovek kluků válí na ukrutně špinavejch pokojích a nedělají nic jinýho, než že chlastají a onanují.“

„Ty taky?“

„To dělá fakt úplně každý,“ vysvětloval jsem. „Holky menstruuju, kluci onanují. Všichni. Bez rozdílu.“

„I takoví, co mají holku, se kterou můžou spát?“

„To nehraje roli. Vedle mě bydlí jeden student z Keiío, a ten to dělá vždycky, než jde na rande. Prej se tím uklidňuje.“

„Vidíš, a o takovýhle znalosti jsem díky své střední škole prostě přišla.“

„Že by o tom v přílohách dámskejch časopisů zapoměli napsat?“

„Nejspíš,“ zasmála se Midori. „Mimochodem, Tóru, co děláš v neděli? Máš už něco?“

„Neděle mám volný, akorát od šesti musím vždycky bejt

v práci.“

„A nechtěl bys přijít na návštěvu? Do knihkupectví Kobajaši? V neděli máme zavřeno, ale já tam musím zůstat, protože bude možná někdo telefonovat kvůli jedny důležité věci. Uvařila bych oběd. Nechceš se stavit?“

„Rád.“

Midori vytrhla ze sešitu papír a nakreslila mi podrobný plánek cesty. Knihkupectví v něm označila velkým červeným X.

„To najdeš i poslepu. Je tam veliká cedule *Knihkupectví Kobajaši*. Přijď, prosím tě, tak ve dvanáct, to už bych měla mít navařeno.“

Poděkoval jsem a zastrčil plánek do kapsy. Pak jsem se rozloučil, ve dvě mi začínala němčina. Midori řekla, že musí ještě něco vyřídit, a nasedla na jocijském nádraží do vlaku.

V neděli ráno jsem vstal v devět hodin, oholil se, vypral a prádlo pověsil na střeše. Bylo opravdu nádherně. Podzim už visel ve vzduchu. Nad nádvořím koleje poletovalo sem a tam hejno vážek a děti ze sousedství se za nimi honily se sítkou na motýly. Bylo bezvětrí a vlajka na stožáru visela zplihle k zemi. V bezvadně vyžehlené košili jsem vyšel z koleje a došel pěšky na nádraží. Univerzitní čtvrť byla po ránu jako po vymření. Nikde ani noha. Většina obchodů měla zavřeno. Všechny obvyklé zvuky města se dnes ozývaly nějak výrazněji než jindy.

Po asfaltu klapaly dívčí dřeváky, vedle tramvajové vozovny se skupinka čtyř nebo pěti dětí třefovala kamenem do seřazených plechovek. U jednoho otevřeného stánku jsem koupil několik narcisek. Na sklonku léta se to zrovna nehodilo, ale já měl právě narcisky nejradši.

Ve vagonu byly po ránu jen nějaké tři babičky. Když jsem nastoupil, zadívaly se na mě a na kytici narcisů, kterou

jsem držel v ruce. Jedna z nich se na mě usmála. Usmál jsem se taky. Pak jsem se posadil na zadním sedadle a pozoroval, jak za oknem po obou stranách ubíhají řady starých dřevěných domů. Stály tak blízko trati, že se vlak málem otíral o kraje střech. V jednom domě pěstovali na balkoně v deseti květináčích rajčata, vedle se na slunci vyhřívala velká černá kočka. Na dvorku o kus dál pouštělo nějaké malé dítě mýdlové bubliny. Odněkud zpívala z rádia Ajumi Išida a vonělo kari. Vlak se proplétal utajeným světem zadních uliček. Po cestě přistoupilo ještě několik lidí. Babičky si v jednom kuse o něčem povídaly.

Poblíž Ocuky jsem vystoupil a vydal se dál celkem nezajímavou ulicí podle plánku, co mi dala Midori. Podél cesty se táhly samé obchody, evidentně ne právě prosperující. Domy byly staré a tmavé a nápisy na vývěsních štítech vybledly k nepřečtení. Podle stáří a stavebního stylu to vypadalo na čtvrt', která za války nějak unikla bombardování a zachovala se beze změny až do dnešního dne. Některé domy pochopitelně byly nové a velká většina ostatních měla vždycky aspoň nějakou část nově přistavěnou nebo opravenou, ale to jen zvyšovalo celkový zchátralý dojem.

Jako by se tu všichni naráz rozhodli, že už nebudou dál snášet ty spousty aut, smog, rámus a vysoké nájemné, a odstěhovali se někam na předměstí, a zůstali tu jen nájemníci z laciných bytů a firemních ubytoven a pár obchodů, které by se jinde už neuchytily, popřípadě pár opravdu tvrdohlavých starousedlíků, kteří se stěhovat za žádnou cenu nechtěli. V okolí se všechno ztrácelo v kouři z výfuků jako v mlze.

Asi po deseti minutách cesty jsem na rohu ulice zahrnul u benzinové pumpy doprava a vešel do malé uličky plné obchodů. Uprostřed byl vidět vývěsní štít knihkupectví

Kobajaši.

Prodejna opravdu nebyla nijak zvlášť velká, ale rozhodně to nebylo tak zlé, jak mi popisovala Midori. Bylo to prostě úplně obyčejné místní knihkupectví, jaké bývá v každé městské čtvrti. Když jsem byl malý, běhal jsem do zrovna takového pokaždé, jakmile vyšlo další číslo časopisu pro kluky. Před knihkupectvím Kobajaši se mi po těch dobách naráz zastesklo.

Na spuštěné roletě obchodu byl velký nápis „Týdeník Bunšun – k dostání každý čtvrtek.“ Do dvanácti zbývalo asi čtvrt hodiny. Nechtělo se mi procházet se s kyticí narcisů sem a tam po ulicích jen proto, abych zabil čas, takže jsem zazvonil na zvonek vedle rolety a o pár kroků poodstoupil. Chvilí se nic nedělo. Zrovna, když jsem váhal, mám-li zazvonit ještě jednou, zarachotilo naráz seshora okno. Vzhlédl jsem a uviděl Midori, jak na mě mává.

„Nadzvedni roletu a pojď dál!“ volala Midori.

„Nevadí, že jdu o něco dřív?“ zavolal jsem nahoru.

„Vůbec ne. Pojď, prosím tě, nahoru, já se zrovna nemůžu hnout z kuchyně.“ A zavřela okno.

Se strašným rámusem jsem nadzdvihl roletu asi o metr a protáhl se dovnitř. Pak jsem roletu zase spustil. V obchodě byla úplná tma. Mezi svázanými balíky časopisů nachystaných k vrácení jsem proklopýtal dál do krámků, zul si popaměti boty a vešel do předsíně. V domě panovalo přítmí. Za předsíní byl jednoduchý přijímací pokoj s pohovkovou soupravou. Do úzkého prostoru se oknem linulo slabé světlo jako v nějakém starém polském filmu. Nalevo od něj bylo něco jako skladiště nebo komora a dveře na toaletu. Po strmých schodech vpravo jsem opatrně vyšel do patra. Oproti přízemí tu už bylo mnohem víc světla, což byla rozhodně příjemná změna.

„Tudy, tudy,“ ozval se odněkud Midořin hlas. Po pravé

straně bylo něco jako jídelna, kterou se procházelo do kuchyně. Dům sám už leccos pamatoval, ale kuchyně byla supermoderní. Od dřezu přes kohoutky až po skříňky na nádobí všecko svítilo novotou. Midori tam právě připravovala oběd. V hrncích cosi bublalo a vzduchem voněly ryby.

„V lednici je pivo, tak se zatím posad a dej si,“ otočila se na mě Midori od vaření. Otevřel jsem si plechovku a posadil se na stůl. Pivo bylo ledové, jako by v ledničce strávilo už nejmíň půl roku. Na stole byl malý bílý popelník, noviny a lahvička sojové omáčky. A ještě poznámkový blok a propisovačka. V bloku byla samá telefonní čísla a číslice, co vypadaly jako nákupní položky.

„Bude to hotový tak za deset minut, vydržiš to ještě?“

„Jasně že jo.“

„A koukej během toho čekání pěkně vyhladovět. Jídla bude fakt spousta.“

Srkal jsem studené pivo a pozoroval přitom zezadu Midori zabranou do vaření. Pohybovala se rychle a s jistotou a nedělalo jí problém zvládat třeba čtyři procedury současně. V jednu chvíli ochutnala vývar, a hned zase něco neuvěřitelně rychle krájela na prkénku, vytáhla cosi z lednice a naaranžovala to na misku, nebo během okamžení umyla teď už nepotřebný hrnec. Vypadala úplně jako nějaký indický bubeník, který tu rozezní zvonek, tam zaklepe na jakési dřevo, a pak třeba zatluče na kost z vodního buvola. Všechny její pohyby plynuly v naprostém souladu a nebyl mezi nimi jediný přebytečný. Udělalo to na mě veliký dojem.

„Nepotřebuješ třeba s něčím pomoci?“

„Ne, to je v pořádku. Já jsem zvyklá,“ řekla Midori, a usmála se na mne. Měla na sobě úzké džíný a tmavomodré tričko s velikou značkou Apple Records na zádech. Zezadu

bylo vidět, že má neuvěřitelně útlé boky. Tak útlé, jako by snad někde během dospívání úplně přeskočila stadium, kdy se dívkám začínají zpevňovat. V těch těsných džínách proto skoro ani nevypadala jako holka, spíš jako nějaké neurčité stvoření. Její silueta nebyla ve světle z okna nad dřezem příliš zřetelná.

„Takový delikatesy jsi chystat nemusela,“ řekl jsem.

„To nejsou žádné delikatesy,“ řekla Midori a ani se neotočila. „Včera jsem měla takovej fofr, že jsem ani nestihla nakoupit. Takže jsou to vlastně všechno zbytky z lednice. S tím si vůbec nedělej starosti. Opravdu. Kromě toho pohostinnost je naše rodinná tradice. Nevím proč, ale prostě máme odjakživa rádi návštěvy. Skoro až chorobně. Ne že bychom byli nějak zvlášť milí nebo oblíbení, ale když přijde návštěva, musíme ji pohostit, ať se děje, co chce. Máme to všichni v sobě, bohudík nebo bohužel. Vem si třeba našeho tátu. Sám skoro nepije, ale barák máme plnej alkoholu. Že neuhádneš proč? To kdyby náhodou přišel někdo na návštěvu! Takže se vůbec nerozpakuj a ber si piva, kolik budeš chtít.“

„Díky,“ řekl jsem.

Pak jsem si naráz uvědomil, že jsem dole nechal ležet narcisky.

Položil jsem je na zem, když jsem si zouval boty, a pak na ně úplně zapomněl. Slezl jsem dolů do tmy, sebral všech deset a vrátil se zas nahoru. Midori vytáhla z kredence dlouhou úzkou sklenici a narcisky do ní naaranžovala.

„Narcisky mám moc ráda,“ řekla Midori. „Na střední škole jsem dokonce jednou na besídce zpívala *Sedm narcisů*. Znáš tu písničku?“

„Jasně že znám.“

„Hrávala jsem ve folkovém skupině na kytaru,“ řekla Midori. A pak si začala broukat *Sedm narcisů* a prostřela

stůl.

Midori vařila líp, než jsem si vůbec dokázal představit. Makrela v octě, nadýchaná točená omeleta, marinovaná kanibala po kjótsku, dušený lilek, vývar s řechlicí, rýže s houbami a spoustou jemně nastrouhané ředkve sypané sezamem. Všechno chutnalo jako z prvotřídní restaurace někde v Kjótu.

„Je to naprosto vynikající,“ řekl jsem obdivně.

„Hele, Tóru, a teď se přiznej – žes vůbec nečekal, že bych já uvařila něco takového?“

„To teda ne,“ přiznal jsem.

„Chutnalo ti? Tuhle kuchyni musíš znát z domova, ne?“

„Tys to celý uvařila v kansaiském stylu kvůli mně?“

„Ty si docela fandíš. To by mi teda opravdu nestálo za námahu. Já takhle vařím vždycky.“

„Tak to asi máš tátu nebo mámu ze západního Japonska.“

„Táta je z Tokia a máma z Fukušimy. V celý rodině nemáme jedinýho příbuznýho z Kansai. Všichni jsou buď z Tokia, nebo ze severovýchodu.“

„Tak teď tomu přestávám rozumět,“ povídám. „Jak je teda možný, že vaříš takhle dokonalou kansaiskou kuchyni? Kdo tě to naučil?“

„To by bylo dlouhý povídání,“ řekla Midori nad omeletou. „Naše máma strašně nenáviděla domácí práce. Skoro odmítala vařit. A navíc máme obchod. Takže to pořád bylo samý Dneska máme spoustu práce, objednáme si něco hotovýho, nebo jsme v jednom kuse žrali karbanátky od řezníka. Nenáviděla jsem to už jako malá. Popřípadě se navařilo na tři dny kari, a pak se tři dny nevzalo do pusy nic jinýho než to. Takže jsem se jednoho dne – chodila jsem zrovna na střední do třetí třídy – naráz rozhodla, že odtěd’

budu pro všechny vařit pořádný jídla. Zašla jsem do Kinokunije na Šindžuku a koupila nejlepší kuchařku, jakou tam měli. A pak jsem se ji naučila od první do poslední stránky. Jak si vybírat prkýnka, jak brousit nože, jak se kuchají ryby, jak se stahuje tuňák, všecko. A protože autor kuchařky byl z Kansai, tak prostě vařím v kansaiském stylu.“

„A to ses tohle všechno naučila jenom z knížky?“ zeptal jsem se překvapeně.

„Našetřila jsem si nějaký peníze a chodila do restaurací, kde se tenhle styl vaří, abych se naučila, jak to má správně chutnat. Postřeh mám docela dohřej. Hůř jsem na tom s logikou.“

„To ale muselo bejt strašně těžký, naučit se takhle vařit úplně bez pomoci.“

„Bylo to dost náročný,“ vzdychla si Midori. „A navíc v rodině, který na jídle záleží tak málo jako tý naší. Když jsem potřebovala slušnej nůž nebo hrnec, nedali mi na to ani vindru. Prej mi musí stačit, co máme doma. Fakt. A když jsem se zeptala, jak mám asi s takhle nemožným nožem kuchat ryby, vyjeli na mě, co prej otravuju s nějakým kucháním ryb. Tak jsem to musela řešit jinak. V jednom kuse jsem šetřila kapesný a kupovala kuchyňský nože, hrnce, bambusový cedníky na nudle, a tak dál. No věřil bys tomu, že holka mezi patnácti a šestnácti bude šetřit jak pominutá na cedníky, brousky a hrnce na tempuru? A všechny ostatní holky dostávaly haldy peněz a kupovaly si skvělý šaty a boty. Nebylo by ti do breku?“

Usrkával jsem vývar s řeřichou a příkyvoval.

„Asi tak v půlce střední školy jsem hrozně toužila po pořádný pánvi na omelety. Po takový tý dlouhý a hranatý. Nakonec jsem si ji koupila namísto nový podprsenky. To jsem si užila, to ti řeknu. Tři měsíce jsem pak v kuse musela

nosit tu starou, protože jinou jsem neměla. Večer jsem ji vyprala a pak se modlila, aby stihla do rána uschnout. Když nestihla, bylo to peklo. Nejpršíšernější věc na světě je dosoušet na sobě mokrou podprsenku. Občas jsem brečela. A to všechno pro jednu blbou pánev.“

„Tys musela bejt číslo,“ rozesmál jsem se.

„Až když máma umřela, bylo to naráz jednodušší. Je to hloupý říkat, ale je to tak. Začala jsem se starat o rozpočet a sama rozhodovat, co se koupí. Takže už teď mám úplně všechno, co potřebuju k vaření. Táta o rodinných penězích nemá vůbec přehled.“

„Tvoje maminka umřela?“

„Předloni. Na rakovinu. Měla nádor na mozku. Rok a půl trpěla v nemocnici jako pes a nakonec se z toho pomátla a museli jí dávat sedativa, ale pořád neumírala. Skoro to začalo zavánět eutanazií. Byl to nejhorší možnej způsob, jak umřít. Trpěla jako zvíře a my ostatní jsme si taky užívali svoje. Málem jsme přišli na buben. V jednom kuse injekce, kdy jen jedna stála dvacet tisíc jenů, pořád na ni někdo musel dávat pozor a tak dál. Pro samý opatrování jsem se ani nemohla učit a ztratila celej jeden školní rok. Bylo to k zbláznění. A navíc...“

Midori nedořekla, odložila hůlky a vzdychla si. „Tak dost, začínám bejt už moc depresivní. Jak jsme se k tomu proboha dostali?“

„Od podprsenky.“

„Jo. Tahle omeleta je dělaná na tý pánvi. Uvědom si to, až ji budeš jíst,“ řekla Midori a zatvářila se vážně.

Snědl jsem všechno, co přede mne postavila, a už jsem nemohl. Midori toho tolik nespořádala. Říkala, že už jen díky tomu, že všechno to jídlo vařila, nemá tak velký hlad.

Po jídle sklídila nádobí, utřela stůl, přinesla odněkud krabičku marlborek a zapálila si. Pak si přitáhla blíž sklenici

s narciskami a chvíli se na ně dívala.

„Takhle vypadají dobře, vůbec je už nebudu dávat do vázy. Vypadají úplně, jako bys je právě natrhal někde poblíž u vody a strčil do sklenice.“

„Jsou od rybníčku před nádražím v Ócuze,“ řekl jsem na to.

Midori se rozesmála. „Ty jsi vážně cvok. Děláš si legraci a tváříš se přitom jakoby nic.“

Opřela si bradu do dlaní a vykouřila půlku cigarety. Pak ji rozmázla v popelníku a začala si mnout oči, poněvadž jí do nich šel kouř.

„Zhasínat takhle cigarety se pro holku moc nehodí,“ řekl jsem jí. „To dělají leda dřevorubci. Nesmíš na to jít tak zhurta. Hezky pomalu ji zhasni o okraj, jinak z ní budou hadry. Tohle bylo prostě hrozný. Za druhý, ať se děje, co chce, nikdy nevypouštěj kouř nosem. A za třetí, až budeš příště zase obědovat s nějakým mužským, neopovažuj se mu vykládat, žeš chodila čtvrt roku v jedný podprsence. To prostě slušný holky nedělají.“

„Já holt jo,“ řekla Midori a podrbala se na nose. „V životě jsem se nedovedla chovat jako dáma. Jenom občas z legrace. Nějaký další připomínky k mé osobě?“

„Marlbora nejsou cigarety pro holky.“

„Víš co, ono je to všechno stejný svinstvo,“ řekla Midori a zatočila v prstech s červenou cigaretovou krabičkou. „Stejně jsem s tím začala teprve před měsícem. Vlastně jsem na to ani neměla chuť. Chtěla jsem to akorát vyzkoušet.“

„A proč?“

Midori sepjala ruce na stolní desce a zamyslela se. „Na tom nezáleží. A co ty, Tóru, kouříš?“

„Před půl rokem jsem přestal.“

„Proč?“

„Přestalo mě to bavit. Třeba jak člověku naráz v noci

dojdou cigarety a tak. Nemám rád, když mě něco takhle svazuje.“

„Vidím, že máš všechno pěkně promyšlený,“ řekla Midori.

„Nejspíš jo. Možná právě proto mě lidi odjakživa neměli moc rádi.“

„Jak se tak na tebe dívám, mám dojem, že ti to vlastně ani nevadí. Což naopak asi dost vadí těm lidem, řekla bych,“ pronesla tiše Midori s hlavou v dlaních. „Ale já si s tebou povídám ráda. Ty mluvíš tak zvláště. Nemám rád, když mě něco takhle svazuje.“

Pomohl jsem Midori s nádobím. Stál jsem vedle ní, utíral, a utřené věci odkládal na linku.

„A kde vlastně máš zbytek rodiny?“ zeptal jsem se naráz. „Tak mámu třeba už dva roky v hrobě.“

„To jsi snad už říkala.“

„Sestra šla na rande se snoubencem. Jeli se někam projet v autě. Ten její pracuje v automobilce a do aut je blázen. Já auta moc ráda nemám.“

Pak myla chvíli mlčky a já utíral. Taky beze slova.

„Ještě zbývá táta,“ řekla za chvíli Midori.

„Hm.“

„Táta před půl rokem odjel do Uruguaye a ještě se nevrátil.“

„Do Uruguaye?“ zeptal jsem se překvapeně. „Proč proboha zrovna tam?“

„Prostě si postavil hlavu a jel. Nebyla s ním rozumná řeč. Jeden jeho kamarád z vojny má v Uruguayi farmu. Táta najednou začal prohlašovat, že tam chce jet, a pak jednoho dne nasedl do letadla a odjel tam. Vymlouvali jsme mu to, jak jsme jen mohli. Co si tam počneš, vždyť se tam ani nedomluvíš, v životě jsi nevytáhl paty z Tokia. Ale nebylo to

k ničemu. Když máma umřela, dostal strašnej šok a něco se mu přehodilo v hlavě. Měl ji hrozně rád.“

Na to jsem neměl co říct. S otevřenou pusou jsem zíral na Midori.

„Víš, co nám po mámině smrti řekl? Řekl nám: Hrozně mi schází. Radši jste měly umřít vy dvě! Zůstaly jsme se sestrou jak opařený. Nezmohly jsme se na slovo. Jak si vůbec mohl dovolit nám něco takovýho říct? Jasně, ztratil ženu, co miloval, a byl na dně, to jsme chápaly, že to s člověkem zamává. Ale říkat vlastním dcerám, že měly radši umřít? To je přece šílený!“

„To teda jo.“

„Nás to aspoň hrozně raniło,“ pokývala Midori hlavou. „No o, v naší rodině jsme bohužel všichni tak trochu střelený. Někdo víc, někdo míň.“

„Vypadá to tak.“

„Ale myslím, že je skvělý, když se dva lidi takhle doopravdy nají rádi. Když má někdo tak rád svoji ženu, že pak dokáže vylovit něco takovýho.“

„Vidíš, to je vlastně fakt.“

„A pak odešel do Uruguaye. A nás tady nechal.“

Midori beze slova utírala nádobí. Když doutírala, uklidila ještě do kredence nádobí, co jsem utřel já.

„A máte od něho nějaký zprávy?“ zeptal jsem se.

„Jo, jednou nám poslal pohlednici. Letos v březnu. Ale celkem nic nenapsal. Jenom, že je tam hrozný horko a ovoce není tak dobrý, jak čekal. A nic víc. Nekecám. Jedinou pitomou polednici s oslem. Ten člověk není normální. Ani nenapsal, jestli se setkal s tím svým známým. Nakonec napsal, že až se trochu aklimatizuje, pozve nás se sestrou k sobě. A od té doby o něm nevíme už nic. Psaly jsme mu, ale neodpověděl nám.“

„A pojeděš za ním, až tě pozve?“

„Ráda bych. Mohla by to bejt legrace. Sestra by tam ale nejela ani za milion. Nemá ráda špínu.“

„To je Uruguay tak špinavá?“

„Já nevím. Ale vymlouvej jí to. Cesty určitě budou podělaný od oslů, bude tam spousta much, záchody nebudou splachovat a všude polezou štíři a ještěrky. Viděla to, myslím, někde ve filmu. A navíc nesnáší brouky a podobnou havěť. Jí se líbí tak akorát projíždět se někde po Sónanu v nablejskaným autě.“

„Aha.“

„Fakt nevím, co se jí na Uruguayi nelíbí. Já bych tam jela třeba hned.“

„A kdo se teď vlastně stará o obchod?“

„Sestra, ale dělá to hrozně nerada. A každej den nám taky chodí pomáhat strejda, co bydlí kousek odsud. Do krámu a s rozesíláním zásilek. Když mám zrovna čas, pomáhám jim taky. V našem obchodě toho není na práci až zas tolik, aby se to nedalo zvládnout. Jinak bysme ho už zavřeli.“

„Máš tátu ráda?“

„Moc ne, po tom všem,“ odtušila Midori. „Ale do Uruguaye bys za ním jela.“

„Protože mu věřím.“

„Jak to myslíš?“

„Prostě ho nemám moc ráda, ale věřím mu. Věřím člověku, kterej v šoku nad ztrátou ženy utekl od práce a od dětí do Uruguaye. Chápeš to?“

„Na jednu stranu jo, ale na druhou ne,“ povzdechl jsem si.

Midori se rozesmála jako blázen a poplácala mě po zádech. „Tak si z toho nic nedělej, ono je to stejně jedno.“

To nedělní odpoledne bylo doopravdy bohaté na

události. A vůbec celý ten den byl zvláštní. Kousek od domu, kde bydlela Midori, začalo hořet. Vylezli jsme o patro výš na balkon a pozorovali to. A pak jsme si najednou dali pusu.

Což možná zní hloupě, ale opravdu se to tak vyvinulo.

Bavili jsme se právě o škole a pili odpolední kávu, když se najednou ozvaly požárnícké sirény. Ozývaly se čím dál blíží a v čím dál větším počtu. Pod oknem houstl dav a několik lidí něco hodně nahlas křičelo. Midori běžela do pokoje obráceného na ulici, otevřela okno a vykoukla ven. Pak mi řekla, ať chvíli počkám, a někam zmizela. Bylo slyšet, jak běží někam nahoru po schodech.

Upíjel jsem kávu a vzpomínal, kde vlastně leží Uruguay. Tady bude Brazílie, tady Venezuela a tady někde bude Kolumbie. Ale kde je Uruguay? Vůbec jsem si nemohl vzpomenout. Najednou se ale vrátila Midori a volala na mě, ať jdu rychle s ní. Vylezl jsem za ní po strmých schodech na konci chodby a ocitl se na velickém balkoně na sušení prádla. Sušárna byla nad úrovní střech okolních domů, takže jsme měli celé okolí rázem jako na dlani. Asi a tři nebo čtyři domy vedle stoupal k obloze hustý černý kouř a ve slabém větru se stácel směrem k hlavní ulici. Bylo cítit spáleninu.

„To je u Sakamotů,“ řekla Midori, vykloněná přes zábradlí. „Pan Sakamoto dřív vyráběl tradiční stavební doplňky, ale nakonec zavřel prodejnu.“

Taky jsem se vyklonil přes zábradlí a pozoroval dění na ulici. Přímo ve výhledu nám zacláněla další dvoupatrová budova, takže sem neviděl podrobnosti, ale poblíž stála tři nebo čtyři požárnícká auta a vypadalo to, že už se hasí o sto šest. Ulička, kde hořelo, byla tak úzká, že se tam vešla jen dvě auta najednou, takže ostatní musela čekat stranou na hlavní ulici. Ta byla jako obvykle plná čumilů.

„Možná bys měla začít balit cennosti a utíkat do

bezpečí,“ řekl jsem Midori. „Víte se může každou chvíli obrátit a kousek odsud stojí benzinová pumpa. Běž pro kufry, já ti pomůžu.“

„My žádné cennosti nemáme,“ řekla Midori.

„Ale, nepovídej. Co třeba vkladní knížky, razítka, certifikáty i podobný věci? A nějaký peníze pro všechny případy?“

„Kašli na to. Já se odsud nehnu.“

„Ani když to tu chytne?“

„Ani tehdy,“ řekla Midori. „Mně nebude vadit umřít.“

Podíval jsem se na ni. Midori se podívala na mne. Nebylo poznat, jestli si dělá legraci, nebo to myslí vážně. Chvíli jsem se pak na ni díval, a naráz mě všechn strach přešel.

„Dobře, беру. Zůstanu tu s tebou,“ povídám.

„Ty chceš umřít se mnou?“ rozzářila se Midori.

„Tak to ani náhodou. Až to začne bejt nebezpečný, okamžitě mizím. Umírání ti milerád přenechám.“

„Sketo.“

„Ty si myslíš, že s tebou umřu kvůli jednomu obědu? Tos měla uvařit ještě aspoň večeři.“

„No dobře... Tak budeme chvíli tady z balkonu pozorovat, co se děje, a zpívat písničky. A až začne jít do tuhýho, uvidíme, co dál.“

„Písničky?“

Midori seběhla dolů a přinesla dva polštáře na sezení, čtyři plechovky piva a kytaru. Chvíli jsme seděli a pili a pozorovali stoupající černý kouř. A pak Midori hrála na kytaru a zpívala. Nějak se mi ale zdálo, že sedět na balkoně, pít a zpívat a dívat se, jak vedle hoří, je tak trochu cynismus, a co tomu řeknou sousedi. Na což jsem se pak zeptal Midori.

„To je v pohodě. My se o názor sousedů nikdy moc

nestarali,“ řekla Midori.

Hrála samé staré folkové hity. Hra ani zpěv se ani ze zdvořilosti nedaly označit za dobré. Pouze interpretace za velice zanícenou. Přezpívala *Lemon Tree*, *Dráčka Puffa*, *Tisíc mil*, *Kytky* a *Michaeli, řid' svůj člun*. Chvilí jsem na její přání zkoušel zpívat druhý hlas, ale znělo to tak hrozně, že jsme toho nechali, a Midori pak zpívala sama, co hrdlo ráčilo. Usrkával jsem pivo, poslouchal ji, jak zpívá, a bedlivě pozoroval, jak se vyvíjí požár. Několikrát se kouř začal hustě valit, ale pak zase zeslábl a opadl. Lidé křičeli nebo pokřikovali povely, s velkým rámussem přiletěla helikoptéra od novin, pořídila několik fotografií a zase letěla pryč. Lekl jsem se, že třeba vyfotili i nás. Policie vyzývala megafonem čumily, aby odstoupili z cesty. Brečely ztracené děti a sypalo se sklo. Nakonec se ještě začal nevyzpytatelně točit vítr a rozvířil kolem nás spousty bílého popela. A Midori pila pivo, a v báječné náladě zpívala, zpívala a zpívala. Když přezpívala všechny písničky, na které si vzpomněla, prohlásila, že teď zazpívá něco, co sama složila a otextovala.

Chtěla bych ti uvařit guláš
Ale nemám hrnec
Chtěla bych ti uplést svetr
Ale nemám vlnu
Chtěla bych ti napsat báseň
Ale nemám čím

„Jmenuje se to Já nemám nic,“ řekla Midori. Text byl děsný a melodie hrozná.

Zatímco jsem poslouchal její produkci, musel jsem pořád myslet na to, jak vyletíme i s domem do povětří, až chytne nedaleká benzinová pumpa. Když Midori konečně unavilo zpívat, položila kytaru a opřela se mi o rameno jako kočka, která se vyhřívá na sluníčku.

„Jak se ti líbila moje píseň?“ zeptala se Midori.

„Takovou jsem opravdu ještě neslyšel. Prostě celá ty,“ odpověděl jsem opatrně.

„Díky,“ řekla Midori. „Byla o tom, že nemám vůbec nic.“

„Myslím, že jsem to poznal,“ přikývl jsem.

„Víš, když mi umřela máma...,“ řekla Midori a podívala se na mě.

„Tak?“

„Tak jsem nebyla ani trochu smutná...“

„Aha.“

„...a nejsem ani teď, když táta odjel do Uruguaye.“

„Hm.“

„Opravdu ani trochu. Nezdá se ti to hrozný? Nepřipadám ti moc cynická?“

„To přece může mít spoustu důvodů.“

„Taky že má,“ řekla Midori. „U nás v rodině to občas vypadalo všelijak. Ale vždycky jsem věděla, že ať se děje, co chce, jsou to mí rodiče, a myslela jsem si, že bych byla moc smutná, kdyby umřeli nebo odešli. A to jsem se pletla. Necítila jsem vůbec nic. Nebyla jsem ani smutná, ani mi nechyběli, ani jsem nebyla našťvaná. Málem jsem si na ně ani nevzpomněla. Jen se mi o nich občas zdálo. O mámě, jak se na mě zadívá ze tmy a řekne mi vyčítavě: Ty máš radost, že jsem umřela, co?“

Ale já nejsem ráda, že umřela. Jenom jsem prostě nebyla tolik smutná. Vlastně mi ani netekly slzy. Vidiš, a když jsem byla malá a umřelo mi koťátko, brečela jsem celou noc.“

Taková spousta kouře, pomyslel jsem si. Plameny vidět nebylo, a požár se už nikam dál nerozšířil. Jen kouř se pořád a pořád bez ustání valil k obloze. Co tam proboha tak dlouho hořelo? Připadalo mi to zvláštní.

„Ale to všechno přece není jenom moje vina. Já vím, že

jsem asi necitelná. Ale kdyby na mě byli – myslím táta s mámou hodnější, měla bych je určitě mnohem radši. Víc by se mi teď stejskalo“

„Ty myslíš, že tě neměli dost rádi?“

Otočila se a podívala se na mě. A pak přikývla. „Bylo to pořád něco mezi *ne dost* a *vůbec*. Pořád jsem hladověla. Chtěla jsem, aby na mě byli jednou jedinkrát opravdu hodný. Abych mohla říct *Už mám dost, děkuju*. Jen jednou, víckrát ne. Ale oni na mě takoví nebyli ani jednou. Když jsem za nima přišla a chtěla, aby mi splnili nějaký přání, vyhubovali mi vždycky, že to stojí moc peněz. Tak jsem si pak řekla, že si sama najdu někoho, kdo mě bude mít rád na sto procent, jak je rok dlouhej.“

„To je dobrý,“ řekl jsem obdivně. „A povedlo se ti to?“

„To je hrozně těžký,“ řekla Midori. Pak se zadívala do sloupu kouře a na chvíli se zamyslela. „Asi jsem čekala až tak dlouho, že mi teď nestačí nic jinýho než dokonalost. Což je problém.“

„Tys hledala dokonalou lásku?“

„Ale ne. Tolik jsem nežádala ani já. Já jsem jednoduše chtěla bejt sobecká. Dokonale sobecká. Třeba bych ti řekla, že mám chuť na jahodový perníčky. A ty bys okamžitě se vším ostatním přestal a hned je běžel koupit. A když by ses celej zadejchanej vrátil a řekl Koukej, Midori, jahodový perníčky jen pro tebe, řekla bych Hm, už je nechci, a vyhodila je z okna. To jsem chtěla.“

„Tak tohle podle mě s láskou opravdu nemá nic společnýho,“ řekl jsem překvapeně.

„Ale má. Akorát tobě to nedochází,“ řekla Midori. „Pro holky je občas přesně tohle hrozně důležitý.“

„Že vyhoděj z okna jahodový perníčky?“

„Přesně tak. Chceme, aby kluk přišel a řekl Chápu, Midori, popletl jsem to, měl jsem hned poznat, že jahodový

perníčky vůbec nechceš. Jsem trouba, co nemá víc rozumu než oslí bobek. Víš co, půjdu ještě jednou a koupím ti něco jinýho. Co to bude? Čokoládová pěna? Nebo tvarohovej koláč?“

„A co z toho máte?“

„Máme ho pak za to rády.“

„To je přece absurdní.“

„Ale to právě pro mě je láska. Což ale nikdo nechápe,“ řekla Midori a pak mi zlehka položila hlavu na rameno. „Pro některý lidi láska stojí na hroznejch drobnostech a maličkostech. Když ty drobnosti nejsou, není ani láska.“

„Ještě nikdy jsem nepotkal holku, která by to viděla takhle,“ řekl jsem.

„To tvrdí každej, koho potkám,“ řekla Midori a obírala se přitom kůžičkou u nehtu. „Ale já to opravdu jinak vidět neumím. A na rovinu to říkám. Ani mě nenapadlo, že to třeba někdo vidí jinak. Ale kdykoliv o tom začnu mluvit, myslí si všichni, že si třeba dělám legraci, nebo to jen tak hraju. Občas mě to už zmáhá.“

„Tak, že pak radši chceš umřít v plamenech?“

„Ale ne, to bylo něco jinýho. To byla prachobyčejná zvědavost.“

„Na to, jaký to je, když člověk uhoří?“

„Kdepak. Chtěla jsem vidět, jak se zachováš,“ řekla Midori.

„Ale smrti samotný se nebojím. Fakt. Zadusit se kouřem a ztratit vědomí, to je hned odbytý. Toho se není třeba bát. Když to srovnám s tím, jak umírala máma nebo jiný příbuzný, je to legrace. Všichni z rodiny umřeli na nějakou těžkou nemoc. Asi to máme v krvi. Trvalo to vždycky strašně dlouho. Nakonec už nikdy nebylo poznat, jestli ten člověk už umřel, nebo ještě žije. Už to nebyl on, zbyla mu z něj jen bolest a trápení.“

Vytáhla cigaretu a zapálila si.

„Čeho se opravdu bojím, je skončit jako oni. Aby se mi smrt začala pomalu jako stín vtírat do života. Než se naděješ, jsi naráz v úplný tmě, nic ti nezbejvá a pro lidi okolo jsi už víc mrtvola než člověk. Toho se děším k nesnesení.“

Asi za půl hodiny požár konečně uhasili. Vcelku to tedy nebyla taková tragédie, jak se zdálo. A nikomu se ani nic nestalo.

Hasiči odjeli, na místě nechali už jen jediné zásahové auto. I lidé se s hlomozem rozcházeli každý po svém. Kolem objížděla v autě se zapnutým majáčkem policie a usměrňovala dopravu. Odněkud přiletěly dvě vrány, usadily se na sloupu elektrického vedení a pozorovaly události pod sebou.

Když přestalo hořet, vypadala Midori najednou nějak vyčerpaně. Jako bez života zírala nahoru na vzdálené nebe a skoro nemluvila.

„Nejsi unavená?“ zeptal jsem se jí.

„Ale ne,“ řekla. „Jen jsem se zas po dlouhý době konečně trochu uvolnila.“

Podíval jsem se na ni. Midori se podívala na mne. Objal jsem ji kolem ramen a dal jí pusu. Midori se jen trošičku zachvěla ramena, ale hned se zas uvolnila a zavřela oči. Trvalo to celé asi pět nebo šest vteřin. Podzimní slunce jí na tváři kreslilo chvějivé stíny očních řas.

Byl to klidný a přátelský polibek, bez jakýchkoli postranních úmyslů. Kdybychom spolu předtím neseseděli na balkoně na slunci u piva a nedívali se, jak hoří, nejspíš bych jí pusu vůbec nedal. Myslím, že i Midori měla stejný pocit. Patrně jsme chtěli nějak stvrdit a vyjádřit náladu, která se na nás snesla, když jsme z balkonu pozorovali střechy,

lesknoucí se na slunci, kouř a poletující vážky. Taková to tedy byla pusa.

Ale přece jen, jako všechny pusy, ani tahle nakonec nebyla tak úplně nevinná.

První promluvila Midori. Vzala mě jemně za ruku a pak trochu rozpačitě řekla, že už někoho má. Já řekl, že jsem to tušil. „Ty taky s někým chodíš, Tóru?“

„Jo.“

„Ale v neděli máš vždycky volno?“

„Je to všechno nějak pomotaný,“ řekl jsem. A veškeré kouzlo toho odpoledne na začátku podzimu náraz někam zmizelo.

V pět hodin jsem už musel jít pracovat. Zkusil jsem ji ještě pozvat na něco menšího k snědku někde poblíž, ale řekla, že čeká telefon.

„Jestli něco nemám ráda, tak muset sedět celý den doma a čekat, až někdo zavolá. Když jsem sama, mám pocit, že pomalu uhnívám a rozpouštím se, až ze mě zůstane jen louže zelenýho slizu, co se nakonec vsákne do země, a zbude po mně jen oblečení.“

„Tak až budeš čekat další telefon, dej vědět a já přijdu. Pokud ovšem uvaříš oběd.“

„Platí. A po obědě si zase dáme požár.“

Příští pondělí se Midori na *Dějínách dramatu II* neukázala vůbec. Po přednášce jsem zašel do menzy a snědl hnusný studený oběd a pak se posadil ven na slunce a pozoroval okolí. Hned vedle mě si už dlouho vestoje povídaly nějaké dvě studentky. Jedna z nich držela v náručí tenisovou raketu, tak něžně a opatrně, jako by to bylo její dítě. Druhá si nesla několik knih a LP desku Leonarda Bernsteina. Obě to byly hezké holky a při rozhovoru

vypadaly velice spokojeně. Bylo slyšet, jak ve studentském klubu někdo cvičí stupnice na baskytaru. Všude postávaly skupinky studentů, tak po čtyřech po pěti lidech. Zněly čísi názory na všechno možné, bylo slyšet smích a taky křik. Po parkovišti jezdili frajeři na skateboardech. Mezi nimi kličkovali profesori s koženými taškami. Na nádvoří klečely na zemi studentky v helmách a psaly na velký transparent cosi o invazi amerického imperialismu do Asie. Prostě obvyklá polední pauza na univerzitě.

Jak jsem ale všechny ty výjevy po dlouhé době znovu pozoroval, něco mě zarazilo. Všichni vypadali tak šťastně a spokojeně.

Byla to ale pravda? Anebo se tak jenom tvářili? Toho krásného odpoledne na konci září se jim to každopádně dařilo. Náhle jsem se cítil tak sám jako nikdy. Já jediný do toho všeho okolo prostě nepatřil.

A když na to tak přišlo, kam jsem vlastně v posledních několika letech doopravdy zapadal a patřil? Poslední takový výjev, který se mi vybavil, bylo to odpoledne v přístavu, kdy jsme s Kizukim hráli kulečnick. A pak se Kizuki zabil a od té doby jako by mezi mnou a světem naráz stála mrazivá, strašidelná prázdnota. Co pro mě vlastně Kizuki tak důležitého znamenal? Snažil jsem se na to přijít. Ale marně. Jedinou věc jsem věděl naprosto jistě: Jeho smrtí nadobro skončila jedna etapa mého vlastního dospívání. I když mi zatím nebylo vůbec jasné, co to všechno bude znamenat a kam to povede.

Dlouho jsem tam tak seděl a zabíjel čas sledováním lidí na univerzitním nádvoří. Doufal jsem, že třeba zahlédnu Midori, ale byla asi celý den někde pryč. Polední pauza skončila. Šel jsem do knihovny a začal se připravovat na němčinu.

V sobotu ke mně přišel Nagasawa a zeptal se, zda se večer nechci jít povyrazit do města, že jde právě vybavit propustku.

Dobře, proč ne. Chodil jsem už celý týden jako ve snách a nutně se potřeboval s někým vyspat, třeba i s neznámou holkou.

Zašel jsem se vykoupat a oholit a pak jsem si oblékl své zelené tričko a lehké sako. Dali jsme si v jídelně večeři, nasedli do autobusu a odjeli na Šindžuku. Na Sančóme, uprostřed největšího ruchu, jsme vystoupili a chvíli se jen tak potulovali kolem. Pak jsme zašli do nedalekého baru, kam jsme většinou chodili, a čekali jsme, až přijdou nějaké ucházející holky. Do toho baru jich chodilo obvykle dost a dost, ale tenhle večer jich bylo jako šafránu.

Popíjeli jsme whisky se sodou, právě jenom tolik, abychom se neopili, a čekali jsme. Asi za dvě hodiny se konečně nějaké dvě docela slušné holky objevily na stoličkách u baru a objednaly si gimlet a margaritu. Nagasawa je okamžitě šel oslovit, ale ukázalo se, že tu čekají na své kluky. I přesto jsme si s nimi chvíli moc příjemně popovídali, dokud nepřišli jejich dva známí a neodvedli si je.

Nagasawa rozhodl, že změníme lokál, a zavedl mě ještě do jednoho podniku, dost zapadlého a malého. Většina hostů už měla vypito a vyváděla. U zadního stolu seděly nějaké tři studentky. Přisedli jsme si k nim a dali se do řeči. Všichni jsme se docela dobře bavili. Ale když jsme je pak zvali, ať se s námi jdou ještě někam napít, řekly, že už musejí jít, jinak prý přijdou pozdě na kolej. Měli jsme prostě smůlu. A měli jsme ji i v dalším podniku, kam jsme to ještě šli přece jen zkusit. Pořád to ne a nechtělo vyjít.

V půl dvanácté nakonec Nagasawa řekl, že to zabalíme.

„Tak promiň, že jsem tě s sebou zbytečně tahal,“

omlouval se.

„Nic se neděje. Aspoň teď vidím, že dokonce ani ty neuspěješ úplně vždycky,“ odpověděl jsem mu.

„Tohle se mi stane tak jednou do roka,“ dodal on.

Abych řekl pravdu, o sex jsem vlastně už ani neměl zájem. Po třech a půl hodině, strávené v rachotu večerního Šindžuku, nadupaného záhadnou energií smíchanou z nadržnosti a alkoholu, se mi náraz moje vlastní nadržnost zdála naprosto malicherná.

„Co budeš dělat teď, Watanabe?“ zeptal se Nagasawa.

„Půjdu do nočního biografu.“

„Tak já asi zajdu k Hacumi. Nevadí?“

„Ještě aby vadilo,“ zasmál jsem se.

„Jestli chceš, představím tě jedny známý, u který bys mohl přespat.“

„Díky, já radši půjdu do toho kina.“

„Tak ještě jednou promiň. Napříště ti to vynahradím,“ řekl Nagasawa. A pak se ztratil v davu.

Zašel jsem ke stánku, kde se prodávaly hamburgery, a dal si cheeseburger. A kávu, abych se trochu probral po pití.

V laciném kině o kus dál dávali „Absolventa.“ Jsou i lepší filmy, nevěděl jsem ale, co si jiného počít, a tak jsem zůstal sedět a viděl to celé ještě jednou.

Nakonec jsem ve čtyři hodiny ráno vyšel z kina a v zamyšlení chodil studenými ulicemi Šindžuku sem a tam.

Když mě i to přestalo bavit, zašel jsem do kavárny, kde měli otevřeno celou noc, objednal si kávu, otevřel knížku a rozhodl se počkat na první ranní vlak. Podnik se pomalu začínal plnit lidmi se stejným úmyslem jako já, a tak zanedlouho přišel číšník a poprosil mě, zda by mi nevadilo, kdyby si k mému stolu ještě někdo přisedl. Řekl jsem, že vůbec ne. Stejně jsem si tu jen četl, takže mi bylo úplně jedno, jestli se přede mne ještě někdo posadí.

Přisedly si ke mně dvě holky, asi tak stejně staré jako já sám. Nijak zvláštní krasavice, ale celkem příjemné a podle oblečení i naličení to rozhodně nebyly žádné z těch dívcin, co v pozdních hodinách obcházejí po ulicích. Prostě nejspíš zmeškaly poslední vlak. Když mě uviděly, evidentně si oddechly. Byl jsem slušně oblečený, oholený, a navíc zahloubaný do „Kouzelného vrchu“ od Thomase Manna.

Jedna z nich byla docela vysoká, v šedé paruce a bílých džínách, v ruce velkou koženkovou tašku, v každém uchu velikou mušlovitou náušnici. Druhá byla menší, brýlatá, v kostkované košili a modré pletené vestě, na prstě veliký tyrkysově modrý prsten. Čas od času sundala brýle a začala si mnout oči.

Obě si daly *café au lait* a koláč. Nějakou dobu jen jedly a pily a přitom se spolu o něčem tiše bavily. Ta větší několikrát kývla. Ta menší několikrát zavrtěla hlavou. Hudba – hrál zrovna Marvin Gaye nebo Bee Gees – byla puštěná tak nahlas, že nebylo rozumět, o čem se baví, ale vypadalo to, že tu menší něco trápí nebo zlobí a větší se ji snaží chlácholit. Četl jsem si a mezitím je občas pozoroval.

Menší holka najednou popadla kabelku a odešla na záchod. Větší na mě promluvila. Že se moc omlouvá, že ruší. Odložil jsem knížku.

„Nevíš, prosím tě, kde se tady poblíž dá zajít na skleničku?“

„V pět hodin ráno?“

„Bohužel...“

„Ona ve čtvrt na šest už většina lidí spíš vyspává doma opici.“

„Vždyť já vím,“ řekla ona a hrozně se přitom začervenala.

„Ale kamarádka se za každou cenu chce ještě jít někam napít. Prostě to potřebuje.“

„To se nejspíš budete muset vrátit domů a vyřešit to tam.“

„Jenže já musím v sedm třicet stihnout vlak do Nagana.“

„Tak si kupte pití v automatu a sedněte si někde v okolí.“

Moc se omlouvá, ale nešel bych s nimi? Samy dvě by se bály. Do té doby jsem zažil na Šindžuku spousty podivností, ale že mě v pět dvacet ráno bude zvát na flám úplně cizí holka, to jsem opravdu nečekal. Nevěděl jsem, jak bych se z toho vymluvil, a navíc jsem nikam nespěchal. Takže jsem u automatu koupil pár lahví saké a něco na zakousnutí, všechno jsme to hezky sebrali a přesunuli se o kus dál na plácek u západního východu z nádraží, kde jsme uspořádali improvizovanou party. Dozvěděl jsem se, že pracují v jedné cestovní kanceláři. Obě právě letos absolvovaly dvouletý univerzitní kurs a nastoupily do zaměstnání, kde se potkaly a hned skamarádily.

Ta menší už rok chodila s jedním klukem, ale přednedávnem zjistila, že je jí nevěrný, což ji hrozně rozladilo. To byl zhruba celý důvod její špatné nálady. Té větší se dnes ženil bratr, a tak se už včera večer měla vrátit do Nagana, ale rozhodla se, že ještě stráví s kamarádkou večer na Šindžuku a pojede až prvním nedělním expresem.

„A jak ses vůbec dozvěděla, že je ti nevěrnej?“ zajímalo mne.

Menší holka si trošku lokla saké a začala vytrhávat nějaký plevel, co jí rostl u nohou.

„Vešla jsem k němu, zrovna když byli v nejlepším. Takže to bohužel je naprosto jistý.“

„Kdy se to stalo?“

„Předevčírem večer.“

„Hm... A ty dveře nebyly zamčený?“

„Ne.“

„A proč myslíš, že je nezamkl?“

„Jak mám něco takovýho vědět?“

„Nechápeš, že z toho pak byla v šoku? Že to bylo hrozný? Představ si, jak jí asi bylo?“ ozvala se větší holka, které zřejmě bylo kamarádky líto.

„Nemůžu ti samozřejmě říkat, co máš dělat, ale mám dojem, že by sis s ním měla pořádně promluvit. Všecko pak bude záviset na tom, jestli mu dokážeš odpustit,“ řekl jsem.

„Mě prostě nikdo nechce pochopit!“ vykřikla vztekle menší holka a dál rvala plevel.

Od západu přiletělo hejno vran a prolétlo nad obchodním domem Odakjú. Svítalo. Zatímco jsme se tak ve třech bavili o všem možném, nastala chvíle, kdy už musela větší holka jít na vlak.

Dali jsme všechno zbylé saké bezdomovci v podchodu u západního východu z nádraží, koupili si lístky na nástupiště a šli ji vyprovodit. Když vlak zmizel z dohledu, úplně samozřejmě jsme s menší holkou zapadli do hotelu. Ne že bychom po sobě navzájem tolik toužili. Její problém se ale opravdu jinak než vyspáním vyřešit nedal.

Svlékl jsem se jako první a vlezl do vany. Naložený ve vodě jsem do sebe skoro jako pomínutý lil pivo. Ona pak do té vany vlezla ke mně. Beze slova jsme se tam povalovali a popíjeli, ale pořád jsme nebyli ani opilí, ani ospalí. Měla hladkou bílou pleť a nádherné nohy. Pochválil jsem jí je, ale její „díky“ znělo spíš jako odseknutí.

Jakmile jsme ale vlezli do postele, stal se z ní náraz někdo úplně jiný. Reagovala i na můj nejslabší dotek, zmítala se a křičela. Když jsem do ní vstoupil, zaryla mi nehty do zad a krátce před orgasmem šestnáctkrát vykřikla nějaké klukovské jméno.

Počítal jsem to, když jsem se ze všech sil snažil zadržet svůj vlastní orgasmus. A pak jsme usnuli.

Když jsem se v půl jedné odpoledne probudil, byla pryč.

Nenechala ani dopis nebo vzkaz. Od pití v tak nezvyklou dobu jako by mně ztěžkla jedna polovina hlavy. Osprchoval jsem se, abych se probral, oholil jsem se a pak se nahý posadil na židli, vypil jeden džus z lednice a jednu po druhé si vybavoval události z minulé noci. Zdály se mi zvláště neskutečné, jakoby skryté za několika vrstvami skla, ale naprosto určitě to byly moje vlastní zážitky. Na stole ještě stály sklenice od piva a na umyvadle ležel použitý zubní kartáček.

Dal jsem si na Šindžuku jednoduchý oběd a pak zkusil z budky zatelefonovat Midori. Naráz mě napadlo, jestli třeba zas nesedí doma a nečeká na telefon. Ale když se ani po patnáctém zazvonění nikdo neozval a výsledek byl stejný i při druhém pokusu asi o dvacet minut později, nasedl jsem nakonec do autobusu a jel na kolej. Ve schránce u vchodu na mě čekal expresní dopis. Byl od Naoko.

„Děkuju Ti za dopis,“ psala Naoko. Z domova jí ho okamžitě poslali až „sem.“ Vůbec ji neuvedl do rozpaků, naopak, aby byla upřímná, měla velkou radost. Vlastně má trochu výčitky, že mi už tak dlouhou dobu neodepsala, stálo v dopise.

Když jsem dočetl až sem, otevřel jsem si v pokoji okno, sundal sako a posadil se na postel. Bylo slyšet, jak v nějakém nedalekém holubníku vrkají holubi. Vítr pohupoval záclonou. Se sedmi listy Naočina dopisu v ruce jsem se propadl do zmatených myšlenek. Hned po několika úvodních řádcích jako by okolní reálný svět naráz začal ztrácet barvu. Zavřel jsem oči a dlouhou chvíli se pokoušel dát se trochu dohromady. Nakonec jsem si zhluboka vzdychl a pokračoval ve čtení.

„Už to budou čtyři měsíce, co jsem tady,“ psala dál Naoko.

„Moc jsem na Tebe po celou dobu vzpomínala. Čím víc o nás přemýšlím, tím víc mám strach, že jsem k tobě nebyla dost poctivá. Vyčítám si teď, že jsem se k Tobě nechovala líp, víc ohleduplně.

Ale co to tu vlastně píšu? Jak jsem vůbec ve svém věku přišla na výraz, jako je *dost poctivá*? Normální holky si s takovými věcmi přece hlavu nelámou. Normální holce je úplně jedno, jestli se chová fěr. Tu zajímá hlavně, jestli jí to sluší a jak se může mít

dobře. Jestli je něco fér nebo ne, to jsou mužské starosti. Přesto mě ale právě takové starosti trápí. Snad proto, že krása a štěstí pro mě naráz začínají být skoro neřešitelné problémy a musím si najít něco jiného, o co se opřít. Třeba zrovna o poctivost, upřímnost a pravdivost.

Opravdu si myslím, že jsem se k Tobě nechovala fér. Což Tě asi dost mátló a zraňovalo. Klamala a zraňovala jsem tím ale i samu sebe. Tím se nechci vymlouvat ani obhajovat, prostě je to tak. Jestli jsem Ti ublížila, ublížila jsem tím i sama sobě. Tak se na mě, prosím Tě, nezlob. Ani já nejsem dokonalá. Mám mnohem víc chyb, než si Ty možná myslíš. Právě proto Tě moc prosím, abys na mne nezanevřel, jinak bych se asi dočista zhroutila. Neumím se jako Ty stáhnout do ulity a všechno přechkat. Možná takový nejsi, ale rozhodně na to vypadáš. Občas ti hrozně závidím. Myslím, že právě proto jsem Tě tak dlouhou dobu vodila za nos.

Asi to všechno až moc rozpitvávám. Myslíš, že ano? V tomhle sanatoriu se ve svých problémech zas tolik nehrabeme, ale když se tu někdo léčí už několik měsíců jako já, začne nakonec rozebírat kdeco. Tohle dopadlo takhle proto a proto, tohle má ten a ten smysl, tohle má takové a takové příčiny. Někdy nevím, jestli to není trochu povrchní a puntičkářské.

Rozhodně ale mám dojem, že mi to tu pomáhá. Ostatní mi to jen potvrzují. Po hrozně dlouhé době už zase můžu napsat dopis. Ten červencový jsem ze sebe nakonec vypotila po strašlivé námaze (přiznám se, že si ani nevzpomínám, co jsem ti vlastně psala, dalo se to vůbec číst?), ale teď už jsem při psaní

úplně klidná. Je tu krásně čistý vzduch, je tu klid, jsme tu úplně odříznutí od světa, všechno tu má pevná pravidla, každý den můžu sportovat – myslím, že tohle všechno jsem už dlouho potřebovala. Zjistila jsem, že psát dopisy je vlastně fajn. Chceš někomu něco sdělit, posadíš se za stůl, vezmeš pero a už můžeš psát. To mi připadá úžasné. Sice nikdy nejde vypsát úplně všechno, co má člověk na srdci, ale to nevadí. Jsem moc vděčná už jen za to, že vůbec chci někomu něco napsat. A proto Ti píšu tenhle dopis. Je teď půl osmé večer, jsem po večeři, vykoupaná. Všude je úplně ticho a za oknem leží tma. Nesvítí z ní ani jediné světlo. Skoro vždycky tu jsou nádherně vidět hvězdy, ale dneska padla mlha. Hvězdám tu všichni rozumějí, až je to k nevíře. Vysvětlují mi, kde je Panna a kde Střelec, a tak. Možná je to tím, že tu po západu slunce není vůbec nic na práci. Takže nakonec skončíš u hvězd, i kdybys nechtěl. Z podobného důvodu se tu všichni výborně vyznají v ptácích, kytkách a broucích. Když s nimi mluvím, uvědomuju si najednou, kolik věcí jsem do téhle chvíle úplně ignorovala, a mám radost.

Žije nás tu takhle asi sedmdesát. Kromě nás je tu ještě personál. Asi dvacet lidí. Doktoři, sestry, úřednice a další. Na to, jak je to tu veliké, to není zrovna moc. Dalo by se skoro říct, že je tu příjemně prázdné. Je tu spousta místa, jsme uprostřed přírody, život nám plyne úplně klidně. Tak klidně, že je člověk někdy až v pokušení myslet si, že právě tohle je jediný opravdu reálný svět a všechno ostatní jen iluze. To samozřejmě není pravda. Náš zdejší způsob života sleduje určitý cíl. Jinak bychom tu

přece neměli co dělat.

Hraju tenis a basketbal. Týmy jsou vždycky složeny z pacientů (není to příjemné slovo, ale co se dá dělat) i personálu zároveň. Když se ale zaberu do hry, přestává mi pomalu být jasné, kdo je kdo. Připadá mi to zvláštní. Asi bych to neměla říkat, ale během hry mi připadá, že jsou tu cvoci úplně všichni.

Jednou jsem se na to ptala svého doktora a on mi řekl, že mám v jistém smyslu úplnou pravdu. Řekl mi, že tu nejsme proto, abychom se deformací, co v sobě máme, naráz zbavili, ale proto, abychom se s nimi vyrovnali. Jedním z našich problémů totiž je, že si nechceme své odlišnosti připustit. Tak jako se ale navzájem lišíme třeba chůzí nebo výškou postavy, lišíme se bohužel i cítěním a pohledem na svět. A to nemůžeme změnit jen tak ze dne na den, ať chceme sebevíc. Kdo se pokouší napravit věci silou, ten většinou jen způsobí další malér. Je to pochopitelně dost obecné vysvětlení, které se týká jen části našich problémů, ale přesto si myslím, že chápu, co mi chtěl říct. My se svými odlišnostmi neumíme žít. A proto v sobě nedokážeme najít místo pro bolest a utrpení, které s sebou nesou. A tak jsme se dostali sem, abychom od toho všeho získali odstup. Tady nikomu neubližujeme a nikdo neubližuje nám. Protože o sobě všichni víme, že jsme *jini*. Tím se to tu úplně liší od venkovního světa, kde si své deformace nikdo nepřipouští. Náš malý svět tady ale naopak na deformacích a odlišnostech stojí. Nosíme své problémy úplně otevřeně, stejně jako nosí indiáni na hlavách peří, aby bylo jasné, z jakého kmene jsou, a necháváme

se navzájem v klidu žít.

Kromě sportování ještě pěstuju zeleninu. Rajčata, baklažány, okurky, melouny, jahody, pórek, zeli, ředkev a ještě dost dalších. Pěstujeme si tu skoro všechno. Máme dokonce i skleník. Všichni se v tom ohromně vyznají. Čtou knížky, zvou si odborníky na přednášky, od rána do večera nemluví o ničem jiném, než které použít hnojivo a jaká je kvalita půdy. I mně se zahradničení opravdu zalíbilo. Moc se mi líbí pozorovat, jak se ovoce a zelenina den ze dne zvětšují. Pěstoval jsi někdy meloun? Roste ti před očima jako nějaké zvířátko.

Každý den máme nějaké ovoce nebo zeleninu k jídlu. Maso a ryby pochopitelně taky, ale co tu jsem, ani na ně nemám chuť, protože co vypěstujeme, je ohromně dobré. Chodíme i do lesa na houby a jedlé divoké rostliny. Jde s námi přitom odborník (tady najdeš odborníky úplně na všechno) a radí nám, co se dá jíst a na co si naopak dát pozor. Takže jsem tu už stačila přibrat tři kila a spravila se mi váha díky sportování a pravidelnému jídlu.

Ve zbývajícím čase si čtu, poslouchám desky nebo pleť. Není tu televize ani rádio, ale zato tu máme výbornou knihovnu a půjčovnu gramodesek, kde mají všechno od Mahlerových symfonií po Beatles, takže si tam pokaždé něco vypůjčím a pak to na pokoji poslouchám.

Jediná chyba tohohle ústavu je, že jakmile sem jednou přijdeš, přestane se ti chtít vrátit se zpátky. Dokonce se toho začneš bát. Dokud tu jsme, žijeme si v klidu a pokoji. Naše problémy se najednou zdají úplně normální a cítíme se mnohem líp. Ale není vůbec jisté, že to tak bude i po návratu ven.

Můj doktor říká, že už brzo přijde čas, abych zase začala navazovat kontakty s *lidmi zvenku*. Tím myslí normální lidi z normálního světa. Já si pod tím slovem ale nikdy nevybavím nikoho jiného než Tebe. Rodiče vidět ani nechci. Mám z toho vždycky jen zmatek v hlavě a mizernou náladu. A kromě toho Ti taky budu muset říct několik věcí: Nevím, jestli to zvládnu, ale je to opravdu hrozně důležité a nedá se to už odkládat.

Až to udělám, nezačni mě, prosím Tě, brát jako nějakou přítěž. Víím, že mě máš rád, a jsem Ti za to moc vděčná, to mi můžeš věřit. Myslím, že Tě teď opravdu moc potřebuju. Omlouvám se, jestli Tě to, co jsem právě napsala, uvádí nějak do rozpaků. Jak už jsem psala výš, opravdu nejsem tak dokonalá, jak sis možná myslel.

Občas se musím ptát, jak by to vypadalo, kdybychom se my dva potkali za nějakých normálnějších okolností, oba byli v pořádku (ted' mluvím o sobě), a nikde nablízku nebyl žádný Kizuki. Ale právě že je v tom pořádku *kdyby*. Tak se aspoň snažím být co nejférovější a upřímná. Ničeho jiného prozatím nejsem schopna. Snad to dokážeš aspoň trochu pochopit.

Tohle zařízení není žádná nemocnice, takže tu, pokud jde o návštěvy, nemáme žádná omezení. Když se den předtím ohlásíš, můžeš přijet kdykoliv. Dáme Ti najíst, můžeš tu i přespat. Až se Ti to bude hodit, přijed'. Moc se na Tebe těším. Přikládám plánek cesty. Omlouvám se za takhle dlouhý dopis.“

Když jsem dočetl až do konce, začal jsem dopis hned číst znova. Pak jsem sešel do přízemí a koupil si u automatu

kolů. Zatímco jsem ji pil, přečetl jsem dopis ještě potřetí. Nakonec jsem všech sedm listů vrátil do obálky a tu položil před sebe na stůl. Na růžovém papíře bylo malým pečlivým písmem (na holku až trochu moc pečlivým) napsáno moje jméno a adresa. Nějakou dobu jsem tak seděl u stolu a prohlížel si obálku. Vzadu byla napsána adresa. *Penzion Ami*. Divné jméno. Snad podle francouzského slova pro přítele? Přemýšlel jsem o tom asi pět minut.

Zavřel jsem dopis do zásuvky, převlékl se a šel ven. Jinak bych ten dopis musel přečíst snad ještě dvacetkrát. Jako tolikrát předtím s Naoko jsem se teď sám vydal na bludnou pouť ulicemi Tokia. Dopis mi vězel v hlavě do poslední řádky, pořád a pořád se mi vybavoval. Bloumal jsem z ulice do ulice.

Nakonec jsem se vrátil na kolej a zavolal meziměsto, penzion Ami. Ohlásila se recepční a zeptala se, co si přeju. Řekl jsem Naočino jméno, a zeptal se, jestli bych se s ní nemohl zítra po obědě setkat. Recepční si zapsala, jak se jmenuju, a poprosila, ať zavolám znovu tak za půl hodiny.

Šel jsem se najíst a pak tam zase zatelefonoval. Stejná recepční jako prve mi oznámila, že návštěvě vůbec nic nebrání, a ať jen přijedu. Poděkoval jsem, zavěsil, šel si sbalit do batohu věci na mytí a převlečení a pak až do usnutí pil brandy a četl *Kouzelný vrch*. Usnul jsem až někdy po jedné hodině.

V neděli ráno jsem vstal v sedm hodin, rychle se umyl, oholil se a bez snídaně rychle zašel oznámit řediteli koleje, že chci jel zhruba na dva dny do hor. Už jsem si takhle vyrazil několikrát předtím, takže ředitel řekl jen „aha“ a věc byla odbytá.

Vlakem přečpaným lidmi, kteří jeli do práce, jsem odjel na tokijské hlavní nádraží, koupil si lístek na šinkansen do Kjóta, doslova naskočil do nejrychlejšího expresu Hikari, posnídal kávu a sendvič a pak asi na hodinu usnul.

Když vlak dorazil do Kjóta, bylo necelých jedenáct hodin.

Podle Naočiných instrukcí jsem dojel městskou dopravou na Třetí ulici, našel nedaleké nádraží jedné soukromé autobusové společnosti a zjistil si v informacích, kdy a odkud odjíždí autobus číslo šestnáct. Řekli mi, že v jedenáct třicet pět z nejvzdálenější zastávky a že pojedu skoro hodinu. Koupil jsem si u pokladny lístek, o kus dál v knihkupectví pořádnou mapu, sedl si do čekárny na lavičku a podíval se, kde přesně leží penzion Ami. Podle mapy to bylo velice zapadlé místo. Trasa autobusu vedla přes několik kopců nahoru na sever až na místo, odkud už se dál jet nedalo, tam končila a vracela se zpátky do města. Zastávka, kam jsem jel, byla jen kousek od konečné. Ze zastávky vedla horská cesta, po které mi podle Naoko mělo do penzionu Ami zbývat už jen nějakých dvacet minut chůze. Tam tedy opravdu musí být klid, je-li to takhle hluboko v

horách, napadlo mě.

Se sotva dvaceti pasažéry na palubě autobus konečně vyrazil vzhůru podél řeky Kamo. Jak jsme ujížděli k severu, ubývalo postupně domů a přibývalo polí a otevřeného prostoru. Časně podzimní slunce se odráželo na černých taškových střeších a fóliovnicích. Autobus vjel do hor. Cesta se kroutila jako had a řidič v jednom kuse točil volantem doprava doleva, až se mi z toho udělalo trochu špatně a ještě jednou jsem v krku ucítil kávu, kterou jsem měl k snídani. Konečně serpentin pomalu ubývalo a mně se ulevilo. Pak jsme vjeli do studeného cedrového lesa. Stromy byly vysoké, jako by tu rostly od začátku světa, a skoro nepropouštěly sluneční světlo, takže se pod nimi všechno nořilo do temného stínu. Otevřeným oknem náhle začalo ledově foukat. Chlad skoro zabolet na kůži. Dlouho jsme tak jeli nahoru podél řeky. Když už se mi skoro začalo zdát, že na světě není nic než samé cedry, vyjeli jsme najednou z lesa na pláň obklopenou horami. Všude, kam oko dohlédlo, se táhla pole, podél silnice tekla nádherně čistá řeka. V dálce se kouřilo z komína, na šňůrách se sušilo prádlo, štěkali psi. Domy byly až po střechu obloženy hromadami dříví, na kterých spaly kočky. Osada se nějakou dobu táhla kolem silnice, nezahlédl jsem ale ani jediného člověka.

Tak se to několikrát opakovalo. Autobus vjel do lesa, za lesem byla osada, za osadou zase les. V každé osadě několik cestujících vystoupilo, ale nikdo už nenastoupil. Za tři čtvrtě hodiny po odjezdu z města jsme vjeli do sedla, kde řidič zastavil a oznámil, že udělá asi pětiminutovou přestávku, takže kdo chce, může na chvíli vystoupit. To už jsme v autobuse zbývali jen čtyři. Všichni jsme vystoupili, protáhli se, zapálili si a dívali se dolů na Kjóto pod námi. Řidič mezitím opodál močil. Asi padesátiletý opálený venkovan, co s sebou vezl velkou lepenkovou krabici převázanou

šňůrou, se zeptal, zda jedu do hor na túru. Nechtěl jsem nic vysvětlovat, a tak jsem řekl, že ano.

Nakonec zdola z opačné strany sedla přijel další autobus a zastavil vedle našeho. Řidič vystoupil, prohodil pár slov s naším řidičem a pak se oba vrátili do svých autobusů. I cestující se vrátili na svá místa a oba autobusy pak pokračovaly v jízdě každý svým směrem. Brzy jsem poznal, proč jsme museli čekat na protijedoucí spoj. Silnice se za průsmykem náhle zužovala tak, že oba autobusy by prostě vedle sebe nemohly projet. Už jenom dodávka nebo i obyčejné auto, které se objevilo v protisměru, vždycky vyvolaly hotové manévry, při nichž pokaždé někdo musel couvat nebo se povážlivě naklánět do zatáčky.

Další osady byly mnohem menší než prve u řeky a valem ubylo i obdělávané půdy. Kopce byly strmější a začínaly se zvedat docela blízko od nás. Jen psů neubývalo, a kdykoliv autobus projížděl osadou, rozštěkali se jako o závod.

Tam, co jsem vystupoval z autobusu, už kromě cedule označující zastávku nebylo vůbec nic. Ani domy, ani pole. Jenom tu tekla potok a o kus dál začínala cesta do hor. Naložil jsem si batoh na záda a vydal se podél potoka nahoru. Po levé straně mi šuměla voda, vpravo se dál a dál táhl hustý smíšený les. Asi po patnácti minutách cesty do mírného svahu se najednou napravo objevila odbočka do lesa, asi tak pro jedno auto a vedle ní tabule s nápisem *Penzion Ami – nepovolaným vstup zakázán*.

Na cestě ještě bylo vidět otisky pneumatik. Chvilími jsem zaslechl, jako by v lese mezi stromy pleskala ptačí křídla. Byl to neobvykle silný a jasný zvuk. Odněkud z dálky se ozvalo zadunění jako od výstřelu, ale znělo jen slabě, jako přes vrstvu vaty.

Za lesem se objevila bílá kamenná zeď. Spíš zídka. Nebyla o moc větší než já sám a neměla nahoře žádné zábrany, takže bych ji býval mohl přelézt, kdybych chtěl. Černá železná brána vypadala masivně, ale byla otevřena dokořán a ve vrátnici nikdo neseděl. U brány stála stejná tabule jako dole u cesty: *Penzion Ami – nepovolaným vstup zakázán*.

Vypadalo to, že vrátný odešel teprve před malou chvilkou. V popelníku na stole vězely tři špačky od cigaret, v šálku stál nedopitý čaj, na polici hrál tranzistorák a na zdi odtikávaly hodiny. Chvilí jsem čekal, až se vrátný vrátí, ale nevypadalo to, že by to mělo být brzo, tak jsem radši párkrát stiskl něco, co vypadalo jako zvonek. Hned za bránou bylo parkoviště. Stál na něm minibus, Land Cruiser s pohonem na všechna čtyři kola a tmavomodré Volvo. Bylo tam místo aspoň pro třicet aut, ale stála tam jenom tahle tři.

Asi za dvě tři minuty přijel po cestě na žlutém bicyklu vrátný v tmavomodré livce. Mohlo mu být tak šedesát, byl vysoký a nad čelem začínal plešatět. Opřel kolo o zeď vrátnice, otočil se ke mně a naprosto lhostejným hlasem řekl, že ho moc mrzí, že mě nechal čekat. Na blatníku kola bylo bílou barvou napsáno číslo 32. Řekl sem, co jsem zač, a on někam zatelefonoval a dvakrát opakoval moje jméno. Z telefonu se něco ozvalo, on řekl „Ano, rozumím,“ a zavěsil.

„Běžte do hlavní budovy a ptejte se po paní profesorce Isidě,“ řekl mi vrátný. „Jděte dál po cestě přes les až ke kruhovému objezdu a pak se dejte druhou cestou doleva – budete si to pamatovat? – druhou cestou doleva, až dojdete ke staré budově. Dáte se vpravo, ještě jednou projdete lesem a tam uvidíte budovu ze železobetonu. To je hlavní budova. Nemůžete to minout, po cestě jsou značky.“

Když jsem se podle jeho návodu dal na kruhovém objezdu druhou cestou doleva, opravdu jsem na jejím konci

našel moc hezký starý dům se zahradou, ve které byly krásné kameny, dokonce i kamenná lucerna. Stromy okolo byly výborně ošetřované. Dům i celý okolní pozemek si dřív určitě někdo držel jako letní sídlo. Zahnul jsem doprava mezi stromy a na konci cesty se objevila dvoupatrová železobetonová budova. Ani při té výšce ale nepůsobila rušivě, protože ji postavili v dolíku vyhloubeném do země. Byla navržena opravdu prostě a působila velice čistě.

Vchod byl v prvním patře. Vystoupal jsem po několika schodech k velkým skleněným dveřím a vešel dovnitř. V recepci seděla žena v červených šatech. Představil jsem se a řekl, že se prý mám ptát po paní profesorce Išidě. Recepční se usmála, pokynula mi ke hnědé pohovce v hale a tlumeným hlasem mě poprosila, abych chvíli počkal. Pak vytočila nějaké číslo. Sundal jsem si ze zad batoh, zabořil se do pohovky a rozhlížel se po okolí. I hala vypadala příjemně a čistě. Bylo tu několik květináčů s okrasnými rostlinami, na zdi visely decentní abstraktní obrazy a podlaha se celá jen blýskala. Během čekání jsem pozoroval, jak se mi v ní odrážejí boty.

Mezitím znovu přišla recepční. „Za okamžik tu bude,“ řekla a já kývl. To je ale tiché místo, napadlo mě. Široko daleko ani hlásku. Úplně jako o siestě. Nebylo slyšet ani lidi, ani zvířata, ani hmyz, ani šumění stromů. Odpoledne bylo tiché, jako by všechno hluboce spalo. Znenadání se ale ozvaly tiché kroky, objevila se žena v nejlepších letech s nepoddajnými krátkými vlasy, okamžitě se posadila vedle mne, přehodila nohu přes nohu a pak mi podala ruku. Přitom si zepředu i zezadu se zájmem prohlédla tu mou.

„Ty asi momentálně nehraješ na žádný hudební nástroj, co?“ pronesla na úvod.

„Ne,“ pravil jsem duchaplně já.

„Poznám to z tvých rukou,“ usmála se ona.

Byla to opravdu dost nevšední dáma. První, čeho jste si na ní všimli, byly její vrásky. Měla jich plný obličej. Rozhodně ale proto nevypadala nijak staře. Vrásky v jejím vzezření naopak podtrhovaly něco sympaticky svěžího a vitálního, na co neměla léta nejmenší vliv. Skoro byste řekli, že se už s těmi vráskami narodila, jak jí slušely. Když se zasmála, vrásky se zasmály s ní, když se zamračila, zamračily se i vrásky. Pokud se zrovna nesmála ani nemračila, dodávaly všudypřítomné vrásky jejímu obličejí docela mile ironický výraz. Mohlo jí být tak něco po pětatřicítce a byla opravdu sympatická. A nejen sympatická. Měla v sobě něco, čím si vás hned získala. Což se jí povedlo i v mém případě.

Vlasy měla strašlivě opižlané. Trčely jí na všechny strany a ofina jí visela přes čelo sem a tam, ale k ní se takový účes ohromně hodil. Měla na sobě modrou pracovní blůzu, oblečenou přes bílé tričko, béžové pytlovité bavlněné kalhoty jako dělníci na stavbách, a tenisky.

Byla vytáhlá a hubená a neměla skoro žádná prsa. Jeden koutek úst měla skoro pořád ironicky zvednutý a vrásky kolem očí jí jen jen hrály. Připomínala mi dobrosrdečnou šikovnou tesařku, která si nedělá o světě kolem sebe žádné velké iluze.

S trochu skloněnou bradou a zvednutým koutkem úst si mě prohlédla od hlavy k patě. Teď vytáhne z kapsy metr a přeměří si mě, napadlo mě.

„A umíš aspoň trochu na něco hrát?“

„Bohužel ne,“ odpověděl jsem.

„To je škoda. To je pak člověku hned veseleji.“

Přikývl jsem. I když mi vůbec nebylo jasné, proč se tu tak dlouho bavíme o hudebních nástrojích.

Vytáhla z náprsní kapsy krabičku sevenstarek, jednu si zapalovačem zapálila a s potěšením vyfoukla kouř.

„Takže ty jsi tedy Tóru Watanabe. Dřív, než se uvidíš s Naoko, měla bych ti asi vysvětlit několik důležitých věcí. Proto jsem si myslela, že bude nejlepší, když se nejdřív setkáme spolu a promluvíme si. V tomhle zařízení to totiž chodí leckdy dost jinak než v okolním světě, a kdybych tě dopředu trochu nepoučila, mohl by sis spoustu věcí vykládat úplně mylně. Víš už něco o téhle instituci?“

„No, skoro nic.“

„Takže začnu úplně od začátku...“, začala, ale pak naráz luskla prsty, jako by si něco uvědomila. „Poslyš, obědval jsi už? Nemáš hlad?“

„Mám,“ přiznal jsem.

„Tak se pojď najíst. Promluvit si můžeme při obědě. Už je sice trochu pozdě, ale snad nám v jídelně ještě něco dají.“

Dost svižně mě pak odvedla dolů po schodech do jídelny. Bylo tam místa aspoň pro dvě stě lidí, ale používala se z toho sotva polovina, druhá půlka sálu byla uzavřena zástěnami, takže to tam vypadalo jako v nějakém hotelu po sezoně. K obědu byla nějaká dušená směs s bramborem a nudlemi, zeleninový salát, pomerančový džus a chléb. Zelenina byla opravdu pohádkově dobrá, přesně, jak to psala Naoko v dopise. Snědl jsem všechno do posledního sousta.

„Ty máš ale apetýt, poslechni,“ řekla má spoléčnice obdivně.

„Je to opravdu moc dobrý. A mimoto jsem od rána skoro nic nejedl.“

„Jestli ti to nevádí, dal by sis ještě i moji porci? Na, já už skoro nemůžu. Dáš si?“

„No, jestli už opravdu nebudete...“

„Já mám malý žaludek a moc se mi toho tam nevejde. Takže si to musím vynahrazovat kouřením,“ řekla a zapálila si další sevenstarku. „Jo, a abych nezapomněla, můžeš mi

říkat Reiko. Říkají mi tak všichni.“

Žvýkala chléb a s opravdovým zájmem se dívala, jak jí jí její skoro nedotčenou porci.

„Vy jste Naočina ošetřující lékařka?“ zeptal jsem se.

„Já a lékařka?“ udělala Reiko překvapený obličej. „Jak jsi na to, prosím tě, přišel?“

„U vrátnice mi řekli, že se mám hlásit paní profesorce Išidě.“

„Aha, teď už tomu rozumím. Abys věděl, já tady vyučuju hru na hudební nástroje, takže mi z legrace říkají paní profesorka. Jinak jsem zdejší pacient. Ale jsem tu sedmý rok, učím a pomáhám s papírováním, takže už pomalu není jasné, jestli jsem víc pacient nebo zdejší zaměstnanec. To ti o mně Naoko nic nepsala?“

Zavrtěl jsem hlavou, že ne.

„Hmmm...“, řekla jen Reiko. „No, abys věděl, já bydlím s Naoko na jednom pokoji. Zkrátka jsme spolubydlíci. Rozhodně se s ní člověk nenudí. Hodně si povídáme. Dost často třeba právě o tobě.“

„O mně? A co?“

„Tak snad abych ti nejdřív řekla pár slov o tom, jak to tu chodí,“ ignorovala Reiko záměrně moji otázku. „Ze všeho nejdřív bych ráda, aby sis uvědomil, že tohle není žádná nemocnice v pravém slova smyslu. Krátce řečeno, tady se nic neléčí, sem se lidi přicházejí zotavit. Nějací ti doktoři tu pochopitelně jsou a každý den zhruba hodinu ordinují, ale to spíš připomíná měření teploty. Kontrolují stav pacientů, to je všechno. Žádná aktivní léčba jako v nemocnicích tu není. Proto tu taky nejsou ani mříže a brána je neustále otevřená. Všichni sem přicházejí dobrovolně a z vlastní vůle odsud taky odcházejí. Takže se sem přijímají jen lidé, pro které se takový systém hodí. Rozhodně sem nemůže každý. Pacienti, kteří vyžadují specializovanou péči, musejí vyhledat

příslušný specializovaný ústav. Je ti to zatím jasné?“

„Jakž takž. Jak ale to zdejší zotavování konkrétně vypadá?“

Reiko si bafila z cigarety a dopila zbytek džusu.

„Sám pobyt tady znamená zotavení. Dodržuje se tu pravidelná životospráva, sportuje se, nedoléhá na nás okolní svět, je tu klid, ticho a báječný vzduch. Máme i vlastní pole a záhony a skoro všechno, co potřebujeme, si vypěstujeme sami. Nemáme ani televizi, ani rádio. Úplně jako v těch komunách, co jsou teď tolik v módě. Na rozdíl od komun se ovšem u nás za pobyt platí ne právě malá částka.“

„Je to hodně drahý?“

„Není to žádná absurdně vysoká suma, ale levné to není. Vezmi si jen, co všechno tu máme k dispozici. Je to tu pořádně veliké, je tu docela dost doktorů na poměrně málo pacientů. Já osobně jsem tu už hodně dlouho, a navíc jsem už skoro napůl člen personálu, takže jsem od placení osvobozena – ale víš co, nedáš si kávu?“

Nic jsem nenamítal. Zamáčkla cigaretu, vstala a z kávovaru u výdejny donesla dva šálky kávy. Trochu si přisladila, zamíchala a pak se celá zamračená napila.

„Tahle zotavovna je nevýdělečná. Takže se tu nemusí platit až zas tolik peněz. Pozemek jsme například dostali od člověka, který celé naše sdružení založil. Tohle všechno bylo kdysi jeho letní sídlo. Ještě asi tak před dvaceti lety. Viděl jsi starou vilu?“

„Ano, viděl.“

„To dřív byla jediná zdejší budova. Pořádaly se v ní skupinové terapie pro pacienty. Syn původního majitele měl totiž sklony k nějaké duševní chorobě a jeden odborník mu doporučil skupinovou terapii. Tvrdil, že by ho mohlo uzdravit, kdyby žil s ostatními pacienty pod lékařským dohledem někde daleko od lidí, navzájem si pomáhali a

tělesně pracovali. A tak to tady začalo. Pomalu se to celé rozrůstalo, vzniklo oficiální sdružení, přibyla nějaká další zemědělská půda, před pěti lety postavili novou budovu.“

„Takže terapie zjevně zabírá.“

„Funguje to, ale pochopitelně ne stoprocentně na každého. Spoustě lidí to prostě nepomůže. Na druhou stranu se tu ale už uzdravilo nemálo pacientů, které jinde prohlásili za beznadějně. Nejlepší věc na tomhle zařízení je, že tu všichni stojíme při sobě. Každý z nás o sobě ví, že má spoustu nedostatků, a tak se snaží pomáhat ostatním a tím i sobě. Jinde to tak bohužel nechodí. Jinde nejsou doktoři nic jiného, než doktoři, a jen oni mají právo léčit, a pacienti jen a pouze pacienti, kterým nezbyvá nic jiného než se jejich léčení podrobovat. Tady se ale snažíme držet při sobě.

Jsme si navzájem zrcadlem. Doktoři jsou jedni z nás. Sledují náš stav, a když něco potřebujeme, jsou nám k dispozici, ale kromě toho jim někdy můžeme prospět i my. V něčem jsme totiž prostě lepší než oni. Já třeba učím jednoho z doktorů na piano, další pacient učí sestřičky francouzsky a tak dál. Mezi pacienty, jako jsme my, se totiž najde pěkná řádka lidí, kteří něco opravdu dobře dovedou. Takže si tu jsou všichni rovni. Pacienti i personál. A pokud tu budeš na návštěvě, tak i ty. Po tu dobu jsi prostě jeden z nás. Já můžu udělat něco pro tebe a ty zase třeba pro mne,“ nakrčila Reiko vrásky do úsměvu. „Ty uděláš něco pro Naoko a ona zase pro tebe.“

„Co třeba konkrétně mám dělat?“

„Nejdůležitější je, abys vůbec chtěl pro někoho něco dělat. A byl ochoten přijmout pomoc od ostatních. A ještě je třeba být upřímný. Nelhat, nepřekrucovat skutečnost a nezastírat chyby. A to, myslím, bude stačit.“

„Udělám, co budu moct,“ slíbil jsem. „Můžu se vás ale, Reiko, zeptat, co tu zrovna vy děláte už sedmým rokem? Jak

se tak s vámi bavím, připadáte mi úplně normální.“

„To proto, že je ještě den,“ pravila Reiko pohřebně. „Přijde to na mě vždycky v noci. Jakmile se setmí, začnu se válet po podlaze s pěnou u pusy.“

„Opravdu?“

„Pochopitelně že ne,“ zatřásla Reiko znechuceně hlavou. „Já už jsem teď v pořádku. Žiju tu ale dál a pomáhám ostatním, aby se taky uzdravili. Dělán to moc ráda. Učím hudbu, pomáhám pěstovat zeleninu. Líbí se mi tady. Všichni se k sobě chovají jako kamarádi. Co by mě čekalo venku? Je mi třicet osm, čtyřicítka mám na krku. Taková Naoko je úplně jiný případ. Mne ale venku nikdo nečeká, nemám tam žádnou rodinu, kam bych se mohla vrátit, ani zaměstnání, které by stálo za řeč. A skoro ani žádné kamarády. Kromě toho je sedm let docela dlouhá doba. Už bych se tam venku ani nevyznala. Chodím si sice do čítárny přečíst noviny, ale už sedm let jsem odsud nevytáhla paty. Nevěděla bych si tam venku rady.“

„Otevřel by se vám ale úplně nový svět,“ navrhl jsem. „To by přece stálo za to, nemyslíte?“

„Možná že ano,“ otáčela Reiko zapalovačem v dlani. „Ale víš, Tóru, ještě mám několik osobních důvodů. Pak ti o nich můžu něco říct, jestli budeš chtít.“

Přikývl jsem.

„A co Naoko, je to s ní už lepší?“

„Myslíme si, že ano. Ze začátku byla dost mimo, takže jsme si o ni dělali starosti, ale teď už se hodně zlepšila. Taky mnohem líp mluví a vyjadřování jí nedělá takové potíže jako ze začátku. Určitě dělá pokroky. Řekla bych ale, že se měla začít léčit mnohem dřív. Ta její nemoc se začala vytvářet už v okamžiku, kdy umřel její kamarád Kizuki. Tehdy měla ona sama, nebo její rodina začít něco dělat, ale oni měli v rodině ještě jiné problémy...“

„Jiný problémy?“

„Jak to, že o tom nic nevíš?“ zeptala se velice překvapeně Reiko.

„Mlčel jsem.“

„No, radši se na to zeptej Naoko samotné. Bude to tak lepší. Stejně ti toho ta holka už chce docela dost říct,“ řekla Reiko, umíchala si ještě jednou kávu a trochu se napila.

„Abych nezapomněla, ještě jedno upozornění. Asi jsem ti to radši měla sdělit hned na začátku, ale nevadí. Je zakázáno, aby ses během své návštěvy octnul s Naoko o samotě. To je zdejší pravidlo. Pacienti tu nesmějí být se svými návštěvami bez doprovodu. Vždycky u toho musí být nějaký pozorovatel, což v tomhle případě budu já. Věřím, že to je otrava, ale nedá se nic dělat. Rozumíme si?“

„Bez problémů,“ usmál jsem se.

„Nemusíš se ale nijak stydět a omezovat, až budeš s Naoko mluvit. Mě si vůbec nemusíte všimnout. Stejně o vás dvou už skoro všechno vím.“

„Všecko?!“

„Skoro všechno,“ řekla Reiko. „Pořádáme tu přece skupinová sezení. Takže tu o sobě většinu věcí víme. Navíc si s Naoko často povídáme o všem možném. Tady prostě nemáme až tolik tajemství.“

Napil jsem se kávy a podíval se na Reiko. „Abych teda byl upřímný, moc tomu všemu nerozumím. Nebylo to, co se stalo v Tokiu mezi mnou a Naoko, celé nějaká velká chyba? Nepokazil jsem tím něco? Musím o tom pořád a pořád přemýšlet. Ale nemůžu na nic přijít.“

„V tom ti já neporadím,“ řekla Reiko. „A nejspíš ani Naoko. Ale zkuste si o tom pořádně promluvit a společně to vyřešit. Rozumíš? Ať už se stalo, co chtělo, rozhodně je ve vašich silách zařídit, aby všechno dobře dopadlo, pokud se dokážete navzájem pochopit. Pak si klidně dumejte, jestli

jste to tehdy udělali nebo neudělali správně.“

Přikývl jsem.

„Myslím, že my tři toho pro sebe můžeme spoustu udělat. Ty, Naoko a já. Někdy bývá velice efektivní řešit věci ve třech. Jak dlouho tu budeš?“

„Pozítří večer bych už chtěl zas být v Tokiu. Budu mít brigádu a ve čtvrtek píšeme písemku z němčiny.“

„Výborně, takže to bys mohl spát u nás. Aspoň ušetříš peníze a budeme mít dost času na povídání.“

„Co je to *u nás*?“

„U mě a u Naoko, jak jinak?“ řekla Reiko. „Můžeš spát ve vedlejším pokoji na rozkládací pohovce. To není žádný problém.“

„Ale nebude vadit, že spí pánská návštěva v ženském pokoji?“

„Dovol, nechceš přece v noci přijít a popořadě nás znásilnit, že ne?“

„To vážně ne.“

„Tak si nedělej žádné starosti. Přespíš u nás a popovídáme si. To nikomu nemůže vadit. Aspoň se tak všichni líp poznáme. Taky vám můžu zahrát na kytaru, v tom jsem vážně dobrá.“

„Takže to opravdu nebude žádný problém?“

Reiko se ušklíbla a mezi rty vsunula třetí sevenstarku a zapálila si.

„Už jsme to s Naoko všechno probraly a rozhodly jsme se, že budeš náš host. Osobně. Chceš snad takové pozvání odmítnout?“

„To rozhodně ne,“ odpověděl jsem.

Reiko nakrčila vrásky u očí a dlouze se na mě zadívala. „Ty ale zvláštně mluvíš. Nehraješ si náhodou na toho kluka z *Kdo chytá v žitě*?“

„Tak to ani náhodou,“ zasmál jsem se.

I Reiko se s cigaretou v puse usmála. „Ty nemůžeš být špatný člověk. To poznám na první pohled. Za sedm let tady jsem už viděla nějakých lidí. Někdo se dovede otevřít a uvolnit, někdo ne. Ty to třeba dovedeš. Ovšem musím dodat – pokud se ti chce.“

„A k čemu je takové otevření dobré?“

Reiko vypadala moc potěšeně. V puse cigaretu, obě ruce spráskla nad stolem. „Může tě uzdravit,“ řekla. Popel z cigarety jí padal na stůl, ale nevšímal si toho.

Vyšli jsme z hlavní budovy, přešli menší návrší, prošli okolo bazénu, tenisového kurtu a basketbalového hřiště. Na kurtu právě dva pánové hráli tenis. Starší byl hubený a mladší tlustý. Nehráli špatně, ale opravdový tenis mi to skoro vůbec nepřipomínalo. To nebyla hra, ale vědecká zkouška pružnosti míče. Odpalovali ho pořád dokola s podivnou vervou, až z toho byli oba zpocení jako myši. Jakmile mladší z obou pánů zahlédl Reiko, usmál se, přerušil hru a prohodili spolu pár slov. Vedle kurtu právě nějaký člověk s naprosto prázdným výrazem v obličeji sekal trávu velikou sekačkou.

Opět se před námi objevil les a v něm bylo rozmístěno asi patnáct nebo dvacet jednoduchých bungalovů. Před většinou z nich byly opřeny stejné žluté bicykly, na jakém jsem viděl přijet vrátného. Jak mi vysvětlila Reiko, bydlely tam rodiny zaměstnanců.

„Máme tu všechno potřebné, pro nic už nemusíme do města,“ vysvětlovala mi Reiko cestou.

„Co se týče potravin, jsme, jak už jsem řekla, skoro soběstační. Máme i kurník, a tudíž i vlastní vajíčka. Máme tu knížky, desky i vybavení na všechny možné sporty. Dokonce i malý obchod. Každý týden sem zajde kadeřník. O víkendu se navíc promítají filmy. Jeden ze zaměstnanců obstarává dole ve městě speciální nákupy. Když potřebuješ

třeba oblečení, objednáš si to u něj ve zvláštním katalogu. Je to docela pohodlné.“

„Ale proč si pro to nezajedete sami?“ zeptal jsem se.

„To nejde. Do města se nesmí. Pochopitelně jsou výjimky, jako třeba když musíš zajít k zubaři, ale to je něco jiného. Normálně se to netrpí. Je každého věc, jestli odsud chce odejít, ale jakmile to udělá, nemůže se sem už vrátit. Doslova tím za sebou spálí mosty. To prostě nejde, aby si někdo na dva, tři dny odskočil ven, a pak se sem zase vracel. Jak by to tu potom vypadalo, kdyby to tak začali dělat všichni?“

Vyšli jsme z lesa na mírný svah. Bez ladu a skladu na něm byly rozesety podivné dřevěné patrové domky. Neumím dost dobře říci, co na nich bylo tak divného, ale zdály se mi zvláštní už od prvního okamžiku. Nejvíce ze všeho to asi připomínalo líbivý obrázek nějaké imaginární krajinky. Skoro jako kdyby Walt Disney natočil animovaný film z obrazů Edgara Muncha, napadlo mě. Všechny ty domky byly jeden jako druhý, stejně velké, stejně barevné. Stejně krychlovité. Byly řešeny přísně symetricky, s širokým vchodem a spoustou oken. Cesta, co vedla mezi nimi, se klikatila jako na nějakém automobilovém cvičišti. Před každým domem rostly na záhoncích báječně ošetřované květiny. Nikde nebyla vidět živá duše a záclony ve všech oknech byly zataženy.

„To je sektor C. Bydlí tu samé ženské. Jako třeba já a Naoko. Je tu dohromady deset domů, každý se dělí na čtyři části po dvou lidech. Celkem by se sem vešlo osmdesát lidí, ale momentálně nás tu není víc než dvaatřicet.“

„Je tu skoro pusto,“ poznamenal jsem.

„V tuhle dobu tady vůbec nikdo není,“ řekla Reiko. „To jen já mám výjimku a můžu se volně pohybovat, ale jinak tu každý musí přesně dodržovat rozvrh. Někdo sportuje, další

se stará o zahradu, ostatní jsou třeba na terapii nebo sbírají v horách rostliny. Takový rozvrh si tu každý stanoví sám. Co teď vlastně dělá Naoko? Aha, myslím, že právě někde maluje a tapetuje, nebo něco takového. Přesně si už nevzpomínám. Před pátou hodinou toho má vždycky trochu víc.“

Vstoupila do domu označeného jako C-7, vyšla nahoru po schodech a otevřela dveře vpravo. Bylo za nimi malé, jednoduché, ale příjemné apartmá, rozdělené na obývací pokoj, ložnici, kuchyň a koupelnu. Nebyly tu žádné ozdoby, zbytečnosti ani přehnaně moc nábytku, ale přesto prostor nepůsobil nijak stroze. Přestože na tom apartmá nebylo vlastně nic zvláštního, cítil jsem se v něm naráz úplně uvolněně, úplně stejně jako vedle Reiko. V obývacím pokoji byla pohovka, stůl a houpací židle. V kuchyni jídelní stůl. Na obou stolech stál veliký popelník. V ložnici dvě postele, dva psací stoly a skříň na šaty. U každé postele noční stolek s lampou na čtení. Na jednom ležela hřbetem vzhůru rozečtená knížka. V kuchyni kromě stolu elektrický vařič kombinovaný s lednicí, takže se dalo i něco jednoduššího uvařit.

„Máme tu jenom sprchový kout, ale jinak je to docela pěkné, ne?“ ozvala se Reiko. „Lázně a prádelna jsou společné.“

„Je to vážně nádhera. Já mám v pokoji na koleji tak leda okno a strop.“

„Nezávid', nedovedeš si představit, jak to tu vypadá v zimě,“ poplácala mě Reiko po zádech. Usadila mě na pohovku a posadila se vedle mne. „Zima je tady dlouhá a tvrdá. Kam až dohlédneš, nikde nic než sníh, sníh a zase sníh. Lezavé vlhko, co tě mrazí do morku kostí. Každý den se odklízí haldy sněhu. Zatopíme si v pokojích, posloucháme hudbu, povídáme si a pleteme, a tak to nějak

přežijeme. Kdyby to tu nebylo takhle veliké, nejspíš bychom se tu zalkly. Jestli přijedeš v zimě, uvidíš sám.“

Reiko si při vzpomínce na zimu hluboce vzdechla a položila ruce do klína.

„Tohle rozložím a připravím ti spaní,“ poplácala pohovku, na které jsme právě seděli. „My budeme spát v ložnici. Bude ti to tak vyhovovat?“

„Naprosto.“

„Takže ujednáno,“ řekla Reiko. „Přijdeme s Naoko asi tak okolo páté. Do té doby máme ještě obě nějakou práci. A tak bych tě poprosila, abys tu na nás zatím počkal, jestli ti to nevádí.“

„Vůbec ne. Stejně si ještě musím zopakovat němčinu.“

Když Reiko odešla, natáhl jsem se na pohovku a zavřel oči. A jak jsem se tak čím dál víc nořil do naprostého ticha okolo, náraz jsem si vzpomněl, jak jsme jednou jeli s Kizukim na vyjížďku na motorce. Muselo to být taky někdy na podzim. Kolik je to už let? Čtyři dlouhé roky. Vybavila se mi vůně Kizukiho kožené bundy a rachot jeho červené yamahy stopětadvacítky. Vyrazili jsme tehdy daleko na pobřeží a vrátili se až večer, úplně vyčerpaní. Vlastně se tehdy ani nic zvláštního nestalo, ale já se na tu cestu pamatoval úplně jasně. Podzimní vítr nám hvízdal kolem uší, pevně jsem se oběma rukama držel Kizukiho za bundu, díval se nahoru do nebe a připadalo mi, že mě to každou chvíli musí odfouknout až někam do vesmíru.

Dlouho jsem tak bez pohnutí ležel na pohovce a vzpomínky na ty dávné doby se mi hrnuly jedna za druhou. Nevím proč, ale právě v tomhle pokoji a na téhle pohovce mi z paměti začaly jedna za druhou vyplouvat události a výjevy, na které jsem si do té doby už léta nevzpomněl. Některé radostné, jiné trochu smutné.

Jak dlouho to celé trvalo, nevím. Byl jsem tolik pohlcen

celou tou nečekanou záplavou vzpomínek (tryskaly opravdu prudce, jako pramen ze skalní pukliny), že jsem si skoro nevšiml, jak se otevřely dveře a do pokoje vešla Naoko. Vzhlédl jsem a chvíli ji pozoroval. Posadila se na opěradlo pohovky a dívala se na mne. Nejdřív mě napadlo, jestli to všechno není jen další z mých vzpomínek. Ale byla to opravdová živá Naoko.

„Spal jsi?“ zeptala se mne tiše.

„Ne, jenom jsem se zamyslel,“ odpověděl jsem a posadil se. „Jak se máš?“

„Dobře,“ usmála se Naoko. Její úsměv připomínal nejasnou, vybledlou krajinu někde v dálce. „Nemám moc času. Tady teď správně vůbec nemám co dělat, ale trochu času jsem si udělala. Už ale budu muset zase jít. Co říkáš mému novému účesu? Mně se vůbec nelíbí.“

„Co to povídáš, vždyť ti moc sluší,“ řekl jsem jí. Byla ostříhaná naprosto jednoduše, jako školačka a po straně měla vlasy jako dřív sepnuté sponkou. Opravdu jí to moc slušelo. Vypadala úplně jako dívenky ze starých dřevořezů.

„To mě ostříhala Reiko. Opravdu myslíš, že mi to sluší?“

„Opravdu.“

„Ale matka říkala, že je to hrozný,“ řekla Naoko. A pak si sundala sponku, rozpustila vlasy, párkrát je rukou prohrábla a zase sepnula. Sponka měla tvar motýla.

„Musela jsem tě vidět, sama, ještě než se sejdem ve třech. Ne, že bych ti chtěla něco říct, jen jsem tě chtěla vidět a trochu si na tebe zase zvyknout. To by se mi jinak nepovedlo. Jsem hrozná.“

„A povedlo se? Zvykla sis už trochu?“

„Trochu jo,“ řekla Naoko a zase si upravila sponku. „Ale teď už opravdu budu muset jít.“ Pokýval jsem hlavou.

„Moc ti děkuju, že jsi přišel, Tóru. Mám velkou radost. Ale jestli tě třeba pobyt tady začne nějak obtěžovat, tak mi

to, prosím tě, hned řekni. Tady je to celý trochu zvláštní a i systém je tu zvláštní a někdo si na to třeba vůbec nezvykne. Takže kdybys měl podobnej dojem, tak to, prosím tě, na rovinu řekni. Nijak mě to nenaštve. Tady si všechno říkáme naplno.“

„Až mě to tu začne štvát, hned ti to řeknu,“ slíbil jsem jí.

Sedla si vedle na pohovku a přitiskla se ke mně. Položil jsem jí ruku přes rameno. Ona mně položila na rameno hlavu a špičkou nosu se dotkla mého krku, docela jako by zkoušela, jestli nemám teplotu. Chvíli jsme tak seděli. Objímal jsem Naoko a cítil, že je mi dobře. Nakonec beze slova vstala, stejně tiše jako prve otevřela dveře, a byla pryč.

Po jejím odchodu jsem na té pohovce usnul. Hluboce, jako už dlouho ne, jsem usnul v intenzivním pocitu Naočiny přítomnosti, i když se mi do té chvíle vlastně vůbec nechtělo spát. V kuchyni bylo Naočino nádobí, v koupelně Naočin zubní kartáček, v ložnici Naočina postel... Spal jsem jako dřevo, okolní prostor ze mě kapku po kapce vysál veškerou únavu, která ve mně vžela. Zdálo se mi o motýlech, poletujících ve tmě.

Když jsem se probudil, ukazovaly ručičky hodinek půl páté a pět minut. Světlo dostalo jinou barvu, vítr se uklidnil, tvar mraků se docela změnil. Byl jsem náhle celý promáčený potem, a tak jsem z batohu vyndal ručník, otřel se a vzal si novou košili. Pak jsem zašel do kuchyně, napil se vody a z okna u dřezu se podíval ven. Bylo tam vidět okno protějšího domu. Za tím oknem visely na provázku nějaké papírové vystřihovánky. Ptáček, mráček, kravička, kočička. Siluety byly velice zručně vyvedeny a spojeny dohromady. V okolí pořád ani noha, ani hlásek. Připadal jsem si, jako bych se ocitl úplně sám v nějakém opravdu hodně dobře udržovaném zakletém zámku.

První lidé se v „Sektoru C“ objevili něco málo po páté. Z

okna kuchyně jsem těsně kolem domu zahlédl procházet několik žen.

Tři měly na hlavě klobouk, takže jsem vůbec neviděl, jak vypadají, ani kolik je jim let, ale jejich hlasy příliš mladě nezněly, zanedlouho potom, co zmizely za rohem, se ze stejného směru vynořily další čtyři ženy a taky zahruly za roh. Ve vzduchu už visela večerní nálada. Z okna obývacího pokoje bylo vidět lesy i hradbu hor na obzoru, nad kterou jako obruba visela bledá záře. Naoko a Reiko se vrátily společně v půl šesté. Pozdravili jsme se s Naoko jakoby nic. Naoko se kvůli tomu dost styděla, Reiko si všimla mé rozečtené knížky a zeptala se, co to čtu. Řekl sem že „Kouzelný vrch“ od Thomase Manna.

„Člověče nešťastná, proč si sem voziš zrovna tohle?“ zeptala se Reiko nevěřicně. Což tedy měla naprostou pravdu.

Uvařila kávu a chvíli jsme u ní poseděli. Vyprávěl jsem Naoko, že Extrém náhle někam záhadně zmizel. A že mi dal na rozloučenou světlušku. Naoko zklamaně řekla, že je to škoda, že se těšila na další Extrémovy příhody. Reiko chtěla vědět, co je Extrém zač, tak jsem jí o něm něco vyprávěl. Reiko to pochopitelně taky rozesmálo. Historky o Extrémovi prostě úplně pokaždé vnesly do světa pohodu a smích.

V šest hodin jsme si zašli na večeři do jídelny v hlavní budově, já a Naoko jsme si dali smaženou rybu se zeleninovým salátem i vařenou zeleninu a rýži a polévku misoširu, Reiko jen makarolový salát a kávu. A pak si zase zapálila cigaretu.

„Jak člověk přichází do let, nemusí už tolik jíst,“ vysvětlila.

V jídelně sedělo u večeře asi dvacet lidí. Zatímco jsme jedli, několik dalších ještě přišlo, a jiní zase odešli. Až na

různý věk strážníků se celá scéna napohled vůbec nelišila od normální večeře v menze. Pokud si tedy dokážete představit menzu, kde se při jídle všichni baví úplně stejně hlasitě a nikdo nešeptá ani nezvyšuje hlas, kde se nikdo nahlas nezasměje ani překvapeně nevykřikuje, kde nikdo na nikoho nemává a nevolá a kde se spolu všichni baví úplně stejným mírným tónem hlasu. Byli při jídle rozděleni do několika menších skupinek po třech, nanejvýš po pěti lidech. Když někdo ze skupiny právě mluvil, ostatní jen tiše poslouchali a přikyvovali, dokud neskončil, a pak se k jeho slovům chvíli vyjadřoval někdo další. O čem se bavili, jsem neměl tušení, debata ale podivně připomínala ten zvláštní tenisový pseudozápas, který jsem viděl v poledne. Přemýšlel jsem, zda se i Naoko účastní takových diskusí, a padla na mě zvláštní směsice žárlivosti s osamělostí.

U stolu za námi seděl pán s prořídými vlasy a v bílém plášti, nejspíš doktor. Vykládal zrovna nějakému nervózně vyhlízejícímu mladíkovi v brýlích a dámě středního věku, co se tvářila jako veverka, o problémech sekrece žaludečních šťáv ve stavu beztlíže. Mladík i dáma říkali jen „Aha,“ a „Opravdu?“ a poslouchali jako pěny. Poslouchal jsem taky a začal naráz silně pochybovat, je-li ten člověk opravdu doktor.

Nikdo z lidí v jídelně mi nevěnoval zvláštní pozornost. Nezajímal jsem je. Skoro jako by si ani nevšimli, že k nim přibyl někdo další. Jenom ten pán v bílém plášti se ke mně v jednu chvíli otočil a zeptal se, jak dlouho s nimi pobudu.

„Dva dny. Ve středu jedu pryč,“ řekl jsem mu.

„Teď je tady docela hezky. Ale počkej v zimě. To tu bude všechno bílé, kam se podíváš,“ pravil.

„To už tu možná Naoko dávno nebude,“ řekla mu Reiko.

„Ale stejně je zima nádherná,“ řekl pán s naprosto vážnou tváří. Čímž moje pochybnosti o něm ještě víc

vzrostly.

„Co to tu všichni vlastně vyprávějí?“ zeptal jsem se Reiko. Ta moji otázku nepochopila.

„Co by vyprávěli? Úplně obyčejně si povídají. O tom, co se dnes přihodilo, o knížkách, co četli, o tom, jaké bude zítra počasí, a tak dále. Ty sis asi myslel, že někdo vstane a začne vykřikovat, že zítra bude pršet, protože lední medvědi sežrali hvězdičky, co?“

„Tak to teda vážně ne. Ale všichni tu mluví tak tiše, že mě napadlo, o čem se to asi baví,“ řekl jsem.

„Tady je prostě všude klid, a tak všichni sami od sebe začnou mluvit tiše,“ řekla Naoko, způsobně shrnula rybí kosti na okraj talíře a otřela si ústa kapesníkem. „Tady prostě není třeba mluvit nahlas. Nemusíš tu totiž nikoho o ničem přesvědčovat ani se dožadovat pozornosti.“

„Aha,“ řekl jsem. Ale stejně mi při večeři v té ztichlé jídelně chyběly normální lidské hlasy. A taky frajerské řeči, pokřikování a smích, které mi do téhle chvíle byly úplně lhostejné, ale po nichž se mi teď, když jsem uprostřed divného ticha jedl rybu, zastesklo k neuvěření. Atmosféra v téhle jídelně připomínala spíš vzorkový veletrh speciální obráběcí techniky. Lidé silně zainteresovaní v určité úzce vymezené oblasti se sešli na vyhrazeném místě a vyměňovali si informace, kterým kromě nich samých už nikdo nerozuměl.

Po večeři jsme se vrátili na pokoj a Naoko a Reiko se šly vykoupat do společných lázní uprostřed „Sektoru C“. Bude-li mi to stačit, mohu se umýt ve sprše. Řekl jsem, že mi to vyhovuje. Když obě odešly, svlékl jsem se, osprchoval se a umyl si hlavu. A pak, zatímco jsem si sušil vlasy fénem, jsem vyndal z police desku Billa Evanse a chvíli ji poslouchal, a vtom jsem si uvědomil, že je to stejná deska,

kterou jsem pouštěl několikrát dokola, když měla Naoko narozeniny. Ten večer, co Naoko plakala a co sem ji vzal do náruče. Od té doby ještě neuplynulo ani půl roku, Ale zdálo se mi to být už strašně dávno. Tolik jsem se o tom všem už napřemýšlel. Možná až moc. Dočista jsem z toho ztratil smysl pro čas.

Měsíc svítil tak krásně, že jsem nakonec radši zhasl a natažený na pohovce poslouchal klavírní melodii Billa Evanse. Měsíční záře, která se linula oknem do pokoje, prodlužovala stíny věcí a dávala zdem šedavé zabarvení, jako by byly natřeny zředěnou tuší. Vyndal jsem z batohu plochou kovovou kapesní láhev s brandy, lokl si a pomalu polkl. Cítil jsem, jak mi z krku do břicha klesá příjemné teplo a šíří se po celém těle. Lokl jsem si ještě jednou, zavřel láhev a uložil ji zpátky do batohu. Měsíc jako by se pohupoval v rytmu hudby.

Naoko a Reiko se vrátily asi za dvacet minut.

„Ty nás děšíš, poslouchej,“ řekla Reiko. „Už jsme si myslely, že ses spakoval a odjel zpátky do Tokia.“

„Ale kdepak. Zhasl jsem světlo, protože nádherně svítí měsíc.“

„Ale to je bezva nápad,“ nadchla se Naoko. „Hele, Reiko, máme ještě někde tu svíčku, co jsme si s ní svítily, když vypadl proud?“

„Myslím, že by mohla být v šuplíku v kuchyni.“

Naoko otevřela kuchyňský šuplík a přinesla velkou bílou svíčku. Zapálil jsem ji, odkapal trochu vosku do popelníku a svíčku do něj postavil. Reiko si od plamínku připálila cigaretu. Kolem byl úplný klid, jako bychom na světě zbyli jen my tři, rozesazení kolem svíčky. Na zdi se mísily klidné stíny měsíčního svitu s plápolavými stíny od svíčky. Seděli jsme s Naoko na pohovce, Reiko se usadila naproti nám v houpacím křesle.

„Dáš si trochu vína?“ zeptala se mě.

„Tady se smí pít?“ zeptal jsem se trochu překvapeně.

„Vlastně ne,“ řekla Reiko a celá v rozpacích se podrbala na uchu. „Ale většinou nade mnou přimhouří oko. Pokud je to jen víno nebo pivo a nepiju ho po litrech. Jeden můj známý z personálu mi sem tam trochu pití koupí, když ho poprosím.“

„Občas tu pořádáme hotový orgie,“ dodala Naoko uličnický.

„Vy se máte,“ povídám já.

Reiko donesla z lednice bílé víno, vytáhla vývrtkou zátku a pak přinesla tři skleničky. Bylo to příjemné víno. Docela jako by ho vypěstovali někde doma na dvorku. Když dohrála deska, vytáhla Reiko zpod postele pouzdro s kytarou, skoro láskyplně naladila struny a pak začala pomalu hrát Bachovu fugu. Občas jí sem tam ujely prsty, ale jinak to byl nefalšovaný Bach, procítěný, hřejivý a intimní. A navíc hraný s láskou.

„S kytarou jsem začala až tady. Neměla jsem tu na pokoji piano. Učila jsem se sama. Moc mi to nejde, nemám na to zvyklé prsty. Ale hraju ráda. Je malá, jednoduchá, snadná. Připomíná mi nějaký malý útulný pokojík.“

Zahrála ještě jednu krátkou skladbu od Bacha, nějakou z jeho suit. Díky hořící svíčce, otevřenému vínu a Reičině hudbě v pokoji nepozorovaně zavládla opravdu velice příjemná atmosféra.

Když Bach dozněl, poprosila Naoko Reiko, ať zahraje něco od Beatles.

„Hrajeme na přání,“ mrkla na mě šibalsky Reiko. „Od chvíle, kdy přišla, jí musím den co den hrát Beatles. Udělala si ze mne, chudinky, hotovou hudební otrokyni,“ řekla a velice pěkně zahrála *Michelle*.

„Pěkná písnička. Mám ji moc ráda,“ řekla Reiko, napila

se vína a potáhla z cigarety. „Mám z ní pokaždé pocit, jako když poprchává nad velikou loukou.“

Pak zazněl ještě *Nowhere Man* a *Julia*. Občas při hraní zavřela oči a pokyvovala hlavou do rytmu. Pak se zase napila a chvíli kouřila.

„Zahraj *Norwegian Wood*“ zaprosila Naoko. Reiko přinesla z kuchyně pokladničku ve tvaru kývací kočky a Naoko do ní vhodila stojenovou minci vytaženou z peněženky. „Copak se to děje?“ zajímal jsem se.

„Máme dohodu, že musím zaplatit sto jenů vždycky, když chci slyšet *Norwegian Wood*“ řekla Naoko. „Protože tu písničku mám nejradši. Takže si ji dávám zahrát, jenom když doopravdy chci.“

„A já si mám pak za co koupit cigarety,“ řekla Reiko. Protřepala si prsty a pak zahrála *Norwegian Wood*. Její přednes byl opravdu jímavý, ale přitom ne kýčovitý. I já jsem vytáhl z kapsy sto jenů a vhodil je do pokladničky.

„Děkuji,“ usmála se Reiko.

„Při tyhle písničce mi je občas hrozně smutno, sama nevím proč. Začnu mít pocit, že bloudím úplně sama hrozně hlubokým a tmavým lesem,“ řekla Naoko. „Jsem sama a je mi zima, kolem se stmívá a nikdo mi nepřijde na pomoc. A proto ji Reiko hraje jenom za peníze.“

„To jsou mi řeči jako z *Casablanky*,“ zasmála se Reiko a začala hrát bossanova. Pozoroval jsem mezitím Naoko. Vypadala ještě líp, než psala v dopise. Byla opálená a díky sportování a práci venku navíc zesílila. Jen hluboké průzračné oči a drobné rty, které se jí stydlivě třásly, zůstaly jako dřív. Celkově se ale změnila. Z krásné holky se náraz stala krásná žena. Dřívější Naoko v sobě měla při vši své kráse pořád ukrytou nějakou ostrost, ze které lidi skoro zamrazilo. Ta teď kamsi zmizela a na její místo nastoupil jakýsi zvláštní, laskavý klid. Slušel jí, až mi to bralo dech.

Byl jsem ohromen, nakolik se může dívka změnit za pouhého půl roku. Nová Naoko mě přitahovala zrovna tak, ne-li ještě víc, jako ta předchozí, i když mi zároveň bylo i trochu líto, že o některé své dřívější rysy teď nadobro přišla. Svěhlavá, pyšná krása, pro dospívající Naoko tak typická, odešla, aby se už nikdy nevrátila.

Chtěla vědět, jak žiju. Vyprávěl jsem jí o životě na univerzitě, i o Nagasawovi. To bylo vůbec poprvé, co jsem se jí o něm zmínil. Bylo opravdu dost těžké vyličít jí přesně jeho zvláštní osobnost, dosti samorostlý způsob myšlení a výstřední morálku, ale myslím, že Naoko nakonec pochopila, co chci říci. Že s ním taky chodím na jeho večerní lovy, jsem jí ovšem zatajil. Řekl jsem jenom, že jsem se na koleji seznámil s takovýmhle svérázným člověkem. Mezitím zase Reiko vzala kytaru a začala ještě jednou procvičovat předchozí fugu a jako předtím se mezi hrou občas napila vína a zakouřila si z cigarety.

„To bude asi dost zvláštní postava, co?“ zeptala se Naoko.

„Je to tak trochu samorost,“ řekl jsem já.

„A tobě se ten člověk líbí?“

„Já nevím,“ řekl jsem. „Ale nedá se říct, že by se mi nějak líbil. To není člověk, co by se ti mohl líbit nebo nelíbit. To je prostě případ sám pro sebe. Jemu ani nejde o to, aby se někomu líbil. V tom ohledu je zase naprosto upřímněj a na nic si nehraje. Je to hroznej stoik.“

„Já bych neříkala člověku, kterej se vyspí s tolika holkama, stoik,“ ušklíbla se Naoko. „Kolik jsi říkal, že jich už měl?“

„Ted' už jich bude tak osmdesát,“ řekl jsem. „Ale čím víc tohle číslo stoupá, tím banálnější to všechno začíná bejt. Což je možná přesně to, oč tomu chlapovi jde.“

„A tak se chovají stoici?“ zeptala se Naoko.

„Podle něj jo.“

Naoko chvíli přemýšlela o tom, co jsem řekl. „Myslím, že tenhle člověk to má v hlavě v pořádku ještě míň než já sama,“ řekla nakonec.

„To jsme dva,“ řekl jsem na to. „Akorát že on dokázal ze svejch úchylek vytvořit propracovanej systém. Je strašně chytřej. Toho kdyby poslali sem, tak je za dva dny venku. Vyzná se ve spoustě věcí, celý by to tu prokouknul. On na to má. Lidi jako on si raz dva otočej svět kolem prstu.“

„Tak to budu nejspíš opravdu úplně blbá,“ naštvála se Naoko. „Já se bohužel nevyznám ani v tomhle ústavu, ani v sobě.“

„Nejsi blbá, co to povídáš! To je přece normální. Myslíš si, že já se v sobě dokonale vyznám? Tak to přece má každej.“

Naoko zvedla obě nohy na pohovku a položila bradu na kolena.

„Ty, hele, pověz mi teď o sobě něco víc.“

„Já jsem úplně obyčejnej člověk. Narodil jsem se v úplně normální rodině, vychovali mě úplně obyčejně, vypadám úplně obyčejně, ve škole mám úplně průměrný známky, myslím na úplně normální věci,“ povídám jí.

„Myslím, že tvůj oblíbenej Francis Scott Fitzgerald někde psal, že lidem, co o sobě prohlašujou, že jsou úplně obyčejný, nevěří ani slovo. Psalo se to v té knížce, cos mi tuhle půjčil,“ pravila Naoko jedovatě.

„Možná,“ připustil jsem. „Já si na to ale nehraju, já takovej prostě opravdu jsem. Úplně obyčejnej člověk. Nebo snad máš důvody myslet si něco jinýho? Já ne.“

„Pochopitelně že mám,“ řekla Naoko už trochu otráveně. „Aspoň tohle by ti snad mohlo bejt jasný. Jak bych s tebou jinak vůbec tehdy mohla spát? Nebo si myslíš, že vlezu do postele s každým, kdo se namane, jen co si trochu přihnu?“

„To si vážně nemyslím,“ řekl jsem.

Naoko dlouhou chvíli mlčky sledovala své prsty u nohou. Nevěděl jsem, co říci, a tak jsem se radši napil vína.

„A ty sám už jsi těch holek měl kolik, Tóru?“ zeptala se najednou tiše Naoko, jako by ji něco napadlo.

„Osm nebo devět,“ přiznal jsem podle pravdy.

Reiko přestala hrát a položila kytaru do klína, až to zadunělo. „Vždyť ti ještě není ani dvacet! Co to proboha vedeš za život?“

Naoko neřekla ani slovo a zadívala se na mě svýma hlubokýma očima. Řekl jsem Reiko všechno o tom, jak jsem spával se svou první holkou i jak jsme se rozešli. Řekl jsem, že jsem ji za žádnou cenu nedokázal mít rád. A pak jsem řekl i to, jak mě Nagasawa svedl k nočním lovům na neznámé holky a jak jejich počet pomalu stoupal.

„Nechci se vymlouvat, ale bylo toho na mě trochu moc,“ řekl jsem Naoko. „Každej tejden jsem se s tebou vídal, povídal si s tebou, ale tys pořád měla v hlavě jen a jen Kizukiho. To se prostě nedalo vydržet! Divíš se, že jsem pak šel balit cizí holky?“

Naoko několikrát zavrtěla hlavou, pak vzhledla a podívala se na mne. „Ptal ses mě jednou, proč jsem nikdy nespala s Kizukim, že jo? Chceš to ještě vědět?“

„Možná že bych to měl vědět,“ řekl jsem.

„Taky si myslím,“ souhlasila Naoko. „Kdo umřel, ten umřel, ale život jde dál.“

Přikývl jsem. Reiko pořád dokola přehrávala nějakou obtížnou pasáž.

„Já jsem s Kizukim chtěla spát,“ prohlásila Naoko, sundala si svou motýlí sponku a rozpustila vlasy. Pak si se sponkou začala pohrávat v ruce. „On to pochopitelně chtěl taky. Takže jsme to zkoušeli. Ale nešlo to. Ani trochu. Vůbec jsem netušila proč. Ani teď mi to není jasný. Měla

jsem přece Kizukiho moc ráda. Nijak zvlášť jsem si nezakládala na panenství, nebo tak něco. Nevadilo mi nic, co po mně kdy chtěl. Dovolila bych mu cokoliv. Ale nešlo to.“

Naoko vzala sponku a zase si sepnula vlasy.

„Nebyla jsem ani trochu mokrá,“ zašeptala Naoko. „Neotevřela jsem se. Strašně to vždycky bolelo. Byla jsem úplně suchá. Zkoušeli jsme to všelijak. Ale ať jsme dělali, co dělali, nebylo to nikdy k ničemu. Vyzkoušeli jsme i všechny možný zvlhčovač, ale bolelo to pořád. Vždycky jsem to Kizukimu musela nakonec udělat rukou nebo pusou. Chápeš?“

Mlčky jsem přikývl.

Naoko chvilku pozorovala měsíc za oknem. Najednou se zdál být nějak větší a zářivější než dřív. „O tomhle jsem, Tóru, vůbec nechtěla mluvit. Chtěla jsem to všechno hezky schovat někde hluboko v sobě. Ale nedá se nic dělat, musí to ven, protože sama to nevyřeším. Když jsem ale spala s tebou, byla jsem mokrá ažaž. Vzpomínáš si?“

„Jo,“ povídám já.

„Ten den, co mi bylo dvacet, jsem byla mokrá hned od chvíle, kdy jsem tě uviděla ve dveřích. Hrozně jsem chtěla, abys mě objal. Objal, svlíknul, sahal na mě, i abych tě pak měla v sobě. Nikdy předtím jsem nic takovýho nezažila. Proč? Proč se to stalo? Kizukiho jsem přece měla moc ráda.“

„A mě ne, co?“

„Promiň, nechtěla jsem se tě dotknout,“ řekla Naoko. „Ale chápej mě. S Kizukim to opravdu bylo něco jinýho než s tebou. Vždyť jsme si spolu hráli od tří let. Pořád jsme byli spolu a povídali si o všem možným. Báječně jsme si rozuměli. Vyrůstli jsme spolu. V šestý třídě mi dal první pus. Nádhernou. Když jsem poprvé dostala periodu, běžela

jsem za ním a rozplakala se. Takový to mezi náma bylo. Takže když umřel, ocitla jsem se naráz sama mezi cizíma lidma. Nevěděla jsem, jak se k nim přiblížit. Nevím teď, co to vlastně znamená, mít někoho rád.“

Natáhla ruku po sklenici vína na stole, ale sáhla po ní nešikovně. Sklenka se skutálela ze stolu na podlahu. Víno se vylilo na koberec. Natáhl jsem se, postavil sklenici zase na stůl a zeptal se Naoko, jestli bude ještě pít. Naoko chvíli mlčela. Pak se zničehonic roztrásla a rozplakala se. Úplně se zlomila v pase, zabořila obličej do dlaní a rozvzlykala se stejně hrozně jako tu noc, co měla narozeniny. Reiko okamžitě odložila kytaru, přišla k Naoko a pohladila ji po zádech. Naoko, Reičinu ruku na ramenou, se jí schoulila do náruče jako nějaké miminko.

„Poslyš, Tóru,“ řekla Reiko, „mohla bych tě poprosit, abys teď šel tak na dvacet minut ven? Běž se třeba projít, já to tady mezitím nějak srovnám.“

Přikývl jsem, vstal a oblékl si svetr. „Moc mě to mrzí,“ dodal jsem.

„Vůbec nic si z toho nedělej. To není tvoje vina. Až se vrátíš, bude to zase v pořádku,“ ujistila mě Reiko a mrkla na mne.

Sešel jsem po cestě, fantasticky osvětlené měsíční září, dolů mezi stromy a chvíli bloumal sem tam. V měsíčním světle se všechny zvuky podivně rozléhaly. Slyšel jsem zvuk svých vlastních kroků. Zněly z úplně opačného směru, hluše, jako kroky člověka kráčejícího po dně oceánu. Zezadu občas něco suše zašustilo. Ve vzduchu visela tíseň, jako by všichni noční tvorové z lesa zadržovali dech a čekali, až se vzdálím.

Vyšel jsem z lesa, posadil se na svah do trávy a pozoroval dům, kde byla Naoko ubytovaná. Najít Naočin pokoj nebyl vůbec žádný problém. Stačilo se podívat po

okně, ve kterém byla namísto světla lampy vidět jen slabá mihotavá záře odněkud z hloubi místnosti. Sledoval jsem ji bez jediného pohnutí. Připomínala mi poslední záchvěvy dohasínající duše. Moc rád bych ji byl vzal do dlaní a rozehrál k novému životu. Dlouho jsem se tak na tu bledou mihotavou záři díval. Jako by se ze mě stal Jay Gatsby, pozorující světla na vzdáleném pobřeží.

Když jsem se po půlhodině vracel do pokoje, bylo až k venkovním dveřím slyšet, jak Reiko cvičí na kytaru. Tiše jsem vyšel po schodech a zaklepal na dveře. Vešel jsem dovnitř. Naoko nebylo vidět. Jen Reiko seděla na koberci a hrála na kytaru. Beze slova ukázala na dveře do ložnice, jako by chtěla říci, že je Naoko uvnitř. Pak položila kytaru na zem, posadila se na pohovku, řekla mi, ať si sednu vedle ní, a rozlila do dvou sklenic zbytek vína z láhve.

„Už je v pořádku,“ řekla a poklepala mi na koleno. „Na chvíli se teď o samotě natáhne, uklidní se, a už si o ni nemusíme dělat starosti. Byla jenom trochu přetažená. Nevadilo by ti, kdybychom se teď spolu šli ještě jednou na chvílku projít?“

„Vůbec ne,“ řekl jsem já.

Šli jsme pomalu po cestě osvětlené lampami až k tenisovému kurtu a basketbalovému hřišti a posadili se kousek od nich na lavičku. Reiko zpod ní vytáhla oranžový basketbalový míč a chvíli ho otáčela v rukou sem tam. Pak se mě zeptala, jestli hraju tenis. Řekl jsem jí, že jen hrozně špatně.

„A basketbal?“

„To zrovna není moje silná stránka.“

„Řekni mi, Tóru, co ty vlastně opravdu dovedeš...,“ usmála se Reiko, až se jí nakrčily vrásky kolem očí, „... kromě balení holek?“

„Nejspíš asi nic,“ řekl jsem trochu dotčeně. „Nanejvýš mám některý věci radši než ostatní.“

„Jako třeba?“

„Třeba cestování pěšky. Nebo plavání. Nebo čtení.“

„Čili takové činnosti, kde nepotřebuješ jiné lidi?“

„Jo, myslím, že jo,“ řekl jsem. „Hry s ostatníma mě nikdy moc nezajímaly. Nikdy mi to nešlo. Přestalo mě to bavit.“

„Tak to přijed' v zimě, vyjedeme si na běžkách. To se ti bude líbit. Celý den běžíš sněhem, až se z tebe leje pot,“ řekla Reiko. Pak si ve světle lampy začala prohlížet svoji vlastní pravou ruku, jako by to byl nějaký starodávny hudební nástroj.

„Stává se to Naoko často?“ zeptal jsem se.

„Občas ano,“ řekla Reiko a zase se zadívala na svou ruku, tentokrát na levou. „Občas to na ni přijde. Začne být rozčilená, rozpláče se. Ale to je dobře. Dá tak aspoň svým citům průchod. Mnohem horší by bylo, kdyby to neudělala. To se pak emoce postupně hromadí uvnitř a tam pomalu tvrdnou na kámen, až nakonec odumřou. A to je potom setsakra problém.“

„Neřekl jsem Naoko něco, co jsem neměl?“

„Ne, to je úplně v pořádku. Takové starosti si rozhodně nedělej. Jen buď pořád hezky upřímný. To je to nejlepší. I když se třeba navzájem raníte, nebo se jeden z vás urazí, z dlouhodobější perspektivy je to nejlepší řešení. Jestli chceš, aby se Naoko opravdu uzdravila, nic jiného ti nezbyvá.“

Jak jsem ti už řekla: Nesnaž se ji sám zachraňovat. Snaž se jí spíš pomáhat tak, aby se koukala uzdravit sama. Pomůže to ostatně i tobě. Tak se to praktikuje tady. A proto tu musíš být za každou cenu maximálně upřímný. I když se to tak v normálním světě vůbec nedělá. Nemám pravdu?“

„Úplnou,“ řekl jsem.

„Za sedm let, co jsem tady, jsem už viděla přicházet a odcházet hezkou řádku lidí,“ řekla Reiko. „Možná víc, než bych byla sama chtěla. Většinou mi teď už stačí jeden pohled, abych věděla, kdo se uzdraví a kdo ne. Vypěstovala jsem si na to cit. Jenže v Naočině případě si ani já nejsem vůbec jistá. Nemám nejmenší představu, jak se to vyvine. Docela dobře může být už za měsíc naprosto v pořádku. A zrovna tak se může její nemoc táhnout léta, bez nejmenší změny k lepšímu. Nemůžu ti proto poradit nic víc, než abys k ní byl upřímný, jak to jen půjde, a abyste si byli navzájem oporou. Nic konkrétnějšího ti neřeknu.“

„A proč máte zrovna v jejím případě takové potíže s odhadem?“

„Možná je to tím, že ji mám ráda, takže nedokážu vidět jasně a bez emocí. Mám ji opravdu moc ráda. Kromě toho se v jejím případě nakupilo celkem dost problémů najednou, a ty je třeba popořadě rozplétat jako zašmodrchanou nit. Což nemusí vůbec jít snadno. Může to trvat hodně dlouho, nebo se všechno může rozmotat během vteřiny, kdo ví. Sama si nejsem jistá.“

Ještě jednou vzala basketbalový míč, chvilku ho obracela v rukou a pak ho odbila o zem.

„Teď je ze všeho nejdůležitější na nic nespěchat,“ řekla mi Reiko. „To je další rada, kterou ti ještě můžu dát. Nepospíchej. Ani kdyby se ti zdálo, že je všechno bezvýchodně zamotané, ani tehdy nesmíš propadat zoufalství a lámat věci násilím přes koleno. Musíš se obrnit trpělivostí a pěkně pomaličku rozmotávat jedno po druhém. Dokážeš to?“

„Aspoň to zkusím,“ odpověděl jsem.

„Nejspíš to, jak říkám, bude trvat hodně dlouho, a nikde není záruka, že to musí vyjít. Uvědomuješ si to?“ Kývl jsem.

„Čekání je občas k nesnesení,“ dodala Reiko a ještě několikrát odbila míč o zem. „Zvlášť pro někoho, kdo je ve tvém věku. Budeš muset pořád jen čekat a čekat, dokud se Naoko neuzdraví. Nikdo ti neřekne, kdy to bude. Ani jestli ten den vůbec přijde. Vydržíš to? Máš Naoko opravdu tolik rád?“

„Já nevím,“ řekl jsem podle pravdy. „Já totiž pořádně nevím, co to vlastně znamená, mít někoho rád. Teď to myslím trochu jinak než před chvílí Naoko. Zkusím ale podniknout všechno, co jen trochu svedu. Kdybych to neudělal, nebudu jaktěživ vědět, co od sebe vůbec můžu čekat. A jestli vás, Reiko, dobře chápu, pak jiná cesta, jak Naoko pomoci, než ta, že pro sebe já a ona navzájem něco uděláme, prostě není.“

„A hodláš přitom i dál spát s každou náhodnou známostí?“

„S tím si taky tak úplně nevím rady,“ přiznal jsem. „Co mám teda dělat? V jednom kuse onanovat? Já nejsem žádný asketa, abyste věděla.“

Reiko odložila míč na zem a položila mi zlehka ruku na koleno. „Poslyš, tak abys mi rozuměl, já tě za to neodsuzuju. Jestli ti to tak vyhovuje, klidně v tom pokračuj. Je to tvůj život a řídíš si ho sám. Já ti chci jenom říct, aby ses násilně nestylizoval do něčeho, co nejsi. Chápeš? Nestojí to za to. Devatenáct a dvacet let, to je moc důležité období ve vytváření charakteru, a pokud si v ten čas přivodíš nějaké pokřivení, potáhne se s tebou dál. Doopravdy. Tak si to, prosím tě, radši dobře rozmysli. Jestli si chceš vážít Naoko, važ si tím spíš i sám sebe.“

Slíbil jsem jí, že si to rozmyslím.

„Taky mi kdysi bylo dvacet. I když je to už hodně dávno,“ řekla Reiko. „Věřil bys tomu?“

„To víte, že věřil.“

„Na mou duši?“

„Na mou duši,“ rozesmál jsem se.

„Tehdy jsem byla dost hezká, i když s Naoko bych se nemohla vůbec měřit. A neměla jsem tehdy ještě tolik vrásek jako teď.“

Řekl jsem jí, že se mi její vrásky moc líbí. Poděkovala mi.

„Ale něco takového už radši nikdy žádné ženské neříkej. Ne každá by tím byla tak polichocená jako já.“

„Budu na to dávat pozor,“ řekl jsem.

Vytáhla z kapsy peněženku, z přihrádky na doklady vyndala fotografii a podala mi ji. Byla na ní asi desetiletá roztomilá holčička v pěkném lyžařském úboru a s lyžemi na nohou. Usmívala se a všude kolem ležel sníh.

„Že jí to sluší? To je moje dcerka,“ řekla Reiko. „Ten obrázek mi poslala letos na začátku roku. Chodí už do čtvrté třídy.“

„Usmívá se podobně jako vy,“ řekl jsem a vrátil Reiko fotografii. Vrátila peněženku do kapsy, vysmrkala se a zapálila si cigaretu.

„Když jsem ještě byla mladá, chtěla jsem se stát koncertní pianistkou. Nějaký ten talent jsem opravdu měla, to říkal kdekdo. Doma kolem mne lítali jako na drátkách. Vyhrávala jsem soutěže, měla jsem nejlepší prospěch z celé konzervatoře, po škole jsem měla jet na stipendium do Německa. Prostě život bez jediného mráčku. Všechno se mi dařilo, a co se mi nedařilo, o to se postarali ostatní. Ale pak se jednoho dne stalo něco zvláštního, a všechno se naráz zvrtno. Bylo to ve čtvrtém ročníku konzervatoře. Právě když jsem byla v největším cvičení, protože mě čekala poměrně důležitá soutěž, přestal se mi naráz hýbat levý malíček. Ani se nehnul. Nechápala jsem to. Masírovala jsem ho, nahřívala v horké vodě, na pár dnů jsem přerušila cvičení – všechno

marné. Zbledla jsem strachy a běžela do nemocnice. Doktoři sice nechali udělat všechny možné testy, ale nebylo to k ničemu. Na nic nepřišli. Prst byl naprosto v pořádku, nervy fungovaly, nebyl důvod, aby se prst nepohyboval, tak jak měl. V tom asi bude nějaký psychický problém, usnesli se nakonec. Takže jsem zašla za psychologem. Ale ani ten na nic nepřišel. To bude asi ze stresu před soutěží – to bylo jediné, na co přišel. A poradil mi, ať na nějaký čas nechám klavír na pokoji.“

Reiko mocně zabafala z cigarety a vyfoukla kouř. Pak několikrát pokývala hlavou.

„Takže jsem odjela za babičkou na Ižu, abych si na nějaký čas odpočinula. Soutěž jsem hodila za hlavu a rozhodla se na nic nemyslet a dva týdny si jen tak užívat a na klavír ani nesáhnout. Ale nešlo to. Po celou tu dobu jsem na nic jiného než na klavír nemohla ani pomyslet. Pohnu ještě někdy malíčkem? A jestli ne, co si počnu? Strašilo mě to ve dne v noci. Klavír pro mě znamenal úplně všechno. Hrála jsem na něj od čtyř let, nic jiného mě nezajímalo. Doma mě nenechali na nic sáhnout, abych si nedej bože neporanila prsty, takže jediné, co jsem opravdu uměla, bylo hrát, a pak už vůbec nic.

A teď si představ, že taková holka naráz musí nechat klavíru. Bum! Prostě mi z toho přeskočilo. V hlavě se mi všechno popletlo a svět mi zčernal.“

Odhodila na zem zbytek cigarety a zašlápla ho botou. Pak ještě několikrát pokývala hlavou.

„A tak skončil můj sen, že budu koncertní umělkyní. Pobyla jsem si dva měsíce v nemocnici. Malíček se mi pak postupně začal zase pohybovat, mohla jsem se vrátit do školy a ukončit studium. Ale byl konec. Něco bylo nenávratně pryč. I doktor mi doporučoval, ať na koncertní vystupování radši zapomenou. Nemám prý na to dost silné

nervy. Takže jsem po škole začala brát žáky a učit doma. Bylo to hrozné. Jako by se mi život rozplynul pod rukama. To přece bylo k nevydržení. Měla jsem takový talent, a pak jsem najednou o všechno přišla. Nikdo mi už netleskal, nikdo kolem mne neposkakoval, nikdo mě nechválil, den co den jsem musela dětičkám ze sousedství vtoukat do hlavy Beyerovy etudy a sonatiny. Byla jsem na dně, od rána do večera jsem plakala. Bylo to prostě k zbláznění. Viděla jsem, jak lidi s mnohem menším talentem než já vyhrávali druhá místa v soutěžích a pořádali recitály ve vyhlášených koncertních síních. Brečela jsem jako želva.

Rodiče se ke mně chovali moc hezky, ale viděla jsem, jak hrozně jsou zklamaní. Měli dcerku, se kterou se mohli vytahovat před světem, a teď mají případ pro psychiatra. Což mimo jiné znamená, že se nejspíš nevdam. Vycítila jsem to, měli to napsáno ve tváři. Bylo to nesnesitelné, prostě k nevydržení. Měla jsem dojem, že si o mně šeptá celá ulice. Začala jsem se bát chodit ven.

A pak zase bum! V hlavě mi něco povolilo, všechno se mi pomotalo, svět mi zase zčernal. To mi bylo čtyřiaadvacet. Sedm měsíců jsem si pobyla v ústavu. Ne takovém jako tady, v ústavu s vysokou zdí okolo a zamčenými dveřmi, kde byla špína a kde jsem nemohla hrát. Nevěděla jsem, co si počnu. Ale chtěla jsem za každou cenu co nejdřív pryč, tak jsem se snažila uzdravit jako o život. Sedm měsíců – byla to strašně dlouhá doba. Tehdy se mi začaly dělat první vrásky.“

Reiko protáhla koutky úst do úsměvu.

„Zanedlouho potom, co mě propustili z ústavu, jsem se seznámila se svým mužem a měla svatbu. Byl o rok mladší než já a pracoval jako inženýr ve firmě, co vyráběla letadla. Učila jsem ho na piano. Byl to dobrý člověk. Ne zrovna upovídaný, ale vřelý a upřímný. Neučila jsem ho snad ani

půl roku, když se mě náhle zeptal, jestli bych si ho nechtěla vzít. Jen tak, zničehonic to jednou po hodině řekl při čaji. No, věřil bys tomu? Do té doby jsme spolu nikde nebyli, a ještě jsme se ani nevzali za ruku. Zůstala jsem stát jako sloup. Pak jsem mu řekla, že to nejde. Řekla jsem mu, že je milý a je mi sympatický, ale že svatba z mnoha různých příčin nepřichází v úvahu. On na to, že chce znát ty příčiny. Řekla jsem mu úplně všechno. Jak mi dvakrát po sobě přeskočilo, že jsem byla v ústavu, všechno, do všech podrobností. Z jakých příčin se mi to stalo, co se mnou pak bylo, že se to možná zase vrátí. Poprosil o čas, aby si to mohl trochu promyslet, a já mu řekla, ať na nic nespěchá a všechno si v klidu a pohodě rozmyslí. Příští týden přišel a řekl, že si mě chce vzít. Já na to, ať počká ještě tři měsíce, abychom se mohli poznat. Jestli si mě potom ještě bude chtít vzít, můžeme si o tom zase promluvit.

Tři měsíce jsme se pak jednou týdně scházeli. Pokaždé jsme si někam vyšli, o něčem si povídali a já se do něj hrozně zamilovala. Cítila jsem, jak se do mě zase vrací život, když jsme spolu. Cítila jsem se s ním vždycky tak dobře, že jsem dočista zapomněla na všechno zlé. Zklamané sny o koncertování, pobyt v ústavech, nic z toho už mi nepřipadalo jako taková tragédie. Začala jsem věřit, že mě v životě ještě může potkat spousta pěkného, o čem jsem neměla ani tušení. Už jen za to jsem mu byla hrozně vděčná. Tři měsíce uběhly jako voda a on pořád tvrdil, že si mě chce vzít. Jestli se mnou chceš spát, můžeš, řekla jsem mu. Nikoho jsem ještě neměla. Ale tebe mám moc ráda. Jestli mě chceš, mně to vadit nebude. Ale svatba, to je bohužel jiná věc. Jestli si mě vezmeš, vezmeš si i všechny moje problémy. Což nebude taková legrace, jak se ti třeba zdá. Rozmyslel sis to dobře?

Řekl, že ano. Já s tebou nechci jen spát, já si tě chci vzít,

se vším všudy, povídá. A vážně to tak myslel. Byl to člověk, který vždycky říkal jen to, co si opravdu myslel. Ano, chci si tě vzít, řekl. A za čtyři měsíce potom to opravdu udělal. Strašně se kvůli tomu rozhádal s rodiči. Přestali s ním mluvit. Byl ze staré venkovské rodiny ze Sikoku. Jeho rodiče si mě dali prověřit a zjistili, že mám dvakrát záznam z bláznince. Velice ho proto od té svatby odrazovali. Já jim to nezazlívala. Neměli jsme proto radši ani žádnou honosnou svatbu. Prostě jsme šli na úřad, vyplnili papíry a na svatební cestu jeli jen na dva dny do Hakone. Byla jsem ale přesto moc šťastná. Až do svatební noci jsem byla panna. Do pětadvaceti let. Tomu by nikdo neuvěřil.“

Reiko si vzdechla a zase zvedla míč.

„Říkala jsem si, že s tímhle člověkem jsem v bezpečí. Že dokud ho mám při sobě, nic zlého mě nemůže potkat. Při poruchách, jako jsou ty naše, je ze všeho nejdůležitější, aby člověk měl pocit jistoty a bezpečí. Abys zkrátka věděl, že někomu můžeš úplně věřit a spolehnout se na něj, že pokud ti bude jen trochu nedobře, hned si toho všimne a pozorně a trpělivě tě podrží, znova utáhne to něco, co ti začalo povolovat v hlavě a rozmotá, co se začalo zamotávat. Když máme takovou jistotu, nemoc na nás nemůže. Dokud tu ta jistota je, nemůže to zase udělat bum! Byla jsem proto opravdu moc šťastná. Radovala jsem se, jak je život krásný. Připadalo mi, že mě někdo vytáhl z ledového, rozbouřeného moře a uložil do postýlky. Za dva roky se nám narodilo dítě, takže jsem najednou měla plné ruce práce a na svoji nemoc prostě zapoměla. Ráno jsem vstala, obstarala domácnost, opatřila dítě, uvařila, aby měl manžel co jíst, až se vrátí z práce... a tak to šlo den za dnem. Ale byla jsem šťastná. Myslím, že to bylo snad nejšťastnější období v mém životě vůbec. Jak dlouho to vlastně trvalo? Už vím, do mých jednatřiceti let. A pak to zase bouchlo a byl konec.“

Reiko si zapálila cigaretu. Vítr ustal. Kouř z cigarety stoupal kolmo vzhůru a rozplýval se v noční tmě. Obloha byla najednou plná hvězd.

„Něco se zase přihodilo?“ zeptal jsem se.

„Ano,“ řekla Reiko. „Něco opravdu divného, co na mě už dlouho čekalo jako nějaká nastražená past. Ještě teď mi běhá mráz po zádech, sotva si na to vzpomenu,“ poškrábala se Reiko volnou rukou na spánku. „Ale promiň, nutím tě tady pořád jen poslouchat svoje příhody, i když vím, že jsi tu kvůli Naoko.“

„Ale mě vaše příhody zajímají,“ řekl jsem. „Jestli vám to nevadí, nedopověděla byste mi to až do konce?“

„Když začala dcerka chodit do školky, zase jsem mohla hrát na klavír,“ dala se Reiko znovu do vyprávění. „Zase jsem začala hrát, už ne pro nějaké posluchače, ale sama pro sebe. Bacha, Mozarta, Scarlattiho, nejdřív jen kratší věci. Po tak dlouhé pauze to už samozřejmě nemohlo být totéž co dřív. Trochu jsem pro hru ztratila cit, a ani prsty mě už neposlouchaly tak, jako dřív. Přesto mě to moc bavilo. Lidi, já zase hraju, říkala jsem si. Okamžitě jsem poznala, co všechno pro mě hudba znamená a jak moc mi chyběla. Ale nejbáječnější objev byl, že můžu hrát jen tak sama sobě pro radost.“

Jak už jsem říkala, učila jsem se hrát od nějakých čtyř let, ale za celou tu dobu jsem si ani jednou nezahrála jen tak sama pro sebe. Hrála jsem, abych se připravila na zkoušky, hrála jsem, protože jsem to měla za úkol, hrála jsem, abych na někoho udělala dojem. To je v pořádku, bez toho by se nikdo hrát ani nenaučil. Ale od určitého věku pak musíš začít hrát i jen tak sám pro sebe. K tomu totiž hudba slouží. A na to jsem nepřišla dřív než v jedna nebo dvaatřiceti letech, po všem tom nákladném studování. Jakmile jsem odvedla dcerku do školky, postarala jsem se letem světem o

domácnost a pak hodinu nebo dvě hrála na piano jen tak pro sebe. Zatím to zní docela idylicky, co?“

Přikývl jsem.

„Pak za mnou ale jednoho dne zničehonic přišla na návštěvu jedna paní ze sousedství, kterou jsem do té doby tak akorát občas pozdravila na ulici. Víte, naše holčička by se u vás ráda učila hrát na piano, byla byste tak velice laskavá... – a tak dále. Nebydleli až tak blízko u nás, takže jsem tu jejich dívku vlastně ani neznala, ale podle vyprávění té paní šla jednou okolo našeho domu a byla prostě unesená, když mě zaslechla hrát na klavír. Velice prý od té doby touží se se mnou setkat. Chodí do druhého ročníku na střední škole a už vystřídalala mnoho učitelů na klavír, ale žádný jí tak docela nevyhovoval, takže teď nikam na hodiny nechodí.

Rovnou jsem to odmítla. Promiňte, ale už několik let nehraju, a možná bych zvládla naprostého začátečníka, ale rozhodně ne někoho, kdo už má pár let studia za sebou. A hlavně: mám malé dítě, takže jsem teď trochu moc zaneprázdněná. A navíc – ale to jsem jí pochopitelně neřekla – s dítětem, které v jednom kuse střídá učitele, nebude něco v pořádku. Paní ale mlela dál, bude jí úplně stačit, když se s vámi bude moci setkat i jen jednou, byla byste tak moc laskavá... Nedala se zkrátka odbýt, dokud jsem nesvolila, že se s její dcerkou setkám – ale opravdu jen setkám. Za tři dny doopravdy přišla. Byla krásná jako andílek. Nezemsky, průzračně, křišťálově krásná. Nikdy předtím ani potom jsem neviděla takhle krásnou holku. Vlasy měla dlouhé a černočerné jako právě rozetřenou tuš, nádherné drobné ruce i nohy, zářivé oči, rty tak drobné a měkké, jako by nebyly na světě ještě ani minutu. Na chvíli jsem z ní úplně ztratila řeč. Taková to byla krasavice. Stačilo, aby se posadila na pohovku v našem pokoji pro hosty, a rázem z něj byla úplně

jiná místnost, hotový luxusní salon. Byla doslova oslnující. Musela jsem skoro přimhouřit oči. Taková to byla osoba. Dokážu si ji úplně přesně vybavit ještě i teď.“

Reiko na chvíli přivřela oči, jako by se jí opravdu začala vybavovat podoba neznámé dívky.

„Asi hodinu jsme si u kávy povídaly o všem možném. O muzice, o škole. Na první pohled to měla v hlavě pěkně srovnané. Vyznala se v rozhovoru, měla přesné a vyhraněné názory, a navíc přirozené nadání získat si lidi na svou stranu. Šel z ní skoro strach. Ještě mi ale nebylo jasné, čeho bych se měla bát. Jen jsem si pomyslela, že se možná trochu zvláštně dívá. Jak jsem tak ale před ní seděla, dočista mě opustil zdravý rozum. Možná to bylo tím, že byla až moc mladá a krásná, a já si vedle ní naráz připadala hrozně nedokonalá a méněcenná, takže jsem všechny obavy odsunula stranou jako zvrácené a ošklivé.“

Reiko několikrát tiše pokývala hlavou.

„Kdybych sama byla tak krásná a inteligentní jako ona, nejspíš bych dokázala reagovat líp. Byla tak hezká a chytrá, co vůbec ještě chtěla? Všichni se před ní jen rozplývali, co z toho měla, že ještě šlapala po slabších, kde se dalo? Jak si to vůbec mohla dovolit?“

„Udělala vám něco ošklivého?“

„Vydrž, všechno se dozvíš,“ řekla Reiko. „Ta holka totiž byla patologická lhářka. Vymýšlela si od a až do zet a svým lžím pak bohužel sama věřila. A potom neváhala manipulovat vnější okolnosti tak, jak se jí hodilo do krámu. Normálně by tě to trklo a zamyslel by ses, jenže jí to zapalovalo tak rychle, že si před tebou vždycky dokázala udržet náskok a ty sis ničeho nevšiml a nenapadlo tě, že ti lže, jako když tiskne. Takováhle roztomilá holčička by přece nemohla takhle ošklivě lhát. To si mysleli všichni. Bohužel i já. Půl roku mě krmila hromadou lží a já jí to všechno spolkla

jako malinu. Všecko. Jako úplný idiot.“

„V čem vám lhala?“

„Ve všem,“ ušklíbala se Reiko ironicky. „Vždyť jsem ti to právě říkala. Řekneš něco, co není pravda, a abys to nějak zakryl, navymýšlíš si ještě kopec dalších lží, a už se vezeš. Říká se tomu mýtománie. Takoví lidé jsou většinou neškodní. Ostatní je obvykle rychle prokouknou. Ale s touhle dívkou to bylo horší. Aby se zachránila před prozrazením, neváhala využít cokoliv. Vůbec jí nevadilo, že svým lhaním někomu ublíží. Navíc si velice pečlivě vybírala, komu lhát a komu ne. Chránila se lhát rodičům a kamarádům, kteří ji dobře znali, protože by se hned prozradila, a když už jim zalhat musela, dávala si obrovský pozor a lhala tak, aby se na to za žádnou cenu nepřišlo. A pokud se na to náhodou přece jen přišlo, vypustila ze svých andělských zraků pár slziček a zoufalým hláskem se pak omlouvala a vymlouvala, že už to víckrát neudělá. Nikdo se na ni pak nedokázal dál zlobit.“

Dodneška mi není jasné, co ji ke mně vlastně přivedlo. Jestli si mě vyhlédla jako oběť, nebo jestli vlastně spíš nehledala pomoc. Nevím to dosud. Ale to už je úplně jedno. Všechno je to už pryč a ze mne je teď to, co ze mne je.“

Chvilí bylo ticho.

„Opakovala mi to, co už říkala její matka. Procházela před mým domem, zaslechla, jak hraju na klavír, a byla unesená. Několikrát mě už viděla na ulici a od té doby se se mnou moc touží setkat. Řekla opravdu, že *moc touží*. Zrudla jsem. Takováhle krásná dívka, a prosím, ona moc touží po setkání se mnou. Ale myslím, že právě tohle od ní možná tak úplná lež nebyla. Jistě, bylo mi už přes třicet a nebyla jsem tak chytrá jako ona, ani jsem neměla žádný zvláštní talent. Ale myslím, že jsem v sobě přesto měla něco, co ji přitahovalo. Něco, co jí samotné scházelo, nemyslíš? Jen

proto o mne měla zájem. Teď to vidím. Není to nic, čím bych se chtěla chlubit.“

„Myslím, že vás chápu,“ řekl jsem.

„Přinesla si noty a zeptala se, jestli mi může něco zahrát. Prosím, beze všeho, řekla jsem jí. Ona začala hrát Invenci od Bacha. Přednes to tedy byl skutečně zajímavý. Zajímavý, až prapodivný, ale rozhodně ne běžný. Jak jsem čekala, technicky to byla bída s nouzí. Neprošla žádným pořádným kursem, a ať už dřív brala nebo nebrala nějaké hodiny, vyšlo to nastejno. Hrála si dočista po svém. Neměla dobrý úhoz. Zahrát tohle u zkoušek na konzervatoř, okamžitě by ji vyhodili. Ale kupodivu se to dalo poslouchat. Devadesát procent bylo naprosto hrozných, ale zbylých deset vůbec ne. A to hrála Invenci od Bacha! Začalo mě to opravdu zajímat. Copak je tahle holka asi zač?

Abys věděl, na světě jsou spousty dětí, které zahrají Bacha, a to asi tak dvacetkrát líp, než mi předvedla ona. Technicky líp. Většinou jejich přednesu ale schází obsah. Hrají to úplně prázdně. Tahle osůbka to naproti tomu příliš nezvládala technicky, ale v její hře rozhodně něco bylo. Sice málo, ale bylo to tam. Takže mě napadlo, že možná stojí za úvahu ji učit. Profesionála z ní nikdy nevychová, to mi bylo jasné. Ale možná bych z ní mohla udělat takovou šťastnou pianistku, jako jsem tehdy byla – a jako ještě pořád jsem – i já sama. Pianistku, která si hraje jen tak pro radost. To ale byly úplně plané naděje. Ona nebyla člověk, který by na sobě dovedl v tichosti usilovně pracovat. Bylo to dítě, které rafinovaně využívalo všechny možné prostředky k tomu, aby udělalo dojem na ostatní lidi. Perfektně se vyznala v tom, jak ostatní okouzlit a přimět je, aby ji chválili. I v tom, jak zahrát, aby mě to zaujalo. Všechno měla přesně propočítané. Myslím si skoro, že z té skladby do úmoru nacvičila jen a pouze to místo, které mi pak

zahrála. Úplně ji při tom vidím.

Ale i přesto, že to tak asi bylo, to byl opravdu náramný přednes, a slyšet ho znova, asi by se mi zase rozbušilo srdce jako tenkrát. Přes všechny její chyby, lži a úskočnost. To se tak občas stává.“

Reiko si odkašlala, jako by jí vyschlo v krku, a na chvíli se odmlčela.

„Takže jste ji nakonec začala učit?“ zeptal jsem se.

„Začala. Jednou týdně, v sobotu dopoledne. To zrovna měli ve škole volno. Ani jednou nevynechala, ani jednou nepřišla pozdě, prostě vzorná žákyně. Nikdy nepřišla nepřipravená. Po hodině jsme si vždycky daly čaj a sušenky a popovídaly si.“ Najednou sebou Reiko trhla a podívala se na hodinky. „Poslouchej, měli bychom se radši vrátit. Musíme se podívat, jak se vede Naoko. Nezapomněl jsi na ni mezitím?“

„Nezapomněl,“ zasmál jsem se. „Jen jsem se zaposlouchal do vašeho vyprávění.“

„Jestli chceš slyšet, jak to bylo dál, povím ti to, ale až zítra. Je to dlouhý příběh a nedá se odvyprávět najednou.“

„Vy jste, Reiko, úplná Šeherezáda.“

„Myslím, že se do Tokia asi hned tak nevrátíš,“ zasmála se i Reiko.

Stejnou lesní cestou jako prve jsme se vrátili zpátky a vešli do pokoje. Svíčka už byla sfouknutá, i světlo v obývacím pokoji bylo zhasnuté. Dveře do ložnice byly otevřené a u postele svítila noční lampička. Trochu bledého světla pronikalo i do pokoje. Ve tmě na pohovce tam mlčky seděla Naoko. Měla teď na sobě něco jako župan. Límeček měla upnutý až ke krku, obě nohy skrčené na pohovce.

„Jsi v pořádku?“

„Jo, už jo. Mrzí mě, co se stalo,“ řekla potichu Naoko. Pak se trochu ostýchavě obrátila ke mně a taky se mi

omluvila. „Vyděsilo tě to hodně?“

„Trochu jo,“ usmál jsem se.

„Pojď sem,“ povídá Naoko. Posadil jsem se vedle ní. S nohama složenýma na pohovce se ke mně naklonila, jako by mi chtěla říci nějaké tajemství, a dala mi pusku vedle ucha. „Promiň,“ zašeptala mi ještě jednou do ucha. A pak se odtáhla.

„Občas vůbec nevím, co se to se mnou děje,“ řekla Naoko.

„Prosím tebe, tak je to se mnou v jednom kuse.“

Naoko se na mne usmála. Poprosil jsem ji, ať mi teď vypráví něco o sobě. Jak tady tráví čas, co celé dny dělá a jaké tu má známé.

Stručně, ale přesnými výrazy mi popsala, jak tu vypadá každý *její den*. Vstává ráno v šest, nasnídá se tady, obstará kurník a pak většinou pracuje na poli. Stará se o zeleninu. Asi hodinu před obědem jde na individuální pohovor se svým ošetřujícím lékařem nebo na skupinovou terapii. Odpoledne má volný program. Může si vybrat třeba sport, práci venku nebo kurs podle vlastního uvážení. Naoko chodí na francouzštinu, pletení, klavír a starověké dějiny.

„Na piano mě učí Reiko,“ řekla Naoko. „Kromě toho ještě učí hru na kytaru. Tady jsme všichni žáci i učitelé současně. Francouzštinu vyučuje jeden pán, co umí moc dobře francouzsky, jeden bývalý profesor ze sociologické fakulty učí dějiny, paní, co umí báječně plést, tu vyučuje pletení. Jsme tu jako ve škole. Jenom já nejsem v ničem tak dobrá, abych to mohla učit.“

„To jsme dva.“

„Rozhodně se tu učím mnohem radši než na univerzitě. Učím se hodně a moc mě to baví.“

„A co tu děláváte po večerech?“

„Povídám si s Reiko, čtu knížky, poslouchám desky, chodím na ostatní pokoje hrát různé hry, a tak.“

„No a já cvičím na kytaru a sepisuju memoáry,“ řekla Reiko. „Memoáry?“

„To byl vtip,“ rozesmála se Reiko. „A v deset hodin jdeme spát. Náramně zdravá životospráva, no jen uznej. Spíme jako dřeva.“

Na mých hodinkách bylo necelých devět hodin. „Tak to už teď musíte být pěkně unavené?“

„Dneska přece můžeme povídat trochu dýl, vždyť jsme se už takovou dobu neviděli. Vyprávěj mi něco.“

„Když jsem tu odpoledne čekal, až přijdete, vzpomněl jsem si najednou na všechno možný,“ povídám. „Pamatuješ se, jak jsme za tebou jeli s Kizukim na návštěvu do nemocnice k moři? Myslím, že to bylo v létě, ve druháku na střední škole.“

„Aha, jak mi operovali hrudník,“ usmála se Naoko. „Jakpak bych se nepamatovala. Přijeli jste za mnou na motorce a přivezli mi úplně rozteklou bonboniéru. Skoro se to nedalo jíst. To už je ale opravdu strašně dávno, to ti řeknu.“

„To teda jo. A ty jsi tehdy psala nějakou dlouhatánskou báseň.“

„To přece dělají všechny holky v tom věku,“ usmála se Naoko. „A cože sis na to tak naráz vzpomněl?“

„Ani nevím. Prostě se mi to najednou vybavilo. Vůně moře, oleandry i všechno ostatní,“ řekl jsem. „Jezdil tam za tebou Kizuki často?“

„Víš, že skoro vůbec? Taky jsem se s ním potom pohádala. Přijel jednou, pak ještě podruhé s tebou, a pak už ne, mizera jeden. Když se tu ukázal poprvé, zdržel se jenom deset minut. Předal mi tašku pomerančů, něco zamumlal, oloupal mi pomeranč a nakrmil mě, pak zas něco zamumlal, a byl ten tam. Prej nesnáší nemocnice,“ usmála se Naoko. „V tom byl pořád jako malý dítě. Nemocnice přece nemá

nikdo rád. Proto tam snad lidi choděj navštěvovat nemocný, ne? Aby se dřív uzdravili a mohli jít domů. To on ale nepochopil.“

„Ale když jsme za tebou byli spolu, choval se přece moc hezky? Přesně tak, jak se sluší, ne?“

„To proto, žes u toho byl ty,“ řekla Naoko. „Před tebou se vždycky hrozně snažil neukazovat svoje chyby. Měl tě totiž rád. Takže se ti snažil ukázat pokaždý jenom v dobrým světle. Když jsme ale spolu byli sami, vůbec se tak už nechoval. Přestal se snažit. Byl tak trochu náladovej. V jednu chvíli třeba něco ohromně nadšeně vykládal, a hned v příští vteřině naráz mlčel jako zařezanej. Tak to s ním bylo pořád. Byl takovej už jako dítě. Ale vždycky se snažil změnit a něco se sebou udělat.“

Naoko si na pohovce natáhla nohy.

„Moc se snažil změnit a zlepšit. A hrozně ho vždycky vzalo, když mu to nešlo. Měl přitom řadu skvělejších vlastností, ale nikdy si nedokázal věřit. Pořád si myslel, že ještě musí něco měnit a na něčem zapracovat, chudák malá.“

„Jestli se ale vážně tak snažil ukázat mi jen svoje lepší stránky, rozhodně se mu to povedlo. Já si na něm žádných špatnejch nikdy nevšimnul.“

Naoko se usmála. „Tohle by ho moc potěšilo. Byl jsi totiž jeho jedinej kamarád.“

„A on zas můj,“ řekl jsem. „První a poslední kamarád, jakýho jsem kdy měl.“

„Proto jsem taky měla moc ráda naše schůzky ve třech. Protože tehdy Kizuki i mně ukazoval jen to lepší, co v něm bylo. A to jsem měla moc ráda. Ale jak jsi to celý vlastně vnímal ty?“

„Já? Já si vždycky říkal, co si o tom všem asi myslíš ty,“ zatřásl jsem hlavou.

„Víš, co byl problém? Že taková idyla prostě nemohla

pokračovat donekonečna. Jednou prostě musel přijít konec. To věděl Kizuki, věděla jsem to já, a ty snad taky, ne?“

Přikývl jsem.

„Vidíš, a já jsem přitom měla ráda i ty Kizukiho chyby. Skoro stejně jako jeho přednosti. On totiž nebyl ani úskočnej, ani zlej, jen slabej. Ale nevěřil mi to, i když jsem ho o tom ujišťovala. A vždycky mi pak řekl, Naoko, to je tím, že se známe už od tří let, takže o mně víš první poslední a nedovedeš rozlišit, co je chyba a co ne, všechno se ti to míchá na jednu hromadu. Tím mě vždycky odbyl. Ale ať si říkal, co chtěl, já ho měla přesto ráda a jiní lidi mě skoro nezajímali.“

Naoko se na mě smutně usmála.

„Bylo to mezi náma jiný, než to mezi klukem a holkou většinou je. Jako by nás odjakživa něco skoro fyzicky spojovalo. I když jsme se třeba od sebe někdy vzdálili, vždycky nás nějaká zvláštní síla zase spojila dohromady. Bylo skoro nevyhnutelný, že jsme spolu začali chodit. Neměli jsme na vybranou, nebylo o čem přemýšlet. Když nám bylo dvanáct, začali jsme se líbat a o rok později už i navzájem mazlit. Přišel ke mně nebo já k němu a udělala jsem mu to rukou. Nikdy mě ani nenapadlo, že je na to třeba ještě trochu brzo. Připadalo mi to všechno úplně normální. Když se mě chtěl dotýkat na prsou i dole, vůbec mi to nevadilo; ani když chtěl, abych mu to udělala. Kdyby nám tehdy někdo začal vyčítat, že děláme něco špatnýho, asi by nás to hrozně překvapilo a naštvalo. My jsme nic špatnýho nedělali. My jsme se chovali úplně normálně. Ukazovali jsme si navzájem svoje těla, jako by byly naše vlastní. Dál jsme ale zatím nešli. Báli jsme se, že bych mohla otěhotnět, a nevěděli jsme ještě, co proti tomu dělat. A tak jsme spolu ruku v ruce vyrostli, a skoro nepoznali ani jak může na člověka dolehnout nadržенost, kterou nemá kde vybit, ani

ten pocit, že se všechno musí točit kolem tebe. Všechno nás to minulo. V sexu nám nic nebránilo, a ani jeden jsme necítili nutnost nějak se prosazovat. Byli jsme jedno tělo, jedna duše. Rozumíš, co ti chci říct?”

„Myslím, že jo,“ řekl jsem.

„Nás dva s Kizukim prostě nebylo možný rozdělit. Takže kdyby Kizuki ještě žil, byli bysme nejspíš dál spolu, měli se rádi, a pomalu se řítili do neštěstí.“

„Proč?”

Naoko si párkrát prohrábla rukou vlasy. Sponku už v nich neměla, takže když sklonila hlavu, zakryly jí celou tvář.

„Mám dojem, že všechno to naše bezproblémový štěstí bylo tak trochu na dluh,“ zvedla Naoko hlavu. „Za všechno musíš zaplatit, a to my nedělali. Teď začínají chodit účty. Oba víme, jak to dopadlo s Kizukim. Já jsem to dopracovala sem. Proč? Protože jsme si žili jako dvě děti na pustém ostrově, co jim stačí utrhnout si banán, když mají hlad, nebo se obejmout, když je jim smutno. Tak to přece nemohlo jít dál. Každý někdy musí vyrůst a vydat se do světa mezi lidi. Ty ani nevíš, cos pro nás všechno znamenal. Byl jsi naše jediný spojení se světem. S tvou pomocí jsme do něj chtěli zapadnout, ale nevyšlo nám to.“

Jen jsem kýval.

„Nemyslím ale, že jsme tě nějak zneužívali. Kizuki tě opravdu měl rád. Byl jsi prostě jedinej další člověk, kterýho jsme zatím kromě sebe poznali. A to platí i teď. Kizuki sice umřel, ale pro mě pořád zůstáváš jediným pojátkem se zbytkem světa. Mám tě proto ráda stejně, jako tě měl rád on. Asi jsme ti dost ublížili, i když nechtěně. Nikdy nás nenapadlo, že by se to mohlo stát.“

Naoko zase sklonila hlavu a odmlčela se.

„Kdo si dá kakao?” zeptala se najednou Reiko.

„Já rozhodně jo,“ řekla Naoko.

„Nebude vám vadit, když si radši dám brandy, co jsem si přinesl?“ zeptal jsem se.

„Jen si posluž,“ pobízela mě Reiko. „Ale nedal bys mi taky lok?“

„Jasně, jen si dejte,“ zasmál jsem se.

Reiko přinesla dvě sklenice a přitukli jsme si. Pak odešla do kuchyně připravit kakao.

„Nebudeme se radši bavit o něčem veselejším?“ navrhla Naoko.

Jenže mne bohužel žádné veselejší téma nenapadalo. Zlatej Extrém, vzpomínal jsem v duchu. Kam vkročil, tam napáchal nějakou příhodu, která pak zaručeně všechny rozesmála. Ze zoufalství jsem jim nakonec začal vykládat, v jakém svinčíku u nás na koleji všichni bydlí. Samotnému se mi z těch nechutností dělalo špatně, ale ty dvě se kupodivu válely smíchy, jak se bavily. Pak Reiko začala parodovat některé zdejší případy, a to jsem se musel smát zase já. V jedenáct začala Naoko vypadat ospale, takže Reiko rozložila a pohlédla pohovku.

„Až nás teda půjdeš v noci znásilňovat, tak se nesplet,“ řekla Reiko. „Naoko je ta bez vrásek, levá postel.“

„Nevěř jí, já spím napravo,“ zavolala Naoko.

„Na zítřek odpoledne jsem vymohla volno, můžeme si udělat piknik. Znáš tu poblíž jedno pěkné místo,“ oznámila Reiko.

„To zní dobře,“ řekl jsem já.

Když si jedna po druhé vyčistily zuby a zalezly do ložnice, napil jsem se ještě trochu brandy, natáhl se na pohovku a zkusil si popořadě vybavit všechny dnešní události. Byl to opravdu pořádně dlouhý den. Do pokoje dál svítil bílý měsíc. Z pokoje, kde spaly Naoko a Reiko, se neozval ani hlásek. Jen občas trochu zavržala postel. Když jsem zavřel oči, ještě chvíli jsem viděl spousty velice

malých vloček, jak víří v černé tmě, a v uších mi zněla ozvěna Reičiny kytary. Ale dlouho to netrvalo. Snese se na mě spánek, a já do něj zapadl jako do vyhřátého bahna. A pak se mi zdálo o vrbách. Rostly po obou stranách cesty v horách. Byly jich neuvěřitelné spousty. Foukal docela silný vítr, ale větve vrb se ani nepohnuly. Podíval jsem se blíž a zjistil, že na všech větvích sedí ptáci, docela malí ptáčci, na každé větvi jeden, a jejich tíha brání větvím v pohybu. Zvedl jsem klacek a klepl do nejbližší haluze, abych ptáky vyplašil a větve se zase mohly volně kývat. Ale ptáci neodletěli. Místo toho se proměnili v kusy kovu a s duněním popadali na zem.

Když jsem otevřel oči, myslel jsem si ještě chvíli, že se mi to zdá. Pokojem tiše plulo bílé měsíční světlo. Úplně automaticky jsem se sehnul, abych ze země posbíral kovové ptáčky, ale nebyli tam. Místo nich seděla na pohovce u mých nohou Naoko a dívala se oknem ven. Bradu měla opřenou o kolena a vypadala jako hladové opuštěné dítě. Chtěl jsem se podívat, kolik je hodin, ale hodinky nebyly na místě, kam jsem je večer dal. Podle měsíce jsem odhadoval, že mohou být takové dvě nebo tři hodiny. Měl jsem hroznou žízeň, ale rozhodl jsem se dál tiše pozorovat Naoko. Jako před chvílí měla na sobě modrý župan a vlasy na straně sepnuté motýlkem, takže byl celý její nádherný obličej naplněn ozářen měsíčním svitem. To mě zarazilo. Viděl jsem, jak si jej sundávala, než šla spát.

Naoko seděla bez nejmenšího pohybu pořád v jedné a téže pozici. Vypadala jako nějaké noční zvířátko, přitahované měsíčním svitem. Měsíční světlo prodlužovalo stín jejích rtů. Vypadaly velice křehce a zranitelně a zlehka se chvěly v rytmu Naočina tepu, jako by něco šeptaly do černé noční tmy.

Několikrát jsem polkl, abych si trochu svlažil vyschlý

krk. V okolní tmě to bylo strašně slyšet. Naoko jako na povel vstala, klekla si v hlavách mé postele na podlahu a zadívala se mi do očí. Bylo přitom slyšet, jak šustí látka jejího županu. Taky jsem se na Naoko zadíval. Ale její oči byly úplně prázdné. Pohled měla podivně nepřítomný, jako by se dívala z úplně jiného světa, ale nezahlédl jsem v něm nic, ať jsem se díval, jak chtěl. Naše obličejové od sebe nebyly ani třicet centimetrů daleko, ale měl jsem pocit, že je ode mě několik světelných let.

Natáhl jsem ruku a chtěl se Naoko dotknout, ale hned se odtáhla. Rty se jí nepatrně třásly. Pak zvedla ruce a začala si pomalu rozepínat knoflíky na županu. Bylo jich celkem sedm. S pocitem, že se mi to pořád ještě zdá, jsem se díval, jak Naočiny nádherné drobné prsty postupně rozepínají jeden knoflík za druhým. Když uvolnila i poslední bílý knoflík, spustila Naoko župan dolů přes boky, jako když hmyz svléká kůži, a naráz přede mnou klečela na podlaze nahá. Pod županem neměla už nic. Měla teď na sobě jen motýlí sponku. Odložila župan stranou a zadívala se na mne. V jemném měsíčním světle její tělo svítilo jako právě přišlé na svět, až z toho bolely oči.

Trochu, skoro nepozorovaně se pohnula a hra světél a stínů na jejím těle se naráz změnila. Její kulaté nalité prsy, malé bradavky, prohloubenina u pupku, boky i zrnitý stín jejího ochlupení měnily tvar, jako když se po klidné jezerní hladině šíří kruhy.

Taková krása, pomyslel jsem si ohromeně. Kdypak asi dosáhly Naočiny půvaby tak bezchybné dokonalosti? Kam se podělo tělo, které jsem objímal té jarní noci?

Tu noc, kdy jsem z plačící Naoko pomalu svlékal šaty, působilo její tělo podivně nevyváženým dojmem. Prsy byly tvrdé, bradavky jako by k ní ani nepatřily, boky měla trochu ztuhlé. Byla krásná, jistě, byla i svůdná. Vzrušovala mne, a

vzrušovala mne opravdu moc. Ale přesto mě, když jsem ji tak objímal, hladil a líbal, náraz přepadl zvláštní pocit, jak neladný a divný objekt vlastně je takové lidské tělo. Zatímco jsem ji objímal, skoro jsem jí chtěl začít vysvětlovat, co že to spolu vlastně právě děláme. Že na ní ležím. Že jsem v ní. Ale že se toho vůbec nemusí bát. Že jí to neublíží. Že je to prostě styk dvou těl, nic víc. Prostě si teď navzájem sdělujeme věci, které se nedají sdělit nijak jinak než dotykem našich dvou nedokonalých těl. Prostě tak sdílíme vlastní nedokonalost. Samozřejmě že jsem jí nic takového nemohl dost dobře říci. Jenom jsem mlčel a dál Naoko objímal. A přitom cítil, jak má někde hluboko uvnitř něco nepatřičného, nějaký podivný zbytek čehosi cizího. A z toho cizího pocitu se ve mně naopak náraz vzedmul silný pocit lásky k Naoko a dostal jsem skutečně nevídanou erekci.

Tělo té Naoko, která právě stála přede mnou, bylo ale úplně jiné. Měl jsem dojem, že se po několika proměnách právě před mýma očima znovuzrodila z měsíčního svitu. Všechna její dívčí baculatost začala od Kizukiho smrti náraz kamsi mizet, aby ji pak nahradila tahle dokonalá zralost. Její tělo bylo teď tak perfektní, že už mě ani nevzrušovalo. Jako u vytržení jsem pozoroval Naočiny krásné křivky boků, kulatá prsa svítící ze tmy, břicho, které se tiše zvedalo v rytmu dechu, a měkkou černou houštinu ochlupení pod ním.

Mohla se mi ukazovat nahá asi pět nebo šest minut. Nakonec přes sebe zase přehodila župan, odshora popořadě zapnula jeden knoflík za druhým, a pak najednou vstala, tiše otevřela dveře do ložnice a zmizela za nimi.

Velice dlouhou dobu jsem potom jen tak ležel na posteli. Pak jsem se náraz zvedl, našel na podlaze své zatoulané hodinky a ve svitu měsíce se na ně podíval. Tři čtvrtě na čtyři. Vypil jsem v kuchyni několik hrnků vody a znovu se

natáhl na postel, ale spánek ne a ne přijít, i když se už do všech koutů pokoje začalo vkrádat denní světlo, které úplně vytlačilo poslední stopy měsíční záře. Právě jsem se potácel někde mezi spánkem a bděním, když mi Reiko poplácala rukou po tváři a zavolala „Vstávat, vstávat!“

Mezitím, co Reiko stlala pohovku, stála Naoko v kuchyni a vařila snídani. Usmála se na mě a popřála mi dobré ráno. I já jí popřál. Chvilí jsem stál poblíž a pozoroval, jak vaří vodu na čaj a krájí chleba a něco si přitom pobrukuje, a tváří se, jako by se v noci vůbec nic nestalo.

„Od čeho máš tak červený oči, Tóru?“ zeptala se mě Naoko, právě když nalévala kávu.

„Ale, v noci jsem se najednou vzbudil, a pak jsem už nemohl usnout,“ povídám.

„My jsme asi chrápaly, co?“ zeptala se Reiko.

„Ani trochu,“ já na to.

„Už jsem se lekla, že jo,“ řekla Naoko.

„Tóru je slušňák,“ zívla si Reiko.

Nejdřív mě napadlo, že Naoko kvůli Reiko dělá jakoby nic, nebo se stydí, ale i když Reiko odešla z pokoje, Naočino chování se ani trochu nezměnilo a její oči byly stále stejně hluboké a jasné.

„Jak ses vyspala, Naoko?“ zeptal jsem se.

„Výborně, děkuju,“ odpověděla jakoby nic. Ve vlasech teď měla úplně jednoduchou sponku bez jakýchkoli ozdob.

Bylo mi to všechno divné, a ten dojem pokračoval i během snídane. Mazal jsem si chleby máslem, loupal vajíčka, sem tam se zadíval na Naoko sedící naproti mně a čekal na nějakou známku nebo náznak z její strany.

„Co se na mě pořád tak díváš, Tóru?“ zeptala se mě Naoko nakonec.

„Asi se nám zamiloval,“ řekla Reiko. „Vážně?“ zeptala se mě Naoko.

„Už to tak bude,“ zasmál jsem se. Když si pak ze mě obě začaly dělat legraci, rozhodl jsem se už na včerejší noc nemyslet, zakousl jsem se do chleba a upíjel kávu.

Po snídani řekly, že musejí jít krmit do kurníku, a já se tam vydal s nimi.

Převlékly se do pracovního oblečení a obuly si bílé holínky.

Kurník stál uprostřed menšího parčíku za tenisovým kurtem. Byla to spíš voliéra, kde chovali všechno možné od slepic přes pávy a holuby až po papouška. Okolo byly záhony s květinami, nějaké okrasné keře a lavičky. Dva pánové, podle všeho pacienti, právě zametali košťaty listí z cestiček. Oba vypadali na něco kolem pětáctyřiceti let. Reiko a Naoko k nim přišly, popřály dobré ráno a Reiko je pak ještě rozesmála nějakou vtipnou poznámkou. Na záhonech kvetly podzimní krásenky a keře byly vzorně sestříhané. Jakmile ptáci v kurníku uviděli Reiko, začali křičet a tisknout se ke mřížím jako o závod.

Reiko i Naoko vešly do malé boudy vedle voliéry a vytáhly pytle s krmením a hadici. Naoko ji upevnila na vodovod a otočila kohoutkem. Pak, opatrně, aby ptáci nevyletěli ven, vešly dovnitř a pustily se do práce. Naoko odstraňovala nečistoty proudem vody, Reiko drhla rýžákem podlahu. Ve vzduchu se třpytily kapičky vody. Pávi pobíhali po kleci sem tam, aby jim voda nenamočila křídla. Krocan na mne zahlížel jako nějaký mrzutý stařík, papoušek nespokojeně zakřičel na bidýlku a začal plácet křídly. Reiko na něj zamňoukala. Papoušek se honem ukryl do kouta klece, ale brzo začal pokřikovat: „Díky, kreténe, polib si prdel!“

„To bych ráda věděla, kdo ho to učí,“ povzdechla si

Naoko.

„Na mne nekoukej, já to rozhodně nejsem,“ řekla Reiko. A pak zase zamňoukala. Papoušek mlčel.

„Jednou ho nějak ošklivě napadla kočka, a od té doby z nich má takovouhle hrůzu,“ zasmála se Reiko.

Jakmile dokončily úklid, odložily rýžák s hadicí a začaly sypat krmení do krmítek. Krocan se hned přihrnul, až voda v loužích na podlaze stříkala, a zanořil hlavu do krmítka. Krmil se usilovně, že si ani nevšiml, když ho Naoko poplácala.

„Tohle děláte každý ráno?“ zeptal jsem se Naoko.

„Jasně. Tuhle práci většinou dostane každá, co je tu nová, protože to není náročný. Nechceš vidět králíky?“

Chtěl jsem je vidět. Králíkárna byla hned za kurníkem a pochrupovalo v ní asi deset králíků. Naoko zametla bobky, vyndala nejmenšího králíčka a přitiskla si ho k obličejí.

„Že je krásnej?“ zeptala se celá rozzářená. Pak mi králíčka dala pochovat. Celý se mi schoulil do náruče jako teplé klubíčko a uši se mu třásly.

„Neboj, troubo, ten ti nic neudělá,“ řekla Naoko králíčkoví, pohládila ho prstem po hlavě a přitom se na mne usmála, krásným zářivým úsměvem bez jediného stínu. Taky jsem se na ni musel usmát. Kam se asi poděla ta Naoko, kterou jsem viděl dnes v noci, napadlo mě. Byla to opravdu ona, nebyl to žádný sen. Na vlastní oči jsem přece viděl, jak se přede mnou svléká.

Reiko mezitím sesbírala smetí do igelitového pytle, který pak zavázala. Moc pěkně si přitom pískala Pyšnou Mary.

Pomohl jsem jim odnést hadici, rýžák a pytle s krmivem zase do kůlny.

„Ráno mám nejradši,“ řekla Naoko. „Jako by všechno zase začínalo. Kolem oběda na mě ale už pomalu sedá

smutek. A večer je to nejhorší. A tak je to den co den.“

„A než se člověk naděje, naráz z toho všeho zestárne jako já,“ dodala Reiko vesele.

„Ty ale, Reiko, nevypadáš, že by ses teď cítila stará,“ podotkla Naoko.

„No, nějak nadšená ze svých let rozhodně nejsem, zpátky bych to ale vracet nechtěla,“ opáčila Reiko. „A proč?“ zeptal jsem se.

„Protože to stálo za bačkoru,“ zasmála se Reiko. S Pyšnou Mary na rtech vyšla z kůlny a zavřela za sebou.

Po návratu na pokoj se Reiko a Naoko přezuly z holínek do tenisek a řekly, že teď půjdou pracovat na pole. Což je práce, na kterou by mě asi moc nebavilo koukat, a navíc to dělají v rámci skupinové terapie, takže by bylo lepší, kdybych teď zůstal na pokoji a něco si četl. „Navíc je v koupelně kbelík našeho špinavého prádla, tak ho mezitím můžeš vyprat,“ řekla Reiko.

„To si děláte legraci?“

„No co bys řekl?“ zasmála se Reiko. „Jasně že to nemyslím vážně. Ten nám taky všechno zbaští, vid', Naoko?“

„No jo,“ zasmála se i Naoko.

„Budu si radši opakovat němčinu,“ vzdychl jsem si.

„Správně. Pěkně se tu uč a buď hodný, dokud se nevrátíme,“ řekla Reiko. Obě se zachichotaly a odešly. Pod okny bylo slyšet kroky a hlasy, jako by tam procházelo několik lidí.

Zašel jsem do koupelny, ještě jednou se umyl a vypůjčenými kleštičkami si zkrátil nehty. Na to, že tu bydlely dvě ženy, byla koupelna vybavená jen velice skromně. Kromě pleťového krému, tyčinky na rty, krému na opalování a pleťové vody, vzorně vyrovnaných v přihrádce, tu už nebylo nic, co by připomínalo kosmetiku. Když jsem

si dostříhal nehty, nalil jsem si v kuchyni kávu a otevřel učebnici němčiny. Jak jsem tak jenom v tričku seděl v kuchyni zalité sluncem a vtlučkal si do hlavy veškerou gramatiku z tabulek, začal jsem si najednou připadat hrozně divně. Tahle kuchyň a německá nepravidelná slovesa, to prostě byly dva naprosto různé světy.

V půl dvanácté se Naoko a Reiko vrátily z pole, popořadě se šly osprchovat a převlékly se do čistých šatů. Pak jsme se všichni naobědvali v jídelně a vyrazili k bráně. Vrátný tentokrát seděl ve vrátnici. S velkou chutí právě jedl oběd, nejspíš přinesený z jídelny. Z rádia na stole hrály písničky. Jak jsme procházeli kolem, zvedl ruku a zamával nám. Taky jsme ho pozdravili. Reiko mu vysvětlila, že jdeme na procházku a vrátíme se asi za tři hodiny. „Jen račte, však má být hezky. Cesta v údolí je trochu strhaná od dešťů, ale dál už se dá jít naprosto bez problémů,“ upozorňoval nás vrátný. Reiko pak vyplnila do registrační knihy Naočino a svoje jméno, datum a hodinu.

„Dávejte na sebe pozor,“ volal za námi vrátný. „Ten pán to tady nemá moc v pořádku,“ řekla Reiko a zatřukala si na čelo.

V každém případě mu ale předpověď vyšla. Opravdu bylo krásně. Obloha byla modrá a jasná jako studánka, a přímo v zenitu se po ní jako šmouha bílou barvou táhl dlouhý úzký mrak. Šli jsme chvíli podél nízké kamenné zdi penzionu Ami, pak se od ní oddělili a strmou pěšinou začali stoupat do svahu. V čele Reiko, Naoko uprostřed, já až úplně vzadu. Reiko si vykračovala krokem člověka, který zná okolní hory jako svoje boty. Beze slova jsme jen šli a šli, pořád výš. Naoko měla na sobě džíny a bílou košili, kabát si přehodila přes ruku. Šel jsem za ní a pozoroval, jak se jí její dlouhé rovné vlasy pohupují doprava doleva podél ramen. Občas se ohlédla dozadu a usmála se na mne. Cesta

stále nebrala konce, ale Reiko neúnavně stoupala dál a dál. A Naoko pořád za ní, jen si občas otřela z čela pot. Už dlouho jsem nebyl v horách, a tak jsem za chvíli sotva popadal dech.

„To tu chodíte vždycky na procházku do takovýho kopce?“ zeptal jsem se Naoko.

„Vždycky ne, jen tak jednou za tejdén,“ odpověděla. „Je to docela náročný, co?“

„Tak trochu,“ povídám.

„Už máme většinu cesty za sebou, tak to snad už vydržíš. To jsi chlap?“ zeptala se Reiko.

„Už jsem dlouho neměl žádnéj pohyb.“

„Kromě běhání za holkama,“ řekla Naoko, jakoby sama pro sebe.

Chtěl jsem jí na to něco říci, ale došel mi dech a nevypravil jsem ze sebe ani slovo. Čas od času jsem kolem zahlédl proletět nějaké červené ptáky s chocholkou na hlavě. Na modré obloze svítilo jejich peří jako oheň. Na pláni okolo nás kvetly tisíce bílých, modrých a žlutých květů. Vzduchem se neslo bzúčení včel. Hleděl jsem na pláň, na nic nemyslel a jen šel a šel.

Asi za deset minut pěšina skončila a my se ocitli na náhorní planině. Trochu jsme si tu odpočinuli, otřeli pot, nabrali dech a napili se z polní láhve vody. Reiko si našla nějaké listy a pískala na ně.

Cesta pak zase klesala trochu níž a po obou jejích stranách rostly houštiny pampové trávy. Asi za deset minut jsme došli do osady, ale nebyla v ní živá duše. Jen deset nebo dvanáct prázdných, pustnoucích domů. Kolem nich bujela po pás vysoká tráva a pod děrami ve zdech bylo bíle zastříkáno ptačím trusem.

Z některých domů už zbyly jen trámy, když jsem ale ze zvědavosti otevřel pár okenic, zjistil jsem, že v několika z

nich by se ještě dalo bydlet. Konečně byla cesta, sevřená z obou stran ztichlými, odcházejícími domy, za námi.

„Asi před sedmi, osmi roky tu ještě žilo několik lidí,“ vykládala Reiko. „Měli tu okolo pole. Ale všichni nakonec odešli. Žilo se tu hrozně těžko. V zimě tu pro samý sníh nebylo ani k hnutí. A půda tu moc nerodí. Ve městě se vydělá víc.“

„Těch domů je škoda. Ještě by se v nich dalo bydlet,“ řekl jsem.

„Jeden čas tu zkoušeli bydlet hipís, ale nevydrželi zimu a odešli.“

O kus cesty dál za osadou byla veliká ohrazená pastvina. Na jejím vzdálenějším konci se páslo několik koní. Šli jsme chvíli podél ní a potkali velikého psa. Přiběhl k nám a začal vrtět ocasem. Postavil se na zadní a očichal Reiko obličej, pak začal skákat po Naoko. Hvízdal jsem na něj, a on přiběhl a olízl mi ruku svým dlouhým jazykem.

„Ten je odsud z pastviny,“ pohládila Naoko psa po hlavě. „Už je mu skoro dvacet, takže téměř nemá zuby a nemůže žrát nic tvrdšího. Teď už většinou jen leží před prodejnou a poslouchá, jestli někdo nejde kolem. To se pak vždycky přijde mazlit.“

Reiko vytáhla z batohu kus sýra a pes ho hned ucítil, přišel si pro něj a s chutí se do něj pustil.

„Ten už si tu dlouho nepobude,“ řekla Reiko a poplácala psa po hlavě. „V půlce října naloží koně a krávy do nákladáků a zavezou je dolů do údolí. Pasou je tu jen přes léto. Během té doby je tu otevřený malý bufet pro turisty. No, říkám turisty, ale přijde jich sem tak nejvýš dvanáct denně. Nedáš si něco k pití?“

„Rád,“ řekl jsem.

Pes běžel před námi a zavedl nás až k bufetu. Byl to malý, bíle natřený domek, vpředu s verandou a vybledlým

vývěsním štítem ve tvaru šálku na kávu. Pes vyběhl na verandu, natáhnul se na podlahu a zavřel oči. My jsme si sedli ke stolku. Z domku vyšla slečna ve sportovní košili, bílých džínách a vlasech sepnutých do ohonu a radostně se přivítala s Reiko i s Naoko.

„Tohle je Naočin kamarád,“ představila mě Reiko.

„Ahoj,“ řekla slečna.

„Ahoj,“ řekl jsem i já.

Zatímco se ty tři bavily o všem možném, hladil jsem po krku psa na podlaze pod stolem. Psův krk byl drsný a šlachovitý stářím. Podrbal jsem mu zdrsnělá místa a pes přivřel oči a funěl blahem.

„Jak se jmenuje?“ zeptal jsem se slečny.

„Pepe,“ odpověděla.

„Pepe,“ zavolal jsem, ale pes nereagoval.

„Už nedoslýchá. Musíš zvýšit hlas, jinak tě vůbec neuslyší,“ řekla slečna kjótským nářečím.

„Pepe!“ zavolal jsem opravdu nahlas. Pes otevřel oči, postavil se a štěkl.

„To nic, to nic. Všechno je v pořádku. Jen pěkně odpočívej, ať jsi tu s námi ještě dlouho,“ řekla mu slečna a pes si zase lehl. Naoko a Reiko si objednaly studené mléko, já si dal pivo.

Reiko poprosila slečnu, zda by jí nenaladila na rádiu nějakou FM stanici. Slečna zapnula přijímač a vyladila, co si Reiko přála. Blood, Sweat and Tears právě hráli písničku *Spining Wheel*.

„Vlastně sem chodím kvůli těm písničkám,“ přiznala spokojeně Reiko. „Jak víš, nemůžeme doma mít rádio, takže kdybych sem občas nezašla, vůbec bych netušila, co právě ve světě letí za muziku.“

„To tady i přespáváš?“ zeptal jsem se slečny.

„Ani za nic,“ ušklíbla se. „Zůstat tu přes noc, ještě bych

se z té věčné samoty všude kolem zbláznila. Večer mě pan vedoucí odváží do města a vracím se zase až ráno.“ Ukázala přitom na nákladák s pohonem na všechna čtyři kola, zaparkovaný před kanceláří vedoucího.

„Už brzo od toho všeho budeš mít pokoj, co?“ zeptala se Reiko.

„Jo, už brzy bude konec sezony,“ řekla slečna. Reiko vytáhla cigarety a obě dvě chvíli kouřily.

„Tak ti nevím, co si tu bez tebe počnu,“ řekla Reiko.

„Vždyť se v květnu zase vrátím,“ usmála se slečna.

Dozněl *White Room* od Creamů, pak následovaly reklamy a po nich se ozval *Scarborough Fair* od Simona a Garfunkela. Když dohráli, řekla Reiko, že tu písničku má moc ráda.

„Ten film jsem viděl,“ vyhrkl jsem.

„Kdo v něm hrál?“

„Dustin Hoffman.“

„Toho bohužel neznám,“ pokývala Reiko smutně hlavou.

„Svět se mění čím dál víc, a já o tom nemám ani tušení.“

Reiko poprosila slečnu z bufetu, zda by jí nepůjčila kytaru. Okamžik, řekla slečna, vypnula rádio a odněkud jednu hodně starou přinesla. Pepe zvedl hlavu a kytaru očichal. „Nedám,“ řekla mu Reiko. Verandou profukoval větrík prosycený vůní louky. Hradba hor na obzoru se ostře rýsovala proti nám.

„To je jako scéna z filmu *The Sound of Music*,“ řekl jsem Reiko, která právě ladila kytaru.

„Co to je?“ zeptala se.

Zahrála vstupní akord ze *Scarborough Fair*. Hrála bez not a bez přípravy, takže nejdřív trochu tápala, ale po několika neúspěšných pokusech do toho pronikla a přehrála celou melodii. Napotřetí už dokonce i s různými ozdůbkami.

„Na to já mám cit,“ mrkla na mne Reiko. „Stačí, abych

to třikrát slyšela, a dokážu zahrát všechno.“

Bez jediné chyby zahrála celý *Scarborough Fair* a tiše si k tomu pobrukovala. Zatleskali jsme jí a Reiko se zdvořile uklonila.

„Za Mozartovy koncerty mi kdysi tleskávali víc,“ řekla. Slečna z bufetu navrhla Reiko, že dostane své mléko na účet podniku, jestli jí zahraje *Here Comes the Sun* od Beatles. Reiko zdvihla palec, na znamení, že přijímá. Pak zahrála a zazpívala požadovanou píseň. Zpívala celkem potichu, a protože hodně kouřila, tak i trochu chraplavě, ale hlas měla přesto krásný a procítěný. Jak jsem tak upíjel pivo, díval se na okolní kopce a poslouchal Reičinu píseň, měl jsem náhle pocit, že mi slunce opravdu znovu svítí do tváří, a zahrálo mě od toho u srdce.

Když dozpívala, vrátila Reiko slečně z bufetu kytaru a poprosila ji, ať jí zase zapne rádio. A pak řekla mně a Naoko, ať se tak na hodinku jdeme projít.

„Chtěla bych si tu ještě poslechnout rádio a popovídat si, takže máte volno a vraťte se kolem třetí hodiny.“

„To nás spolu necháte tak dlouho o samotě?“ podivil jsem se.

„No, není to úplně podle předpisů, ale kašlu na to. Copak jsem nějaká vaše chůva? Chci si teď od vás udělat na chvíli volno. Kromě toho ses sem táhl takový lán světa až z Tokia a máte si s Naoko určitě co povídat, ne?“ řekla Reiko a zapálila si další cigaretu.

„Pojďme,“ řekla Naoko a vstala.

Vstal jsem taky a vyrazil za Naoko. Pes otevřel oči a pustil se za námi, ale pak si to rozmyslel a opět se vrátil.

Pomalu jsme se vydali cestou po rovině podél plotu pastviny. Naoko mi každou chvíli stiskla ruku a zavěsila se do mne.

„To už je dávno, co jsme spolu naposled takhle šli, co?“

řekla Naoko.

„To není dávno, to přece bylo letos na jaře,“ zasmál jsem se. „Ještě letos na jaře to tak bylo. Jestli je to dávno, tak to, co se stalo před deseti lety, by už musela být prehistorie.“

„Mně to ale připadá jako prehistorie,“ řekla Naoko. „Každopádně promiň za ten včerejšek. Nějak mi selhaly nervy. A zrovna když jsi přijel ty. Odpusť.“

„To nic. Nejspíš jsi to všechno potřebovala dostat ven. To je to nejlepší. Pro nás oba. Až to příště budeš zase potřebovat s někým řešit, můžeš se mnou. Aspoň se tak líp pochopíme.“

„A co z toho, když mě pochopíš?“

„Ty to nechápeš,“ řekl jsem. „Mě nezajímá, co z toho bude. Hele, jsou třeba lidi, co rádi hledají v jízdnicích řádech a celý den si je čtou pořád dokola. Nebo jsou lidi, co lepěj metrový lodě ze sirek. Tak co je tak divného na tom, že se najde taky někdo, kdo by tě rád pochopil?“

„Takže je to vlastně takový hobby, co?“ pousmála se Naoko.

„Já bych tomu ani neříkal hobby. Normální lidi tomu obvykle říkají sympatie nebo láska. Ale jestli tomu chceš říkat hobby, posluž si.“

„Poslyš, Tóru,“ povídá Naoko, „Kizukiho jsi měl rád, že jo?“

„No jasně,“ já na to. „A co Reiko?“

„Tu mám moc rád. Reiko je skvělá.“

„A můžeš mi říct, proč tě to táhne k lidem jako my?“ zeptala se Naoko. „Každý z nás je, nebo byl, nějak ujetý a divnej, troška, co jde pomalu ke dnu. Já, Kizuki i Reiko. Všichni tři. Proč nemáš rád nějaký normální lidi?“

„Protože já se na to takhle nedívám,“ řekl jsem po krátkém přemýšlení. „Já si vůbec nemyslím, že byste vy tři, ty, Kizuki a Reiko, byli nějak ujetý. Lidi, o kterých si já

myslím, že jsou doopravdy ujetý, si všichni vesele běhají venku.“

„Ale my ujetý opravdu jsme. Já to vím,“ řekla Naoko.

Dál jsme chvíli pokračovali mlčky. Cesta odbočila od plotu pastviny a zavedla nás na pláň obklopenou dokola lesem jako malé jezero.

„Občas se v noci vzbouzím a začnu se hrozně bát,“ řekla Naoko a přitiskla se ke mně. „Mám strach, že se nikdy neuzdramím, že zůstanu divná už napořád a nikdy už odsud nevyjdu. Jen na to pomyslím, zamrazí mě do morku kostí, strašně, nesnesitelně, studeně.“

Položil jsem jí ruku kolem ramen.

„Připadá mi, že po mně Kizuki odněkud ze tmy natahuje ruce a snaží se mě chytit a volá Stůj, Naoko, nás dva ani smrt nerozdělí! Když to zaslechnu, vůbec nevím, co mám dělat.“

„A co nakonec děláš?“

„Ale ty si budeš myslet, že jsem vážně divná.“

„Nebudu,“ ujistil jsem ji.

„Nechám se obejmout od Reiko,“ řekla Naoko. „Vzbudím ji, vlezu si k ní, poprosím, aby mě objala, a pak se rozpláču. Hladí mě, dokud se trochu nezahřeju. Vážně se ti to nezdá divný?“

„To je přece normální. Akorát bych tě radši objímal sám.“

„Tak mě obejmi. Hned, teď a tady,“ řekla Naoko.

Posadili jsme se na pláni do suché trávy a objali se. Vysoká tráva nás skryla ze všech stran a kromě oblohy a mraků nad sebou jsme neviděli vůbec nic. Pomalu jsem Naoko položil na trávu a vzal ji do náruče. Byla celá měkká a hřála. Natahovala po mně ruce. Dlouze a klidně jsme se políbili.

„Tóru?“ zašeptala mi Naoko do ucha.

„Copak?“

„Chceš mě?“

„Jasně že chci,“ povídám. „Ale vydržíš ještě?“

„Jasně že vydržím.“

„Já bych se předtím ještě chtěla dát víc do pořádku. Abys to svoje hobby měl o něco snazší. Počkáš do té doby?“

„Jasně že počkám.“

„Tvrde ti teď?“

„Co jako? Kůže na patách?“

„Ty jsi vůl,“ rozesmála se Naoko.

„Jasně že mi teď stojí, jestli ti šlo o tohle.“

„Mohl bys, prosím tě, vynechat to věčný *jasně*?“

„Jo, budu dávat pozor.“

„A je to hodně nepříjemný?“

„Co?“

„Když ti stojí?“

„Nepříjemný?“ opakoval jsem.

„No... myslím, jestli se to nedá vydržet?“

„Záleží, jak se na to díváš.“

„Chceš to udělat?“

„Rukou?“

„Jo,“ řekla Naoko. „Abych ti řekla pravdu, už mě docela dost tlačíš.“

Trochu jsem se posunul. „Je to lepší?“

„Díky.“

„Poslyš, Naoko...,“ řekl jsem. „Copak?“

„Já bych to moc chtěl.“

„Neboj,“ usmála se Naoko. A pak mi rozepnula zip u kalhot a vzala do ruky můj stojící penis. „Hřeješ,“ povídá.

Začala pohybovat rukou, ale já jsem ji zarazil. Rozepnul jsem jí halenku, zajel rukou na záda a uvolnil háčky podprsenky. A pak jsem políbil její jemné růžové prsy.

Naoko přivřela oči a začala pomalu pohybovat prsty.

„Bože, ty to umíš,“ vydechl jsem.

„Bud' hodnej kluk, a mlč,“ řekla Naoko.

Když jsem byl hotový, ještě jednou jsem Naoko jemně objal a políbil. Naoko si pak zas oblékla podprsenku a halenku a já si zapnul kalhoty.

„Bude se ti teď chodit líp?“ zeptala se Naoko.

„Díky tobě jo,“ odpověděl jsem.

„A nešel by ses ještě projít?“

„Rád,“ řekl jsem.

Šli jsme plání, lesem a pak zase plání. A jak jsme šli, vyprávěla mi Naoko o tom, jak jí umřela sestra. Tohle jsem ještě nikomu nevyprávěla, ale tobě bych asi měla... Tak nějak to říkala.

„Byl mezi náma šest let rozdíl a každá z nás měla úplně jinou povahu, ale přesto jsme se měly moc rády,“ vyprávěla Naoko. „Ani jednou jsme se nepohádaly. Fakt. Možná že to bylo právě tou velkou rozdílností.“

Ať se její sestra pustila, do čeho chtěla, vždycky v tom byla nejlepší ze všech. Byla už taková, vyprávěla Naoko. Učila se nejlíp ze všech, sporty jí šly nejlíp ze všech, byla všude oblíbená, měla autoritu, byla laskavá i upřímná. Kluci ji zbožňovali a učitelé jakbysmet. Měla celou sbírku diplomů a pochval za všechno možné. Byla to žákyně, jakou si pěstují na každé státní střední škole jako okrasu. Přesto z toho nikdy nezpychla. Nezačala se nafukovat ani vytahovat na ostatní. Ne že by se Naoko chtěla nějak chlubit, chce tím jen říci, že sestře prostě všechno šlo, vyprávěla.

„A tak jsem se už odmalička rozhodla, že budu dělat roztomilou holčičku,“ točila Naoko klasem pampové trávy. „Chápeš, všichni kolem mi pořád říkali, jak je chytrá, jak jí ten sport jde, jak ji mají všude rádi – musela jsem to jako

malá poslouchat v jednom kuse. Nemohla jsem se jí vyrovnat, kdybych se rozkrájela. Aspoň jsem ale byla o trochu hezčí a roztomilejší, což rodiče ještě podporovali. Tak mě už od první třídy posílali do nejlepších škol, co byly k mání, nosila jsem sametový šatičky, načančaná blůzičky a nablejskaný botičky, a chodila na piano a do baletní školy. A díky tomu se ke mně sestra začala chovat opravdu moc hezky – byla jsem přece její malá sestřička. Kupovala mi dárečky, vždycky si se mnou někam vyšla, pomáhala mi s učením. Dokonce mě i brala s sebou, když měla rande se svým klukem. Byla to prostě moje skvělá starší sestra.

Nikdo nemohl pochopit, proč se nakonec zabila. Přesně jako v Kizukiho případě. Úplně totéž. Taký v sedmnácti, taky to přišlo zničehonic, taky nenechala žádný dopis. To je shoda, co?“

„To teda jo,“ povídám.

„Všichni pak říkali, že byla vlastně až moc chytrá, nebo že četla moc knížek. Opravdu byla hodně sečtělá. Měla spousty knížek, a když umřela, všechny jsem si je přečetla, ale bylo to hrozně smutný. Měla v nich vepsané poznámky a vylišaný kytky a založený dopisy od svého kluka. Mokrát jsem se u toho rozbřečela.“

Naoko se na chvíli odmlčela a dál otáčela klasem pampové trávy sem tam.

„Většinu svejch problémů řešila úplně sama. To byl její styl. Nikomu se nesvěřovala a nikoho se neprosila o pomoc. Ne že by byla nějak pyšná, nebo něco. Myslím, že to spíš asi považovala za úplně normální. I rodiče si na to zvykli. Věděli, že je uzavřená, ale nedělali si s tím těžkou hlavu. Mě sestra vyslechla vždycky, kdykoliv mě něco trápilo, a pokaždý mi taky hrozně ochotně poradila, ale sama se nesvěřovala nikomu. Všechno řešila sama. Nikdy jsem ji taky neviděla rozzlobenou nebo špatně naladěnou. Fakt,

nepřeháním. Ani při menstruaci, kdy jsou holky většinou podrážděny a vybíjejí si to na okolí. Namísto toho byla skleslá. Každý dva tři měsíce. Drželo ji to vždycky tak dva dny. Zavřela se v pokoji a spala. Nešla do školy, skoro nic nejedla. Zatemnila pokoj a pak prostě vypnula. Přitom vůbec nebyla mrzutá. Když jsem se vrátila ze školy, zavolala mě, posadila si mě vedle sebe a povídaly jsme si o tom, co jsem dělala přes den. Žádný vážný hovory to nebyly. Co dělají kamarádi a co říkal pan učitel, jak dopadla písemka a tak. Všechno si to se zájmem poslechla a pak mě utěšila nebo mi poradila. Ale jakmile jsem někam odešla – třeba za kamarádkou, nebo na balet –, zase se stáhla do sebe. Trvalo to dva dny, pak to naráz samo od sebe přešlo a mohla zase jít do školy. Takhle to pokračovalo, no, tak asi čtyři roky. Když se to stalo poprvé, rodiče to vyděsilo a chtěli volat doktora. Za dva dny to ale najednou samo přešlo, takže si příště řekli, že ji nechají být a ono to nějak dopadne. Je to přece chytrá holka, která snad ví, co dělá.

Ale když se zabila, zaslechla jsem jednou, jak se spolu rodiče baví o tátově mladším bráchovi, kterej umřel už před hodně dlouhou dobou. Byl taky hrozně chytřej. Od sedmnácti do jednadvaceti ale celý čtyři roky pořád seděl doma, až se jednoho dne vydal ven a skočil pod vlak. A táta povídá: Asi to máme z mé strany v rodině.“

Během řeči Naoko bezmyšlenkovitě trhala v prstech svůj klas pampové trávy na kousky a házela je do větru. Když už neměla co házet, omotala si zbytek stébla kolem prstu jako provázek.

„To já jsem ji našla mrtvou,“ pokračovala Naoko. „Na podzim, když jsem chodila do šestý třídy. Byl právě listopad. Celej den pršelo, bylo zataženo a hnusně. Sestra tou dobou byla už třetím rokem na vyšší střední škole. Když jsem se v půl sedmý vrátila z hodiny klavíru, matka právě

vařila večeři. Povídá: večeře je hotová, běž a zavolej sestru. Vyšla jsem nahoru po schodech, klepu na dveře sestřina pokoje a volám: večeře! Ale odpověď se neozvala. Dál bylo naprostý ticho. To mě trochu zarazilo, a tak jsem ještě jednou zaklepala a otevřela dveře. Myslela jsem si, že třeba spí. Ale sestra nespala. Stála u okna, hlavu trochu ke straně, jako když nad něčím přemýšlí, a dívala se ven. Pokoj byl tmavej a nebylo rozsvícený světlo, takže se všechno ztrácelo v šeru. Povídám: Co děláš, pojď jíst! Ale v tu chvíli jsem si všimla, že je sestra nějaká vyšší než normálně, což se mi zdálo divný. Jako by měla vysoký podpatky nebo na něčem stála. Tak jsem k ní přišla blíž, a právě se chystala na ni zase promluvit, když jsem si toho všimla.

Sestra měla kolem krku šňůru. Druhým koncem byla ta šňůra uvázaná o stropní trám. Připadala mi neuvěřitelně rovná, jako čára, kterou někdo narýsoval podle pravítka. Sestra na sobě měla bílou blůzu – úplně stejnou, jako mám teď já – a šedou sukni. Nohy měla natažený kolmo dolů jako baletka, když stojí na špičkách, a mezi nima a podlahou bylo asi deset centimetrů úplného prázdna. Všechno jsem to viděla, do nejmenších podrobností. I její obličej. I ten jsem viděla. Musela jsem se dívat, i když jsem nechtěla. Musíš běžet dolů a říct to mámě. Musíš začít křičet, říkala jsem si. Ale tělo mě přestalo poslouchat. Začalo si dělat, co chtělo, nezávisle na mně. Věděla jsem, že musím rychle běžet dolů, jenže tělo tu chtělo zůstat a sundat sestru ze šňůry, i když to dítě jako já vůbec nemělo šanci zvládnout. Myslím, že jsem tam asi pět minut stála jako přikovaná, úplně bez sebe. Přestalo mi to myslet. Jako by ve mně něco umřelo. Zůstala jsem tak stát u sestry v tom tmavém studeném pokoji, dokud to matce nebylo divný a nepřišla se podívat, kde vězíme...“ Naoko potřásla hlavou.

„Tři dny jsem ze sebe nevypravila ani slovo. Ležela jsem

na posteli jako mrtvá. Oči jsem měla otevřené, ale nevnímala jsem,“ zavěsila se do mě Naoko. „Psala jsem ti v dopise, že je to se mnou mnohem horší, než si myslíš? Ta nemoc je mnohem vážnější, než vypadá. Takže jestli máš šanci dostat se v životě někam dál, chci, abys to udělal a nečekal na mě. Jestli chceš spát s jinejma holkama, můžeš. Na mě se neohlížej, dělej, na co máš chuť. Jinak mě nakonec budeš vláčet všude s sebou jako závaží, a to za žádnou cenu nechci. Nechci ti otravovat život. Tobě, ani nikomu jinému. Jak už jsem řekla, občas za mnou přijed' na návštěvu a nikdy na mě nezapomeň. To mi úplně stačí.“

„Ale mně to nestačí,“ řekl jsem.

„Promarníš život, jestli zůstaneš se mnou.“

„Nic nepromarním.“

„Ale já se třeba už nikdy neuzdravím. To na mě chceš pořád čekat? Deset nebo dvacet let?“

„Víš, Naoko, ty si to všechno moc bereš,“ řekl jsem.

„Všechny ty temnoty, špatný sny a mrtvý. Ty na to všechno prostě musíš hezky rychle zapomenout. Jakmile na to zapomeneš, budeš úplně v pořádku.“

„Kdyby bylo zapomenout takhle jednoduchý,“ pokývala Naoko hlavou.

„Až odsud vyjdeš, mohla bys třeba žít se mnou,“ povídám. „Tak tě budu moct ochránit před každou tmou a špatným snem. Mohl bych tě třeba objímat, až ti bude zle a nebudeš už mít Reiko.“

Naoko se ke mně ještě víc přitiskla. „To by bylo moc fajn,“ řekla.

Když jsme se vrátili do bufetu, bylo krátce před třetí hodinou. Reiko, začtená do knížky, právě poslouchala z rádia Brahmsův druhý koncert pro klavír. Poslouchat Brahmsovu hudbu na kraji plání, kde nebyl široko daleko v

dohledu jediný člověk, to byl opravdu zážitek. Reiko si spolu s rádiem pískala vstupní melodii pro violoncello ze třetí věty.

„Backhaus a Böhm,“ řekla. „Kdysi jsem tu desku úplně oposlouchala. Už se pak vůbec nedala pouštět, jak byla obehnaná. Vyposlouchala jsem z ní všechnu hudbu do poslední noty.“

Objednali jsme si s Naoko horkou kávu.

„Tak jak jste si popovídali?“ zeptala se Reiko.

„Docela dost,“ řekla Naoko.

„To mi pak budeš muset vypravovat, jaké to bylo,“ mrkla Reiko na Naoko.

„Nic takovýho jsme nedělali,“ zčervenala Naoko.

„Dopравdy nic?“ zeptala se mě Reiko. „Bohužel ne.“

„Vy jste mi tedy dvojka,“ řekla Reiko otráveně. „To máte pravdu,“ řekl jsem a napil se kávy.

V jídelně se nám naskytla skoro stejná podívaná jako předchozího večera. Atmosféra v místnosti, hlasy i výrazy lidí, to všechno se ani trochu nezměnilo. Lišilo se pouze menu. Pán v bílém plášti, který tu včera vykládal o sekreci žaludečních šťáv ve stavu beztlíže, si přisedl k našemu stolu a začal nám objasňovat vliv velikosti mozku na duševní potenciál. Ukusovali jsme sójový hamburger a přitom poslouchali neobyčejně poutavé příběhy o Bismarckově a Napoleonově mozkové kapacitě. Pán odsunul talíř, vytáhl poznámkový blok a začal do něj propiskou kreslit mozek.

Každou chvíli ale vykřikl „Sakra, zase špatně,“ a začal znova. Když dokreslil, zastrčil blok do kapsy pláště a propisku do náprsní kapsy, kde měl ještě tři další propisky, tužky a pravítko. Jakmile dojedl večeři, otočil se zase ke mně a stejně jako včera povídá: „V zimě je tu vážně krásně. Koukej se tu ukázat.“ A zmizel.

„Prosím vás, Reiko, a tohle je místní doktor, nebo místní pacient?“ nedalo mi to a musel jsem se zeptat. „No, co bys řekl?“

„Řekl bych, že nemám tušení. Rozhodně mi ten pán ale nepřipadá moc normální.“

„To byl doktor. Pan profesor Mijata,“ řekla Naoko.

„Klidně se s tebou vsadím, že je to stejně největší cvok v tomhle ústavu,“ opáčila Reiko.

„Pan vrátnej Omura je ale taky dost pošahanej,“ řekla Naoko.

„Jo, to máš pravdu,“ přikývla Reiko a napíchla brokolici na vidličku.

„Ráno co ráno provozuje ty svoje nesmyslné rozcvičky a něco přitom huláká. Ještě než jsi sem přišla, jsme tu taky měli v kanceláři slečnu Kinošitu, co z neurózy páchala sebevraždy. Nebo ten ošetřovatel, Tokušima se jmenoval. S odpuštěním chlastal tak strašně, že ho museli vyhodit.“

„Tak mám dojem, že by si tu snad personál a pacienti měli prohodit místa,“ řekl jsem užasle.

„A to je správný dojem,“ pochválila mě Reiko a pohrávala si přitom s vidličkou. „Zdá se, že ti konečně začíná docházet, jak to tady chodí.“

„Řek bych, že jo.“

„Jediní normální jsme tady totiž my,“ řekla Reiko. „A víš proč? Protože my o sobě víme, že jsme blázni.“

Po návratu na pokoj jsem chvíli hrál s Naoko karty. Reiko zase vytáhla kytaru a začala procvičovat nějakého Bacha.

„V kolik musíš zítra vstávat?“ zeptala se mě Reiko v přestávce na cigaretu.

„Hned po snídani. V devět mi jede autobus. A večer musím stihnout brigádu.“

„To je škoda, že se nemůžeš zdržet delší dobu.“

„Ještě by si mě tu pak chtěli nechat,“ zasmál jsem se.

„To je pravda,“ řekla Reiko. A pak se obrátila k Naoko.

„Poslechni, úplně jsem zapomněla, že ještě musím zajít k Okovým pro ty hrozny.“

„Mám jít s tebou?“ zeptala se Naoko.

„Spíš bych ti na chvíli zabavila Tórua, nevadí?“

„Jen si posluž.“

„Tak nás zase čeká večerní procházka ve dvou, co?“ vzala mě Reiko za ruku. „Ráda bych dokončila jednu záležitost, kterou jsme včera načili.“

„Tak si to hezky užijte,“ zahihňala se Naoko.

Foukal studený vítr, takže si Reiko vzala přes košili ještě pletenou vestu a obě ruce strčila do kapes u kalhot.

V chůzi se najednou podívala na nebe a zavětrila jako pes.

„Cítím déšť.“ Začichal jsem taky, ale necítil jsem nic. Obloha byla plná mraků, zpod kterých prosvítal měsíc.

„Když je tu člověk tak dlouho jako já, dokáže předpovědět počasí po čichu,“ řekla Reiko.

Došli jsme do hájku, kde stály ubytovny pro personál. Tam mě Reiko poprosila, ať chvíli počkám, a sama zazvonila před jedním z domků na zvonek. Vyšla nějaká paní, chvíli si s Reiko něco povídala a smála se, pak zašla dovnitř a vyšla s velikou igelitovou taškou v ruce. Reiko poděkovala a popřála dobrou noc, pak se vrátila ke mně.

„Koukej, co jich je,“ otevřela Reiko tašku. Černaly se v ní spousty hroznů. „Jíš rád hrozny?“

„Moc,“ řekl jsem.

Vzala vrchní hrozen a podala mi ho. „Dej si, už jsou umyté.“

Za chůze jsem jedl víno a pecky a slupky vyplivoval na zem. Byly to výborné, čerstvé hrozny. I Reiko se do nich

pustila.

„Učím jejich kluka na klavír. Vždycky mi za to pak něco dají. To včerejší víno bylo taky od nich. Jezdí mi do města kupovat, co zrovna potřebuju.“

„Nedopověděla byste mi svoje včerejší vyprávění, Reiko?“

„Beze všeho,“ řekla Reiko. „Co si o nás ale Naoko pomyslí, jestli se zas vrátíme tak pozdě jako včera?“

„Ať si klidně pomyslí. Já chci vědět, jak to všechno dopadlo.“

„OK, tak ale pojďme někam pod střechu. Je mi dnes trochu zima.“

Před tenisovým kurtem jsme se dali doleva, sešli dolů po úzkém schodišti a ocitli jsme se před blokem několika menších stavení připomínajících skladiště. Reiko otevřela první dveře v řadě, vešla dovnitř a rozsvítila světlo. „Pojď. Tady nebudeme nikoho rušit.“

V místnosti stály vyrovnané řady běžeckých lyží, holí a bot. Na podlaze ležela hrábla a lopaty a pytle se solí, připravené na zimu.

„Dřív jsem tu poměrně často cvičovala na kytaru, když jsem chtěla být sama. Je tu docela útulno, vid’?“

Usadila se na jednom z pytlů se solí a mě nabídla vedlejší. Sedl jsem si na něj.

„Nebude ti vadit, když si zapálím? Nedá se tu moc větrat.“

„Vůbec ne, poslužte si,“ řekl jsem.

„Jsem na tom už docela závislá,“ zamračila se Reiko. A pak s gusem, jaké se vidí jen málokdy, vtáhla kouř. Já zatím zrnko po zrnku jedl víno a pecky a slupky házel do plechovky, která tu stála namísto koše na smetí.

„Kde jsme to včera skončili?“ zeptala se Reiko.

„Někde tam, jak byla noc a zuřila bouře a vy jste šplhala

na útesy pro vlaštovčí hnízda,“ povídám.

„Poslechni, ty si tu ze mne drze utahuješ s úplně vážnou tváří,“ řekla Reiko lehce znechuceně. „Skončili jsme pochopitelně tam, jak se ke mně ta dívenka chodila každou sobotu dopoledne učit na klavír.“

„Vždyť já vím.“

„Lidi na světě můžeš rozdělit do dvou druhů,“ řekla Reiko. „Na ty, kteří dovedou učit, a na ty, kdo to nedovedou. Myslím si o sobě, že jsem ten první případ. Dokud jsem byla mladá, neměla jsem o sobě v tomto směru velké mínění, asi jsem si to nechtěla připustit, ale když jsem přišla víc do let a konečně se trochu dovedla vyznat sama v sobě, najednou jsem si to uvědomila. Já umím ostatní něco naučit. A dovedu to dobře.“

„S tím souhlasím,“ přisvědčil jsem.

„Zjistila jsem, že mám větší trpělivost s ostatními než sama se sebou a že jim taky víc než sobě dovedu na všem odkrývat ty lepší stránky. Jsem prostě taková. Škrtátko, o které se zapalují ostatní. Ale mně to vyhovuje. Vůbec mi to nevadí. A radši budu prvotřídní škrtátko než druhořadá sirka. Uvědomila jsem si to ve chvíli, kdy jsem začala učit tuhle dívku. Když jsem byla mladá studentka, sem tam jsem už brala žáky, abych si přivydělala, ale tehdy jsem o tom všem ještě takhle nepřemýšlela. Až díky té holce. Zvládala jsem lekce tak dobře, až mě to samotnou překvapilo. Najednou jsem si uvědomila: vždyť já umím učit.“

Jak už jsem říkala včera, technicky nebyla její hra nijak slavná. Ale profesionálně se hudbě věnovat nechtěla, tak jsem si s jejím učením nedělala nijak těžkou hlavu. Navíc chodila na takovou dívčí školu, ze které se každá absolventka, pokud měla jen trochu dobré známky, dostala automaticky rovnou na univerzitu, takže nebyla zvyklá nějak usilovně studovat, a její matka mi přímo řekla, ať na

ni při učení moc nespěchám. Takže jsem na ni vůbec nijak netlačila. Na první pohled mi bylo jasné, že tuhle holku nemůžu do ničeho nutit. Navenek sice třeba mile přikývne na cokoliv, ale pak si stejně udělá, co chce. Proto jsem ji vždycky nejdřív nechávala hrát, jak se jí zlíbilo. Stoprocentně podle libosti. Pak jsem jí předvedla, jak se dá stejná věc zahrát ještě na několik dalších způsobů, a povídaly jsme si o tom, který je nejlepší nebo se jí nejvíc líbí, a proč. A potom jsem ji nechala, ať to celé zahraje ještě jednou. Znělo to už podstatně líp než na začátku. Dokázala pochopit, co je nejlepší, a začlenit to do své hry.“

Reiko se odmlčela a zahleděla se na žhavý konec cigarety. Dál jsem mlčky jedl víno.

„Myslím, že mám dost nadprůměrné hudební citění, ale řeknu ti, moje žákyňka mě prostě strčila do kapsy. Litovala jsem, že si ji už odmala nevzal do práce nějaký dobrý učitel, mohla to někam dotáhnout. To jsem si alespoň myslela. Jenže to jsem se pletla. Ta holka nesnesla pořádné pravidelné cvičení. Jsou na světě takoví lidé. Mají talent jako nikdo, ale nevědí si s ním rady a nakonec ho promarní v malichernostech. Zнала jsem pár takových. Nejdřív tě oslní. Dokážou třeba zahrát nesmírně obtížnou skladbu hned napoprvé z listu. Perfektně. Dočista tě tím ohromí, v životě bys něco takového nedokázal. Ale tím to končí. Dál už se nedostanou ani o krok. A víš proč? Protože se nesnaží. Nikdo do nich nikdy nevtloukl kázeň. Jsou rozmazlení. Se svým talentem bohužel právě tak stačí na bezpracné okouzlování všech okolo. Od malička jim každý tleská a chválí je, jak jsou skvělí, takže pak všechno další úsilí začnou považovat za naprostou zbytečnost. Co jiné dítě pracně cvičí tři týdny, to oni zahrají za poloviční dobu, takže jim učitel zadá hned něco dalšího. Zase to zvládnou za poloviční dobu. A zase hned dostanou další skladbu. Vůbec

nepoznají, co to je, když je někdo kritizuje. Přeskočí jednu zásadní fázi utváření charakteru. Je to smutné divadlo. Sama jsem k tomu jeden čas měla sklony, ale naštěstí jsem měla hrozně přísného učitele, takže jsem se z toho dostala.

A stejně na hodiny s tou dívenkou ráda vzpomínám. Bylo to něco jako řídit po dálnici luxusní sportovní auto, které velice hbitě reaguje na každý tvůj pohyb. Někdy skoro až moc hbitě.

Když učíš takovéhle děti, musíš si dát pozor na jednu věc: abys příliš nechválil. Už jsou na to odmala zvyklé, a když s tím začneš ještě ty, řeknou si jenom Cože, už zas? Můžeš je občas pochválit, když se jim něco opravdu povede, ale jenom sem tam. A nesmíš jim nikdy nic nutit násilím. Nech je, ať si samy vyberou. Nenechávej je přebíhat od jednoho k druhému, ale přiměj je, aby se zastavily a zamyslely. Nic víc. Pak to s nimi jde.“

Reiko odhodila dokouřenou cigaretu na zem a zašlápla ji. A pak si zhluboka vzdychla, aby se trochu sebrala.

„Po hodině jsme si vždycky popovídaly u čaje. Občas jsem jí předváděla různé styly jazzového klavíru. Tak hraje Bud Powell, takhle Thelonius Monk a podobně. Ale většinou mluvila ona. Ta to tedy uměla. Úplně si mě otočila kolem prstu. Jak už jsem řekla včera, většina z toho byly nejspíš samé lži, ale stejně se to dobře poslouchalo. Uměla velice bystře pozorovat, naprosto přesně se vyjadřovat, dovedla být jízlivá i vtipná a vždycky dostat lidi tam, kde je chtěla mít. Dokázala si s jejich pocity hrát, jak se jí zlíbilo, a věděla to o sobě, takže vždycky postupovala chladnokrevně a s rozmyslem přímo za svým. Nebyl pro ni nejmenší problém rozzlobit tě, rozesmutnit, přimět k soucitu, rozradostnit nebo ti přivodit depresi, jak se jí zrovna zamlouvalo. Občas to dokonce dělala jen tak pro zábavu, aby si ověřila svoje schopnosti. Na to všechno jsem ale

pochopitelně přišla až později, v té době jsem o tom neměla ani tušení.“

Reiko pokývala hlavou a snědla několik kuliček vína.

„Celé to byla choroba,“ řekla Reiko. „Ta dívenka byla nemocná. Byla jako shnilé jablko, od kterého se začnou kazit i ostatní jablka okolo. Nikdo ji nemohl vyléčit. A nikdo ji nevyléčí. Zůstane taková až do své smrti. Vlastně by mi jí mělo být spíš líto. Mělo by být. Ale jsem bohužel jedna z jejích obětí. A přece, když se nad tím zamyslím, připadá mi, že i ona sama je nakonec jen svá vlastní oběť.“

Pak se zase pustila do vína. Vypadala, že se rozmýšlí, jak má dál pokračovat.

„Tak to v nejlepším pořádku šlo snad půl roku. Jen občas jsem se při rozhovoru s ní přistihla, jak si v duchu říkám: no tohle? Nebo: to je ale zvláštní. Pak jsem si na ni začala dávat pozor, protože jsem si při hovoru všimla její až iracionální, nevysvětlitelné a hrozné zášti vůči některým lidem, o kterých mluvila. Navíc měla až zlověstnou intuici. O co té holce vlastně jde, říkala jsem si někdy. Ale každý člověk má nějaké ty chyby, a já přece byla jenom obyčejná učitelka klavíru, kdo mi dal jaké právo hodnotit její osobnost a charakter? Hlavně když se připravuje na hodiny, zbytek mě přece nemá co zajímat. A navíc jsem ji při tom všem ještě měla ráda. Opravdu.

O sobě a svých záležitostech jsem jí radši nevykládala skoro nic. Něco mi říkalo, ať to nedělám. Takže jsem jí pokaždé, když se mě ptala na něco osobního – byla zvědavá jako opice – říkala jen samé nezávazné a nedůležité věci, co mi nešly příliš na tělo.

Třeba jaké to bylo, když jsem byla malá, kam jsem chodila do školy a tak. Vyprávějte mi toho o sobě víc, paní učitelko, naléhala vždycky, a já zas namítala, že to nestojí za řeč, můj život že je docela nudný, mám normálního

manžela, dítě a spoustu práce v domácnosti. Zajímá mě to, protože vás mám, paní učitelko, ráda, říkala, a pak se na mě pokaždé tak zvláště zadívala. Vždycky se mi přitom úplně rozbušilo srdce, i když ne nějak zvlášť nepříjemně. Přesto jsem jí nikdy neřekla víc, než bylo nezbytně nutné.

Stalo se to v květnu. Uprostřed hodiny najednou řekla, že je jí špatně. Opravdu byla celá pobledlá a zpocená. Zeptala jsem se jí, chce-li jít domů, ale ona poprosila, jestli by se nemohla na chvilku natáhnout, to že jí pomůže. Pak jsem ji téměř odnesla do ložnice na svou vlastní postel, pohovku jsme totiž měli tak malou, že by se na ni skoro nevešla. Moc se omlouvám, že vám dělám obtíže, paní učitelko, říkala, a já ji ujišťovala, že je to v pořádku a ať si z toho nic nedělá. Nechce třeba napít vody? Ne, děkuje, ale jestli bych u ní nemohla chvilku zůstat sedět. To víš, že mohla, zůstanu u tebe, jak dlouho budeš chtít.

Promiňte, prosím vás, nenamasírovala byste mi trochu záda? řekla za chvilku úplně zkroušeným hlasem. Opravdu, měla je samý pot, tak jsem jí je chvíli ze všech sil třela. Za chvíli zas, jestli bych jí nemohla sundat podprsenku, tolik ji prý tlačí. Co jsem si měla počít, sundala jsem. Měla na sobě těsnou halenku, tak jsem rozepnula všechny knoflíky a pak uvolnila háček na zádech. Na třináct let měla pozoruhodně velká prsa, určitě aspoň dvakrát větší než já. Ani její podprsenka nebyla žádná náhražka pro dospívající, byla to normální podprsenka pro dospělé, a nadto hodně drahá. Ale nevěnovala jsem tomu žádnou zvláštní pozornost a dál jako blbá masírovala a masírovala. Pořád se mi přitom slabým hláskem moc omlouvala, že mě tak obtěžuje, a říkala, jak ji to hrozně mrzí, a já na to vždycky: to nic, to nic, a ať si z toho nic nedělá.“

Reiko oklepala cigaretový popel na podlahu. Nechal jsem už hrozny na pokoji a soustředil se na její vyprávění.

„A ona se pak naráz rozvzlykala. Copak je ti? zeptala jsem se jí. Ale, nic.

Něco přece. Jen mi to pěkně pověz.

Stává se mi to každou chvíli. Nevím si s tím rady. Začnu si připadat strašně opuštěná a je mi smutno. Já už nikoho nemám. Nikdo se o mě nestará. Je mi z toho hrozně. Vždycky je mi pak takhle zle. V noci už skoro nemůžu spát a nechutná mi jíst. Nemám už, paní učitelko, žádnou jinou radost než chodit sem k vám.

A pročpak? Copak se ti stalo? Pověš mi to?

V rodině jim to prý moc nefunguje, vyprávěla mi. Nemá ráda rodiče, protože oni ji taky nemají rádi. Tatínek si našel jinou ženskou a doma se skoro neukáže, maminka se z toho málem zbláznila, vylévá si to na ní a každý den ji bije. Bojí se vracet domů. A pak se rozplakala. Její andílkovské oči se vmžiku zalily spoustou slz. To by dojalo i masového vraha. A tak jsem jí řekla, že jestli se bojí chodit domů, může ke mně chodit i jindy než jenom v sobotu. Vrhla se ke mně. Nezlobte se na mě, už nemám nikoho kromě vás, paní učitelko. Nevím, co si mám počít. Neopouštějte mě, prosím vás, já už nemám kam jít, hořkovala.

Tak jsem ji nakonec vzala do náruče a začala ji hladit po hlavě. No, no, to bude v pořádku, tak už neplakej. A ona ti najednou kolem mě ovinula ruku a začala mě hladit po zádech.

Začala jsem se cítit hrozně divně. Byla jsem náhle v jednom ohni. Jen si to představ. Objímala jsem se v posteli s dívenkou jako vystřiženou z obrázku a ona mě hladila po zádech tak nádherně, že jí v tom můj vlastní manžel nesahal ani po kotníky. Cítila jsem, že s každým jejím dalším pohazením začínám víc a víc ztrácet veškeré zábrany. Taková to byla síla. Než jsem si uvědomila, co se děje, už jsem měla dole blůzu i podprsenku a ona mi hladila prsa. A

pak mi to konečně došlo. Ta dívenka, to byla lesba do morku kostí. Něco podobného se mi už jednou stalo, s jednou spolužačkou z vyšší třídy na střední škole. Řekla jsem, ať s tím hned přestane.

Prosím. Jenom trochu. Já jsem opravdu hrozně sama. Nelžu vám. Opravdu vůbec nikoho nemám, kromě vás, paní učitelko. Neopouštějte mě, prosím. A pak mě vzala za ruku a položila si ji na prsa. Měla nádherné prsy. Jakmile jsem se jich dotkla, dočista jsem ztratila hlavu. Přestože jsem ženská. Nevěděla jsem už, co mám dělat, a jen jsem pořád dokola jako šílená opakovala: Nech toho, okamžitě toho nech. Nemohla jsem se ani pohnout. Na střední škole se mi povedlo spolužačku odstrčit, ale tentokrát to nešlo. Vlastní tělo mě přestalo poslouchat. Ona si zatím levičkou tiskla moje ruce k prsům, jemně mi kousala a lízala bradavky a její pravá ruka mi hladila záda, boky a zadek. Ještě dnes mi připadá neuvěřitelné, když si představím, že jsem ležela v ložnici za zataženými záclonami v posteli s třináctiletou holkou, svlečená skoro donaha – to už ze mne totiž dokázala sundat kus po kuse všechno moje oblečení, aniž bych si toho všimla. S holkou, která mě hladila tak, že jsem z toho byla málem bez sebe. Zní to šíleně, co? Byla jsem ale tehdy opravdu jako zakletá nějakým kouzlem. Ta dívka mi sála bradavky a pořád dokola říkala: Mám jenom vás, paní učitelko, neopouštějte mě. A já zas na to v jednom kuse: Nech toho, nech toho.“

Reiko se odmlčela a chvíli kouřila.

„Tohle je úplně poprvé, co tuhle příhodu vykládám chlapovi,“ řekla Reiko a podívala se na mne. „Vykládám ti to všechno, protože mám dojem, že bych asi měla, ale je mi to hrozně trapné.“

„Promiňte,“ řekl jsem. Nenapadlo mě totiž, co na to říct jiného.

„Chvíli to pokračovalo, jak jsem ti popsala, a pak najednou začala její pravá ruka klesat níž a níž. A naráz se mě dotýkala přes kalhotky. Tou dobou jsem už byla skoro nesnesitelně mokrá. Úplně jsem čvachtala. Skoro se o tom stydím mluvit. Nikdy předtím, a ani potom jsem už nebyla tolik mokrá. Abych řekla pravdu, myslela jsem si o sobě vždycky, že mi sex nic moc neříká. Ale tohle mě málem připravovalo o rozum. A pak mi zasunula ty své drobné, jemné prsty do kalhotek a... – no, snad chápeš. Ani to nedokážu vyslovit. Bylo to něco úplně jiného, než kdyby mi to dělal svýma hrubýma prstama nějaký chlap. Úplně neuvěřitelné. Jako kdyby mě tam někdo lechtal peříčkem. Cítila jsem, jak mi v hlavě začínají povolovat pojistky. Ale i přesto jsem někde hluboko ve své třesící mysli věděla, že něco takového nesmím dovolit. Kdybych se tomu jedinkrát poddala, musela bych v tom už pořád pokračovat, a takové tajemství bych prostě neunesla. Zase by mi pak přeskočilo. Navíc jsem přece měla dítě. Co by si o mně dcerka pomyslela, kdyby mě takhle viděla? Každou sobotu mi ji sice do tří hodin hlídali naši, ale co když se třeba nečekaně vrátí domů? Tohle pomýšlení mi dodalo síly, a tak jsem křikla: Přestaň, prosím tě!

Jenže ona nepřestala. Místo toho mi stáhla kalhotky a začala mě lízat. Tohle jsem nedovolovala málem ani manželovi, styděla jsem se. A teď mě tam dole líže třináctiletá holka. Kapitulovala jsem. Rozplakala jsem se. Připadala jsem si jako v ráji, taková to byla nádhera.

Okamžitě přestaň! vykřikla jsem ještě jednou a vrazila jsem jí facku. Ze všech sil. Teprve teď toho konečně nechala. Pak se zvedla a zadívala se na mne. Seděly jsme obě úplně nahé proti sobě na posteli a dívaly se na sebe. Jí bylo třináct, mně jednatřicet, ale když jsem viděla její tělo, úplně mě to ohromilo. Pamatuju se na to ještě teď. Nemohla

jsem uvěřit, že by tohle mohla být třináctiletá holka. Ani dnes tomu nevěřím. Už jen z toho pohledu bych sama nad sebou málem brečela, tolik jsem si před ní připadala nedokonalá a ošklivá. Opravdu.

A ona mi povídá: A proč bych přestávala? Vám se to přece líbí, paní učitelko. To jsem na vás viděla od začátku. Vám se to líbí, já to vím. Je to tisíckrát lepší než s chlapem, že jo? To bys jinak takhle netekla. A můžu ti to udělat ještě líp. Tak, že budeš mít pocit, že se celá rozpouštíš. Ty to totiž chceš, víš?

A to byla pravda. Bylo to přesně tak, jak říkala. Bylo to s ní tisíckrát lepší než s manželem. A opravdu jsem to chtěla, ale nemohla jsem to dovolit.

Můžeme si spolu takhle hrát dál. Stačí jen jednou do týdne. Nikdo o tom nemusí vědět. Zůstane to jen mezi námi, paní učitelko.

Ale já jsem vstala, oblékla si župan a řekla jí, ať okamžitě odejde z mého domu a neopovazuje se sem ještě kdy vkročit. Zadívala se na mne. Její oči náraz podivně zprázdňely. Tvářila se jako kulisa namalovaná na lepenku. Chvilí se tak na mne dívala. Pak mlčky posbírala svoje šaty a začala se pomalu a okázale oblékat. Potom zašla do pokoje ke klavíru, vytáhla z kabelky kartáč na vlasy a učesala se, kapesníkem si otřela ze rtů krev, obula se a šla. Ve dveřích se ještě otočila a povídá mi: Můžeš to, jak chceš, tutlat, ale seš lesba. A zůstaneš lesba, dokud nevydechneš naposledy.“

„A je to pravda?“ zeptal jsem se.

Reiko se ušklíbla a na chvíli se zamyslela. „No, je a není. Je pravda, že se mi to s ní líbilo mnohem víc než s manželem. To nezastírám. Jeden čas jsem se hrozně trápila pomyšlením, že jsem celou dobu lesba byla a nevěděla jsem to. Ale teď už si to nemyslím. Neříkám, že v sobě takové sklony vůbec nemám. Nejspíš mám. Ale lesba v pravém

smyslu slova nejsem. Holky jako takové mě totiž nevzrušují. Rozumíš?“

Přikývl jsem.

„Líbím se holkám určitého druhu, a jedině ty to pak ve mně probouzejí. Jinak se mi to nestává. Když třeba objímám Naoko, necítím vůbec nic. V létě doma chodíme skoro nahé, chodíme se spolu koupat, občas spolu spíme v jedné posteli – a nic. Nebere mě to. A to je přitom Naoko taková krasavice. Prostě to v sobě nemá. Jednou jsme si spolu zkoušely hrát na lesbičky. Víš, jak to dopadlo?“

„To by mě opravdu dost zajímalo.“

„Když jsem tuhle svoji příhodu vyprávěla Naoko – tady si totiž říkáme úplně všechno –, tak mě potom na zkoušku hladila a tak. Obě jsme se k tomu svlékly. Ale nic se nedělo. Vůbec nic to se mnou nedělalo. Jenom to lechtalo tak, že jsem myslela, že snad umřu. Ještě teď se oklepu, jen si na to vzpomenu. Vůbec jí to nešlo. Oddechnul sis, co?“

„Řeknu vám, že docela jo,“ řekl jsem.

„No, tak to bychom měli,“ povídá Reiko a malíčkem se podrbala vedle obočí.

„Když ta holka odešla, seděla jsem chvíli jen tak na židli jako opářená. Vůbec jsem nevěděla, co mám dělat. Odněkud zevnitř mi tupě bušilo srdce, ruce a nohy jsem měla jako z olova a v puse sucho, jako bych spolkla můru. Radši jsem ale šla rychle do koupelny, dokud se nevrátí dcera. A pak jsem se začala drhnout všude, kde se mě ta holka dotkla, abych to ze sebe smyla. Ať jsem se ale mydlila sebevíc, pořád jako by na mě lpěl nějaký sliz. Říkala jsem si, že si to jen namlouvám, ale nepomohlo to. Večer jsem se pak nechala pomilovat manželem, abych ze sebe setřásla tu poskvrrnu. Nic jsem mu pochopitelně neřekla. Nemohla jsem. Řekla jsem mu jen, ať mne obejmě a udělá mi to. A ať si dá víc načas než kdy jindy. Dal si opravdu moc záležet.

Dělal to tak pomalu, jak to jen šlo. Udělala jsem se jako ještě nikdy. Za celou dobu, co jsme byli svoji, jsem nic podobného nezažila. A víš proč? Protože jsem přitom pořád myslela na dotyk jejích prstů. Pouze a jedině proto. Tak. Strašně se to všechno stydím vypravovat. Vyráží na mně pot, když mám vyslovit slova jako udělal mi to, nebo udělala jsem se,“ usmála se rozpačitě Reiko.

„Ale ani to mi nepomohlo. Prsty té holky jsem na sobě cítila ještě několik dní. A v uších mi bez přestání zněla její poslední slova.

Příští sobotu už nepřišla. Nevěděla jsem, co udělám, jestli se u nás ukáže. Z toho pomyšlení se mi rozbušilo srdce. Nemohla jsem se vůbec na nic soustředit, všechno mi padalo z rukou. Ale nepřišla, už nikdy. Byla to velice hrdá holka, a já jí přece posledně něco řekla. Nepřišla ani příští týden, ani žádný další. Uběhl asi měsíc. Říkala jsem si, že na to všechno třeba časem zapomenou, ale pořád se mi to nedařilo. Když jsem byla doma sama, jako by se mi stále připomínala ze všech věcí okolo. Nedokázala jsem se uklidnit. Nemohla jsem ani hrát, ani vyučovat. Nesvedla jsem se na nic soustředit.

Tak to trvalo asi měsíc, až jsem si jednoho dne na ulici všimla, že něco není v pořádku. Lidé ze sousedství se ke mně začali chovat divně. Zvláště se na mě dívali a jednali se mnou hrozně odtazitě. Pořád jsme se zdravili, to ano, ale v tónu jejich hlasu a celkovém přístupu se něco změnilo. Paní odvedle, která ke mně občas zašla, se mi začala vyhýbat. Snažila jsem se všechno si to moc nebrat. Takové přehnané starosti jsou vždycky prvním příznakem nemoci.

Jednoho dne k nám přišla na návštěvu paní, se kterou jsme vždycky docela dobře vycházely. Bylo jí asi tolik co mně a byla to dcera jedné matčiny kamarádky. Naše děti spolu chodily do školky, tak jsme byly docela dobré

kamarádky. Najednou k nám přiběhla, a jestli prý už jsem to slyšela. Ještě ne, a co prý jsem měla slyšet, povídám jí.

Já to nemůžu říct, to je taková hrůza.

Ať je to třeba hrůza, když už jsi to nakousla, tak to taky dopověz. Ven s tím, povídám já.

Nadělala s tím spousty okolků, ale nakonec mi všechno vyklopila. Stejně kvůli ničemu jinému nepřišla. Podle toho, co vyprávěla, se o mně říkalo v okolí, že jsem vyhlášená lesbička, která si už pobyla v psychiatrickém zařízení, a že jsem se pokusila zneužít jednu svou žákyni, co ke mně chodila na klavír. Prý jsem ji svlékala a sváděla, a když se mi postavila na odpor, zbila jsem ji, až jí otekl obličej. Všechno samé překroucené polopравdy, naprosto jsem ale netušila, jak se dozvěděla, že jsem byla v ústavu.

Znám tě odedávna a všem říkám, že to nemůže být pravda, že ty taková nejsi, řekla mi. Ale rodiče té holky tomu věří a všude to o tobě rozhlašují. Holka jim řekla, žeš ji chtěla zneužít, a oni si tě dali zjistiť a přišlo se na to, že máš záznamy z psychiatrické léčebny.

Podle toho, co vyprávěla, přišla jednoho dne – totiž toho dne, kdy se to všechno stalo – ta dívenka domů z hodiny klavíru celá ubrečená, takže to její mamince bylo divné a zeptala se, co se stalo. Holka měla oteklý obličej, roztržený ret a byla celá od krve, knoflíky na blůze utrhané, a měla natržené spodní prádlo. To pochopitelně natropila všechno ona sama, aby jí to zbaštili. Schválně si zakrvácela halenku, urvala knoflíky, utrhla krajku z podprsenky a plakala, aby jí zčervenaly oči. Věřil bys, že na má někdo žaludek? Pak si rozcuchala vlasy, vrátila se domů a nalhala jim tři kýble lží. Jako bych ji viděla.

Nezazlívám těm lidem, že jí to věřili. Já sama bych jí to nejspíš uvěřila taky, být na jejich místě. Když taková holčička, nádherná jako panenka a zlá jako čert, přijde domů

a brečí: Ne, já vám to nemůžu říct, já se strašně stydím, každý jí na to skočí. A co ho horšího, opravdu jsem měla záznamy z blázince, a opravdu jsem té holce natloukla. Kdo by mi po tom všem ještě věřil? Možná, že můj muž.

Po několika dnech hrozných pochyb jsem mu to nakonec řekla. A on mi samozřejmě věřil. Řekla jsem mu všechno, co s toho dne stalo. Že mě ta holka zkoušela svádět a že jsem jí natloukla. Neřekla jsem mu pochopitelně, že jsem se málem svést dala. To by všechno jenom zkomplikovalo.

Strašně se rozzlobil. Tady končí veškerá legrace. Půjdu si s tou rodinou osobně promluvit, povídá. Jsi moje žena a máme spolu dítě. Nikdo si nesmí dovolit tvrdit o tobě, že jsi nějaká lesba. O tom se nežertuje!

Ale zadržela jsem ho. Prosím tě, nikam nechod'. Zapomeň na to, jestli nechceš všecko ještě zhoršit. Já už to všechno chápu, ta holčička je choromyslná. To já poznám, už jsem takových viděla víc. Ta holka je zkažená do morku kostí. Kdyby z ní stáhli tu její nádhernou kůži, bylo by vidět, jak je uvnitř celá úplně shnilá. Zní to možná hrozně, ale je to pravda. Jenže ostatní to nevědí. Nemůžeme to vyhrát, kdybychom se přetrhli. Ta holka si otočí kolem prstu každého, koho chce, a my nemáme jediný důkaz. Kdo ti uvěří, že třináctiletá dívka sváděla třicetiletou ženskou? Ať řekneš, co chceš, lidi budou dál věřit jen tomu, čemu věřit chtějí. Ať uděláme, co uděláme, nijak si tím nepomůžeme.

Musíme se odstěhovat, řekla jsem mu. Nic jiného se nedá dělat. Jestli tu zůstaneme dál, určitě mi z toho stresu přeskočí. Už teď toho začínám mít tak akorát dost. Chci se odstěhovat někam daleko, kde nás nikdo nebude znát. On se ale stěhovat nechtěl. Ještě si docela neuvědomil závažnost celé věci. Jeho práce právě začínala být opravdu zajímavá, konečně jsme si pořídili domek, dcera si už zvykla ve

školce. Počkej, ne tak rychle, to nepůjde jen tak ze dne na den. Budu si muset najít jinou práci, prodat dům, sehnat dítěti novou školku, to se nedá stihnout dřív než za dva měsíce.

To nevydržím. A jestli se teď zhroutím, už se víckrát nedám dohromady, říkala jsem. To nejsou výhrůžky, to je fakt. Cítím to. Už mi začíná zvonit v uších, mám halucinace a nemůžu spát. Tak někam odjed' napřed. Já všechno zařídím a přijedu za tebou, povídá on. Zbláznil ses? Sama nikam nepojedu. Bez tebe bych se okamžitě sesypala. Moc tě teď potřebuju. Nesmíš mě nechat samotnou.

Objal mě a poprosil, ať to ještě chvíli vydržím. Jen jeden měsíc. Za tu dobu vyřídí všechny náležitosti. Dá výpověď, prodá dům, zařídí školku, najde si nové místo. Byla by tu šance dostat se pracovně do Austrálie. Už jen jeden měsíc, a všechno bude v dokonalém pořádku. Co jsem mu na to mohla říct? Ať bych řekla, co bych řekla, jen bych se čím dál víc propadala do izolace.“

Reiko si znovu vzdychla a zadívala se na lampu u stropu.

„Ale nemělo to trvat už ani měsíc. Jednoho dne to naráz udělalo bum! a zase mi přeskočilo. Tentokrát opravdu strašně. Spolykala jsem prášky a pustila jsem si plyn. Ale neumřela jsem, probudila jsem se na nemocniční posteli. A to byl konec všeho. Když jsem se po několika měsících zase dala jakž takž do kupy, navrhla jsem mu rozvod. Bude to tak lepší pro něj i pro dcerku. On na to, že se rozvádět nechce.

Zkusíme to všichni tři ještě jednou někde jinde, navrhl.

Už je pozdě, řekla jsem mu. Všechno skončilo ve chvíli, kdy jsi po mně chtěl, abych to vydržela ještě měsíc. Kdybys mi opravdu chtěl pomoci, nikdy bys nic takového nemohl říct. Ať teď půjdeme kamkoliv, znovu se to všechno zopakuje. A já tě pak budu otravovat s nějakými podobnými

požadavky, a to nechci.

A tak jsme se rozvedli. Nebo spíš: a tak jsem ho dotlačila k rozvodu. Před dvěma lety se znovu oženil, a já z toho mám dodneška radost. Opravdu. Tehdy v nemocnici jsem pochopila, že taková, jaká jsem, budu už celý život. Už jsem nechtěla na nikoho házet svoje problémy ani kazit druhým život věčným strachem, že mi zase přeskočí.

On se ke mně choval moc hezky. Byl spolehlivý a upřímný, silný a trpělivý, prostě ideální muž pro ženskou jako já. Z celé duše se mi snažil pomoci, abych se uzdravila. I já se snažila, kvůli němu i kvůli dítěti. A myslela jsem si už, že se to povedlo. Šest let jsme byli šťastně svoji. Byl to z devětadevadesáti procent dokonalý manžel. Ale jedno procento, jen to jedno jediné procento prostě selhalo. A bum! a najednou bylo v tahu všechno, co jsme šest let budovali. A to všechno jen kvůli té holce.“

Reiko posbírala ze země špačky a vysypala je do plechovky.

„Je to ukrutné. Tolik jsme se dřeli, sbírali pomalu jedno ke druhému, a pak se to zhroutilo a my v jednom okamžiku o všechno přišli. Všechno bylo pryč, než bys řekl švec.“

Reiko vstala a strčila ruce do kapes. „Pojďme. Je už moc pozdě.“

Obloha se mezitím ještě víc zatáhla a měsíc úplně zmizel. I já jsem už cítil vůni deště. Mísila se s vůní hroznů ze sáčku v mé ruce.

„Takže proto odsud nemůžu odejít,“ dodala Reiko. „Bojím se toho světa venku. Bojím se nových lidí a myšlenek.“

„Úplně vám rozumím,“ řekl jsem. „Ale já si myslím, že vy na to máte, vydat se ven.“

Reiko se usmála a neřekla ani tak, ani tak.

Naoko seděla na pohovce a četla si knížku. Nohu měla přehozenou přes nohu a prsty si tiskla na spánky, jako by chtěla v hlavě nahmatat všechna přečtená slova. Postupně se rozpršelo. Světlo lampy obklopovalo Naoko jako chvějivý zlatý prach. Po dlouhém rozhovoru s Reiko jsem si s novou intenzitou uvědomil, jak je Naoko mladá.

„Promiň, že jsme tě tu nechali tak dlouho,“ pohládila Reiko Naoko po hlavě.

„Měli jste se dobře?“ zvedla Naoko oči od knížky.

„Moc dobře,“ řekla Reiko.

„A co jste dělali?“ vyzvíдалa na mně Naoko.

„To se ani všechno nedá vypravovat,“ řekl jsem.

Naoko se zasmála a odložila knihu. Pak jsme poslouchali, jak bubnuje déšť, a jedli hrozny.

„Když takhle prší, mám skoro pocit, že jsme poslední tři lidi na světě,“ povídá Naoko. „Kdyby už nikdy nepřestalo pršet, zůstali bychom už pořád spolu.“

„Jo jo. Vy dva byste se v jednom kuse objímali a já bych vás ovívala velikým vějířem na dlouhé tyči, nebo bych vám k tomu s kytarou dělala zvukové kulisy, co? Žádný takový!“ řekla Reiko.

„Já bych ti ho občas půjčila,“ zasmála se Naoko.

„A to by se mi docela líbilo,“ řekla Reiko. „Tak ať si prší.“

A přšelo. Občas dokonce i zahřmělo. Když jsme dojedli víno, zapálila si Reiko jako obvykle cigaretu a vytáhla zpod postele pouzdro s kytarou. Zahrála *Desafinato* a *Dívku z Ipanemy* a pak něco od Racharacha a od Lennona a McCartneyho. Ona a já jsme si pak ještě nalili víno, a když došlo, tak i zbytek brandy z mé kapesní lahve. V moc příjemné náladě jsme si potom povídali o všem možném. Napadlo mě, že by si opravdu mohlo pršet třeba navěky.

„Přijedeš ještě?“ zeptala se Naoko a zadívala se na mě.

„Jasně že jo,“ řekl jsem. „A budeš psát?“

„Napíšu ti každý tejden.“

„Nenapsal bys sem tam něco i mně?“ zeptala se Reiko.
„To se rozumí. Rád.“

V jedenáct hodin mi Reiko stejně jako včera rozložila a povlékla pohovku. Pak jsme si popřáli dobrou noc, zhasli světlo a šli spát. Nemohl jsem usnout, a tak jsem z batohu vytáhl baterku a ještě dost dlouho si četl *Kouzelný vrch*. Krátce před dvanáctou se otevřely dveře ložnice, vyšla Naoko a zalezla ke mně pod deku. Ryla to naprosto normální Naoko, ne taková jako minulou noc. Už se dívala úplně normálně, a pohybovala se mnohem živěji. „Nemůžu usnout,“ zašeptala mi do ucha. „Nevím, čím to je.“ Řekl jsem jí, že já taky ne. Odložil jsem knížku, zhasl baterku a pak Naoko objal a políbil. Ponořili jsme se do tmy a bubnování deště.

„A co Reiko?“

„Bez obav, spí jako dřevo. Tu hned tak něco nevzbudí,“ řekla Naoko.

„Opravdu za mnou přijedeš?“

„Opravdu přijedu.“

„I když to spolu nemůžeme dělat?“

Kývl jsem do tmy. Na svém hrudníku jsem zřetelně cítil Naočina prsa. Pomalu jsem přes župan objel rukou celé její tělo. Od ramen přes záda až k bokům jsem několikrát pomalu přešel rukou všechny její tvary, abych si je vtloukl do hlavy. Chvilí jsme se tiše a něžně objímali, pak mě Naoko zlehka políbila na čele a vyklouzla z postele. Její bleděmodrý župan se mihl tmou jako ryba tůň.

„Ahoj,“ řekla Naoko tiše.

Pak jsem se zaposlouchal do deště a klidně usnul.

Pršelo po celou noc. K ránu se déšť změnil v drobounké podzimní mžení. Dalo se rozpoznat jen podle kruhů na

kalužích a zvuku kapek padajících ze střechy. Když jsem se probudil, visela za oknem bílá mlha, ale po východu slunce ji odvál vítr a v okně se ukázaly stromy a cimbuří hor na obzoru.

Stejně jako včera ráno jsme se ve třech nasnídali a odešli obstarat kurník. Naoko a Reiko si oblékly žluté pláštěnky s kapucí. Já si přes svetr vzal nepromokavou větrovku. Vzduch byl vlhký a studil. I ptáci se před deštěm ukryli do malé boudy a tiše se tam k sobě tiskli.

„To je ale zima, jen zaprší,“ řekl jsem Reiko.

„A postupně se bude ochlazovat čím dál víc. A pak se déšť najednou změní v sních,“ řekla Reiko. „Mraky od Japonského moře to tu úplně zasypou sněhem, až tudy potáhnou.“

„Co si v zimě počnou ptáci v kurníku?“

„Poputují pod střechu. Ty sis určitě myslel, že je na jaře mražené vykopeme ze sněhu, necháme roztát a pak oživlé svoláme ke krmení, co?“

Šťouchl jsem prstem do mříží. Papoušek zamával křídly a zavolal: „Polib si prdel, kreténe. Díky!“

„Tak toho bych šoupla na mráz hned,“ řekla Naoko otráveně. „Kdo to má pořád ráno co ráno poslouchat, vždyť to je fakt k zbláznění.“

Když jsme douklízeli kurník, vrátili jsme se na pokoj a já si sbalil své věci. Naoko s Reiko se mezitím připravily na práci na poli. Vyšli jsme společně z domu a kousek před tenisovým kurtem se rozloučili. Ony se vydaly vpravo, já pokračoval dál rovně. Ahoj, řekly ony, ahoj a na shledanou, řekl jsem já. Zase přijedu, dodal jsem. Naoko se usmála a pak zmizela za zákrutem cesty.

Cestou k vrátnici jsem potkal několik lidí. Všichni na sobě měli stejné žluté pláštěnky jako Naoko a tváře úplně zakryté kapucemi. V dešti teď byly všechny barvy krásně

zřetelné. Země byla černá, větve borovic svěže zelené, a postavy ve žlutých pršipláštích vypadaly jako nějaký druh zvláštních přízraků, co se smí zjevovat, jen když ráno prší.

Měly zemědělské náradí, košíky a nějaké pytle, a tiše se míhaly sem tam.

Vrátný si pamatoval, jak se jmenuju, a když jsem procházel branou, odškrtl si mě v knize návštěv.

„Tak vy jste přijel až z Tokia?“ zeptal se ten děda, když si přečetl v knize mou adresu. „Tam jsem byl jenom jednou. Ale dělali tam výbornou vepřovou.“

„Nepovídejte,“ řekl jsem trochu na rozpacích.

„Většina jídel tam nestála zanic, ale vepřová byla opravdu výborná. Asi chovají prasata nějakou speciální metodou.“

Nevěděl jsem, co mu na to říct. Zatím mi ještě nikdo nevyprávěl o tom, jak mají v Tokiu dobrou vepřovou. „A kdypak to bylo, co jste byl v Tokiu?“ zeptal jsem se nakonec. „Kdypak to jenom mohlo být?“ zamyslel se děda. „Měl tehdy zrovna svatbu korunní princ, bude to už tak deset let. Syn mě pořád zval na návštěvu, a tak jsem za ním tehdy přijel.“

„To byla možná vepřová v Tokiu ještě dobrá,“ řekl jsem.

„A jakou tam vaří teď?“

Bohužel mi nebylo známo nic bližšího. To starého pána trochu zklamalo. Vypadal, že si chce ještě povídat, ale opravdu jsem musel stihnout autobus, takže jsem se rozloučil a vyrazil. Na cestě u potoka ještě místy ležely zbytky mlhy, kterou už vítr rozháněl po horských úbočích. Každou chvíli jsem se zastavil, ohlédl se a povzdychl si. Sám jsem dobře nevěděl proč. Jako bych se najednou ocitl na planetě s odlišnou gravitací. Pak jsem si uvědomil, že jsem vlastně zas ve venkovním světě, a padl na mě smutek.

Na kolej jsem dorazil v půl páté. Hodil jsem batoh na

pokoj, převlékl se a vydal se na brigádu do obchodu s muzikou na Šindžuku. Od šesti do půl jedenácté jsem pak hlídal v prodejně a prodával desky. Kolem obchodu táhly davy nejroztodivnějších lidí a já je jako ve snách pozoroval. Rodiny s dětmi, milenci, opilci, výtržníci, krásky v minisukních, hipís s plnovousy, hostesky z klubů a spousty dalších neidentifikovatelných postav. Lidé proudili ulicí jako na běžícím pásu. Pustil jsem nějaký hard rock a kolem obchodu se okamžitě shromáždila banda hipís a jiných individuí a pak tancovali, čichali ředidlo nebo prostě jen tak posedávali po chodníku. Pustil jsem místo rocku Tonyho Benetta a všichni někam zmizeli.

Vedle naší prodejny byl krámk s hračkami pro dospělé. Ospalý pán středního věku tam prodával erotické pomůcky, leckdy dost neuvěřitelné. Vůbec jsem netušil, k čemu by kdo mohl jedinou z nich kdy potřebovat, ale pán si na nedostatek zákazníků zjevně nestěžoval. Napříč naproti nám právě v postranní uličce zvracel nějaký opilý student. V herně o kus dál trávil kuchař z nedaleké restaurace volnou chvíli sázením binga. Pod převislou střechou jednoho zavřeného obchodu opodál ležel bez pohybu na zemi nějaký bezdomovec, ve tváři skoro černý.

Dívka s ústy namalovanými světle růžovou rtěnkou (hádal jsem jí tak nejvýš patnáct let) vešla do prodejny a poručila si zahrát písničku Jumping Jack Flash od Rolling Stones. Pustil jsem to a ona začala luskat prsty do rytmu a vlnit se v bocích a nakonec se zeptala, jestli nemám cigaretu. Dal jsem jí jednu z larksek od vedoucího. Zkušeně zabafala, a když dohrála deska, bez poděkování zase někam zmizela. Každých patnáct minut bylo slyšet houkání sanitky nebo policejního auta. Tři namazaní pánové z nějaké obchodní firmy několikrát zavolali „Píčo!“ na docela hezkou slečnu, co opodál telefonovala v budce, a mohli pak

prasknout smíchy.

Zatočila se mi z toho lidského hemžení hlava a přestal jsem čemukoliv rozumět. K čemu to všechno je? Jaký má tohle všechno smysl? Nevěděl jsem.

Sotva se náš vedoucí vrátil z večere, začal mi vyprávět, „že teda jako konečně přeříz tu holku z butiku odvedle.“ Už dlouho po ní házel okem a nosil jí desky. „No tak to je super, ne,“ povídám mu a on mi to začal popisovat do všech podrobností. „Když totiž chceš dostat nějakou buchtu, povídá mi zkušeně, musíš jí nejdřív dávat spousty dárků a pak ji rychle ožrat, co to jde, ale fakt rychle, rozumíš? No, a pak už jí to jenom uděláš. Je to fakt snadný...“

S hlavou jako škopek jsem odjel vlakem zpátky na kolej. Zatáhl jsem záclony, zhasl světlo, lehl si do postele a měl pocit, že ke mně každou chvíli zase musí zalézt Naoko. Zavřel jsem oči a málem ucítil na hrudníku obliny jejích ňader. Zase jsem slyšel, jak mi šeptá do ucha, a znovu cítil pod rukama její tělo. Tma jako by mě vrátila zpátky do Naočina malého světa. Cítil jsem vůni horských plání, slyšel bubnování nočního deště. Vzpomněl jsem si na nahou Naoko za měsíční noci, i na to, jak potom své krásné tělo navlékla do žluté pláštěnky, když šla čistit kurník a pracovat na poli.

Vzal jsem do ruky svůj penis a myslel na Naoko, dokud to na mě nepřišlo. Zmatek v mé hlavě tím trochu polevil, ale stejně jsem ještě dlouho nemohl usnout. Byl jsem utahaný jako pes, ale spánek ne a ne přijít. Nakonec jsem vstal z postele, šel k oknu a zadíval se na vlajkový stožár uprostřed nádvoří. Bez vlajky vypadal jako nějaká velická bílá kost zapíchnutá do tmy. Co teď asi dělá Naoko? Určitě spí. Spí jako dřevo, v úplné tmě uprostřed svého malého světa. Moc jsem jí přál nějaký pěkný sen.

Následující den byl čtvrtek a dopoledne jsme měli tělocvik.

Několikrát jsem tam a zpátky přeplaval padesátimetrový bazén. Intenzivní pohyb mi zlepšil náladu a taky zvedl chuť k jídlu. Pořádně jsem se naobědval v jedné jídelně a vydal se do fakultní knihovny vyhledat si pár podkladů, a koho to najednou nepotkám jako Midori Kobajaši. Šla právě s nějakou malou brýlatou kamarádkou. Jak mě uviděla, už se ke mně hrnula.

„Kam jdeš?“ zeptala se.

„Do knihovny,“ povídám já.

„Kašli na to a pojď se mnou na oběd.“

„Právě jsem dojedl.“

„To nevadí, tak pojď ještě jednou.“

Nakonec jsme zašli do nedaleké kavárny. Ona si tam dala kari a já kávu. Dnes na sobě Midori měla bílou košili s dlouhými rukávy a přes ni žlutou vlněnou vestu s rybím vzorem, kolem krku tenký zlatý řetízek a na ruce hodinky od Disneyho. Jedla s chutí a vypila k tomu tři sklenice vody.

„Kdes vězel? Několikrát jsem ti volala,“ povídá Midori.

„Proč? Dělo se něco?“

„Nic se nedělo, prostě jsem ti chtěla zavolat.“

„Hm...“ udělal jsem. „Co znamená Hm?“

„To neznámá nic, to se jen tak říká, aby řeč nestála. A jak jde vůbec život? Nehořelo zas někde?“

„Ten minulej požár byla spíš legrace, vid’? Nikomu se nic nestalo, jenom byla spousta kouře, tak to vypadalo jako

kdovíco.

Těch by se ještě pár sneslo,“ řekla Midori a velkými doušky vypila další sklenici. Pak si vzdechla a zadívala se na mě.

„Hele, Tóru, co je to s tebou? Vždyť ty seš dočista mimo. Koukáš úplně do prázdna.“

„To nic není, jsem jen trochu unavenej. Právě jsem se vrátil z výletu.“

„Vypadáš, jako bys potkal strašidlo.“

„Hm...“ udělal jsem ještě jednou.

„Poslouchej, Tóru, máš dneska odpoledne školu?“

„Němčinu a náboženství.“

„A nemůžeš se z toho nějak vyzout?“

„Z němčiny asi ne. Píšeme test.“

„A kdy budete hotoví?“

„Ve dvě.“

„A nešel by ses pak se mnou do města napít?“

„Ve dvě odpoledne?“ podivil jsem se.

„Pro jednou to snad nebude vadit. Ty jsi totiž vážně nějak mimo. Bude nejlepší, když si trochu oraziš. A já taky. Co ty na to?“

„Tak dobře,“ vzdychl jsem. „Ve dvě čekám na dvoře u literární fakulty.“

Po němčině jsme odjeli autobusem na Šindžuku a za knihkupectvím Kinokuniya zapadli do podzemního baru zvaného DUG a dali si každý jednu vodku s tonikem.

„Občas sem zajdu, když se chci během dne napít. Tady se nestydím,“ povídá Midori.

„To piješ přes den tak často?“

„Někdy,“ zatočila Midori sklenicí se zbytkem ledu, až to zarachotilo o stěny. „Někdy, když mě začne mrzet svět, jdu sem a dám si vodku s tonikem.“

„Tebe mrzí svět?“

„Někdy jo,“ řekla Midori. „Problémy a tak, no znáš to.“

„Jako třeba?“

„Třeba s rodinou nebo s klukem, nebo když to včas nedostanu...“

„Dáš si ještě?“

„Jasná věc.“

Zamával jsem na číšníka a objednal další vodku s tonikem.

„Pořád přemýšlím o tom, jak jsi mi tuhle v neděli dal pusu,“ řekla Midori, „a myslím, že to bylo jediné dobře.“

„Bylo to fajn.“

„Bylo to fajn...“, opakovala ještě jednou Midori. „Ty teda mluvíš fakt zvláštně, řeknu ti.“

„Už to tak bude,“ řekl jsem já.

„No, každopádně, přemýšlela jsem o tom všem docela dost a napadlo mě, že by bylo nádherný, kdyby to byla moje první pusa od kluka vůbec. Kdybych si mohla vybírat, chtěla bych, aby tahle byla první, tím jsem si jistá. Žila bych z toho pak celý zbytek života. Říkala bych si: co asi dělá ten Tóru Watanabe, kterej mi tenkrát na balkoně dal moji první pusu? Ted“ mu už bude tak osmapadesát. To by bylo fajn, nemyslíš?“

„Asi jo,“ připustil jsem a oloupal si pistácii.

„Hele, proč seš pořád tak otrávenej? Ptám se už podruhé.“

„Ještě jsem si nejspíš pořádně nezvyknul na normální svět,“ řekl jsem po chvilce přemýšlení. „Tady všechno vypadá tak neskutečně. Lidi i prostředí, všechno vypadá jako ve snu.“

Midori se opřela loktem o barový pult a zadívala se na mě.

„A víš, jak to zpívá Jim Morrison.“

„People are strange, when you are a stranger.“

„Necháme toho, jo?“ řekla Midori.

„Necháme toho,“ řekl jsem i já.

„Víš co, pojedeme do Uruguaye,“ prohlásila Midori, loket pořád opřený o bar. „Pojedeme a hodíme všechny problémy za hlavu.“

„Platí,“ zasmál jsem se.

„Taky by se ti líbilo nechat všechno za sebou a odjet někam, kde tě vůbec nikdo nezná? Mně se to občas hrozně chce udělat. Odjeli bysme spolu někam daleko a porodila bych ti kopec dětí, zdравějších jako řípy. A všichni bysme si šťastně a spokojeně žili a váleli bysme se spolu po podlaze.“

Zasmál jsem se a vypili jsme třetí rundu vodky s tonikem.

„Tebe ty děcka jako řípy až zas tak neberou, co?“ zeptala se Midori.

„Ale kdepak, to mě hrozně zajímá. Fakt bych to chtěl zažít,“ povídám já.

„To nevádí, nemusíš je chtít,“ řekla Midori a chroupala pistácie. „Prostě už plácám nesmysly z odpolední opice. Chtěla bych prostě odjet někam pryč a mít od všeho pokoj. V Uruguayi je stejně jen nasráno od oslů.“

„Třeba ne...“

„Všude je jen nasráno od oslů, ať jdeš, kam chceš. Celej svět je jedno veliký oslí hovno. Hele, tuhle nerozlousknu, vem si ji ty,“ podala mi Midori pistácii. Byla opravdu tvrdá jako kámen. „Ale víš, že jsem si v tu neděli báječně odpočinula? Jak jsme spolu seděli v sušárně, dívali se, jak hoří, pili a zpívali? Bylo mi pak dobře jako už dlouho ne. Po mně v jednom kuse všichni něco chtějí. Jen mě zahlídnou, už se ke mně hrnou. Jenom ty po mně nikdy nic nechceš.“

„Na to tě přece ještě tak dobře neznám.“

„A až poznáš, tak začneš chtít?“

„Možná že jo, kdo ví,“ řekl jsem. „V tomhle světě po

sobě přece všichni něco chtějí.“

„Ale myslím, že ty takovej nejsi. Nevím, jak jsem na to přišla, ale řekla bych, že se nepletu. V tom já se sakra vyznám, co je to, když po tobě někdo něco chce. Nebo ty po někom. Ty to v sobě nemáš. Proto je mi s tebou tak dobře. To by ses divil, kolik je na světě lidí, co zbožňují, když po nich někdo něco chce, nebo když sami můžou po někom něco chtít. Nadělají kvůli tomu strašnej povyk. Úplně se v tom vyžívají. Nesnáším to. Sama to dělám jedině, když musím.“

„Kdy třeba?“

Midori chvíli cucala kostku ledu. „Chceš mě líp poznat?“

„Docela mě zajímáš.“

„Na to jsem se tě neptala. Já jsem se ptala, jestli mě chceš líp poznat.“

„Jo, chtěl bych tě líp poznat,“ povídám.

„Fakt?“

„Fakt.“

„I když pak třeba budeš litovat?“

„To jsi tak hrozná?“

„Skoro jo,“ řekla Midori a zamračila se. „Dala bych si ještě jednu vodku.“

Privolal jsem číšníka a objednal čtvrtou rundu. Midori na ni čekala opřená o barový pult, bradu v dlaních. Neříkal jsem nic a poslouchal, jak Thelonus Monk hraje skladbu *Honeysuckle Rose*. Kromě nás sedělo v baru ještě pět nebo šest dalších lidí, ale alkohol už tu nikdo další nepil. Ve vzduchu voněla káva, co v téhle jinak celkem temné místnosti navozovalo příjemnou odpolední atmosféru.

„Máš tuhle neděli čas?“ zeptala se Midori.

„Už jsem ti, myslím, říkal, že mám v neděli čas vždycky, až na to, že musím v šest večer na brigádu.“

„Takže bys se mnou mohl někam jít?“

„Určitě.“

„Stavím se pro tebe na koleji, ale ještě přesně nevím kdy, nevadí?“

„Jak je ctěná libost,“ povídám já.

„Hele, Tóru, víš, co bych teď dělala ze všeho nejradši?“

„Nemám tuchy.“

„Tak nejdřív bych se natáhla na širokánskou měkkou postel,“ řekla Midori. „V bezvadný náladě, opilá, na obzoru ani jedno osli hovno, a vedle bys ležel ty. A pak bys mě začal pomalu svlíkat. Hrozně něžně. Tak jako maminka svlíká malý dítě.“

„Hm...“ řekl jsem.

„A já bych tam ležela jako ve snách, ale pak bych se naráz vzpamatovala a vykřikla: Co to děláš, Tóru, hned toho nech! Mám tě ráda, to víš, ale už někoho mám, nejde to. Já jsem v tomhle trochu staromódní. Přestaň. Prosím. Ale ty bys nepřestal.“

„Přestal bych.“

„Vždyť já vím. Ale tohle je fantazie, chápeš. To je něco jinýho,“ řekla Midori.

„A pak bys mi ho ukázal. Jak ti stojí. Já bych si hned zakryla oči, ale po očku bych se dívala. A pak bych řekla: Tak bohužel, tohle opravdu nepůjde. Něco takhle velikýho a tvrdýho se do mě v životě nevejde.“

„Docela si mě idealizuješ, poslouvej.“

„Taky jsem řekla, že je to fantazie. A ty by ses pak zatvářil hrozně otráveně. A já bych tě pak utěšovala: no tak, nebud' smutnej.“

„A na to teď jako myslíš, jo?“

„Jo.“

„Ach jo,“ řekl jsem.

Po páté vodce s tonikem jsme šli. Chystal jsem se zaplatit, ale Midori mě pleskla přes ruku, vytáhla z peněženky úplně novou tisícijenovku a vyrovnala účet.

„To je dobrý. Právě jsem dostala zaplacené za brigády, takže tě zvu,“ řekla mi. „Pokud ovšem nejseš nějaký zapřisáhlý sexista, co se ze zásady nenechá pozvat od ženský.“

„To teda fakt nejsem.“

„A navíc jsem tě přece zastavila v nejlepším.“

„Protože byl tak velkej a tvrdej?“

„Jo,“ řekla Midori. „Protože je tak velikej a tvrdej.“

Málem jsme spadli ze schodů, když Midori v jednu chvíli špatně vyšel krok. Trochu se už motala. Venku se mezitím rozjasnilo a ulice zaplavovala poklidná záře večerního slunce. Chvíli jsme se v nich s Midori procházeli. Pak ji napadlo, že chce vylézt na strom, ale na Šindžuku bohužel žádné nebyly. A Císařská zahrada už byla zavřená.

„To je škoda, já na stromy lezu strašně ráda,“ brblala Midori.

Procházeli jsme se a koukali do výloh. Město už mi nepřipadalo tak nehostinné jako dřív.

„Tak mám dojem, že jsem si tu díky tobě zase začal zvykat,“ řekl jsem Midori.

Zastavila se a chvíli mi hleděla do očí. „Myslím, že jo. Už se netváříš tak divně jako dřív. Bejt se mnou ti každopádně dělá dobře, co?“

„Rozhodně.“

V půl šesté Midori prohlásila, že musí jít domů vařit večeři. Já se chtěl vrátit autobusem na kolej. Vyprovodil jsem ji na šindžucké nádraží a tam jsme se rozloučili.

„Hele, víš, co bych teď nejradši dělala?“ zeptala se mě Midori při loučení.

„Opravdu netuším, co máš na mysli,“ povídám.

„Chtěla bych, aby nás zajali piráti, svlíkli do naha a pak by nás spolu svázali čelem k sobě a pořádně omotali šňůrou.“

„A co by z toho měli?“

„Byli by totiž perverzní.“

„Perverzní seš leda tak ty,“ řekl jsem jí.

„A pak by nám řekli, že nás za hodinu hodí do moře, tak ať si to zatím spolu pěkně užijem, a zavřeli by nás do podpalubí.“

„No a?“

„No a pak bysme si to na hodinu pořádně užili. Váleli bysme se a kroutili...“

„A to teď chceš dělat ze všeho nejvíc?“

„Jo.“

„Ty jsi teda případ,“ zavrtěl jsem hlavou.

V neděli ráno v devět si pro mě Midori přišla. Sotva jsem se probudil a ještě jsem se ani nestačil umýt, když někdo zabouchal na dveře a zakřičel: „Vstávat, Watanabe, máš tu ženskou!“ Seběhl jsem do haly a tam seděla na židli Midori v neuvěřitelně krátké minisukni, nohu přes nohu, a zívala na celé kolo. Její nohy si cestou na snídani podrobně prohlédla skoro celá kolej. Měla je fakt pěkné.

„Nejsem tady moc brzo?“ zeptala se Midori. „Vypadáš, jako by ses právě probudil.“

„Vydržíš ještě čtvrt hodiny, než se umyju a oholím?“ zeptal jsem se zase já.

„Jasně že jo. Hele, netušíš, proč mi tu úplně každé tak zírá na nohy?“

„A ty se tomu divíš, když přijdeš na klukovskou kolej v takhle krátký sukni? Vždyť si o to koleduješ.“

„No, dneska mi to nevadí, protože jsem si vzala fakt pěkný kalhotky. Růžový s krajama všude okolo.“

„Tak to se nediv už fakt vůbec ničemu,“ povzdechl jsem si a pak se vrátil na pokoj. V rychlosti jsem se umyl a oholil, oblékl si modrou košili a šedé tvídové sako, sešel dolů do přízemí a vyvedl Midori ze dveří, na čele studený pot.

„Hele, a to si ho tady všichni kluci honěj?“ zeptala se Midori při pohledu na kolejní budovy.

„No asi jo.“

„A myslej přitom na holky?“

„Řekl bych, že jo,“ povídám. „Na kurs akcií nebo nepravidelný slovesa se při tom myslí dost těžko. Řek bych, že si u toho normální člověk představí spíš tu holku než třeba plavební kanál v Suez.“

„Proč zrovna kanál v Suez?“

„To mě tak nějak napadlo jako příklad.“

„A myslej u toho vždycky na nějakou konkrétní holku?“

„Hele, nechceš se na to radši vyptávat svého kluka?“ zeptal jsem se. „Proč mám zrovna já trávit nedělní rána zodpovídáním takovejchhle dotazů?“

„Jenom mě to zajímalo,“ řekla Midori. „A navíc, svého kluka se na to ptát nemůžu. Děsně ho to vždycky naštvě. Tvrdí, že do toho holkám nic není.“

„Tak to má, myslím, docela pravdu.“

„Ale mě to prostě fakt zajímá, nic víc. Tak třeba ty. Myslíš při tom na nějakou konkrétní holku?“

„Jo. Já aspoň jo. Nevím, jak to maj jiný, ale já to tak dělám,“ řekl jsem rezignovaně.

„A, Tóru, myslel jsi už při tom někdy i na mě? Řekni pravdu, nenaštvu se.“

„Na tebe nikdy, jestli to chceš vážně slyšet,“ řekl jsem podle pravdy.

„A proč? Copak nejsem dost sexy?“

„To ne. Seš sexy, seš hezká, nosíš rajcovní oblečky...“

„No tak v čem je problém?“

„Tak za prvé, jsi moje kamarádka a do nějakých sexuálních fantasií a podobných věcí tě prostě fakt nechci míchat. A za druhý...“

„Za druhý už myslíš na nějakou jinou.“

„Přesně tak,“ povídám.

„Jseš taktní i v takovejchhle věcech, a to se mi na tobě líbí,“ řekla Midori. „Ale nemyslel bys přitom na mě aspoň jednou? V nějaký pořádný fantazii? Já bych moc chtěla. Právě proto, že jsem tvoje kamarádka. Nemám nikoho jinýho, komu bych mohla říct, aby na mě myslel, až si to bude večer dělat. Takže o to prosím tebe. Řekl bys mi pak, co sis přitom všechno představoval a jaký to bylo?“

Vzdychl jsem si, a docela zhluboka.

„Ale dovnitř do mě nesmíš. Právě proto, že jsme jenom kamarádi. Jinak si můžeš představovat, co chceš.“

„No, nevím. Za těchhle podmínek jsem to ještě nikdy nedělal.“

„Ale zkusíš to aspoň?“

„Pokusím se.“

„Hele, Tóru, doufám, že si teď o mně nemyslíš, že jsem úchylná nebo nymfomanka nebo že tě chci provokovat? Mě prostě tyhle věci zajímají. Vůbec nic o nich nevím. Až doteď jsem seděla na dívčí škole mezi samejma holkama, takže se vůbec nevyznám v klucích. Nevím, o čem přemýšlejí ani jak vlastně fungují tělesně. Hrozně mě to zajímá. Chtěla bych to vědět. A nejenom z příloh dámských časopisů. Takže tu provádím takovou menší sociologickou studii.“

„Jo tak sociologickou studii...“ opakoval jsem bezradně.

„Chci se toho co nejvíc dozvědět a všechno si to vyzkoušet, ale můj kluk to nesnáší. Říká, že jsem nymfomanka a že to nemám v hlavě v pořádku. Představ si,

ani mi nedovolil, abych mu ho vykouřila. A já bych si to přitom tolik chtěla vyzkoušet...”

„Hmmm...,“ řekl jsem.

„Tobě kouření taky tolik vadí?“

„Ale ani ne...”

„A jak to máš teda nejradši?“

„Jak to mám nejradši?“ povídám. „Hele, nenecháme to na jindy? Teď je docela hezký nedělní ráno a já fakt nemám chuť promarnit ho řečma o orálním ani jiným sexu. Bavme se o něčem jiným. Tvůj kluk chodí na tu samou školu co my?“

„Úplně na jinou. Seznámili jsme se na střední v jednom kroužku. Já jsem chodila na dívčí školu, on na klukovskou, no prostě klasika. Chození na koncerty a tak. Doopravdy jsme spolu začali chodit až po škole. Hele, Tóru?“

„Copak?“

„Opravdu na mě při tom zkus myslet. Stačí jednou.“

„Někdy to třeba zkusím,“ řekl jsem, abych měl konečně klid.

Sedli jsme na vlak a dojeli do Očanomizu. Od rána jsem nic nejedl, takže jsem si při přestupování na Šindžuku koupil u stánku sendvič tenký jako papír a kávu, která chutnala jako tiskařská čern. Teď v neděli ráno byly vlaky narvané spoustou rodin s dětmi a milenců; všichni se rozhodli vyrazit někam ven. Po vagoně dupala sem tam spousta kluků ve školní uniformě, v ruce pálky na baseball. Bylo tu i pár slečen v minisukních, ale žádná ne v tak povážlivě krátké, jako měla Midori, která si v jednom kuse musela stahovat lem sukně o něco níž. Byla už trochu nervózní. Několik chlapů jí nepokrytě zíralo na stehna, ale tvářila se, že jí to zas až tak moc nevadí.

„Hele, víš, co bych teď dělala ze všeho nejradši?“

zeptala se mě šeptem, právě když jsme projížděli lčigajou.

„To fakt netuším,“ řekl jsem. „Ale buď tak hodná a nemluv o tom teď ve vlaku. Ostatním cestujícím by se to třeba nemuselo líbit.“

„To je škoda. Tohle bylo vážně dobrý,“ řekla Midori celá zklamaná.

„A proč vlastně jedeme do Očanomizu?“ zeptal jsem se. „Jen vydrž, uvidíš.“

V Očanomizu bylo plno středoškoláků, co sem dnes přijeli kvůli cvičným testům nebo na přípravné kursy. Midori levou rukou svírala řemínek od kabelky, pravou mě vzala za ruku a vpluli jsme do davu studentů.

„Poslechni, Tóru, podařilo se ti pochopit rozdíl mezi minulým a přítomným kondicionálem v angličtině?“ zeptala se najednou Midori.

„Myslím, že jo,“ povídám.

„A promiň, že se tak ptám, ale k čemu ti to je v normálním životě?“

„K ničemu,“ povídám. „Ale o to vůbec nejde. Důležitější, myslím, je, že se tím cvičíš vnášet si do věcí systém.“

Midori o mých slovech chvíli velice vážně přemýšlela. „Ty jsi skvělejší!“ řekla potom. „Tohle mě vůbec nenapadlo. Já si vždycky myslela, že učit se kondicionály, diferenciální počty nebo chemický vzorce je blbost. Tak jsem na to kašlala, poněvadž to dalo moc práce. A vidíš, blbá jsem byla já sama.“

„Chceš říct, že ses vůbec neučila?“

„Jo, přesně tak. Vykašlala jsem se na to. Dodneška pořádně nerozeznám sinus od cosinu.“

„A to tě přijali na vysokou školu?!“ zeptal jsem se s otevřenou pusou.

„Nebud' naivní,“ řekla Midori. „Copak nevíš, jak to

chodí? Jediný, co potřebuješ na přijímačky, je dobrý odhad, s nějakým znalostem si vůbec nemusíš lámat hlavu. A odhad já mám. *Ze tří následujících možností vyberte jedinou správnou variantu* – už ji vidím a zatrhávám.“

„Já bohužel tak dobrou intuici nemám, a bez nějakýho toho systému se fakt neobejdu. Takže si ho kousek po kousku vytvářím, asi jako si straka střádá skleněný střípky do dutiny ve stromě.“

„A k čemu ti to je dobrý?“

„Jak bych ti to řekl?“ povídám. „Usnadňuje mi to některý věci.“

„Jako třeba?“

„Třeba abstraktní myšlení. Nebo učení se cizím řečem.“

„No ale co z toho?“

„To závisí na člověku. Někdo z toho něco vytěží, jinej ne. Ale co je důležitý: je to cvičení. Jestli to pak někomu k něčemu je, to je, jak už jsem řekl, jiná věc.“

„Hm...“ řekla Midori obdivně, vzala mě za ruku a vedla mě po cestě dolů ze svahu. „Tóru, víš, že umíš báječně vysvětlovat?“

„Myslíš?“

„Vážně. Nejsi první, koho se ptám, k čemu jsou člověku anglický kondicionály, jsi ale první člověk ze všech, včetně profesorů na angličtinu, kterej mi to dokázal takhle dobře vysvětlit. Všichni ostatní se buď zarazili, nebo rozzlobili, nebo se mi vysmáli, ale nevysvětlil mi to nikdo. Kdybych tehdy potkala někoho, kdo by mi to vysvětlil tak jako ty, možná bych ty kondicionály začala mít i ráda.“

„Hm...“ řekl jsem.

„Četl jsi *Kapitál*?“ zeptala se Midori.

„Četl. Celej pochopitelně ne. Asi tak jako všichni ostatní.“

„A rozuměl jsi tomu?“

„Něčemu jo, něčemu ne. Na přesný pochopení *Kapitálu* si právě musíš vybudovat pořádný myšlenkový systém. Ale řekl bych, že jsem si udělal vcelku dobrou představu, co je marxismus.“

„A myslíš, že je možný, aby tu knihu pochopil někdo, kdo v životě nic podobného nečetl a právě se dostal na vysokou školu?“

„Tak to je prakticky vyloučený,“ řekl jsem.

„Když mě přijali na univerzitu, začala jsem chodit do folkového kroužku. Chtěla jsem zpívat písničky. To nebyl kroužek, to byla banda pokrytců, že mi z nich je špatně ještě teď. Jen jsem tam vlezla, už jsem musela začít číst Marxe. Zadali mi dokonce, který stránky si mám nastudovat. Proslovili celou přednášku o vztahu folkových písní ke společnosti a radikálním hnutím. Zatnula jsem zuby, šla domů a četla jako praštěná. Ale rozuměla jsem tomu ještě mnohem míň než těm kondicionálům. Po třech stránkách jsem to vzdala. Na příští schůzce jsem na rovinu přiznala, že jsem z toho nepochopila ani slovo. A od té chvíle jsem byla za blbce. Neuvědomuji si prý důležitost problematiky a jsem asociální živel. Nekecám. A to jen proto, že jsem nepochopila nějaký článek. Roztomilý, co?“

„Hra...“ udělal jsem jenom.

„A pak ty strašný diskuse. Všichni se tvářili tak uvědoměle a oháněli se spoustou učenejch slov. V jednom kuse jsem se ptala, protože jsem jim skoro nerozuměla. Co je to imperialistické vykořisťování? Souvisela s tím nějak Východoindická společnost? Nebo: Znamená vzájemná separace průmyslu a školství, že už nemáme po vysoký škole chodit hledat zaměstnání u firem? Nikdo se o tom se mnou nebavil. Ještě se na mě rozkřikli. Věřil bys tomu?“

„Věřil.“

„Jak si to vůbec představuju, něčemu takovému

nerozumět? Co vlastně nosím v té své hlavě? To je prostě vrchol! To snad ani není možné! Jsem prostě jen jedna z toho tupého davu! Jenomže kdo udržuje tenhle svět v chodu a koho vykořisťujou? Právě ten dav! Jakápak revoluce a jakápak sociální změny! Jen samý házení slovama, kterejm nikdo nerozumí. Já přece chci, aby svět byl lepší. Jestli někoho vykořisťujou, tak se to musí okamžitě zarazit. A ne vést nějaký blbý řeči. No nemám pravdu?“

„Máš.“

„Najednou mi došlo, že je to všechno jen divadýlko. Nešlo jim o nic jinýho než všema těma samolibejma vznešenejma slovama oblbnout holky, co tam byly nový, a pak se jim dostat pod sukně. Ve čtvrtáku si pak všichni ostříhali ty svoje hipísácký hára a honem honem se vydali lovit nějakou práci u Mitsubishi, TBS, IBM nebo ve Fudžibance, vzali si za ženy holky, co neměly o Marxovi ani ponětí, a dětem pak dávali různý nóbl jména, aby bylo vidět, že jsou něco víc. Jakápak separace průmyslu a školství. To by jednoho dojalo k slzám. A ostatní nováčci byli taky pěkná cháska. Chápali taky úplný kulový, ale všichni se tvářili, jako by jim to bylo úplně jasné, a ještě se mi posmívali. A pak mi řekli, že jsem úplně blbá, že tomu přece nemusím rozumět, že stačí, když jim to všechno odkejvám. Víš, co mě ale dostalo ještě víc?“

„Jsem jedno velký ucho.“

„Jednou, když se chystala nějaká delší večerní politická sešlost, řekli holkám, ať každá kouká přinést dvacet rejžovejch zákusků. No nekecám. Sexismus nejtvrďšího kalibru. Ale nechtěla jsem vyvolávat problémy, tak jsem neřekla ani ň a hezky připravila dvacet zákusků. S řasama nori okolo a nakládanou švestkou uvnitř. A co by sis myslel, že se stalo? Měli kopec řečí, že zákusky od Kobajaši maj uvnitř jenom nakládanou švestku a ani k nim není žádná

příloha! Ostatní holky daly dovnitř lososa a tresčí jikry a ještě extra připravily omelety. Nebyla jsem mocná slova. Banda, která má plnou hubu revoluce, tu najednou dělá takovej kravál kvůli zákuskům na večerní party. Nori a nakládáný švestky jim nebyly dost dobrý. A co hladovějící děti v Indii?!“

Zasmál jsem se. „A jak to pak pokračovalo?“

„V červnu jsem odešla. Už mi lezli krkem,“ řekla Midori. „Ale takoví jsou tu na škole skoro všichni. Třesou se strachy, aby neprasklo, že ničemu nerozuměj. Všichni čtou stejný knížky, všichni omílají pořád dokola ty samý otřepaný fráze, poslouchají jenom Johna Coltranea a brečej nad filmama od Passoliniho. To má bejt nějaká revoluce?“

„Kdoví. Nemůžu soudit, ještě jsem nikdy žádnou revoluci na vlastní oči neviděl.“

„Každopádně, jestli revoluce vážně vypadá takhle, tak nemám zájem. Aby mě pak ještě zastřelili za to, že jsem do zákusků dala jenom nakládáný švestky. A ty bys dopadl zrovna tak, vzhledem k tomu, jak podezřele dobře rozumíš kondicionálům.“

„Nejspíš jo,“ povídám.

„Na to vem jed. Věř obyčejný holce z davu. Revoluce nebo ne, obyčejný lidi se stejně nikdy nebudou mít nic moc. Protože co je to revoluce? Jediný, co se změní, jsou jmenovky na dveřích na úřadě vlády. Jenže to ti velkohubí náfukové nejspíš nějak přehlídli. Viděls někdy lidi z bernáku?“

„Ne.“

„Já jo, několikrát. Přihrnou se ti do domu jako velká voda, jako by jim tam všechno patřilo. Cože, tohle má být účetní kniha? No to jsou skutečně roztomilé obchodní záznamy. Tohle jako mají být náklady? Chci vidět účty, no tak, bude to? My jsme se mezitím celou dobu klepali někde

v koutku, a když pán dostal hlad, objednali jsme pro něj Buši. A to přitom tatínek v životě nezkoušel podvádět na daních. Fakticky. Už je prostě takovej. Stará škola. Ale finančákovi se v jednom kuse něco nezdálo. Co ty příjmy? Jak je možné, že máte jen takhle nízké příjmy? Nedělám si legraci. Byla jsem z něho úplně nepřítel. Máme malé příjmy, protože jsme prostě nevydělali víc, ty idiote, chtěla jsem na něj vždycky zařvat. Když se ti zdají malé, táhni někam, kde vydělávají víc. Pochybuju, že existuje nějaká revoluce, která by dokázala změnit chování daňových výběřčích.“

„Chtěl bych takovou vidět.“

„Takže já na revoluce nevěřím. Já věřím na lásku.“

„Necháme toho, jo?“ povídám já. „Necháme toho,“ řekla i Midori. „A kam to vlastně vůbec jdeme?“ zeptal jsem se. „Do nemocnice. Mám tam tatínka. Dneska to vyšlo na celý den na mě.“

„Tatínka?“ řekl jsem překvapeně. „Já myslel, že je v Uruguayi?“

„To jsem si vymyslela,“ řekla Midori s vážnou tváří. „On o tom sice pořád celou dobu mluvil, ale nikdy mu to nevyšlo. V životě nevytáhnul paty z Tokia.“

„A jak to s ním vypadá?“

„Už je to jenom otázka času.“

Chvíli jsme šli dál bez jediného slova.

„Má totiž to samý, co měla máma. Mozkové nádor. Chápeš to? Před dvěma rokama mi na to umřela máma. A teď má to samý zase on.“

Protože byla právě neděle, po fakultní nemocnici všude pobíhaly návštěvy a pacienti, co nemuseli ležet. Ve vzduchu visel nezaměnitelný zápach špitálů. Cítili jste dezinfekci, moč, kytice pro nemocné a prostěradla, všechno slité do jedné směsi, která jako těžký příkrov pokrývala všechno

kolem. Do toho všeho se ještě ozývalo klapání podpatků pobíhajících sester.

Midořin tatínek ležel na dvoulůžkovém pokoji, na posteli blíž ke dveřím. Připomínal nějaké smrtelně raněné zvířátko. Ležel úplně vyčerpaně na boku, s kapačkou v natažené levé ruce. Byl dost malý a hubený a zdálo se, že hubne a scvrkává se ještě dál. Hlavu měl omotanou bílým obvazem a promodralou paži měl celou hustě rozpíchanou spoustou vpichů od kapačky. Zpod napůl pootevřených víček se upřeně díval někam do vzduchu, ale když jsme vešli do místnosti, nepatrně pohnul očima podlitýma krví a asi na deset vteřin se na nás zadíval. Pak zase upřel svůj vyhasínající pohled do prázdna.

Jakmile jsem zahlédl jeho oči, pochopil jsem, že ten člověk co nevidět umře. V jeho těle už nezbývala skoro žádná síla, jen poslední, bledá a slabounká ozvěna života. Připomínal starý dům, ze kterého vystěhovali všechn nábytek a vybavení a který čeká už jen na demolici. Okolo okoralých rtů mu místy rašily vousy jako porost nějakých rostlin. Ten člověk umírá a vousy raší pořád dál, napadlo mě. Midori popřála dobrý den tělnatému postaršímu pánovi, co ležel na posteli u okna. Nemohl asi pořádně mluvit, a tak jen kývl. Trochu si odkašlal, napil se vody, co měl u postele, a pak se převalil na bok a zadíval se z okna. Byly tam vidět jenom sloupy a dráty elektrického vedení, jinak nic. Jen úplně modré nebe.

„Jak se máš, tatínku,“ řekla Midori do tátova ucha, skoro jako by testovala mikrofon. „Jak ti dneska je?“

Tatínek trochu pohnul rty. (Špatně,) řekl jen. Vlastně to už ani nebyla řeč, spíš jako by ze sebe dostával suchý vzduch odněkud zezadu z krku. (Hlava,) řekl.

„Bolí tě hlava?“ zeptala se Midori.

(Jo,) odpověděl tatínek. Zdálo se, že nemůže vyslovovat

delší než dvouslabičná slova.

„Nedá se nic dělat. Po operaci bohužel vždycky bolí, vydrž,“ řekla Midori. „Tohle je můj kamarád Tóru Watanabe, tatínku.“

Řekl jsem tatínkovi, že ho moc rád poznávám. Pootevřel pusku a pak ji zase zavřel.

„Tady se můžeš posadit,“ ukázala mi Midori na kulatou umělohmotnou židli u postele. Posadil jsem se tedy. Midori dala tatínkovi napít vody z konvice a zeptala se ho, jestli nechce ovoce nebo ovocnou přesnídávku. (Jedl,) odpověděl tatínek.

Vedle postele stál noční stolek a na něm konvice s vodou, pohárek, talířek a malý budík. Midori zpod něj vytáhla velkou papírovou tašku s náhradním pyžamem a prádlem a různými drobnostmi a všechno to poukládala do skříně u dveří. Na dně tašky bylo jídlo pro nemocného. Dva grepy, přesnídávky a tři okurky.

„Okurky?“ řekla Midori překvapeně. „Co tu proboha dělají okurky? Na co ta moje sestra myslí? Ty přece vůbec neměla koupit.“

„Třeba se spletla?“ navrhl jsem.

„To je možný. Měla koupit kiwi. Proč se ale trochu nezamýšlí? Jak to asi nemocnej člověk rozkouše? Chceš okurku, tati?“ (Ne,) řekl tatínek.

Midori se posadila k posteli a začala tatínkovi vykládat o všem možném. Že musela volat opraváře, protože v televizi začal přeskakovat obraz, že tetička od Takaidů vzkazuje, že se tu za pár dní zastaví na návštěvu, jak pan lékárník Mijawaki spadl z kola, a tak podobně. Tatínek na to vždycky řekl jen (Mhm).

„Opravdu si nic nedáš, tati?“

(Ne,) odpověděl tatínek.

„A co ty, Tóru, nedáš si grapefruit?“

„Ne,“ odpověděl jsem i já.

Za chvilku potom mě Midori odvedla do klubovny s televizí, posadila se na pohovku a zapálila si cigaretu. Kromě nás tam seděli ještě tři staříci, co pokuřovali a dívali se na nějakou politickou debatu v televizi.

„No podívej se, jak mi ten dědek s berlema pořád kouká na nohy. Ten, jak má modrý pyžamo a brejle,“ řekla Midori potěšeně.

„Kouká. Každěj se koukne, když si vezmeš takovouhle sukni.“

„A to se mi ale líbí. Stejně se tu všichni nuděj. Koukat se na nohy mladý holce jako já jim udělá dobře. Aspoň je to nabudí a dřív se uzdravěj.“

Midori chvíli pozorovala cigaretový kouř stoupající kolmo vzhůru.

„Aby sis nemyslel, tatínek není špatnej člověk,“ řekla Midori. „Občas mě štve, protože má strašný řeči, ale aspoň je upřímněj, měl mámu moc rád a snažil se žít, jak nejlíp uměl. Možná je trochu slaběj, nepobral žádněj velkej obchodní talent a lidi ho nemaj dvakrát rádi, ale ve srovnání s tou bandou chytráků a lhářů všude kolem je to fakt vzácně slušnej chlap. Protože jsem po něm, taky nikdy nevezmu zpátky, co jsem jednou řekla, takže jsme se spolu v jednom kuse hádávali, ale špatnej člověk to není.“

Vzala mě za ruku, jako by zvedla nějakou věc, kterou našla na cestě, a položila si ji na klín, napůl na lem sukně a napůl na stehno. Zadívala se mi do očí.

„Promiň, Tóru, ale nezůstal bys tu se mnou chvíli?“

„Do takovejch pěti bych určitě mohl,“ povídám. „Jednak jsem s tebou docela rád, a za druhý stejně nemám co jinýho na práci.“

„Co tak v neděli obvykle děláš?“

„Peru,“ řekl jsem. „A žehlím.“

„Nechtěl bys mi vyprávět o tý své kamarádce, Tóru? O tý, co spolu chodíte?“

„Abych řekl pravdu, radši nechtěl. Je to celý trochu složitý a špatně se mi o tom mluví.“

„To nevadí, nemusíš nic říkat, jestli nechceš,“ řekla Midori. „Ale můžu ti říct, co si myslím já?“

„Beze všeho, docela by mě to zajímalo.“

„Tak já si myslím, že ses zapletl s nějakou vdanou ženskou.“

„Hm...“

„Je jí tak dva nebo třiatřicet, je krásná a má spoustu peněz, nosí kožichy, boty od Charlese Jourdana a hedvábný spodní prádlo, je to tak trochu nymfomanka a navíc celkem ujetá. Scházíte se vždycky některý všední den odpoledne a děláte to spolu. Jen v neděli nemůžete, protože to je její manžel doma. Co ty na to?“

„Začíná to bejt zajímavý,“ povídám já.

„Musíš ji svazovat, zavazovat jí oči a pak ji lízat úplně všude. Potom do ní musíš strkat všechno možný, stavět ji do nejnemožnějších pozic a fotit ji přitom polaroidem.“

„No rozhodně se nenudím.“

„Je už hrozně nadržená. Celej tejden nemyslí na nic jinýho, než jak to budete spolu příště dělat. Má hrozný spousty času, a tak si v kuse plánuje: Až přijde Tóru příště, budeme dělat tohle, tohle a ještě tohle. Když tě má konečně v posteli, je celá divá a musí se udělat minimálně ve třech různých pozicích. A pak ti říká: Líbím se ti? Že se ti líbím? Že už tě žádná mladá holka jaktěživa neuspokojí? Dovede mladá holka třeba tohle? Co? Je to pěkný? Co to děláš, ještě nesmíš stříkat!“

„Myslím, že se moc díváš na porno,“ zasmál jsem se.

„Docela jo,“ řekla Midori. „Já mám porno hrozně ráda. Nešel bys se mnou někdy na nějaký do kina?“

„Dobře, až budeš mít čas, můžeme jít.“

„Fakt? Tos mi udělal radost. Půjdeme na nějaký sado-maso, jo? Aby se tam bičovalo a holky tam musely čurat před ostatníma. Takový mám nejradši.“

„Fajn.“

„Viš, Tóru, co se mi v pornokině líbí ze všeho nejvíc?“

„Nemám tušení.“

„Když začíná nějaká sexuální scéna, slyšíš, jak všichni v sále polknou. Všichni naráz,“ řekla Midori. „Ten zvuk mám moc ráda. Je úplně dojemnej.“

Když jsme se vrátili na pokoj, Midori chvíli vyprávěla tatínkovi všechno možné a tatínek na to říkal jen (Aha) nebo (Hm), anebo mlčel. V jedenáct hodin přišla za pánem na posteli u okna manželka, převlékla mu pyžamo a oloupala mu nějaké ovoce. Byla to příjemná paní s kulatým obličejem. Na chvilku se s Midori daly do řeči. Pak přišla sestřička, vyměnila láhev s infuzí, prohodila s Midori a s paní pár slov a zase odběhla.

Seděl jsem mezitím na své židli a střídavě si prohlížel pokoj a elektrické vedení za oknem. Občas přiletěli vrabci a posadili se na drát. Midori si povídala s tatínkem, utírala mu pot a odsávala hleny, a mezitím ještě mluvila s paní a se sestřičkou a občas zkontrolovala kapačku. V půl dvanácté přišla vizita, takže jsme s Midori vyšli na chvíli na chodbu. „Jak to vypadá, pane doktore?“ zeptala se Midori, když lékař vyšel z pokoje.

„Právě jsme ho operovali, takže užívá analgetika a je ještě velice vyčerpaný,“ odpověděl. „Víc budeme vědět tak za dva, za tři dny. Jestli to vyšlo, bude v pořádku, a jestli ne, budeme muset rozhodnout, co dál.“

„Nebudete mu už ale muset otvírat hlavu, že ne?“

„Ani to vám teď nepovím,“ řekl doktor. „Safra, vy máte

dnes ale krátkou sukni.“

„Že je skvělá?“

„A nemáte v ní trochu problémy na schodech?“

„To vážně ne. Jen ať se každé koukne,“ řekla Midori. Sestřička, co stála za doktorem, se zasmála.

„Tak mě napadá, jestli bychom tu hlavu neměli otevřít a prohlédnout i vám, vážená,“ řekl doktor nevěřící. „Buďte tak laskavá a raději mi tu používejte výtah, ano? Nerad bych, aby tu třeba ještě někoho ranila mrtvice. Už takhle máme pacientů až nad hlavu.“

Zanedlouho po vizitě byl oběd. Sestřičky rozvážely na vozíkách jídlo do pokojů. Midořin tatínek dostal hustou polévku, ovoce, vykostěnou, do měkka uvařenou rybu a nějakou zeleninu rozmixovanou úplně na kaši. Midori obrátila tatínka na záda, klikou mu vytočila postel tak, aby mohl sedět, a pak ho nakrmila polévkou. Snědl sotva šest lžic, pak odvrátil obličej a řekl (Stačí).

„No tak, tati, musíš pořádně jíst,“ řekla mu Midori. (Potom,) řekl tatínek.

„Dej si, jinak se neuzdravíš,“ řekla Midori. „Nechce se ti čurat?“

(Ne,) řekl tatínek.

„Nešel bys se mnou na oběd dolů do jídelny, Tóru?“ zeptala se Midori.

Řekl jsem, že jo, i když jsem vlastně skoro neměl chuť k jídlu. Jídelna byla veliká podzemní místnost se řadami židlí a stolů, u kterých seděli spousty doktorů, sester a návštěvníků. Všichni se při jídle o něčem bavili – nejspíš asi o nemocech. Mluvili jeden přes druhého, takže to tu hučelo jako v metru. Rámus v sále ještě občas přehlušilo hlášení nemocničního rozhlasu určené některému lékaři nebo sestře.

Zabral jsem pro nás jeden ze stolů a Midori zatím na hliníkovém podnose přinesla jídlo pro nás oba. Byly to

krokety se smetanovou omáčkou, k tomu salát a nadrobno pokrájené zelí a vařená zelenina, rýže a polévka misoširu, všechno servírované na stejných bílých plastických talířích jako pro pacienty. Dokázal jsem sníst sotva půlku. Midori s chutí spořádala celou svoji porci.

„Ty nemáš moc hlad, Tóru, že jo?“ zeptala se Midori, zatímco usrkávala horký čaj.

„Opravdu skoro ne,“ řekl jsem.

„To dělá to nemocniční prostředí,“ rozhlédla se Midori kolem nás. „Kdo není zvyklej, úplně ztratí chuť k jídlu. Všude tu něco smrdí, je tu špatnej vzduch, kolem tebe samý nemocný, napětí, nervozita, beznaděj a bolest – člověku z toho přestane chutnat. Úplně se ti scvrkne žaludek. Ale jakmile si zvykneš, je to v pohodě. A navíc, když se pořádně nenajíš, nesvedeš pak dobře pečovat o nemocný. Fakt. Starala jsem se takhle o dědečka, babičku, mámu a teď i o tátu, takže o tom už něco vím. Něco se může přihodit, a kdo ví, kdy se pak zase dostaneš k jídlu, takže je nezbytný pořádně jíst, jakmile to jenom trochu jde.“

„Myslím, že chápu, co chceš říct.“

„Občas se tu ukážou nějaký příbuzný, se kterejma sem pak zajdu na oběd, a úplně každej nechá půlku jídla na talíři jako ty, dívá se, jak všechno sním, a pak řekne: Midori, já ti závidím tu tvoji chuť k jídlu. Já ji z toho všeho tady nadobro ztrácím. Jenže kdo se přitom stará o nemocnýho? Oni ne, já. A není to žádná legrace, to ti povím. Ostatní si sem jednou za čas přijdou, nasaděj soucitnej výraz, ale utírání zadků, odsávání chrchlů a mytí se celý nechává na mně. I kdyby opravdovej soucit nespočíval v ničem jiným než jen v utírání zadku, byla bych pořád určitě aspoň padesátkrát soucitnější než všichni z nich dohromady. A oni se na mě ještě budou dívat vyčítavě a říkat mi: Tobě ale nějak chutná, Midori. Copak si o mně všichni myslej, že jsem tažnej

soumar? Všichni to přitom jsou dospělí lidi, o kterých by sis řekl, že už budou mít rozum. Soucitný řeči jsou sice hezký, ale hlavní bohužel je utřít ten zadek. A já už toho mám až nad hlavu. Jsem utahaná jako pes. Někdy je mi vážně do breku. Jen si to zkus, dívat se, jak stádo doktorů někomu nevléčitelně nemocnému opakovaně otevírá hlavu a vrtá se mu v ní a jak tím tomu člověku dělají jen hůř a hůř, až je z něj nakonec idiot. Nevydržíš to, to se vsadím. A navíc na to jdou všechny úspory. Netuším, jestli vůbec budu moct chodit další tři a půl roku na univerzitu, a sestra má nejspíš po svatbě.“

„Kolikrát týdně sem takhle chodíš?“ zeptal jsem se Midori.

„Jsem tu čtyři dny do tejdne,“ řekla Midori. „Tahle nemocnice má sice zajišťovat kompletní ošetrovatelskou službu, ale neuživí se tu tolik sester. Jejich prostě málo, takže všechno nestíhají, i když dělají, co můžou. Čili toho spousta zůstává na rodině. Sestra se musí starat o obchod, takže sem chodím vždycky, když zrovna nemám školu. Tři dny v tejdnu se o tatku stará sestra, zbytek já. A občas si dovolíme luxus a jdeme na rande. Prostě záprah na plnej úvazek.“

„Proč se teda ještě scházíš se mnou, když máš tolik práce?“

„Protože jsem s tebou ráda,“ řekla Midori a protočila v prstech plastický pohárek na čaj.

„Běž se tak na dvě hodiny projít,“ navrhl jsem jí. „Já se ti o tatínka postarám.“

„A proč?“

„Myslím, že by sis měla aspoň na chvíli z tyhle nemocnice někam vyjít a hezky o samotě si odpočinout. S nikým nemluvit a trochu si pročistit hlavu.“

Midori se krátce zamyslela a pak kývla, že souhlasí.

„Asi jo. Asi máš pravdu. Ale zvládneš tady tatínka obstarat beze mě?“

„Jak jsem tě pozoroval, tak myslím, že to nebude problém. Na kapačku dám pozor, vody mu dát napít taky svedu, pot utřu a hleny odsaju, kdyby něco, tak mísa je pod postelí, a jestli bude mít hlad, dám mu zbytek oběda. Kdybych si s něčím nevěděl rady, zavolám sestřičku.“

„Tak dobře,“ usmála se Midori. „Jo, ještě tohle. Tatínek už bohužel začíná trochu bláznit. Občas mluví úplně z cesty. Tak se toho nelekni.“

„Žádnej strach,“ řekl jsem.

Když jsme se vrátili do pokoje, řekla Midori tatínkovi, že teď musí jít něco zařídit a že se o něj teď budu chvíli starat já. Nijak na to nereagoval. Možná ani pořádně nepochopil, co mu to Midori vlastně říká. Ležel natažený naznak a díval se do stropu. Kdyby občas nemrkl, měli byste dojem, že umřel. Oči měl podlité krví, jako by byl opilý, a pokaždé, když se zhluboka nadechl, trochu mu naběhl nos. Jinak se ani nepohnul a vůbec se nepokoušel Midori nějak odpovědět. Neměl jsem nejmenší tušení, co se asi právě může odehrávat na dně jeho zakalené mysli.

Když Midori odešla, chtěl jsem se s ním začít o něčem bavit, ale nevěděl jsem o čem, takže jsem nakonec neříkal nic. Zanedlouho stejně zavřel oči a usnul. Seděl jsem na stoličce u postele, pozoroval, jak se mu občas trochu chvěje nos, a modlil jsem se, aby mi tu neumřel. Představa, že by vydechl naposledy, zatímco ho mám na starosti, byla prostě absurdní. Vždyť jsem se s ním sotva seznámil. Jediné, co nás vůbec spojovalo, byla Midori, se kterou jsem náhodou chodil na přednášku *Dějiny dramatu II*.

Ale neumřel. Jen tvrdě spal. Když jsem se nad něj naklonil, uslyšel jsem, jak sotva znatelně oddychuje. Trochu

mě to uklidnilo a dal jsem se do řeči s paní, co seděla u vedlejší postele. Myslela si, že s Midori chodím, a pořád mi o ní něco vykládala.

„To je báječná holka,“ říkala mi. „Moc hezky se o tatínka stará. Je laskavá, milá, pozorná, rozumná, a navíc i hezká. Musíš na ni být hodný. Buď rád, že ji máš, druhou takovou hned tak nenajdeš.“

„Budu na ni hodnej,“ slíbil jsem.

„Sami máme dvě děti. Dceři je jednadvacet a synovi sedmnáct, ale myslíš, že se tu někdy ukážou? Jak mají volno, běží surfovat nebo na rande, a nevím kam ještě. Rošťáci to jsou. Vyždímou z nás jen kapesné a pak zmizí.“

V půl druhé musela paní jít něco koupit, a tak jsem v pokoji zůstal sám. Oba nemocní tvrdě spali. Do místnosti hřejivě svítilo odpolední slunce. Skoro jsem na stoličce usnul. Na stolku u okna stály ve váze bílé a žluté chryzantémy, připomínka toho, že už je podzim. V pokoji byla cítit vařená ryba od oběda. Z chodby se neustále ozývalo klapání sesterských podpatků i jejich dosti pronikavé hlasy, když si něco sdělovaly. Občas vešly i do pokoje, a když viděly, že oba pacienti spí jako dudci, usmály se na mě a zase odběhly. Rád bych si něco četl, v pokoji ale nebyla jediná knížka ani časopis. Jen kalendář na zdi.

Přemýšlel jsem o Naoko. Vybavila se mi nahá, jen se sponkou ve vlasech. Myslel jsem na její štíhlý pas i na tmavý stín ochlupení pod ním. Pročpak se mi asi takhle ukázala? Byla snad tehdy náměsíčná? Nebo to celé byla jen nějaká moje halucinace? Jak jsem se každou chvílí víc a víc vzdaloval Naočinu malému světu, přestával jsem si být jistý, jestli se mi to všechno jen nezdálo. Málem jsem tomu začínal věřit. Na pouhou vidinu byly moje vzpomínky trochu příliš podrobné, zároveň to však bylo až neskutečně krásné. Naoko i měsíční záře.

Midořin tatínek se najednou probudil a začal kařlat, což mě zase vrátilo do reality. Nechal jsem ho odkařlat do papírového ubrousku a ručníkem jsem mu otřel z čela pot.

„Nechcete napít vody?“ zeptal jsem se. Nepatrně přikývl. Nechal jsem ho napít ze skleněného džbánu. Okoralé rty se mu přitom trochu chvěly a poněkud mu cukalo v krku. Vypil všechnu vlažnou vodu, co ve džbánu byla.

„Chcete ještě pít?“ zeptal jsem se. Vypadal, jako když chce něco říci, tak jsem se k němu naklonil blíž. (Už ne,) řekl velice tichým, suchým hlasem. Jeřtě tiřším a suřším než předtím.

„Nechcete něco jíst? Nemáte hlad?“ zeptal jsem se ho. Tatínek znovu slabě přikývl. Podobně jako předtím Midori jsem zatočil klikou a nadzvedl s ním zadní část postele, vzal lžičku a začal ho po troškách krmit zeleninovou kaří a vařenou rybou. Za hrozně dlouhou dobu jsem do něho vpravil asi polovinu porce na talíři, a on pak trochu zavřel hlavou, jako by chtěl říci, že už má dost. Větří pohyby hlavou ho zřejmě dost bolely, zdálo se, že se jim snaží co možná nejvíc vyhýbat. Zkusil jsem mu nabídnout nějaké ovoce, ale on řekl: (Už ne).

Utřel jsem mu ústa ubrouskem, spustil postel zas do vodorovné polohy a odnesl nádobí na chodbu.

„Bylo to dobré?“ zeptal jsem se pak.

(Hnusné,) odpověděl on.

„Hm, opravdu to nevypadalo moc dobře,“ zasmál jsem se. Tatínek neřekl nic a díval se na mě očima, které jako by váhaly, zda se otevřít nebo zavřít. Napadlo mě, jestli si vůbec uvědomuje, kdo jsem. Vypadalo to, že se o samotě se mnou cítí volněji než s Midori. Možná že si mě s někým spletl. Kdyby to tak bylo, byl bych jedině rád.

„Venku je teď moc krásně,“ řekl jsem poté, co jsem se

usadil na stoličce u postele, nohu přes nohu. „Je babí léto, neděle, počasí se vydařilo a všude jsou obrovské spousty lidí. V takový den je nejlepší zůstat v klidu doma a nikam nechodit, alespoň se pak člověk neunaví. Venku jsou všude takové davy lidí, že toho má člověk za chvíli dost, a navíc tam není nejlepší vzduch. Já v neděli většinou peru. Dám se do toho hned ráno, pak prádlo rozvěším na střeše koleje, a než přijde večer, můžu už začít žehlit. Dělám to docela rád. Líbí se mi, že dokážu uhladit, co bylo dřív pomačkané. Docela mi to už jde. Ze začátku to pravda vypadalo všelijak, všude samý fald, ale za měsíc jsem to už dostal do ruky. Každou neděli mám teď vyhrazenou na praní a žehlení. Jen dnes mi to nějak nevyšlo, což je škoda. Je na to ideální počasí.

Ale není to zase žádná tragédie. Zítra si přivstanu a budu to mít raz dva. Stejně kromě toho praní nemám v neděli na práci už nic jiného.

Až zítra vyperu a pověším prádlo, začne mi v deset hodin přednáška, na kterou chodí i vaše dcera Midori. Jmenuje se to *Dějiny dramatu II* a právě probíráme Euripida. Znáte Euripida? Byl to antický Bek a spolu s Aischylem a Sofoklem je řazen ke třem největším autorům řeckého dramatu. Prý zemřel v Makedonii, když ho tam pokousal pes, ale ne všichni odborníci jsou toho názoru. Tak to je tedy Euripides. Osobně mám o něco radši Sofokla, ale to je jen otázka vkusu. Nedá se dost dobře říci, který z nich je lepší.

Pro jeho hry je charakteristické, že se v nich okolnosti stále víc a víc komplikují, až se pak nikdo nemůže hnout z místa. Chápete? Na scénu přicházejí nejrůznější postavy a každá má ke svému jednání úplně jiné pohnutky, důvody a argumenty. Každá sleduje svou vlastní pravdu a dobro. A tak vznikne opravdu bezvýchodná situace, protože není možné,

aby vyhráli všichni a aby všichni dosáhli svého štěstí. Zavládne zoufalý chaos. A víte, co se stane pak? Najednou je to úplně jednoduché: nakonec se zjeví bůh a začne řídit dopravu. Ty jdi sem a ty jdi tam, ty si vem tuhle a ty chvíli počkej tady. Je to prostě takový vyjednávač, co všechno vyřeší. Říká se tomu *Deus ex machina*. Vyskytuje se v úplně každé Euripidově hře, takže se díky tomu kritika v názorech na Euripida dost rozchází.

Ale jako nápad je to pěkné, ne? Člověk je v bezvýchodné situaci, neví kudy kam, a bůh se shora postará, aby se všechno vyřešilo a urovnalo. Jednoduše a prostě. Tak takové věci bereme na *Dějínách dramatu II* a vlastně i v rámci studia vůbec.“

Zatímco jsem takhle mlel, sledoval mě Midořin tatínek malátným pohledem a byl úplně zticha. Nedalo se říci, zda z mého tlachání něco pochopil nebo ne.

„Promiňte, už toho nechám,“ řekl jsem.

Po všem tom řečnění jsem najednou dostal hrozný hlad. Skoro jsem ten den nesnídal a z oběda jsem snědl sotva polovinu, čehož jsem teď začínal dost litovat, ale marně. Nakoukl jsem do skřínky, nebude-li tam něco k snědku, ale našel jsem jen plechovku řas nori, Vicksovy kapky proti kašli a sójovou omáčku. V papírové tašce bylo ještě ovoce a okurky.

„Prosím vás, mohl bych si vzít okurku? Mám hrozný hlad,“ zeptal jsem se. Tatínek neříkal nic. Umyl jsem všechny tři okurky pod vodovodem, nakapal na misku trochu sójové omáčky, zabalil okurku do plátku nori, namočil to v omáčce a začal chroustat.

„To je dobrota,“ vydechl jsem blaženě. „Je to jednoduché čerstvé jídlo a přímo z toho dýchá život. Výborná okurka, kam se na ni hrabe kiwi.“

Snědl jsem celou okurku a vzal si další. Pokojem se

rozeznělo optimistické chroupání. Po druhé okurce jsem si trochu odpočinul. Na vařiči na *chodbě jsem ohřál vodu* a udělal si čaj.

„Nechcete taky vodu nebo džus?“ zeptal jsem se.

(Okur-ku,) ozval se tatínek.

„To je nápad!“ usmál jsem se. „Chcete ji i s nori?“

Tatínek trochu kývl. Zase jsem nadzvedl postel, nožem na ovoce rozkrájel okurku na sousta, obalil je v nori, pokapal sójovou omáčkou a na párátku mu je pak podával. S naprosto nezměněným výrazem je chvíli kousal a pak spolkl.

„Jaké to je? Chutná vám to?“ zeptal jsem se pak.

(Chutná,) řekl.

„To je moc dobře, když člověku chutná. Aspoň víte, že žijete.“

Nakonec snědl úplně celou okurku. Pak chtěl napít vody. Zase jsem mu dal napít ze džbánu. Za chvíli potom se mu chtělo močit. Vytáhl jsem zpod postele bažanta a přiložil mu ho a pak ho šel vylít a vymýt na záchod. Vrátil jsem se do pokoje a vypil jsem zbytek čaje.

„Jak je vám?“ zeptal jsem se.

(Trochu,) řekl. (Hlava.)

„Bolí vás trochu hlava?“

Zašklebil se na mě, jako že jo.

„Vždyť jste taky po operaci. Víte, že já ještě žádnou operaci neměl? Vůbec netuším, jak se teď asi celkově cítíte.“ (Lístky,) povídá najednou. „Lístky? Jaké lístky?“ (Midori,) povídá. (Lístky.)

Moc jsem tomu nerozuměl, a tak jsem mlčel. On chvíli taky. A pak řekl: (Postarat.) Otevřel v tu chvíli úplně oči a soustředěně se na mě zadíval. Vypadal, jako když mi chce něco opravdu důležitého. Jen jsem bohužel nevěděl co.

(Ueno,) dodal ještě. (Midori.)

„Myslíte nádraží v Uenu?“

Trochu přikývl.

„Lístky – Midori – postarat – Ueno,“ opakoval jsem si. Ale nedávalo mi to smysl. Možná trochu blouzní, pomyslel jsem si, ale jeho pohled byl teď najednou úplně jasný a pevný. Zvedl ruku, ve které neměl kapačku, a natáhl ji ke mně. Stálo ho to asi dost sil, ruka se mu ve vzduchu dost trásla. Vstal jsem a vzal tu starou pomačkanou ruku do své. Trošičku mi ji stiskl a opakoval: (Postarat.)

„Žádný strach, postarám se o lístky i o Midori,“ řekl jsem mu. Spustil ruku zase na postel a vyčerpaně zavřel oči. Pak najednou zhluboka vzdechl a okamžitě usnul. Ujistil jsem se, že opravdu jen spí, vyšel na chodbu, udělal si další čaj a uvědomil si, že jsem toho malého umírajícího pána začal mít rád.

O chvílku později se paní odvedle vrátila s nákupem a zeptala se mě, jak jsem se tu měl. Řekl jsem jí, že všechno probíhalo úplně bez problémů. I její manžel klidně spal a hvízdavě oddechoval ze sna.

Midori se vrátila po třetí hodině.

„Byla jsem v parku a úplně jsem vypnula,“ řekla mi. „Přesně, jak jsi mi řekl, úplně sama a s nikým jsem nemluvila, abych si pročistila hlavu.“

„A povedlo se?“

„Bylo to moc fajn, děkuju. Jsem sice ještě trochu malátná, ale cítím se mnohem líp než předtím. Byla jsem unavenější, než jsem si myslela.“

Tatínek tvrdě spal a nic nepotřeboval, takže jsme si u automatu koupili kávu a v televizní místnosti ji vypili. Pak jsem Midori popořadě vyprávěl o všem, co se stalo, zatímco byla pryč. Jak se tatínek probudil, snědl půlku oběda, jak si všiml, že chroupám okurky, dostal taky chuť a jednu celou

snědl, jak jsem ho dal vymočít, a tak dále.

„No, Tóru,“ řekla Midori obdivně. „Jak jsi to dokázal? Nám nechce skoro vůbec nic jíst, a od tebe si vezme rovnou celou okurku!“

„Já nevím. Možná to je tím, že viděl, jak mi hrozně chutná,“ řekl jsem.

„Řekla bych, že máš dar, že se lidi v tvé společnosti cítí dobře.“

„To je blbost. Spousta lidí by ti určitě řekla pravej opak.“

„Co si teď myslíš o tátovi?“

„Mám ho rád. Moc jsme si toho právě neřekli, ale mám dojem, že je to fajn člověk.“

„Nezlobil nějak?“

„Vůbec ne.“

„Minulej tejden s ním vůbec nebylo k vydržení,“ zavrtěla Midori hlavou. „Začal bláznit a hrozně vyváděl. Házel po mně hrnky a řval: Chcípní, ty krávo! To se bohužel při jeho nemoci stává. Zničehonic začne bejt hrozně zlej. Máma na tom byla taky tak. Víš, co mi jednou řekla? Ty nejsi moje dítě, nenávidím tě! Přesně takhle. Úplně se mi z toho zatmělo před očima. To dělá ta nemoc, je to jeden z příznaků. Něco začne tláčit na nějaký místo v mozku, a tak je člověk podrážděnej a nadává všem okolo. Já to chápu. Ale stejně mě to vždycky hrozně raní. Dřeš se jako blázen, a ještě ti za to vynadaj. To by člověk brečel.“

„Úplně tě chápu,“ povídám. Pak jsem si vzpomněl na těch několik zvláštních slov, co mi říkal Midořin tatínek.

„Lístky? Nádraží Ueno?“ podivila se Midori. „Co to má znamenat?“

„A pak ještě (postarat) a (Midori).“

„Jako aby ses o mě postaral?“

„A nechtěl spíš, abys šla na uenský nádraží obstarat nějaký lístek?“ zeptal jsem se. „Byly to všeho všudy čtyři

slova bez nějaký logický souvislosti. Je pro tebe Ueno něčím důležitý?“

„Uenský nádraží?“ zamyslela se Midori. „Vybavuje se mi akorát, jak jsem dvakrát utíkala z domova. Ve třetí a v pátý třídě na základní škole. Vždycky jsem nasedla na Uenu do vlaku a odjela do Fukušimy. Vzala jsem si peníze z kasy v krámě. Protože mě naštváli. To měli mít za to. Ve Fukušimě jsem měla tetu. Měla jsem ji docela ráda, tak jsem k ní jela. Táta se tam pro mě vždycky vypravil. Pokaždý jsme pak spolu seděli ve vlaku a svačili a nakonec přijeli zpátky na Ueno. Vždycky mi přitom vyprávěl všechno možný, takový různý útržky. O velkém zemětřesení v Tokiu v roce devatenáct set dvacet, o druhý světový válce nebo o době, kdy jsem se narodila. Nikdy jindy o tom nemluvil. Vlastně jsem si s ním za celej život pořádně popovídala jen v tom vlaku. Víš, že byl táta během zemětřesení v Tokiu, přímo v centru, a vůbec ničeho si nevšiml?“

„To ti skoro nevěřím,“ řekl jsem ohromeně.

„Fakticky. Jel právě na kole s přívěsným vozíkem přes Koišikawu, a vůbec nic nezaregistroval. Přijel domů a kouká, že ze všech domů v okolí opadaly tašky a celá rodina se tiskne ke trámům zelená strachy. A táta nechápavě povídá: Co to tu proboha vyvádíte? Tak to je tatínkova vzpomínka na zemětřesení v Tokiu,“ zasmála se Midori. „Všechny jeho vzpomínky jsou takový. Žádná není dramatická a všechny jsou praštěný. Když jsi je poslouchal, mělš dojem, že se v Japonsku posledních padesát nebo šedesát let vůbec nic nedělo. Zeptal ses ho třeba na vojenský povstání v šestatřicátým, nebo na válku v Pacifiku, a on ti řekl jenom: Jo, počkej, to je pravda, trochu si na něco takovýho vzpomínám. Dobrý, co? Tak takový příhody mi vždycky vykládal ve vlaku cestou z Fukušimy do Uena. A nakonec vždycky dodal: Holka, pamatuj si, ať jdeš, kam

chceš, všude je to úplně stejný. Byla jsem malá, a tak jsem z toho vždycky byla celá pryč.“

„A to jsou všechny tvoje vzpomínky na Ueno?“

„Jo,“ řekla Midori. „Utíkal jsi někdy z domova, Tóru?“

„Nikdy.“

„A proč?“

„Prostě mě to nikdy nenapadlo.“

„Ty jsi vážně případ,“ zavrtěla Midori nevěřičně hlavou.

„No jo,“ řekl jsem na to.

„Myslím, že tatínek opravdu chtěl, aby ses o mě postaral.“

„Fakt?“

„Fakt. To já poznám. Na to já mám nos. A cos mu na to řekl?“

„Moc jsem mu nerozuměl, takže jsem mu řekl, ať nemá strach, že se postarám o tebe i o lístky.“

„Čili jsi tatínkovi vážně slíbil, že se o mě budeš starat?“ podívala se mi Midori do očí.

„Žádný takový,“ řekl jsem rychle. „Vždyť mu ani nebylo pořádně rozumět a...“

„Neboj, já si jen dělala legraci,“ usmála se Midori. „Ty vždycky na všechno tak krásně skočíš...“

Dopili jsme kávu a vrátili se do pokoje. Tatínek pořád spal. Zblízka bylo slyšet, jak oddechuje. S přibývajícím odpolednem dostávalo sluneční světlo za oknem čím dál víc podzimní nádech. Na vedení za oknem se sneslo hejno ptáků. Pak zase uletěli pryč. Seděli jsme s Midori vedle sebe v koutě pokoje a tiše si povídali o všem možném. Prohlédla si moji dlaň a pak mi předpověděla, že se dožiju sto pěti let, celkem třikrát se ožením a umřu v dopravní nehodě. Řekl jsem, že to není vůbec špatná perspektiva.

Krátce po čtvrté hodině se tatínek probudil. Midori si k němu sedla, otřela mu pot, dala mu napít vody a zeptala se,

jestli ho bolí hlava. Přišla sestra, změřila mu teplotu, zapsala frekvenci moče a zkontrolovala kapačku. Posadil jsem se do televizní místnosti a chvíli se díval na přímý přenos kopané.

V pět hodin jsem řekl, že už pomalu půjdu. A pak jsem se otočil k tatínkovi a vysvětlil mu, že už musím jít na brigádu na Šindžuku, kde každou neděli od šesti do půl jedenácté prodávám v obchodě s gramodeskami. Podíval se na mě a trochu kývl.

„Hele, Tóru, nevím, jak to mám říct, ale chci, abys věděl, že jsem ti za celý dnešek moc vděčná. Fakt,“ řekla mně Midori při loučení dole v nemocniční hale.

„Ale prosím tebe, to přece nic nebylo,“ povídám. „Ale jestli jsem tu byl co platnej, rád bych přišel příští neděli zas. Chtěl bych se ještě vidět s tvým tatínkem.“

„Opravdu?“

„Na koleji toho stejně nemám moc na práci a tady se navíc můžu najíst okurek.“

Midori se založenýma rukama párkrát zaklepala podpatkem o linoleum.

„Ráda bych s tebou šla zase někdy pít,“ řekla s trochu skloněnou hlavou.

„A co to porno?“

„Půjdeme nejdřív na porno a pak se napijeme. A pak bychom si zase mohli vypravovat nějaký prasárny.“

„Prasárny vyprávíš jen ty sama,“ zaprotestoval jsem.

„To je jedno. Prostě si budeme říkat prasárny, ožereme se jako čuňata a pak spolu půjdeme do postele.“

„A víš, co bude pak,“ vzdychl jsem si. „Já to zkusím, a ty to nebudeš chtít.“

„Hm...“

„Každopádně, stavila by ses pro mě zase v neděli ráno na koleji? Že bychom sem mohli jet společně.“

„A vezmu si trochu delší sukni než tentokrát.“

„Přesně tak,“ řekl jsem jí.

Ale příští neděli jsem už do nemocnice nejel. Midořin tatínek v pátek ráno umřel.

Midori mi to zatelefonovala hned ten den v půl sedmé ráno. Bzučák u dveří mi ohlásil, že mám telefon, já si přehodil přes pyžamo svetr a běžel dolů do haly. Tiše a studeně pršelo. Midori mi tichým slabým hlasem oznámila, že tatínek právě umřel. Zeptal jsem se, jestli jí nemůžu nějak pomoci.

„Díky, není třeba,“ odpověděla Midori. „V pohřbech už se doma vyznáme. Jenom jsem ti to chtěla říct.“

Zdálo se, že si povzdechla.

„Na pohřeb, prosím tě, nechod'. Opravdu si to nepřeju. Nechci se s tebou potkat na takovém místě.“

„Rozumím,“ řekl jsem. „Opravdu se mnou půjdeš na to porno?“

„To víš, že jo.“

„I na nějaký opravdu nechutný?“

„Speciálně ho vybereme.“

„Dám ti vědět,“ řekla Midori a zavěsila.

Po celý týden se pak neozvala, a neukázala se ani ve škole. Nebrala telefony. Kdykoliv jsem se odněkud vracel, pokaždé jsem se běžel podívat, jestli nemám nějaký vzkaz. Ani jednou z toho nic nebylo. Jednou večer jsem se pokoušel splnit slib a myslet při onanování na Midori, ale moc mi to nešlo. Zkusil jsem radši myslet na Naoko, ale ani to už nezabralo. Jen jsem si začal připadat jako idiot. Napil jsem se whisky, vyčistil si zuby a šel spát.

V neděli ráno jsem napsal Naoko. Psal jsem o Midořině tatínkovi. Že jsme šli s jednou spolužačkou na návštěvu za

jejím tátou do nemocnice a že jsem se pustil do okurek, co zbyly z nákupu, a on pak na ně taky dostal chuť a dal se do jídla, až to chroupalo. Ale že za pět dní potom umřel. Ještě teď si pamatuju to tiché chroupání, když jedl. Lidé, co odejdou, v nás mnohdy zanechají opravdu zvláštní vzpomínky.

„Když se ráno probudím, pokaždé si ještě v posteli představuju, jak se s Reiko staráte o kurník,“ napsal jsem.

„Vzpomínám na všechny ty pávy a holuby, na papouška s krocanem i na králíky. Vzpomínám na žlutou pláštěnku s kapucí, cos měla na sobě, když ráno přšelo. A moc rád vzpomínám i na chvíli, kdy jsme vedle sebe leželi v posteli. To mám pokaždé skoro dojem, že ležiš schoulená vedle mě a spíš. Byl bych moc rád, kdyby to tak opravdu bylo.

Mám se docela dobře, i když se mi po Tobě občas hrozně stýská.

Stejně jako Ty každé ráno uklízíš v kurníku a pracuješ na poli, i já každé ráno natahuju pružinu, co mě potom přes den pohání: vstanu, vyčistím si zuby, oholím se, nasnídám a obléknu, sejdu dolů do haly a vydám se do školy. Než se tam dostanu, vydá to na takových šestatřicet otočení klíčkem. Naladím se, abych ten den všechno dobře zvládl. Ani jsem si toho nevšiml, ale v poslední době si to prý začínám říkat i nahlas. Něco si při tom natahování asi mumlám.

Je mi líto, že se s Tebou nemůžu vídat, ale život v Tokiu mi usnadňuje pomyšlení, že někde v dálce žiješ a existuješ. Bez toho by to bylo mnohem horší. Ráno si na Tebe ještě v posteli vzpomenu a hned vím, že musím zase natáhnout to péro, které mě

pohání, a prožít dnešní den, jak nejlíp to půjde. Snažit se tady stejně tak, jako se někde v dálce snažíš i Ty.

Dneska je ale neděle, takže se žádné pružiny nemusejí natahovat. Právě jsem dopral a sedím v pokoji. Píšu dopis pro Tebe. Až ho dopíšu, nalepím na něj známku a hodím ho do schránky, nebudu mít až do večera nic na práci. Nemusím se ani učit. Během týdne mezi přednáškami vysedávám v knihovně a studuju, takže už mi na neděli nic nezbyde. Proto je moje nedělní odpoledne vždycky tiché a klidné. A taky osamělé. Čtu si nebo poslouchám nějakou muziku. Někdy si taky vybavuju všechny trasy, které jsme spolu prošli, když jsi ještě byla v Tokiu. Pamatuju se dokonce i na to, cos měla kdy na sobě. V neděli odpoledne prostě vždycky začnu vzpomínat na spousty věcí. Pozdravuj Reiko. Řekni jí, že mi po večerech schází její hraní.“

Pak jsem šel dopis hodit do schránky asi dvě stě metrů odsud, v pekárně poblíž si koupil vajíčkový sendvič a kolu a pak si je dal v parku na lavičce místo oběda. Chvilí jsem jen tak pozoroval, jak o kus dál hrají kluci baseball. S pokračujícím podzimem byla obloha čím dál tím vyšší a modřejší. Podíval jsem se vzhůru a najednou uviděl, jak se k západu táhnou jako bílé koleje dvě rovnoběžné čáry od tryskáče. Hodil jsem klukům špatně odpálený míč, který se ke mně zakutálel, a oni smekli čepice a poděkovali mi. Jako ve všech dětských zápasech bylo i v tomhle spousta met zdarma, nebo ukradených.

Odpoledne jsem se vrátil na pokoj a začal si číst.

Nemohl jsem se na to ale pořádně soustředit. Koukal jsem do stropu a myslel na Midori. Uvažoval jsem, zda po mně její tatínek vážně chtěl, ať se o ni postarám, až on tu nebude, ale jeho slova bohužel nebyla vůbec jasná. Možná si mě s někým spletl. Ať to bylo, jak chtělo, Midořin tatínek umřel toho studeného a deštivého pátečního rána a pravdu už se nikdy nikdo neměl dozvědět. Dost možná se ve smrti nejspíš seschl a zmenšil ještě víc, než když jsem ho viděl naposledy. A nakonec ho stejně spálili na popel. Zanechal po sobě jen nepříliš prosperující knihkupectví v nepříliš prosperující čtvrti a dvě dcery, ze kterých byla minimálně jedna dost potrhlá. Co to bylo za život, napadlo mě. Na co vlastně myslel, když ležel s rozřezanou, sedativy omámenou hlavou na nemocniční posteli a díval se na mě?

Čím víc jsem o něm přemýšlel, tím víc mi nad ním bylo do pláče, takže jsem radši rychle sesbíral na střeše prádlo a vydal se projít po Šindžuku, dokud mi nezačne brigáda. Nedělní nával v ulicích mi udělal dobře. V knihkupectví Kinokunija, narvaném jako ranní vlaky, jsem si koupil Faulknerovo „Srpnové světlo,“ zapadl do nejhlasitějšího jazzového baru, který jsem našel, poslouchal, jak z desky hraje Ornette Coleman (nebo Bud Powell), popíjel horkou, hustou a nechutnou kávu a četl si právě koupenou knížku. V půl šesté jsem ji zavřel, vyšel ven a dal si jednoduchou večeři. A najednou mě napadlo, kolik desítek nebo stovek takovýchhle nedělí mám asi ještě před sebou. „Tichá klidná a osamělá neděle!“ řekl jsem nahlas sám pro sebe. Dnes se žádné pružiny natahovat nemusejí.

V půlce příštího týdne jsem si ošklivě pořezal dlaň o kus skla. Nevšiml jsem si, že je jedna z vitrín na gramodesky rozbitá.

Teklo mi tolik krve, že mě to samotného zarazilo. Lila se a lila, až od ní byla podlaha celá rudá. Vedoucí okamžitě přinesl několik ručníků a ruku mi do nich pevně zavázal. Pak zvedl telefon a zavolal pohotovost. Jinak to byl pěkný budižkničemu, ale tohle opravdu zvládl. Nemocnice naštěstí nebyla daleko, jenže než jsme tam došli, ručníky stejně celé zčervenaly a krev začala kapat na asfalt. Lidé nám rychle uhýbali z cesty. Mysleli si asi, že jsem se někde serval. Zranění kupodivu skoro nebolelo. Jenom krev tekla a tekla pořád dál.

Doktor s naprosto nezúčastněným výrazem sundal zakrvácené ručníky, pevně mi ovázal zápěstí, zastavil krvácení a vydezinfikoval okolí rány. Pak mi ruku sešil a řekl, ať zítra přijdu na kontrolu. Po návratu do prodejny mě vedoucí poslal domů s tím, že mi dnešní den bude počítat jako odpracovaný. Odjel jsem autobusem zpátky na kolej a zašel za Nagasawou. Byl jsem ze svého zranění ještě celý nervózní a potřeboval si s někým popovídat, a kromě toho už jsem ho neviděl skoro celou věčnost.

Seděl ve svém pokoji u televizní lekce španělštiny a pil pivo z plechovky. Když uviděl můj obvaz, zeptal se, co se mi to stalo. Já řekl, že jsem se trochu zranil, ale že to není nic vážného. On se mě zeptal, jestli si dám pivo, a já řekl, že

ne.

„Počkej chvílku, už to bude končit,“ povídá, a pokračoval v procvičování španělské výslovnosti. Uvařil jsem si zatím hrnek sáčekového čaje. Rodilá mluvčí na obrazovce zatím nahlas předčítala text. „Takové hrozné deště zde nepamatujeme. Jen v samotné Barceloně bylo odplaveno několik mostů.“ Nagasawa to nahlas opakoval s učebnicí v ruce. „Kde ty nemožný věty vyhrabali?“ řekl. „Ty se snad nevyskytují nikde jinde než v podobnejch kursech cizích řečí.“

Když lekce skončila, vypnul Nagasawa televizi, vytáhl z malé ledničky ještě jedno pivo a napil se.

„Nepřišel jsem nevhod?“ zeptal jsem se.

„Nevhod? Vůbec ne. Stejně jsem se nudil. Fakt nechceš pivo?“

Řekl jsem, že ne.

„A propos, onehda jsem viděl výsledky zkoušek. Přijali mě,“ povídá Nagasawa.

„Myslíš zkoušky Ministerstva zahraničí?“

„Přesně tak. Oficiálně to jsou Zkoušky prvního stupně veřejné správy Ministerstva zahraničních věcí. To je prdel, co?“

„Dovol, abych ti pogrataloval,“ řekl jsem a podal mu levou ruku.

„Díky.“

„Samozřejmě to šlo bez problémů, že?“

„Jak jinak?“ zasmál se Nagasawa. „Ale je fajn mít to potvrzený.“

„Vyšlou tě rovnou do zahraničí?“

„Kdepak. Nejdřív rok studuješ doma a pak tě na čas pošlou někam ven.“

Usrkával jsem čaj. Nagasawa s gusem popíjel pivo.

„Nepotřebuješ ledničku? Jakmile odsud vytáhnu paty, je

tvoje. Chceš? Mohl by sis do ní dávat chladit pivo.“

„Neříkám, že by se mi nehodila, ale nebudeš ji postrádat, až si budeš zařizovat byt?“

„Nežvaň hlouposti. Až odsud vypadnu, pořídím si pořádnou velkou lednici a budu si žít jako král. Divím se, že jsem to v tyhle díře vydržel celý čtyři roky. Tyhle krámy už nechci ani vidět. Jestli se ti něco z nich líbí, klidně si to vem. Televizi, termosku, rádio, cokoliv.“

„Upotřebil bych to všechno, copak o to,“ povídám. Pak jsem si začal prohlížet učebnici španělštiny, co ležela na stole. „Začal ses učit španělsky?“

„Jo. Čím víc řečí umíš, tím líp, a já na ně mám navíc talent.“

Francouzsky mluvím skoro perfektně, a to jsem samouk. Je to hra. Jakmile pochopíš jedno pravidlo, zbytek se už poddá. Je to stejný, jako když člověk balí holky.“

„Koukám, že ses dal i na filozofování,“ neodpustil jsem si poznámku.

„Jo abych nezapomněl, mohl bych tě pozvat na večeři?“

„Myslíš zase jít někam lovit ženské?“

„Ne, opravdu jenom na večeři. Se mnou a s Hacumi, do jedny dobrý restaurace. Chtěl bych oslavit zkoušky v co nejdražším podniku. Platí to otec.“

„A neměl bys to jít oslavit jen sám s Hacumi?“

„Budu rád, když přijdeš. A Hacumi taky.“

Ach jo, pomyslel jsem si. Zase stejná písnička jako s Kizukim a Naoko.

„Po večeři půjdu spát k Hacumi. Ve třech se akorát najíme.“

„Jestli vám to opravdu nebude vadit, tak půjdu,“ řekl jsem. „Ale tak mě napadá, co bude s Hacumi, až odjedeš na několik let studovat do zámorí? Co si počne?“

„To je přece její věc, ne moje.“

„Počkej, teď tomu nějak nerozumím.“

S nohama položenýma na stůl se napil piva a zívł.

„Podívej, já se v životě nehodlám ženit a Hacumi jsem to už říkal. Jestli se bude chtít za někoho provdat, klidně může. Já jí bránit nebudu. Jestli na mě bude chtít počkat, taky dobře. Je to jasný?“

„Hmmmmmmmm,“ udělal jsem velice významně.

„Ty si teď myslíš, že jsem svině, že jo?“

„To si tedy myslím.“

„Milej zlatej, svět, kde žijeme, je přece nespravedlivej už z podstaty. Já jsem si to nevymyslel, tak to prostě odedávna chodí. Jestli chceš něco vědět, já jsem Hacumi nikdy ani jednou nepodvedl. Jakživ jsem se jí přece netajil, že jsem svině a že se se mnou může okamžitě rozejít, jestli se jí to nelíbí.“

Nagasawa dopil pivo a zapálil si cigaretu.

„Mohl bych se zeptat, jestli je vůbec v životě něco, čeho se ty opravdu bojíš?“

„Tak poslyš, takovýho blbce ze mě zrovna dělat nemusíš,“ řekl Nagasawa. „Jasně že mám v životě strach ze spousty věcí. To je přece normální. Já si akorát z toho strachu nehodlám vytvářet nějaký zábrany. Já chci žít stoprocentně naplno. Co chci, to si vezmu, co nechci, to nechám tak. A v tom hodlám pokračovat. Případný problémy nemíním řešit dřív, než nastanou. Když se nad tím zamyslíš, tak tě ten hnusnej nespravedlivej svět na druhou stranu výborně motivuje, abys rozvíjel všechny svoje schopnosti.“

„Nepřipadáš si tak trochu jako sobec?“ zeptal jsem se.

„Možná, rozhodně ale jen tak nesedím a nečekám, co mi kdo dá. Sám se snažím, jak nejlíp umím. Určitě přinejmenším desetkrát tolik co ty.“

„To je možné,“ připustil jsem.

„Víš, jak se tak dívám kolem sebe, začínaj mě lidi docela štvát. Říkám jim v duchu: proč se víc nesnažíte, proč se sebou něco neděláte? To je pořád samá nespravedlnost, a skutek utek.“

Ohromeně jsem se na něj zadíval. „Poslyš, třeba se pletu, ale já měl odjakživa dojem, že naprostá většina lidí, co znám, dře jako šrouby.“

„Jenže to není žádné úsilí. To je jen obyčejná práce,“ povídá Nagasawa. „Úsilí, to je podle mě něco, co děláš sám od sebe, aniž by ti to někdo nakazoval.“

„Jako třeba, že se začneš učit španělsky, i když už máš své jisté, místo abys v tu chvíli jako většina lidí složil ruce do klína?“

„Přesně tak. Do jara budu umět perfektně španělsky. Už umím anglicky, německy a francouzsky, jakž takž i italsky. Co myslíš, že bych uměl, kdybych se nesnažil?“

Jak Nagasawa potáhl z cigarety, vzpomněl jsem si náhle na Midořina tatínka. Toho by asi ani nenapadlo začít se učit španělsky podle televize. A nejspíš by ani nehloubal, jestli je nějaký rozdíl mezi prací a úsilím. Neměl by na to možná ani kdy. Měl v životě práce nad hlavu a ještě musel jezdit do Fukušimy pro dceru, co utíkala z domu.

„Hodila by se ti ta večere třeba teď v sobotu?“ zeptal se Nagasawa.

Řekl jsem, že jo.

Podnik, který Nagasawa vybral pro oslavu, byla tichá a velice drahá francouzská restaurace vzadu v Azabu. Ohlásil se jménem, a hned nás uvedli dozadu do salonku. Na stěnách té malé místnosti viselo asi patnáct zarámovaných dřevořezb. Než přišla Hacumi, bavili jsme se s Nagasawou o románech Josepha Conrada a popíjeli opravdu vynikající whisky. Nagasawa měl na sobě už od pohledu velice drahý šedý oblek, já úplně obyčejné tmavomodré sako.

Hacumi dorazila asi za čtvrt hodiny. Byla bezvadně nalíčená, v uších zlaté náušnice, na sobě nádherné tmavomodré večerní šaty a na nohou přepychové červené lodičky. Pochválil jsem jí barvu šatů a ona mi vysvětlila, že je to takzvaná půlnoční modř.

„To je báječná restaurace!“ řekla Hacumi.

„Otec tu vždycky jídá, když se stavuje v Tokiu. Jednou mě sem vzal. Nemám ale tyhle hogo fogo podniky zrovna v lásce.“

„Pro jednu to snad vydržíme. Co říkáš, Tóru?“

„Taky si myslím, zvlášť pokud to nemusím platit.“

„Otec si sem vodívá ženskou,“ řekl Nagasawa. „Jednu tu v Tokiu má.“

„Nepovídej,“ řekla na to Hacumi.

Pil jsem víno a dělal, že to neslyším.

Konečně přišel číšník a mohli jsme si objednat. Jako předkrm jsme si vybrali polévku, k jídlu si pak Nagasawa poručil kachnu a já s Hacumi mořského okouna. Čekání na jídlo bylo dlouhé, takže jsme popíjeli víno a bavili se o všem možném. Nejdřív nám Nagasawa vyprávěl, jaké to bylo u zkoušek. Většina uchazečů byl prý póvl, který by se patřilo potopit někam hodně hluboko do bažiny, ale sem tam se vyskytl i někdo na úrovni. Zeptal jsem se, jestli tam takových lidí bylo víc nebo míň, než bývá v normální společnosti.

„Jasně že to bylo úplně stejný jako všude jinde,“ řekl Nagasawa bez zájmu. „To se prostě nemění.“

Dopili jsme víno a Nagasawa objednal další. Pro sebe navíc dvojitou skotskou.

Hacumi mně pak zase začala nabízet, že mě seznámí s nějakou svou kamarádkou. To bylo naše věčné téma. Pořád mě chtěla seznamovat s nějakou (moc roztomilou holkou z nižšího ročníku), a já se z toho v jednom kuse vyzouval.

„Tahle je ale vážně moc fajn. A je hezká. Někdy ji přivedu s sebou a můžete si popovídat. Určitě se ti bude moc líbit.“

„Z toho nic nebude, Hacumi,“ řekl jsem. „Na to, abych se přátelil s tvými spolužačkami ze školy, nemám bohužel dost peněz. A ani bych si s ní neměl co říct.“

„Ale kdepak, toho se vůbec nemusíš bát. Není vůbec nafoukaná, je to moc hodná a upřímná holka.“

„Aspoň jednou by ses s ní sejít mohl,“ řekl Nagasawa. „Nemusíš se s ní přece hned vyspat.“

„To je snad samozřejmost. Co si myslíš? Vždyť je to navíc ještě panna!“ řekla Hacumi.

„Jako kdysi i ty, co?“

„Ano, jako kdysi i já,“ opakovala Hacumi s úsměvem na rtech. „Nedělej si žádné starosti kvůli penězům, Tóru. O to přece vůbec nejde. Je pravda, že máme ve třídě několik opravdu nesnesitelných snobek, ale jinak jsme tam všechny úplně normální holky. Za oběd v naší menze nedáme nikdy víc než dvě stě padesát jenů a...“

„Podívej se, Hacumi,“ skočil jsem jí do řeči. „V naší menze máme tři druhy obědů. A, B a C. Áčko stojí sto dvacet jenů, béčko sto jenů a céčko osmdesát. Já si občas můžu dovolit i áčko, ale ostatní pak na mě divně koukají. Někteří si nemůžou dát ani to céčko a musí žrát nudle za šedesát jenů. To jen tak pro představu, do jaké chodím školy. Ještě pořád si myslíš, že si s tvými spolužačkami budu mít co říct?“

Hacumi se rozesmála. „Do takhle levné menzy se někdy musím přijít podívat na vlastní oči. Opravdu si tím nelam hlavu, Tóru, člověk jako ty se nemá čeho bát. Určitě by sis s ní měl o čem povídat. Já myslím, že by jí ty obědy za sto dvacet jenů určitě chutnaly.“

„Jsi vedle, Hacumi,“ zasmál jsem se. „Ty totiž

nechutnají nikomu. Jíme je, protože nám nic jiného nezbyvá.“

„Neměl bys možná tolik dát na vnější zdání, Tóru. Naše škola je sice opravdu takzvaně nóbl, ale to ještě neznamená, že jsme tam všechny takové. Ne každá holka touží po klukovi se sportovním autem.“

„To jsem přece ani netvrdil,“ řekl jsem na to.

„Watanabe už ale holku má,“ vložil se do toho Nagasawa. „Jenomže o tom nikdy neutrousí ani slovo. Mlčí jako zařezanej. Je to jedna velká záhada.“

„Je to pravda?“ zeptala se mě Hacumi.

„Je. Ale žádná záhada v tom není. Jenom je to všechno trochu komplikované a já o tom nerad mluvím.“

„Ty ses nešťastně zamiloval? Nechceš se mi svěřit?“ Radši jsem se napil vína.

„Co jsem říkal? Jako zařezaněji“ řekl Nagasawa při třetí whisce. „Ten jak se jednou rozhodne mlčet, už z něj nikdo nic nedostane.“

„To je škoda,“ řekla Hacumi, ukrojila kousek paštiky a na vidličce ho donesla k ústům. „Mohli bychom si jinak všichni čtyři někam společně vyrazit.“

„A pak se opít a prohodit si holky,“ povídá Nagasawa.

„Neplácej nesmysly.“

„To nejsou nesmysly. Watanabemu se líbíš.“

„To je snad něco jiného,“ řekla Hacumi tiše. „Takový Tóru není. Ten si umí vážit sám sebe, to je vidět. Jinak bych ho nechtěla představovat svým kamarádkám.“

„Ale my jsme si už jednou s Watanabem ženský prohodili. Už je to dýl. Nemám pravdu?“ řekl Nagasawa jakoby nic, zvedl sklenici a poručil si další whisky.

Hacumi položila nůž a vidličku a utřela si ústa ubrouskem. A pak se zadívala na mě. „Tóru, tys opravdu udělal něco takového?“

Nevěděl jsem, co mám odpovědět, a tak jsem radši mlčel.

„Jen to vysyp, klidně můžeš,“ řekl Nagasawa. Moc pěkně se to dnes vyvíjí, jen co je pravda, pomyslel jsem si. Alkohol občas udělal z Nagasawy zlomyslnou mrchu. Teď ale nebyla jeho zloba určena mně. Zaměřil se na Hacumi. Jakmile jsem si to uvědomil, klesla moje nálada pod bod mrazu.

„Chci to slyšet. Moc by mě to zajímalo,“ obrátila se na mě Hacumi.

„Byli jsme opilí,“ vysvětloval jsem.

„Neomlouvej se, z ničeho tě přece neobviňuju. Já chci jen slyšet, jak to bylo.“

„Byli jsme spolu pít v jednom baru na Šibuji. Seznámili jsme se tam s nějakými dvěma holkami. Studovaly, myslím, nějakou nástavbu. Už jsme všichni měli dost vypito, a tak jsme šli spát do hotelu, co je kousek odtamtud. Měli jsme pokoje vedle sebe.

Uprostřed noci mi zaklepal na dveře a řekl, že si prohodíme holky. Šel pak do mého pokoje a já do jeho.“

„A co na to říkaly ty holky?“

„Ty už byly taky opilé, a tak jim to bylo jedno.“

„Měli jsme k tomu důvody,“ povídá Nagasawa.

„Důvody?“

„Chápej, mezi těma holkama byl fakt dost rozdíl. Jedna byla hezká a druhá hnusná. Připadalo mi to nespravedlivý. Já byl s tou hezkou a napadlo mě, jestli to Watanabemu třeba nevádí. Takže jsme se prohodili. Nemám pravdu, Watanabe?“

„Jo, tak to bylo,“ povídám. „Ale abych byl upřímný, z obou dívek mi byla mnohem sympatičtější ta miň krásná. Zajímavě se s ní povídalo a byla to osobnost na úrovni. Když jsme se pomilovali, leželi jsme jen tak vedle sebe na

posteli a právě si moc příjemně povídali, když na nás vtrhl Nagasawa se svým nápadem. Zeptal jsem se té dívky, jestli jí to nebude vadit, ale ta jen mávla rukou a řekla, ať si děláme, co chceme. Asi si myslela, že mám chuť na její krásnější známou.“

„Líbilo se ti to?“ zeptala se mě Hacumi.

„S tou druhou?“

„Myslím tak vůbec.“

„Vlastně to nebylo nic moc,“ povídám. „Prostě jsme spolu spali. To zas až taková zábava není.“

„Tak proč to děláš?“

„Poněvadž jsem ho k tomu navedl,“ povídá Nagasawa.

„Já jsem se ptala Tórua,“ řekla velice jasně Hacumi.

„Proč děláš takové věci?“

„Občas se mi hrozně chce s někým spát.“

„Ale vždyť máš známost? Proč nejdeš za ní?“ řekla Hacumi po chvíli.

„Z nejruznějších důvodů to nejde.“

Hacumi si vzdychla.

Konečně se otevřely dveře a bylo tu jídlo. Před Nagasawu postavili pečenou kachnu, přede mne a před Hacumi talíř s mořským okounem. Ještě nám na talíře naservírovali vařenou zeleninu a zalili to omáčkou. Pak jsme zase osaměli. Nagasawa nakrojil kachnu a s velkou chutí se do ní pustil. Zapíjel ji whiskou. Zkusmo jsem načal špenát. Hacumi se své porce ani nedotkla.

„Poslyš, Tóru, nevím, jaké jsou ty tvoje důvody, ale nepřipadá ti, že se pro něco takového ani trochu nehodíš?“ řekla Hacumi. Položila ruce na stůl a zadívala se na mne.

„Máš úplnou pravdu,“ řekl jsem. „Napadá mě to každou chvíli.“

„Tak proč toho nenecháš?“

„Když já to někdy opravdu hrozně potřebuju,“ řekl jsem

upřímně. „Kdybych občas někoho neobjal, cítil bych se strašně sám.“

„Takže když si to shrneme,“ vmísil se do toho Nagasawa, „Watanabe má holku, ale z nějakýho důvodu z toho nikdy nic není. Takže když přijde na sex, musí si pomoct jinak. To přece nevádí, to je jasný. Nemůže pořád sedět doma na zadku a onanovat.“

„Tóru, nemyslíš, že kdybys měl tu holku opravdu rád, vydržel bys to?“

„Asi jo,“ řekl jsem a nabral si další kus okouna v omáčce.

„Ty prostě vůbec nechápeš, co je mužská sexuální touha,“ řekl Nagasawa. „Tak třeba já. Chodím s tebou tři roky, ale za tu dobu už jsem spal i s pěknou řádkou dalších ženských. Ale vůbec si na ně nepamatuju. Zapomněl jsem, jak se jmenovaly a jak vypadaly. Prostě jsem se s každou z nich jednou vyspal. Potkal, vyspal, nechal tak. Nic víc. Na tom nic není.“

„Jednu věc na tobě nemůžu vystát, a sice tu tvou věčnou aroganci,“ řekla tiše Hacumi. „Nejde o to, jestli spíš s jinýma nebo ne. V životě jsem ti kvůli tomu tvému děvkaření neřekla ani slovo. Doufám, že si to uvědomuješ.“

„No dovol, tomu přece nemůžeš říkat děvkaření. Vždyť je to jen hra. Nikomu to neubližuje,“ bránil se Nagasawa.

„Mně ano,“ pravila Hacumi. „Ráda bych věděla, kdy už ti konečně budu dost dobrá?“

Nagasawa chvíli mlčel a točil whiskou ve sklenici. „Já přece neříkám, že mi nejsi dost dobrá. To je něco jinýho. Ve mně je prostě nějaká žízeň, která si to žádá, nebo co. Jestli tě tím zraňuju, tak promiň. Není to v tom, že bys mi nebyla dost dobrá. Jde o to, že já bez té žízně nemůžu žít. Jsem prostě takovej, a s tím nic nenaděláš.“

Hacumi se konečně chopila příboru a pustila se do

okouna. „Nechápu ale, proč do toho všeho musíš zatahovat ještě Tórua?“

„Já a Watanabe jsme si něčím podobný,“ povídá Nagasawa.

„Ani jeden z nás nemá zájem o nic jiného než sám o sebe. S tou výjimkou, že já jsem navíc ještě arogantní, a on ne. Ani mě, ani jeho ale vůbec nezajímá, co si myslej, cejtěj nebo dělaj ostatní lidi. Nad ty jsme prostě povznesený. A to právě mám na Watanabem rád. I když on si to o sobě ještě pořádně neuvědomil. Zatím se hledá, bloudí a dostává rány.“

„A kdo nebloudí a nedostává rány?“ zeptala se Hacumi. „Nechceš snad tvrdit, že ty jsi výjimka?“

„Jistěže nejsem. Jenomže já se z těch ran umím poučit, abych je už příště nemusel dostat. Jako krysa, která si v laboratoři vybere cestu s nejmenším počtem elektrošoků.“

„Krysy ale nedovedou milovat.“

„Krysy nedovedou milovat!“ opakoval Nagasawa a podíval se přitom na mne. „Úžasné. Prosím zvukovou kulisu do pozadí! Něco pro dvě harfy a orchestr a...“

„Já mluvím smrtelně vážně!“

„Jestli sis nevšimla, tak právě jíme,“ řekl Nagasawa. „A navíc je u toho Watanabe. Byla bys tak hodná a nechala si vážný řeči na jindy?“

„Tak snad abych šel,“ povídám já.

„Zůstaň, prosím tě. Bude to tak lepší,“ požádala mne Hacumi. „Bud’ tak laskav a vydrž aspoň do moučnicku,“ řekl Nagasawa.

„Děkuji, rád.“

Pak jsme chvíli mlčky jedli. Snědl jsem celého okouna, Hacumi z toho svého polovinu nechala. Nagasawa měl už kachnu dávno v sobě a dál se napájel whiskou.

„Ten okoun byl výtečný,“ řekl jsem. Ale nikdo mi neodpověděl. Jako bych hodil kamínek do propasti.

Talíře zmizely ze stolu a na jejich místo nastoupil citrónový šerbet a espresso. Nagasawa se toho sotva dotkl a rovnou si zapálil cigaretu. Hacumi nechala svůj šerbet stát. Ach jo, pomyslel jsem si a vypil svůj šerbet i kávu do poslední kapky. Hacumi se zamyšleně dívala na své ruce, opřené o stůl. Byly nádherné. Skvěle podtrhovaly eleganci všeho, co měla ten večer na sobě. Vzpomínal jsem na Naoko a Reiko. Co teď asi dělají? Naoko nejspíš leží na pohovce a čte si knížku, a Reiko jí k tomu možná hraje na kytaru *Norwegian Wood*. Najednou se mi hrozně zachtělo být zase u nich. Co sakra dělám tady?

„Já a Watanabe jsme si podobní v tom, že se nikoho neprosíme, aby nás chápal,“ řekl Nagasawa. „Tím se lišíme od davů okolo, který si dělají vrásky, jestli je někdo chápe nebo ne. Já ale takovej nejsem a Watanabe taky ne. Nám nevádí, když nás ostatní nechápou. My jsme my, a davy jsou davy.“

„Opravdu?“ zeptala se mě Hacumi.

„Ani náhodou,“ řekl jsem. „Takhle silná osobnost já vůbec nejsem. Není mi jedno, když mě nikdo nechápe. Mám známé, se kterými se snažíme navzájem si rozumět. Kromě nich už sice nikoho, ale co se dá dělat. Rozhodně mi to ale není jedno jako třeba tobě,“ otočil jsem se k Nagasawovi.

„Ale to je přece přesně to, co mám na mysli,“ zvedl Nagasawa kávuovou lžičku. „Přesně to samý. Je to jen asi takovej rozdíl, jako mezi pozdní snídaní a časným obědem. Totéž jídlo v tutéž dobu, jenom se tomu jinak říká.“

„Takže tobě je vlastně úplně jedno, jestli se tě snažím pochopit nebo ne, jestli tomu dobře rozumím? Doufám, že tě to aspoň neobtěžuje,“ řekla ještě Hacumi.

„Jak to vypadá, nedokážeš uznat, že lidi můžeš pochopit teprve až na to nastane správná doba, a ne proto, že si to zrovna toužebně přeješ.“

„Takže když si přeju, aby mě někdo pochopil – například ty –, tak jsem vlastně blbá.“

„Ale ne, nejsi blbá,“ řekl Nagasawa. „Normální lidi tomu říkají láska. Třeba když se ty snažíš, abys mi porozuměla. Já ale žiju podle jinýho systému než ostatní.“

„Čili mě vlastně vůbec nemiluješ.“

„Ale ty o mém systému – ...“

„Jdi do háje i s celým svým systémem!“ vykřikla Hacumi velice nahlas. To bylo poprvé a naposled, co jsem ji slyšel zvýšit hlas.

Nagasawa stiskl tlačítko na boku stolu. Přišel vrchní s účtem. Nagasawa mu podal kreditní kartu.

„Promiň, Watanabe, dnes se to nějak nepovedlo,“ povídá. „Běž domů, já jdu vyprovodit Hacumi.“

„To nic. Večeře byla skvělá,“ řekl jsem, ale nikdo mi na to neodpověděl.

Číšník přinesl zpátky kreditní kartu, Nagasawa překontroloval sumu, vytáhl propisku a podepsal se. Pak jsme vstali a šli. Nagasawa začal shánět taxík, ale Hacumi ho zastavila.

„Děkuju, dnes už jsem si tvé společnosti užila až až.“

„Jak myslíš,“ řekl Nagasawa.

„Chci, aby mě dnes vyprovodil Tóru,“ pokračovala Hacumi.

„Jak je ctěná libost,“ pravil Nagasawa. „Musím tě ale upozornit, že já a on jsme prakticky totožný. Tváří se sice laskavě, ale ve skutečnosti vůbec nedokáže někoho milovat. Jednou na to přijde a potom v sobě objeví stejnou žízeň jako já. Vidím to na něm.“

Privolal jsem taxík, otevřel Hacumi přední dveře a řekl Nagasawovi, ať se o ni nestrachuje.

„Promiň,“ omluvil se mi ještě jednou a vypadal přitom, že se mu hlavou už dávno honí něco úplně jiného.

„Kam pojedeme? Zpátky do Ebisu?“ zeptal jsem se Hacumi. Měla v Ebisu byt. Hacumi ale zavrtěla hlavou.

„A nešla by ses ještě někam napít?“

„Dobře,“ přikývla Hacumi.

„Pojedeme na Šibuju,“ řekl jsem řidiči.

Hacumi založila ruce, zavřela oči a opřela se o sedadlo. Její malé zlaté náušnice se občas zaleskly, jak se auto kývalo.

Její šaty barvy půlnoční modři vypadaly úplně jako ušité na objednávku pro tenhle ztemnělý taxík. Její krásné, lehce nalíčené rty se občas trochu pohnuly, jako by chtěla něco říci, a na poslední chvíli couvla. Chápal jsem, proč si ji asi Nagasawa vybral za svoji zvláštní přítelkyni. Určitě by se našly spousty krásnějších dívek, než byla Hacumi, a pro Nagasawu nebyl problém kteroukoli z nich získat. Hacumi však v sobě měla něco, nad čím se člověku rozechvívalo srdce. Ne že by vás na pohled nějak ohromila. Byla docela nenápadná, ale něco v ní probouzelo v lidech hlubokou odezvu. Díval jsem se na ni po celou cestu do Šibuje, a marně se snažil pochopit pocit, který ve mně ten pohled vyvolával.

Přišel jsem na to až o dvanáct nebo třináct let později, když jsem přijel do Santa Fe v Novém Mexiku dělat rozhovor s jedním malířem. Seděl jsem tehdy v pizzerii, večerel pizzu s pivem a pozoroval západ slunce, nádherný jako zázrak. Všechno kolem se koupalo v nachu. Zčervenalo všechno: mé ruce, talíř, stůl – kam až jste se podívali, bylo všechno průzračně, jásavě červené, jako by to kdosi polil šťávou nějakého kouzelného ovoce. Během toho soumraku, ze kterého se tajil dech, jsem si najednou vzpomněl na Hacumi. A v ten okamžik jsem pochopil to tajemné cosi, co tolik rozechvívalo duši každému, kdo ji potkal. Byla to nenaplnitelná, nikdy neuhasitelná žízeň, podobná touze po

mládí, které se už nemůže vrátit. Spalující, čistá a nevinná touha, již jsem už dávno a dávno někam založil a zapomněl na ni, abych se až po dlouhých letech rozpomenul, že ve mně kdysi existovala. To, co ve mně Hacumi probouzela, byla jen jedna dlouho spící část mé vlastní duše. Když jsem si to po letech uvědomil, málem jsem se rozplakal. Až teď jsem přišel na to, jaká byla Hacumi vzácná osoba, a přišlo mi z toho nesnesitelně smutno. Někdo si jí měl všimnout a zachránit ji, dokud byl ještě čas.

Na to jsme ale ani Nagasawa, ani já prostě neměli. Hacumi se – jako už tolik jiných mých známých – v jistém stadiu svého života znenadání rozhodla odejít. Dva roky potom, co Nagasawa odjel do Německa, se provdala za jiného muže a po dalších dvou letech si podřezala zápěstí břitvou.

O její smrti jsem se pochopitelně dozvěděl od Nagasawy. Napsal mi z Bonnu v dopise, že s Hacuminou smrtí z jeho života něco zmizelo a prázdné místo po tom něčem vyplňuje jen nesnesitelná bolest a smutek, a to prý dokonce i v něm. Roztrhal jsem to na cucky a nikdy mu už potom neodepsal.

Vešli jsme do malého baru a vypili několik skleniček. Skoro jsme nemluvili. Seděli jsme proti sobě beze slova jako manželé v krizi, pili a chroupali arašídý. To už se bar začal plnit lidmi, a tak jsme se radši šli projít. Hacumi chtěla zaplatit účet, ale řekl jsem, že jsem ji přece zval, a zaplatil jsem to sám.

Už byla noc a venku začalo být zima. Hacumi si přes šaty oblékla světle šedou pletenou vestu. Kráčela vedle mě, pořád bez jediného slova. Šli jsme bez cíle noční ulicí. Strčil jsem obě ruce do kapes, a náhle si zase připadal jako na procházce s Naoko.

„Tóru, dá se tu někde poblíž hrát biliár?“ zeptala se

najednou Hacumi.

„Biliár?“ zareagoval jsem překvapeně. „Ty hraješ biliár?“

„A docela dobře. Co ty?“

„Jakž takž zvládám four spot. Moc mi to ale nejde.“

„Pojď si zahrát.“

Zašli jsme do nedaleké kulečnickové herny. Byl to jen docela malý obchůdek na konci uličky. Hacuminy elegantní večerní šaty a moje tmavomodré sako a utažená kravata se do toho lokálu hodily asi jako pěst na oko, ale Hacumi tomu vůbec nevěnovala pozornost. Vybrala si tágo a nakřidovala špičku. Pak z kabelky vytáhla sponku a sepnula si vlasy nad čelem, aby jí nevadily při hře. Dvakrát jsme pak hráli four spot. Vůbec se nechlubila, opravdu kulečník výborně uměla. Já měl navíc na ruce obvaz, a tak se mi moc nedařilo. Hacumi obě hry s převahou vyhrála. „Tobě to jde vážně dobře,“ řekl jsem překvapeně. „To bys do mě neřekl, vid’?“ odušila s úsměvem, zatímco přesně zaměřovala kouli.

„Kde ses naučila takhle hrát?“

„Dědeček z tátovy strany byl tak trochu gambler. Měl doma i kulečnickový stůl. Už odmalička jsme u toho stolu zkoušeli s bratrem při každé návštěvě hrát. Když jsme byli větší, děda nás to začal učit pořádně. Měli jsme ho moc rádi – všemu rozuměl a byl to fešák. Už bohužel nežije. Vždycky se chlubil, jak kdysi v New Yorku potkal Deannu Durbin.“

Tříkrát za sebou udělala bod, čtvrtý pokus jí nevyšel. S odřenýma ušima jsem taky získal bod, a pak promarnil úplně snadnou ránu.

„To je tím obvazem,“ utěšovala mě Hacumi. „To je tím, že už jsem to dlouho nehrál. Už dva roky a pět měsíců.“

„Jak si to tak přesně pamatuješ?“

„Byl jsem hrát s kamarádem a on pak večer umřel, tak proto.“

„A ty ses pak rozhodl s kulečníkem přestat.“

„To ani ne,“ řekl jsem po kratším přemýšlení. „Prostě jsem už od té doby neměl příležitost hrát.“

„A co se tvému kamarádovi stalo?“

„Dopravní nehoda,“ řekl jsem.

Udělal ještě několik bodů. Pokaždé přitom velice pečlivě mířila a do rázu vždycky dala správné množství síly. Když jsem ji viděl – její krásně upravené vlasy sepnuté dozadu, lesk jejích zlatých náušnic, lodičky pevně vrostlé do podlahy, krásné štíhlé prsty, které při každém rázu pevně přitiskly sukno – připadal mi celý ten ušpiněný lokál najednou jako zákoutí v nějakém prestižním klubu pro horních deset tisíc.

Bylo to poprvé, co jsem se někde s Hacumi ocitl jen ve dvou, a byl to nádherný zážitek. Pobyt v její přítomnosti jako by mě povznášel do nějakého vyššího stadia existence. Po třetí hře – kterou samozřejmě opět vyhrála – mě začala pobolívat ruka, a tak jsme toho nechali.

„Promiň, Tóru, neměla jsem tě zvát na kulečník,“ omlouvala se mi Hacumi celá smutná.

„To nic, nic to není. A ten kulečník byl moc fajn,“ těšil jsem ji.

„Máte skvělou trefu, slečno,“ pochválila Hacumi na odchodu majitelka podniku, hubená paní středního věku. Hacumi jí poděkovala a usmála se. A pak zaplatila účet.

„Bolí to moc?“ zeptala se, když jsme vyšli ven.

„Ani ne,“ povídám já.

„Nepraskly ti stehy?“

„Myslím, že je to v pořádku.“

„Víš co, Tóru, zajdeme radši na chvíli ke mně. Prohlédnu ti to a převážu,“ řekla Hacumi. „Mám tam obvazy i dezinfekci, a navíc bydlím hned za rohem.“

Řekl jsem, že si se mnou nemusí dělat takové starosti,

ale ona trvala na tom, že by se měla na tu ránu pro jistotu opravdu podívat.

„Je ti snad moje společnost nepříjemná? Nebo se musíš okamžitě vrátit na kolej?“ dělala si ze mě Hacumi legraci. „Ale vůbec ne,“ řekl jsem.

„Tak se, prosím tě, neupejpej a pojď. Je to opravdu jen kousek.“

Bylo to asi čtvrt hodiny pěšky ze Šibuje směrem na Ebisu. Dům sice nebyl úplně přepychový, ale rozhodně byl moc pěkný. V přízemí byla dokonce vstupní hala a dům měl i výtah.

Hacumi mě usadila ke kuchyňskému stolu a šla se vedle převléknout. Vrátila se v mikině s nápisem Princeton University a bavlněných kalhotách a bez náušnic. Přinesla pak odněkud lékárníčku, položila mi ruku na stůl, rozvázala obvazy a pak se ujistila, že jsou stehy v pořádku. Přidala trošku dezinfekce a převázala mi ránu novým obvazem. Dělala to moc šikovně.

„Jak to, že tak dobře umíš tolik věcí?“ zeptal jsem se.

„Dělala jsem dřív dobrovolnici. Taková hra na zdravotní sestřičku. Tam jsem se to naučila,“ řekla Hacumi.

Když dokončila převaz, donesla z lednice dvě plechovky piva. Vypila jen půlku, já celou plechovku. Pak mi ukazovala fotografie svých spolužaček z nižších ročníků. Bylo mezi nimi několik docela hezkých holek.

„Až budeš někdy hledat nějakou kamarádku, stav se, hned tě nějaké představím.“

„Určitě.“

„Nemyslíš si už o mně, Tóru, že jsem stará kuplířka, že ne?“

„Skoro,“ rozesmál jsem se. I Hacumi se zasmála. Smích jí moc slušel.

„Poslouchej, Tóru, jak to vidíš se mnou a s

Nagasawou?“

„Jak to myslíš?“

„Co mám teď udělat?“

„Na mém pohledu přece nesejde,“ řekl jsem a napil se pořádně vychlazeného piva.

„Neboj se a řekni, co si myslíš.“

„Být sebou, tak se s tím člověkem rozejdu. A pak bych si našel někoho, kdo to má v hlavě trochu víc v pořádku, a šťastně a spokojeně s ním žil. Ať se na to dívám sebeshovívavěji, řekl bych, že s tímhle člověkem tě nic dobrého nečeká. Ten nepřinese štěstí ani sám sobě, natož aby udělal šťastným někoho druhého. Jemu o něco takového vůbec neběží. Vedle něj se leda tak nervově zhroutíš. Už jen to, že jsi s ním vydržela celé tři roky, mi připadá skoro jako zázrak. Neříkám, že ho nemám svým způsobem rád. Je zajímavý, má i spoustu skvělých vlastností. Moje schopnosti se s těmi jeho vůbec nedají srovnávat. Ale způsob jeho myšlení a život, který vede, nejsou rozhodně normální. Když s ním mluvím, mívám občas pocit, že chodím dokola v bludném kruhu. Úplně stejný proces, který jeho postupně vynáší výš a výš, způsobuje v mém případě, že se octnu v začarovaném kruhu a cítím se úplně prázdný a zbytečný. Systémy, podle kterých fungujeme, se prostě od základů liší. Rozumíš, co se ti teď snažím říct?“

„Až moc dobře,“ řekla Hacumi a donesla z lednice další pivo.

„Navíc ho právě přijali na ministerstvo a po roce domácích studií odjede kdovíkam do zámoří. Co si potom počneš? Budeš na něj celou dobu čekat? Tenhle člověk se v životě nehodlá ženit.“

„To vím.“

„V tom případě už nemám, co bych dodal.“

„Hm,“ udělala Hacumi.

Pomalu jsem si nalil sklenici piva a napil se.

„Víš, Hacumi, co mě najednou napadlo, když jsme teď byli hrát biliár?“ zeptal jsem se. „Nemám žádné sourozence, jsem jedináček. Nikdy jsem se kvůli tomu necítil osaměle ani jsem si nepřál nějaké sourozence mít. Říkal jsem si, že samotnému mi nic nechybí. Ale když jsem teď s tebou byl na kulečníku, najednou mě napadlo, jak by bylo skvělé mít starší sestru, jako jsi ty. Fešandu, co by všemu rozuměla a nosila by půlnočně modré šaty a zlaté náušnice, které by jí moc slušely, a báječně by hrála biliár.“

Hacumi se na mě radostně usmála. „Tohle bylo to nejkrásnější, co jsem za poslední rok slyšela. Opravdu.“

„Moc bych si proto přál, abys byla šťastná,“ řekl jsem a celý zrudl. „A ty vypadáš, že bys mohla být šťastná prakticky s kýmkoliv. Jak ses ale, pro všechno na světě, dala dohromady zrovna s Nagasawou? Já to nechápu.“

„S tím nic nenaděláš, Tóru. Nejspíš ani já sama. Nagasawa by mi na to nejspíš řekl, že to je na mou zodpovědnost, a jeho se to netýká.“

„Ano, to by nejspíš udělal,“ přikývl jsem.

„Víš, Tóru, já nejsem bohužel nijak zvlášť chytrá. Spíš jsem hloupá staromódní ženská. Nestarám se o slova jako systémy a zodpovědnost. Ráda bych se vdala, měla děti a muže, co mě každý večer obejmě, a to mi stačí. Nic víc nechci.“

„To on ale nikdy chtít nebude.“

„Ale lidi se přece mění, ne?“ řekla Hacumi.

„Máš na mysli, že se vydávají do světa, dostávají rány, zažívají zklamání a tím dospívají? To jsi chtěla říct?“

„Ano. A možná mu taky pomůže, když se delší dobu neuvidíme.“

„Na to nespolehej,“ řekl jsem. „Normálnímu člověku by to možná pomohlo, ale on normální není. Má tak silnou vůli,

že si to ani neumíme představit. A s každým dnem ji rozvíjí víc a víc. Když dostane ránu, jen ho to ještě posílí. Tohle je člověk, který neváhá polykat slimáky, jen aby druhým ukázal. Co od něj, prosím tě, čekáš?“

„Tóru, mně už teď nic jiného než čekání nezbývá,“ řekla Hacumi a složila hlavu do dlaní. „To ho tolik miluješ?“

„Miluju,“ řekla Hacumi bez váhání.

„Proboha...,“ vzdychl jsem a dopil zbytek piva. „To ti řeknu, takhle bezvýhradná láska je už dnes opravdu vzácnost.“

„Jsem prostě hloupá a staromódní,“ řekla Hacumi. „Chceš ještě pivo?“

„Už ne, díky. Budu pomalu muset jít. Moc děkuju za obvázání i za pivo.“

Vstal jsem, u dveří se obul, a vtom zazvonil telefon. Hacumi se podívala na mne a na něj, pak ještě jednou na mne. „Dobrou noc,“ rozloučil jsem se, otevřel si dveře a vyšel ven. Když jsem za sebou zavíral, zahlédl jsem ještě, jak Hacumi bere do ruky sluchátko. To bylo naposledy, co jsem ji kdy viděl.

Na kolej jsem dorazil v půl jedenácté. Šel jsem rovnou k Nagasawovi a zaklepal na dveře. Když jsem zaklepal asi podesáté, uvědomil jsem si, že je sobota večer. V sobotu večer si Nagasawa pokaždé bral celonoční propustku pod záminkou, že bude nocovat u příbuzných.

Vrátil jsem se do svého pokoje, sundal si kravatu, kalhoty a sako pověsil na ramínko, převlékl se do pyžama a vyčistil si zuby. Pak jsem si celý mrzutý uvědomil, že je zítra zase neděle. Jako by byla pomalu každé čtyři dny. A přijde ještě dvakrát a mně bude dvacet. Lehl jsem si na postel, zadíval se na kalendář na stěně a dostal depresi.

V neděli ráno jsem si jako obvykle sedl ke stolu a napsal Naoko dopis. Pil jsem kávu z velikého hrnku, poslouchal starou desku od Milese Davise a psal a psal. Za oknem drobounce pršelo a v pokoji bylo zima jako v akváriu. Tlustý svetr, co jsem měl na sobě, byl ještě cítit naftalínem z šatníku. Na okenním skle nehybně seděla vypasená moucha. Vlajka s vycházejícím sluncem zplihle visela na stožáru jako tóga římského senátora. Na dvůr odněkud přiběhl vyhublý a trochu schlíplý hnědý pes a začal očichávat květinový záhon od jednoho konce ke druhému. Co z toho má, že očichává kytky, a zrovna v takhle deštivý den, to jsem netušil.

Seděl jsem za stolem a psal, a když mě od toho začala bolet zraněná pravá ruka, pozoroval jsem déšť za oknem.

Nejdřív jsem napsal, že jsem si při brigádě v obchodě s gramodeskami ošklivě pořezal dlaň, pak o tom, jak jsem byl v sobotu s Nagasawou a Hacumi na oslavě Nagasawových složených zkoušek, v jaké jsme byli restauraci, co jsme si tam dali. A že jídlo bylo vynikající, ale atmosféra trochu příliš napjatá.

Váhal jsem trochu, jestli mám psát, i jak jsme byli s Hacumi hrát biliár a jak jsem si pak vzpomněl na Kizukiho, ale nakonec jsem se rozhodl napsat i o tom. Cítil jsem, že bych asi měl.

„Přesně si vzpomínám na poslední bod, který Kizuki udělal, když jsme spolu toho dne, co umřel, hráli kulečník. Byla to hodně obtížná rána, potřeboval na ni podložku, a já vůbec nevěřil, že to zvládne. Ale ta rána – snad i nějakou zvláštní náhodou – mu na sto procent vyšla. Bílé a červené koule do sebe na zeleném sukňě nehlučně ťukly, a to byl poslední bod té hry. Ještě dnes si na tu krásnou ránu vzpomínám. Dva a půl roku jsem pak

nevzal tágo do ruky. Ale tu noc, co jsem byl hrát s Hacumi, jsem si až do konce první hry na Kizukiho ani nevzpomněl, což mě pak dost vyvedlo z míry. Po jeho smrti jsem si totiž myslel, že mi ho kulečnick bude už navždycky připomínat. Ale tentokrát se nic takového nestalo, vybavil se mi až teprve ve chvíli, kdy jsem si po první hře kupoval u automatu pepsikolu, protože podobný automat měli i v podniku, kam jsme spolu často chodívali hrát, a my se mnohdy sázeli o peníze na limonádu.

Měl jsem pak výčitky svědomí, že na Kizukiho začínám zapomínat. Ale zpátky doma jsem si řekl, že od té doby už uplynulo skoro dva a půl roku, a jemu je pořád jen sedmnáct. Neznamená to, že bych na něj začal nějak zapomínat. Jeho smrt mám pořád jasně vypálenou v sobě. Možná dokonce ještě víc, než tehdy. Co chci říci: brzy mi bude dvacet a mnohé z toho, co jsme spolu s Kizukim prožívali v šestnácti a sedmnácti, už pomalu mizí v nenávratnu a žádný pláč to již zpátky nevrátí. Líp to vysvětlit asi nedovedu, ale myslím, že snad pochopíš, co mám na mysli. Říkám si skoro, že nikdo jiný než ty to ani pochopit nemůže.

Myslím teď na tebe víc než kdy předtím. Právě prší, což mě trochu vyvádí z míry, protože nemůžu prát a následně ani žehlit. Nedá se jít ani na procházku nebo se natáhnout na terasu na střeše. Nejsem s to dělat pomalu nic jiného než sedět za stolem, nastavit na gramofonu automatické opakování a pořád dokola poslouchat *Kind of Blue* a dívat se, jak venku prší. Jak už jsem Ti psal dřív, v neděli tu pružinu, co mě pohání, nechávám na pokoji a úplně vypnu. Proto se teď tenhle dopis trochu moc

rozrostl. Už končím, jdu se navečeřet. Ahoj.“

V pondělí Midori nepřišla do školy. Přemýšlel jsem, co se to asi děje. Od doby, co mi volala naposledy, už uplynulo celých deset dní. Řekl jsem si, že jí zavolám, ale pak jsem si vzpomněl, jak mi říkala, že se ozve, a rozhodl se čekat dál.

Ve čtvrtek jsem v jídelně potkal Nagasawu. Přisedl si ke mně se svým tácem a ještě jednou se mi omluvil.

„To nic, vždyť jsi mě báječně pohostil,“ řekl jsem. „Byla to ale hodně divná oslava, to ti řeknu.“

„To je teda fakt,“ řekl on.

Pak jsme chvíli mlčky jedli.

„Omluvil jsem se Hacumi,“ povídá zase.

„Už taky bylo na čase,“ povídám já.

„A k tobě jsem se taky nechoval vůbec hezky, promiň.“

„Co to s tebou je, že máš takové výčitky svědomí? Není ti špatně?“

„Možná,“ řekl a párkrát pokýval hlavou. „Tys prej radil Hacumi, ať se se mnou rozejde.“

„Myslíš, že nemám pravdu?“

„Asi jo.“

„Je to báječná holka,“ řekl jsem mezi polévkou. „Já vím,“ vzdychl Nagasawa. „Pro mě až moc.“

Spal jsem zrovna jako zabítý, když se ozval bzučák ohlašující telefonáty. Byl jsem právě uprostřed nejtvrďšího spánku, a tak jsem nejdřív nechápal, co se děje. Připadalo mi, že mám v hlavě všechno nasáklé vodou a oteklé. Hodinky ukazovaly čtvrt na sedm, ale nebylo jasné, jestli

ráno, nebo večer. Nevzpomínal jsem si, kolikátého je, ani co je dnes za den. Na dvoře na stožáru ale nevisela vlajka, takže byl nejspíš večer. Konečně ty taškařice s vlajkou byly taky jednou k něčemu dobré.

„Ahoj, Tóru, máš čas?“ zeptala se Midori.

„Co je dneska za den, prosím tě?“

„Pátek.“

„A je večer, nebo ráno?“

„Cože? Ty seš fakt neuvěřitelněj. Je skoro čtvrt na sedm večer.“

Takže večer. Aha, četl jsem si v posteli knížku a usnul přitom. Pátek? Zamyslel jsem se. V pátek na brigádu nechodím. „Čas bych měl. Kde seš teď?“

„Na Uenu. Nepočkal bys na mě na Šindžuku?“

Dohodli jsme si přesné místo a čas a zavěsili.

Když jsem dorazil do DUGu, Midori tam už seděla na samém konci baru a pila. Měla na sobě bílý pomačkaný pánský kabát, žlutý svetr a džíny. Na zápěstí dva náramky.

„Co to piješ?“ zeptal jsem se.

„Toma Collinse.“

Objednal jsem si whisky se sodou a všiml si, že má Midori u nohou položenou velikou tašku.

„Trochu jsem teď cestovala. Právě jsem se vrátila.“

„A kdes byla?“

„V Naře a v Aomori.“

„Na jeden záťah? Vždyť je to každý úplně jiným směrem,“ podivil jsem se.

„Jasně že ne najednou. Jsem sice praštěná ažaž, ale tolik zase ne. Jela jsem nejdřív se svým klukem do Nary a pak sama do Aomori.“

Lokl jsem si whisky a Midori si připálila marlborku. „Byl pohřeb hodně náročněj?“

„To byla spíš legrace. Už to pro nás byla rutina. Oblíkněš si černý kimono, nasadíš důstojnej výraz, posadíš se a díváš se, jak lidi okolo tebe kmitaj a zařizujou. Příbuzný, známý, sousedi z okolí. Nakoupěj saké, obstaraj suši, utěšujou tě, brečej, dělají binec, rozesílají parte, prostě pohoda. Hotovej piknik. Když to srovnám s tou každodenní otročinou ve špitále, byl to naprostej piknik. Víš co, my jsme byly se sestrou už tak utahaný, že jsme ani nemohly brečet. Fakt, byly jsme úplně prázdný a nevyšla z nás jediná slza. Lidi okolo nás pak začali mít řeči, že prej jsme tak cynický, že ani neumíme plakat. Mohly jsme sice dělat, že brečíme, ale to jsme prostě zavrhly. Uráželo by nás nutit se do breku jenom proto, že se to od tebe čeká. Na tom jsme se obě shodly, i když se od sebe se sestrou jinak hrozně lišíme.“

Midori zacinkala náramky, přivolala číšníka a objednala si ještě jednoho Toma Collinse a pistácie.

„Když bylo po pohřbu a všichni se rozešli domů, zůstaly jsme se sestrou až do rána vzhůru a vypily skoro dva litry saké. Pak jsme jednoho po druhým zdrbly všechny pohřební hosty. Tenhle je debil, tamten naprostá nula, další jsou čuby prašivý, prasata, pokrytci nebo zloději. Nevěřil bys, jak nám to zvedlo náladu.“

„Ale jo.“

„Pak jsme úplně namol zalezly pod deku a spaly jako zabíj. To si neumíš představit, jak skvěle se nám spalo. Telefony jsme nechávaly, ať si zvoněj. Ráno jsme si objednaly suši a pak jsme uspořádaly rodinnou poradou. Rozhodly jsme se, že na chvíli zavřeme obchod a budeme si užívat. Vždyť jsme se zatím jen dřely jako tažný muly. Toho už bylo dost. Sestra chtěla bejt zase chvíli se snoubencem a já jsem se rozhodla, že pojedu s mým klukem do Nary a tam budeme tak dva dny šoustat jak o život.“ Midori naráz

zmlkla a poškrábala se za uchem. „Sorry, už si nevidím do pusy.“

„To nic. Takže jste jeli do Nary.“

„Jo. To město mám odjakživa moc ráda.“

„A šoustali jste jako o život?“

„Ani jednou,“ vzdychla si Midori. „Jakmile jsme dorazili do hotelu a položili kufry na podlahu, dostala jsem menstruaci.“ Nezadržitelně jsem se rozesmál.

„Moc se nesměj, abys věděl. Přišlo mi to o celéj tejden dřív, než mělo. Úplně jsem se z toho rozbřečela. Asi se mi to rozhodilo ze všeho toho stresu předtím. A můj kluk je děsněj prudšas a strašně se naštvál. Ale co jsem s tím asi měla dělat? Já za to přece nemohla. Navíc je to u mě vždycky hrozná síla. První dva dny se mnou nikdy nic není. Radši se mi v tu dobu vždycky vyhni.“

„Dobře, ale jak to poznám?“

„Tak já si vždycky první dva tři dny budu brát červenou čepici, jo?“ zasmála se Midori. „Až uvidíš, že mám něco takovýho na hlavě, nemluv na mě, ani kdybys mě zrovna potkal, a rychle uteč.“

„Takovou čepici by možná měly nosit všechny ženský,“ povídám. „A co jste pak dělali v Naře?“

„Krmili jelínky a procházeli se až do aleluja. A pak jsme se pohádali a od té doby se neviděli. Dva dny jsem se pak poflakovala po Tokiu a potom sama odjela do Aomori, abych si trochu zvedla náladu. Mám kamarádku v Hirosaki, u ní jsem pobyla asi dva dny a nakonec si projela Simokitu a Tappi a tak. Bylo tam nádherně. Jednou jsem o tom kraji psala přílohu k mapě. Byls tam někdy?“

Řekl jsem, že ne.

„Moc jsem přitom na tebe vzpomínala,“ řekla Midori, usrkla z Toma Collinse a rozlouskla si pistácii. „Hrozně jsem si přála, abys tam byl se mnou.“

„A proč?“

„A proč?“ zeptala se Midori nechápavě. „Jak to myslíš, a proč?“

„No proč jsi na mě tak myslela?“

„No přece proto, že tě mám ráda! Jakej by to mělo mít jinej důvod? Nebo si myslíš, že někdo pojede někam s člověkem, kterýho nesnáší?“

„Jenže ty máš přece kluka, tak jak můžeš myslet ještě na mě?“ řekl jsem a napil se pomalu whisky.

„Takže když mám kluka, nesmím už myslet na tebe?“

„Ale ne, to jsem nechtěl říct, jenže...“

„Tóru, já tě varuju,“ zvedla Midori ukazováček. „Za poslední měsíc se toho ve mně naštědalo víc než dost, a teď se to spolu všechno mísí. Dej si velikej pozor na to, co mi říkáš. Ještě jedna podobná pitomost, a dočista se ti tady rozbrechím, že mě celej večer nezastavíš. To doufám nechceš. Já vždycky brečím jako zvíře a je mi přitom úplně jedno, co se děje kolem.“

Přikývl jsem a dál už neříkal nic. Objednal jsem si další whisky se sodou a pustil se do pistácií. Na pozadí zvuků šejkru, cinkání sklenic a vrčení stroje na výrobu ledu právě hrála nějaká stará milostná píseň od Sarah Vaughan.

„Ještě víc se to mezi mnou a mým klukem přiosťřilo od té příhody s tamponem,“ povídá Midori. „Příhody s tamponem?“

„No jo. Asi před měsícem jsme s ním a ještě pár jeho kamarádama seděli a pili, a já jsem vyprávěla, jak jedna paní od nás ze sousedství kejchla a vypadl jí tampon. To je docela vtipný, ne?“

„Je,“ rozesmál jsem se a přikývl.

„To si mysleli všichni. Ale on se našťval. Co prý vykládám takové neslušnosti. Prostě studená sprcha.“

„Hm.“

„On je jinak docela dobřej, ale v tomhle je strašně úzkoprsej,“ řekla Midori. „Dokáže ho naštvat, i když si vezmu jiný než bílý kalhotky. Úzkoprseost až na půdu, co?“

„Hm. Ale to může být přece i otázka vkusu,“ řekl jsem. Dost mě udivovalo, jak se takový kluk mohl zamilovat do Midori, ale nahlas jsem nic neříkal.

„Cos celou dobu dělal ty?“

„Celkem nic, prostě jako vždycky,“ řekl jsem a pak jsem si vzpomněl na slib onanovat a myslet přitom na ni, který jsem jí dal. Šeptem, aby to nikdo neslyšel, jsem jí o tom začal vypravovat.

Midori se celá rozzářila a luskla prsty. „Jaký to bylo? Šlo to dobře?“

„Najednou jsem se začal cejtit hrozně trapně, tak jsem toho nechal.“

„Přestal ti stát?“

„Jo.“

„To je škoda,“ podívala se na mě na okamžik Midori. „Nesmíš se tak stydět. Mysli klidně na co největší chuňárny. Fakt, úplně se odvaž. Víš co, já ti příště zavolám. A budu ti říkat třeba: Aaach... To je skvělý... Jo, tam... Dost, už budu... Ne, tohle ne... A tak, rozumíš. A ty to přitom můžeš dělat.“

„Chtěl bych tě upozornit, že u nás máme telefon v hale, kudy pořád choděj nějaký lidi v celkem hojným počtu. Kdybych tam dělal, co mi navrhuješ, ředitel koleje mě osobně přijde umlátit.“

„To je blbý.“

„Ale ne. Prostě to budu muset nějak zvládnout sám.“

„Tak hodně zdaru.“

„Možná byl problém v tom, že nejsem dost sexy?“

„To vážně ne,“ povídám. „Řekl bych, že v tomhle případě záleží hlavně na postoji.“

„Aha. Tak já mám nejcitlivější záda. Musíš mě na nich jemně hladit.“

„Dám na to pozor.“

„Nepůjdeme teď na nějaký ten pornofilm? Ale musí to být nějaký opravdu hard sado-maso,“ navrhla Midori.

Zašli jsme do úhoří restaurace na pár kousků úhoře a pak zapadli na Šindžuku do jednoho z mnoha mrňavých zaplivaných místních kin a zhlédli tři filmy pro dospělé. Podle novin, které jsme si opatřili, bylo tohle jediné kino, kde promítali i SM filmy. Celý biograf byl prolezlý nějakým neidentifikovatelným zápachem. Přišli jsme zrovna včas, právě začali promítat film, jaký jsme chtěli vidět. Byl o dvou sestrách, jedné sekretářce a druhé středoškolačce, které unesla, věznila a mučila nějaká banda. Pod hrozbou, že znásilní její mladší sestru, dělali sekretářce takové věci, až se z ní nakonec stala masochistka. Mladší sestra, která se na všechno musela dívat, se z toho pomátla. To byl zhruba celý děj. Napůl to bylo morbidní, napůl to byla nuda a spousta scén se vysloveně opakovala. Dost brzo mě to přestalo bavit.

„Bejt já tou mladší sestrou, tak bych se jenom z tohohle rozhodně nezbláznila. Na tohle bych se naopak ještě dívala, aby mi nic neuteklo,“ povídá mi najednou Midori.

„To nejspíš jo,“ řekl jsem.

„Nezdá se ti, že na to, že to má bejt středoškolačka a panna, má ta holka moc tmavý bradavky?“

„To rozhodně.“

Přímo ten film žrala. Musel jsem opravdu obdivovat, co všechno dokáže vyždímat za zábavu z jednoho lístku na něco takového.

Kdykoliv ji navíc něco napadlo, okamžitě mi to musela sdělit.

„No ty jo, podívej, co jí to dělá,“ nebo „Tři naráz, vždyť

ji to roztrhne,“ nebo „Koukej, Tóru, tohle bych si někdy chtěla zkusit.“ A tak dál. Byla mnohem větší zábava sledovat místo filmu radši Midori. Když se o přestávce rozsvítilo, zjistili jsme, že je Midori jediná žena v sále. Nějaký mládenec, co seděl blízko nás a vypadal na studenta, se na Midori podíval a pak si odsedí, co nejdál to šlo.

„Hele, Tóru?“ zeptala se Midori. „Stojí ti, když se díváš na něco takovýho?“

„No, občas jo,“ povídám. „Proto se snad tyhle filmy taky točej, ne?“

„Takže když přijde nějaká scéna, začne všem v sále stát jako svička? Třicet nebo čtyřicet najednou? To je přece šílený.“ Taky se mi zdálo.

Druhý film byl už celkem normální, a o co byl normálnější, o to byl taky nudnější. Spíš než film to byla jedna hromada orálního sexu: felace, cunnilingus, devětašedesátky... Jakmile se něco z toho objevilo na plátně, začaly se z reproduktorů na celé kino rozléhat neuvěřitelně hlasité mlaskavé a čvachtavé zvuky. Jak jsem je tak poslouchal, musel jsem se zas jednou sám sebe ptát, na jaké neuvěřitelné planetě jsem se to vlastně octl.

„To by mě zajímalo, kdo vymyslel tyhle zvukové efekty,“ řekl jsem Midori.

„Mně se moc líbej,“ řekla Midori.

Dočkali jsme se dokonce i zvuku, jak se penis zasouvá tam a zpátky do vaginy. Ani jsem nevěděl, že takový zvuk vůbec existuje. Chlap hekal, ženská vzdychala a volala „aaach,“ nebo „víc!“ nebo něco podobně originálního, postel vrzala a tak to šlo pořád dál. Midori se nejdřív dívala s velkým zájmem, ale tohle nakonec otrávil i ji a navrhla, ať jdeme pryč. Vstali jsme, vyšli ven a zhluboka si oddechli. Nikdy předtím mi vzduch na Šindžuku nepřipadal tak osvěžující.

„To bylo výborný, co?“ řekla Midori. „Zas bych někdy šla.“

„A nepřípadá ti, že je to pořád dokola to samý?“

„Co naděláš. Všichni přece děláme to samý pořád dokola.“

Když jste se nad tím zamysleli, měla vlastně pravdu.

Pak jsme ještě jednou zašli do baru a popíjeli. Já si dal whisky, Midori tři nebo čtyři sklenice nějakého pochybného koktejlu. Když jsme vyšli ven, usmyslela si Midori, že chce lézt po stromech.

„Tady žádný nejsou. A i kdyby, v tomhle stavu bys stejně nevylezla ani na pařez,“ povídám jí.

„Ty seš vždycky tak ukrutně chytřej a každého tak skvěle usadíš,“ řekla Midori. „Já jsem opilá, poněvadž jsem se chtěla opít.“

Tak neměj řeči. Na nějaký strom já ještě vždycky vylízt svedu. Vylezu na vrchol nejvyššího stromu, co najdu, usadím se tam jako cikáda a počurám všechny okolo.“

„Chceš někam na záchod?“

„Jo.“

Vyprovodil jsem Midori k placenému záchodu u šindžuckého nádraží, vhodil do otvoru u dveří drobné a pak si koupil v trafice večerník, začtl se do něj a čekal, až bude Midori hotová. Ale pořád nic. Po čtvrt hodině jsem si už začal dělat trochu starosti a zrovna se chtěl podívat, co se stalo, když konečně vyšla ven. Byla trochu pobledlá.

„Promiň. Já jsem tam usnula.“

„Je ti dobře?“ zeptal jsem se a přehodil přes ni svůj kabát. „Moc ne.“

„Doprovodím tě domů,“ řekl jsem. „Hezky se vykoupeš a pak už budeš moct spát. Jsi moc unavená.“

„Nechci domů. Nikdo tam není. Nechci spát sama v prázdném domě.“

„Ach jo,“ řekl jsem. „Tak co chceš dělat?“

„Půjdeme do nějakýho hotelu poblíž, obejmeme se a usneme. A budeme spát až do rána. Pak se někde nasnídáme a půjdeme do školy.“

„To jsi měla v plánu už od začátku, když jsi mi telefonovala, co?“

„Jo“

„Myslím, žes radši měla zatelefonovat svému klukovi. Tohle se prostě nedělá. Na takový věci jsou přece milenci.“

„Já ale chci bejt s tebou.“

„To nejde,“ řekl jsem důrazně. „Za první, musím se do dvanácti vrátit na kolej. Jinak z toho kouká neomluvená celonoční absence. To jsem zažil jednou, a podruhé o to už nestojím. Za druhý, jakmile si lehnu k holce do postele, nebudu pochopitelně chtít zůstat jen u toho ležení. V tom se prostě neumím ovládat. Přestal bych se ohlížet na to, že to třeba nechceš.“

„Praštils bys mě, svázel a znásilnil zezadu?“

„Hele, tohle neměl bejt vtip.“

„Ale já si teď připadám sama. Strašně sama. Vím, že se k tobě nechovám dobře. Pořád po tobě něco chci, a nic ti za to nedávám.“

Vyprávím ti, co mi slina na jazyk přinese, telefonuju ti a tahám tě s sebou. Jenže já kromě tebe nemám nikoho jinýho, s kým bych tohle všechno mohla dělat. Za celejch dvacet let, co jsem na světě, jsem ani jednou nedostala opravdu přesně to, co chci. Ani táta, ani máma mě nikdy nevyslechli, a můj kluk na to prostě není. Když si s ním začnu povídat po svém, naštvě se. A pak se pohádáme. Ty jsi opravdu jediný, komu tohle všechno můžu říct. Já jsem teď úplně na dně, strašně bych chtěla jít spát a poslouchat, jak mi přitom někdo říká něco hezkýho. Jenom tohle, nic víc. Až se probudím, budu v pořádku a nikdy už po tobě nebudu

nic takovýho chtít. Nikdy. Pak už budu jenom hodná holka.“

„Nevím, jak bych ti mohl pomoci.“

„Prosím. Jinak si tady sednu a budu celej večer brečet jako želva. A vlezu do postele s prvním člověkem, co půjde okolo.“

Nedalo se nic dělat: zavolał jsem Nagasawovi na kolej a poprosil ho, jestli by nějak nezařídil, aby to vypadalo, že jsem se do večerky vrátil. Že jsem zrovna s jednou holkou. Řekl, že mi rád pomůže. „Vrátím prostě tvoji jmenovku do oddílu *Přítomni* a nemusíš si už dělat žádnou starost. Hezky si to užij a zejtra ráno tě pustím dovnitř svým oknem,“ slíbil.

„Díky moc, máš to u mě,“ řekl jsem a zavěsil.

„Dobrý?“ zeptala se Midori.

„Jakžtakž jo,“ vzdychl jsem.

„Tak pojd' na disko! Času máme ještě dost.“

„Myslel jsem, že jsi unavená a na pokraji zhroucení.“

„Na tohle ne.“

„Ach jo,“ řekl jsem.

Opravdu, jen jsme vešli do sálu a začali tancovat, dělalo se Midori postupně líp a líp. Pak vypila dvě sklenice whisky s kolou a tancovala po parketu, až se jí na čele perlil pot.

„To je vono!“ řekla Midori, když jsme si šli trochu vydechnout ke stolu. „Už dávno jsem si takhle nezatancovala. Vypadá to, že pohyb člověka nějak psychicky uvolní.“

„Mně ale připadáš uvolněná, kdykoliv tě vidím.“

„To se ti bohužel jenom zdá,“ zavrtěla s úsměvem hlavou. „No, už je mi líp a mám hlad. Šel bys na pizzu?“

Zašel jsem s ní do své oblíbené pizzerie a objednal točené pivo a ančovičkovou pizzu. Neměl jsem velký hlad, a tak jsem snědl jenom čtyři z dvanácti dílků pizzy. Celý zbytek potom zmizel v Midori.

„Ty ses teda rychle zotavila, poslouchej. Před chvílí jsi ještě byla celá zelená a rozklepaná,“ řekl jsem užasle.

„To proto, že mě konečně někdo vyslyšel,“ řekla Midori. „Postavilo mě to na nohy. Ta pizza je dobrá, co?“

„Hele, u vás doma teď vážně nikdo není?“

„Ne. Sestra šla spát ke snoubenci, protože se v noci hrozně bojí doma, když tam nejsem.“

„Tak nepůjdeme do žádnýho hotelu,“ řekl jsem. „Z toho člověk akorát dostane depresi. Vykašleme se na hotel a půjdeme k tobě. Najde se tam pro mě nějaký místo na spaní?“

Midori chvílku přemýšlela a nakonec kývla. „Tak dobře. Přespíme u nás.“

Nastoupili jsme do vlaku a po trati Jamanote dojeli do Ocuky. Na roletě knihkupectví Kobajaši byl přilepen nápis *Dočasně zavřeno*. Zvedli jsme ji a vešli dovnitř. Vypadalo to, že jsme první příchozí po dlouhé době. Uvnitř bylo tma a bylo cítit starý papír. Police byly napůl prázdné, a skoro všechny časopisy svázané do balíků a připravené k vrácení. Oproti mé minulé návštěvě to tu mnohem víc zelo prázdnotou. Byla tu zima. Obchod připomínal starý vysloužilý lodní vrak, zanechaný na pobřeží.

„Vy to tu chcete nadobro zavřít?“

„Rozhodly jsme se to prodat,“ řekla Midori. „Prodáme krám a peníze si se sestrou rozdělíme. A pak si budeme žít každá po svém, nezávisle na komkoliv. Sestra se chce napřesrok vdávat a mně zbejvaj ještě tři roky na vysoký škole. Na to by mi měly peníze vystačit. Navíc mám ještě příjmy z brigád. Prodáme to tu, najmeme si byt a nějakou dobu ještě budeme bydlet spolu.“

„Najde se nějaký kupec?“

„Myslím, že jo. Jeden známej by si rád otevřel obchod s vlnou, a už dřív se ptal, jestli bysme mu to tu nepřenechali,“

řekla Midori. „Ale stejně, chudák tatínek. Tolik se dřel, aby si ten obchod mohl otevřít, pak zase, aby splatil dluhy, a nakonec z toho nezbylo skoro nic. Rozplynulo se to jako pára.“

„Jsi tu přece ještě ty.“

„Já?“ řekla Midori a zvláště se zasmála. Pak se zhluboka nadechla a vydechla. „Nestůjme tu a pojďme nahoru. Je tu trochu zima.“

Vyšli jsme do druhého patra. Posadila mě ke stolu a šla ohřát vodu ve vaně. Já zatím ohřál vodu v konvici a uvařil čaj.

Zatímco se rozehřívala vana, seděli jsme s Midori proti sobě u stolu a pili čaj. Pozorovala mě přitom s bradou v dlaních. Až na tikání hodin a občasného cvaknutí termostatu ledničky bylo úplné ticho. Byla skoro půlnoc.

„Tóru, ty máš fakt zajímavěj obličej, když se na tebe tak dívám,“ řekla Midori.

„Fakt?“ pronesl jsem trochu dotčeně.

„Pro mě je sice pěkněj obličej důležitěj, ale jak se tak na tebe dívám, mám dojem, že bys mi stačil.“

„Taky si to občas musím říkat. Lepší už nebudu.“

„Nechtěla jsem tě urazit. Já nedovedu moc dobře vyjadřovat pocity. Pořád s tím mám problémy. Chtěla jsem ti prostě říct, že tě mám ráda. Ale to už jsem ti asi říkala.“

„Jo, to už jsi říkala.“

„Chci se toho zkrátka o klucích dozvědět co nejvíc,“ řekla Midori, vytáhla krabičku marlborek a jednu si zapálila.

„Začínám od nuly a mám se toho hodně co učit.“

„Řek bych, že jo.“

„Málem bych zapomněla, nechceš zapálit vonnou tyčinku za tatínka?“ zeptala se Midori. Šel jsem s ní do místnosti, kde měli domácí buddhistický oltář, zapálil tyčinku a sepal ruce.

„Viš co? Onehda jsem se tu před tatínkovou fotkou svlíkla. Úplně do naha, a celá jsem se tátovi ukázala. Asi jako když se cvičí jóga. Koukej tatínku, to jsou moje kozy a to je moje kunda,“ řekla Midori.

„Proboha, a proč?“ zeptal jsem se ohromeně.

„Prostě jsem se mu chtěla ukázat. Jsem přece napůl z jeho spermie, ne? Proč by se na mě nemohl podívat? Koukej, tohle je tvoje dcera, už jsem taky byla trochu opilá.“

„Hm.“

„Pak najednou přišla sestra. Právě jsem na tatínkovu posmrtnou fotografii roztahovala nohy. Sestra byla naprosto v šoku.“

„To se jí ani nedivím.“

„Tak jsem jí vysvětlila, o co jde. Svlíkni se taky, Momo, ukážeme se tátovi spolu. Ale ona nic. Koukala na mě jako na šílence a odešla. Ona je v tomhle trochu konzervativní.“

„Já bych spíš řekl, že je relativně normální,“ povídám.

„Hele, Tóru, jak ti připadal tatínek?“

„Neumím posoudit člověka na první pohled, ale rozhodně jsem se s tvým tátou tehdy necítil nepříjemně, naopak. Hodně jsem mu toho vyprávěl.“

„O čem třeba?“

„Třeba o Euripidovi.“

Midori se rozesmála na celé kolo. „Ty jsi blázen! Copak tohle někdo může vykládat umírajícímu člověku, kterýho vidí poprvé v životě?“

„Zato roztahovat nohy na fotku zesnulého otce je naprosto normální, co?“

Midori se zasmála a uhodila do gongu na oltáři. „Dobrou noc, tatínku. My se teď budeme trochu bavit, tak se nedej rušit a pěkně spi. Už tě nic nebolí? Máš to za sebou a tvoje trápení je snad pryč. Kdyby tě to ještě bolelo, tak si jdi

stěžovat k bohům. Hezky jim řekni, že už to přehánějí. Koukej to teď v ráji mamince pěkně dělat. Když jsem tě dávala vyčurat, viděla jsem, že se rozhodně nemáš za co stydět. Tak se pořádně snaž! Dobrou noc.“

Postupně jsme se vykoukali a převlékli se do pyžama. Půjčila mi jedno skoro nenošené po svém tátovi. Bylo mi trochu malé, ale lepší něco než nic. Midori mi připravila ležení v pokoji s oltářem. „Nebudeš se bát nocovat před oltářem, že ne?“

„Nebudu, já mám svědomí čistý,“ usmál jsem se.

„Ale zůstaneš u mě a budeš mě objímat, dokud neusnu?“

„To víš, že budu.“

Vzal jsem Midori do náruče. Seděl jsem na samém okraji její malé postele, až jsem se bál, že každou chvíli spadnu. Pravou rukou jsem ji vzal okolo ramen a levou se opřel o pelest. Do nějaké lechtivé scény to tedy mělo opravdu hodně daleko. Můj nos se dotýkal jejího obličejce a jen občas mě na něm zašimraly její krátké vlasy.

„Povídej mi něco...,“ zaprosila Midori, hlavu přitisknutou k mé hrudi.

„A co?“

„Co chceš. Něco, co mě potěší.“

„Jsi moc prima.“

„Midori,“ řekla. „Řekni mi to i s mým jménem.“

„Jsi moc prima, Midori,“ opravil jsem se. „A co je to moc?“

„Seš tak prima, že by to srovnalo hory se zemí a vysušilo moře.“

Zvedla hlavu a podívala se na mě. „Jsi originální, poslouvej.“

„Když to říkám, úplně taju,“ zasmál jsem se.

„Řekni mi něco ještě hezčího.“

„Mám tě moc rád, Midori.“

„Jak moc?“

„Jako medvěd na jaře.“

„Jako medvěd na jaře?“ zvedla Midori znova hlavu. „Co to má znamenat, jako medvěd na jaře?“

„Představ si, že jdeš na jaře po louce a naproti tobě jde roztomilý medvídek se sametovou srstí a zářivejma očima a povídá ti: Dobrý den, slečno, nešla byste se se mnou válet v trávě? A pak by tě vzalo do náruče a šli byste se natáhnout na kopec porostlej jetelem a leželi byste tak celý den. Co tomu říkáš?“

„Že je to moc hezký.“

„Tak takhle moc tě mám rád.“

Pevně se ke mně přitiskla. „To je nádherný, Tóru. A uděláš všechno, co po tobě budu chtít? A nenaštveš se?“

„To víš, že se nenaštvu.“

„A budeš na mě pořád hodnej?“

„To víš, že budu,“ řekl jsem a pohladil ji po jejích krátkých a jemných klukovských vlasech. „Nedělej si s ničím starosti, všechno bude v pořádku.“

„Ale já mám strach,“ řekla Midori.

Vzal jsem ji pevně kolem ramen. Za chvíli se jí začaly pravidelně zvedat a zaslechl jsem oddechování. Tichounce jsem vstal, šel do kuchyně a otevřel si pivo. Vůbec se mi nechtělo spát, a tak jsem si řekl, že si něco přečtu, ale nikde nebyla ani jedna knížka. Možná by se něco našlo u Midori v pokoji, ale mohlo by ji to probudit.

Chvíli jsem se nudil u piva, když mě napadlo, že jsem vlastně v knihkupectví. Sešel jsem dolů, rozsvítil v krámě a prozkoumal regály. Knih, které mě zajímaly, bylo jen málo, a většinu z nich jsem už četl. Ale já se prostě okamžitě musel do něčeho začíst, a tak jsem si nakonec vybral Hesseho *Pod koly*, knížku s vybledlou vazbou, která zřejmě

ležela v obchodě už delší čas. Peníze za ni jsem položil vedle pokladny. Aspoň trochu jsem tak pomohl Knihkupectví Kobajaši snížit zásoby zboží na odpis.

U kuchyňského stolu jsem se pak nad pivem dal do čtení. Už jsem tu knihu četl v prvním ročníku střední školy. A teď, po osmi letech, jsem ji najednou otevřel znovu, uprostřed hluboké noci v kuchyni své známé, na sobě trochu těsné pyžamo jejího zemřelého otce. Jen zvláštní shodou mnoha okolností mi zase přišla do ruky. Už bych se k ní jinak asi nevracel.

Až na pár trochu staromódních pasáží to ale vůbec nebyl špatný román. Seděl jsem ve ztichlé noční kuchyni a nadšeně četl řádek za řádkem. Na polici stála zaprášená láhev brandy. Nalil jsem si trochu do hrnku a napil se. Brandy mě zahřálo, ale spát se mi stále ještě nechtělo. Něco před třetí ráno jsem se zašel podívat na Midori. Pořád spala jako dřevo. Asi byla opravdu hodně unavená. Za oknem svítila obchodní čtvrť. Její svit lehce osvětloval pokoj, jako by dovnitř svítil měsíc. Dopadal Midori na záda. Ani sebou nehnula, ležela jako ztuhlá mrazem. Jen zblízka bylo slyšet, jak oddychuje. Byla celý otec.

Vedle postele pohozená cestovní brašna, bílý kabát přehozený přes opěradlo židle. Na stole bylo všechno bezvadně srovnáno. Na zdi nad stolem visel kalendář se Snoopym. Rozhrnul jsem záclony a vyhlédl do liduprázdné ulice. Rolety všech obchodů byly spuštěny k zemi a před hospodou se k sobě tisklo několik prodejních automatů, jako by tam čekaly, až začne svítat. Vzduch občas rozechvělo sténání pneumatik kamionu. Vrátil jsem se do kuchyně, nalil si ještě jeden hrnek brandy a pokračoval ve čtení.

Když jsem dočetl, začínalo venku svítat. Uvažil jsem si instantní kávu, vzal blok a pero, co ležely na stole, a napsal vzkaz pro Midori: „Upil jsem vám trochu brandy, koupil si u

vás v krámě *Pod koly* od Hesseho, a už musím jít, protože venku začíná svítat. Ahoj.“ A po chvilce váhání ještě „Moc Ti to sluší, když spíš.“ Pak jsem po sobě umyl hrnek, zhasl v kuchyni světlo, sešel po schodech, co nejtíšeji nadzvedl roletu a proklouzl ven. Báł jsem se, jestli to třeba někomu nebude podezřelé, ale teď před šestou ráno nebyla na ulici ani noha. Jen vrány se jako vždycky mračily ze střech. Vzhlédl jsem ještě na chvilku k Midořinu oknu s růžovými záclonami, pak došel na zastávku tramvaje, dojel na konečnou a odtamtud už šel pěšky až na kolej. Našel jsem jednu otevřenou jídelnu, kde podávali snídaně, a dal si horkou rýži, polévku misoširu, nakládanou zeleninu a omeletu. Obešel jsem kolej a v přízemí slabě zaklepal na Nagasawovo okno. Okamžitě otevřel, a já vlezl dovnitř.

„Dáš si kafe?“ zeptal se, ale já poděkoval a šel nahoru do svého pokoje. Vyčistil jsem si zuby, svlékl kalhoty, zalezl do postele a zavřel oči. Zakrátko se za mnou zabouchla těžká olověná vrata bezesného spánku.

Každý týden jsem napsal Naoko a ona mi už taky poslala několik dopisů. Moc dlouhé nebyly. Od listopadu v nich začalo přibývat zmínek o tom, jaká už jsou rána a večery studené.

„Od té doby, cos odjel zpátky do Tokia a co pokročil podzim, se naráz cítím, jako by se ve mně rozevřela nějaká propast. Dlouho jsem si nebyla jistá, jestli je to spíš tím, že tu nejsi, nebo tím podzimem. Často si o Tobě s Reiko povídáme. Mám Tě od ní moc pozdravovat. Je na mě pořád velice hodná. Kdybych ji neměla, asi bych to tady nevydržela. Občas si připadám hrozně osamělá a dám se do pláče. Reiko říká, že je dobře, že to

dokážu. Ale ta samota je opravdu nesnesitelná. Pokaždé jako by na mě ze tmy někdo mluvil. Většinou slyším Kizukiho a sestru, jako by i oni byli osamělí a hledali, s kým si popovídat. Za takových tíživých osamělých nocí si občas čtu Tvoje dopisy. Co sem přichází z vnějšího světa, ve mně většinou budí jen zmatek, ale Tvoje dopisy, kde popisuješ, co se děje kolem Tebe, mě vždycky moc uklidní. Nevím, čím to je. Připadá mi to opravdu zvláštní. Čtu si je vždycky hned několikrát, a Reiko taky. Pak si povídáme o tom, co se v nich píše. Moc se mi líbilo, cos mi napsal o tatínkovi Tvé známé Midori. Tvoje dopisy jsou pro nás zkrátka jedním z mála potěšení, co tu máme. Tady jsou totiž i dopisy potěšením. Každý týden se na ně těšíme.

Vždycky se hrozně snažím najít chvílku, abych Ti odepsala, ale pokaždé, když pak zasednu před dopisní papír, úplně mě přejde nálada. I k napsání tohoto jsem musela sebrat všechny síly. Reiko mi už dokonce vážně vyhubovala, proč Ti neodepisuju. Nevysvětluj si to, prosím, nějak ve zlém. Chtěla bych Ti toho napsat takovou spoustu, ale nedaří se mi to pořádně poskládat do vět. Proto mi psaní dopisů dělá strašné potíže.

Ta Midori mi připadá docela zajímavá. Z Tvých dopisů mi připadá, že Tě má asi ráda. Řekla jsem to Reiko a ona na to: No to je úplně jasné, sama mám Tórua moc ráda. Každý den teď sbíráme houby a kaštiny a připravujeme si je k jídlu. Tak jíme pořád dokola rýži s kaštiny a rýži s houbami, ale je to tak dobré, že se nám to prostě nepřejí. Reiko přitom ale pořád drží tu svou cigaretovou dietu. Ptáci i králíci se mají dobře. Ahoj.“

Tři dny po mých dvacátých narozeninách mi přišel balíček od Naoko. Byl v něm rolák barvy bordó a dopis.

„Všechno nejlepší k narozeninám,“ přála Naoko. „Přeju Ti, ať se Tvůj dvacátý rok co možná vydaří. Můj vlastní nejspíš zase skončí nějak hrozně, tak buď, prosím tě, šťastný i za mě. Opravdu. Tenhle svetr jsme Ti upletly společně s Reiko. Kdybych ho měla plést sama, nebyl by hotový ani napřesrok na Valentýna. Tu lepší půlku pletla Reiko a tu horší já. Té Reiko všechno tak jde. Občas si před ní připadám úplně neschopná. Sama nemám nic, čím bych se mohla ostatním chlubit. Ahoj a měj se.“

A ještě tam byl krátký vzkaz od Reiko.

„Jak se vede? Tobě možná připadá Naoko jako vrchol vši dokonalosti, ale já mám podezření, že je to jenom pořádná nešika. No, jakž takž se nám pro Tebe podařilo společným úsilím spíchnout tenhle svetr. Že se Ti ohromně líbí? Barvu i střih jsme vybraly společně. Takže báječné narozeniny!“

Z dnešního pohledu mi rok 1969 ze všeho nejvíc připomíná bezvýchodný močál; hlubokou, mazlavou bažinu, která vám na každém kroku stahuje boty z nohou. Prodíral jsem se tím močálem s vypětím všech sil, za sebou ani před sebou nic než černočerné bahno.

I čas jako by pro mě tehdy dočista přestal plynout. Každý, koho jsem znal, se už dávno propracoval někam dopředu, jen já se tu pořád plácal na místě. Zdálo se, že se ve světě dají očekávat velké změny. Odešla spousta lidí, mezi jinými i John Coltrane. Všichni volali po reformách a vypadalo to, že reformy jsou už za dveřmi. Ale žádné z nich nakonec neznamenal nic víc než bezvýznamné kulisy v pozadí. Vlekl jsem se z jednoho dne do druhého s hlavou skoro pořád skloněnou k zemi, před očima jen samé bláto. Levá, pravá, levá, pravá, plazil jsem se, aniž jsem vlastně věděl kam. Nic jiného mi ale nezbývalo. Krok za krokem jsem pokračoval pořád dál.

Přišly mé dvacáté narozeniny a podzim se přehoupl do zimy, v mém životě však nenastala žádná výraznější změna. Dál jsem naprosto bez zájmu docházel do školy, třikrát týdně chodil na brigádu, občas si znovu přečetl Velkého Gatsbyho, v neděli vypral a napsal Naoko dlouhý dopis. Někdy jsem se scházel s Midori a zašli jsme třeba někam na jídlo, do zoo anebo do kina. Prodej knihkupectví Kobajaši proběhl bez problémů, takže si Midori se sestrou mohly v Mjógadani poblíž metra pronajmout malý dvoupokojový

byt, aby tam mohly ještě nějaký čas společně bydlet, než se sestra vdá. Midori mě tam dokonce jednou pozvala na oběd.

Byt byl velmi pěkný a slunný a zdálo se, že se v něm cítí mnohem líp než předtím v knihkupectví.

Nagasawa mě každou chvíli zval, abych si s ním šel vyrazit, ale vždycky jsem se nějak vymluvil. Už se mi to asi zprotivilo. Ne že bych se občas nechtěl pomilovat. Jen se mi už začal zajídat ten neustále stejný koloběh. Bylo to pořád totéž: pití, vyhlížení, namlouvání, hotel, postel. Musel jsem Nagasawu docela vážně obdivovat, že ho to po tolika opakováních ještě vůbec baví. A nakonec mě – možná vlivem toho, co mi řekla Hacumi – začalo mnohem víc těšit myslet na Naoko než se muchlovat s nějakou úplně cizí holkou. Vzpomínka na to, jak mě její prsty přivedly uprostřed pláně k vyvrcholení, ve mně postupně přehlušila všechno ostatní.

Začátkem prosince jsem Naoko znovu napsal a zeptal se, jestli bych nemohl během zimních prázdnin zase přijet. Odepsala Reiko. Prý už se obě moc těší, až se ukáží. Odpovídá mi za Naoko, protože ta teď zrovna psaní dopisů nějak nezvládá. Ale nemám si prý dělat starosti, je jinak docela v pořádku. Zase to přejde, jako když se převalí vlna.

O prázdninách jsem si sbalil batoh, obul zimní boty a vyrazil do Kjóta. Zasněžené hory byly krásné, až to bralo dech, přesně jak to onehdy říkal ten potrhlý doktor. Stejně jako posledně jsem dvakrát přespal u Reiko a Naoko, a podobně prožil i dny své návštěvy. Reiko nám hrála každý večer na kytaru a povídali jsme si. Namísto odpoledního pikniku jsme se tentokrát vydali na běžky. Po hodině jsem už sotva popadal dech a byl jsem zpocený jak myš. Když nebylo zrovna co jiného na práci, pomáhali jsme všichni odklízet sníh. Bláznivý pan doktor Mijata si k nám při večeři zase přisedl, aby nám vysvětlil, proč máme

prostředníček na ruce delší než ukazováček, zatímco na noze je to obráceně. Ani pan vrátný Omura nezklamal a neopomněl zavzpomínat na tokijskou vepřovou. Reiko měla velikou radost z desek, které jsem jí přivezl jako dárek. Hned si zapsala několik melodií a naučila se je hrát na kytaru.

Oproti mé poslední návštěvě byla teď Naoko nějak zamlklá. Když jsme si spolu ve třech začali povídat, seděla většinou beze slova na pohovce a jen se usmívala. Reiko tedy mluvila i za ni. „Nedělejte si starosti,“ uklidňovala nás Naoko. „To přejde. Prostě teď radši chci poslouchat, co si povídáte, než sama něco říkat.“

Když Reiko odešla něco vyřídit, vlezli jsme s Naoko do postele a objali jsme se. Líbal jsem ji na krk a na ramena a na prsa a ona mi zase pomohla rukou. Pak jsem ji objal a přiznal se jí, že jsem celé ty dva měsíce vůbec nemohl zapomenout na dotyk jejích prstů. A že jsem na ni musel myslet a onanovat.

„Tys už nespál s žádnou jinou?“ zeptala se Naoko.

„Ne,“ řekl jsem podle pravdy.

„Tak si můžeš zapamatovat ještě tohle,“ řekla Naoko, posunula se níž a pak jsem pocítil, jak můj penis obemkly její horké rty a jak po něm jezdí jazykem. Spolu s pohybem Naočiných rtů mě začaly dole na břiše šimrat její dlouhé vlasy. Vystříkl jsem podruhé.

„Myslíš, že si to budeš pamatovat?“

„Od začátku do konce,“ řekl jsem. Pevně jsem ji objal, zasunul jí ruku do kalhotek a dotkl se jí, ale byla úplně suchá. Zavrtěla hlavou a ruku mi odstrčila. Chvíli jsme se jen tak tiše objímali.

„Po tomhle semestru bych chtěl odejít z koleje a najít si někde podnájem,“ řekl jsem. „Už mě to tam pomalu přestává bavit. A myslím, že si na brigádách dokážu vydělat

dost na to, abych zvládl žít i jinde. Nechtěla bys jít bydlet ke mně? Už jsem ti to, myslím, jednou navrhoval.“

„Díky, jsem hrozně ráda, že to říkáš,“ povídá Naoko.

„Tady to není špatný. Je tu klid, je tu krásně, Reiko je skvělá ženská. Ale nezůstávej tu, prosím tě, už moc dlouho. Přece jenom to tady není úplně normální. Trochu se bojím, aby sis nezvykla natolik, že už se nebudeš moct vrátit zpátky.“

Naoko se mlčky zadívala z okna. Nebylo za ním vidět nic než sníh. Mraky plné sněhu visely jako kalná hradba jen kousek nad zemí, bílou, kam oko dohlédlo.

„Hezky si to rozmysli. Nemusíš spěchat. Do března se už určitě přestěhuju a pak můžeš přijít, kdykoliv budeš chtít.“

Naoko přikývla. Vzal jsem ji do náruče tak jemně, jako bych držel nějakou vzácnou a křehkou skleněnou nádobu. Dala mi ruce kolem krku. Já na sobě neměl nic a ona jen malé bílé kalhotky. Byla tak krásná. Nemohl jsem se na ni vynadávat.

„Jak to, že nikdy nejsem mokrá?“ zašeptala Naoko. „Zažila jsem to jen jednou. V dubnu, když jsem měla narozeniny a tys mě vzal do náručí. Proč už to nejde?“

„To bude jen něco psychického. Za čas se to srovná, uvidíš. Nelam si s tím hlavu.“

„Všechny moje problémy jsou jenom psychický,“ řekla Naoko. „A co jestli už nikdy nezvlhnu a nebudeš se mnou moct spát? Budeš mě pak ještě mít vůbec rád? Bude ti to věčně stačit jenom rukou a pusou? Nebo mi utečeš za jinou?“

„Já bych to neviděl tak tragicky,“ povídám.

Naoko se posadila na posteli, přetáhla přes sebe tričko a flanelovou košili, oblékla si džíny. I já se ustrojil.

„Budu o tom ještě muset popřemejšlet,“ řekla Naoko. „A

ty taky.“

„Jasná věc,“ řekl jsem. „A tou pusou to umíš ale vážně dobře.“

Naoko trochu zrudla a pak se pousmála. „Kizuki to taky vždycky říkal.“

„My dva odjakživa měli podobnej vkus,“ zasmál jsem se.

Potom jsme seděli v kuchyni u stolu, pili kávu a vyprávěli si o starých časech. Trochu se nakonec rozpovídala o Kizukim. Pomalu a pečlivě volila jedno slovo po druhém. Za oknem chvílemi sněžilo. Za celé tři dny jsme nezahledli ani kousek jasného nebe. „Příště přijedu nejspíš v březnu,“ řekl jsem Naoko na odchodu. Pak jsem ji přes tlustý kabát objal a dal jí pusu. „Ahoj,“ rozloučila se se mnou.

A nastal rok 1970. Přišel, nový a nezvyklý, a udělal definitivní tečku za mou náctiletostí. Vstoupil jsem do zbrusu nové bažiny. Testy na konci školního roku jsem zvládl poměrně snadno vzhledem k tomu, že jsem z nudy skoro pořád vysedával ve škole. Ani jsem se pak na ty zkoušky nemusel moc učit.

Na koleji bylo poněkud rušno. Pár lidí tu bylo v nějakém radikálním hnutí a měli na pokojích poschovávané helmy a ocelové trubky. Servali se se skupinkou nějakých atletů, které si tu hýčkal ředitel, a byli z toho dva zranění a šest vyloučených z koleje. Trvalo dlouho, než se situace zase uklidnila. Skoro každý den se pak ještě něco menšího semlelo. Zavládla opravdu hodně dusná atmosféra. Všichni byli nabroušení až běda. Atleti jednou málem zmlátili i mne, ale vložil se do toho Nagasawa a nějak to urovnal. Rozhodně byl nejvyšší čas, abych odsud vypadl.

Jakmile jsem měl většinu zkoušek za sebou, vrhl jsem se

do shánění podnájmu. Asi za týden jsem konečně objevil na předměstí v Kičidžódži byt, který se mi zamlouval. Nebylo tam, pravda, zrovna nejlepší spojení, ale nabídli mi dokonce celý domek. Opravdová trefa. Původně byl určen pro zahradníka. Stál v koutě docela velkého pozemku a mezi ním a hlavní budovou se táhla docela zanedbaná zahrada. Domáci vcházeli hlavním vchodem a já mohl používat zadní branku, což zaručovalo i dostatečné soukromí. V domku bylo několik místností, kuchyňka a záchod, navíc i jedna neuvěřitelně veliká skříň ve zdi. Na straně do zahrady se kolem domku táhl krytý dřevěný ochoz. Protože se bohužel nedalo vyloučit, že se tu od příštího roku ubytuje vnuk majitelů na dobu svých studií v Tokiu, bylo i nájemné velmi snesitelné. Domáci sami byli moc příjemní staří manželé. Nekladli si žádné další podmínky a nechali mi tu naprosto volnou ruku.

Moje stěhování si vzal na starost Nagasawa. Sehnal někde menší nákladní auto, odvezl všechny moje věci a přesně podle svého slibu mi navíc věnoval ledničku, televizi a ohromnou termosku. Byl jsem mu za ně opravdu vděčný. Za dva dny potom se i on odstěhoval z koleje do nového bytu někde v Mitě. „Nějakou dobu se teď asi neuvidíme, takže se měj,“ řekl mi, když jsme se loučili. „Ale jak říkám, mám tušení, že se jednoho dne potkáme na nějakým naprosto nečekaným místě.“

„Budu se těšit,“ odpověděl jsem.

„Pamatuješ, jak jsme si prohodili holky? Ta ošklivější byla lepší.“

„Taky si myslím,“ zasmál jsem se. „Ale ještě ti chci říct tohle: koukej si víc vážit Hacumi. Druhou takovou jen tak nenajdeš. A ona je mnohem zranitelnější, než si myslíš.“

„Jo, já vím,“ přikývl Nagasawa. „Jestli chceš vědět, co si myslím, bylo by skoro nejlepší, kdybys mi ji přebral. Fakt se

k sobě hodíte.“

„Nedělej si blázný,“ vydechl jsem překvapeně.

„Jasně že si dělám srandu,“ řekl Nagasawa. „No, tak hodně štěstí. Máš toho před sebou asi dost, ale ty seš paličák, ty to zvládneš. Můžu ti dát jednu radu na závěr?“

„Sem s ní.“

„Nikdy se nelituj,“ řekl mi. „Lituje se jenom póvl.“

„Budu si to pamatovat,“ řekl jsem. Pak jsme si potřásli rukama a šli každý po svém. On do svého nového světa a já nazpátek do bažin.

Za tři dny po stěhování jsem zase napsal Naoko. O mém novém bydlení, o tom, jak jsem kvůli nastalým zmatkům odešel z koleje, a jak jsem rád, že mám díky tomu konečně svatý pokoj od všech pitomců a jejich vlezlých názorů, a chci teď začít znova a nějak jinak.

„Za oknem mám velikánskou zahradu, ve které se scházejí kočky z celého okolí. Když mám volno, ležím na ochozu a pozoruju je. Nevím přesně, kolik jich je, ale rozhodně jich je dost. Většinou jen leží a vyhřívají se na slunci. Asi se jim moc nelíbí, že tu bydlím, ale když jim nabídnu kus staršího sýra, několik jich přijde blíž a opatrně si vezme. Možná se s nimi ještě skamarádím. Je mezi nim i jeden pruhovaný kocour s roztrhanýma ušima, který se strašně podobá našemu řediteli z koleje. Skoro čekám, kdy mi začne na dvoře vztyčovat vlajku.

Školu mám teď trochu z ruky, ale postoupil jsem už do speciálního stupně studia a nemám ráno tolik přednášek, takže to nevadí. Jsem naopak docela rád, protože si ve vlaku vždycky něco přečtu. Už mi jen zbývá najít si někde poblíž nějakou lehčí brigádu

tak na tři čtyři dny v týdnu. A můžu zase začít natahovat pružiny.

Nechci Tě nutit do náhlých rozhodnutí, ale jaro je období, kdy je dobře začít něco nového, a já si pořád říkám, že by bylo nejlepší, kdybychom spolu mohli od dubna začít bydlet. Třeba by ses mohla i vrátit do školy. Anebo kdyby nám to spolu dělalo problémy, mohli bychom Ti najít poblíž nějaký byt. Hlavně abychom si pořád byli nablízku. Jasně že to nemusí být zrovna na jaře. Stačí třeba i v létě, to by nebyl problém. Napiš mi, prosím Tě, co si o tom myslíš.

Chci si teď na čas najít nějakou slušnou brigádu, abych pokryl výlohy na přestěhování. Začít žít na vlastní pěst stojí celkem dost peněz. Musím si pořídit hrnce a nádobí. Ale až bude v březnu volno, určitě za Tebou přijedu. Napiš mi prosím, který den by se Ti to hodilo, ať vím, kdy se mám vypravit do Kjóta. Hrozně se těším, až se zase uvidíme, ozvi se mi.“

Dva nebo tři následující dny jsem postupně v Kičidžódži obstarával nejrůznější nákupy a začal si doma postupně vařit. Na nedaleké pile jsem nakoupil dříví, nechal ho přiříznout na potřebnou délku a doma si pak vyrobil pracovní stůl. Prozatím jsem se u něj rozhodl i jíst. Vyrobil jsem i police a nakoupil do nich zásoby koření. Oblíbila si mě pak jedna bílá, asi půlroční kočka a já ji začal krmit a říkat jí Hrdlička.

Když jsem se jakžtakž zabydlel, vydal jsem se do města a našel si na dva týdny práci jako pomocník v lakýrnictví. Platili dobře, ale byla to strašlivá dřina a z výparů ředidel mi bylo na omdlení. Po práci jsem se vždycky najedl v laciné

jídelně, vypil pivo, vrátil se domů, pohrál si s kočkou a pak usnul jako zabítý. Po celé ty dva týdny nepřišla od Naoko jediná odpověď.

Jednoho dne jsem si uprostřed natírání vzpomněl na Midori. Už jsem se jí takové tři týdny neozval. Vždyť ani neví, že jsem se přestěhoval. V tom zmatku a spěchu jsem jí pouze řekl, že se stěhuju, a ona řekla jen „Aha.“

Zašel jsem do telefonní budky a zavolał jí do bytu. Ozval se neznámý hlas, nejspíš sestřin. Představil jsem se, hlas řekl, ať chvíli počkám. Ale Midori jsem se nedočkal.

„Midori se na tebe hrozně zlobí a nechce s tebou mluvit,“ řekl sestřin hlas. „Odstěhuješ se, a vůbec nic jí neřekneš. Najednou si zmizíš neznámo kam. Je vzteky úplně rudá. Jak se jednou rozzlobí, hned tak ji to nepřejde. Je jako zvíře.“

„A nezavolala bys mi ji? Vysvětlil bych jí to.“

„Žádný vysvětlování nechce slyšet.“

„A neřekla bys jí to, prosím tě, místo mě?“

„Tak na to rovnou zapomeň,“ řekl sestřin hlas. „To je přece tvůj problém, tak mě do toho netahej. To jsi chlap? Buď sakra trochu zodpovědnější!“

Nedálo se nic dělat, poděkoval jsem a zavěsil. Midori se ostatně nezlobila neprávem. Uprostřed všeho toho stěhování, zařizování a vydělávání peněz jsem si na ni ani nevzpomněl. A nejen na ni. Nevzpomněl jsem si dokonce ani na Naoko. Takový jsem byl ale vždycky. Do něčeho jsem se zabral, a nadobro jsem přestal vnímat okolí. Co bych si asi říkal já, kdyby se Midori najednou někam odstěhovala, neřekla ani kam, a tři týdny o sobě nedala vědět, napadlo mě. Asi by se mě to dost dotklo. Dost hluboce.

Nechodili jsme spolu sice, ale chápali jsme se navzájem, a to nás spojovalo mnohem víc. Když jsem si to uvědomil,

přepadly mě hrozné výčitky svědomí. Nevědomky jsem ublížil, a navíc člověku, kterého jsem měl opravdu rád.

Po návratu z práce jsem sedl ke svému novému stolu a napsal Midori dopis. Vypsal jsem úplně upřímně všechno, co mi leželo v hlavě. Nevymlouval jsem se ani nic nevysvětloval. Jen jsem se omluvil za to, jak jsem byl vůči ní nepozorný a necitlivý. Napsal jsem, že bych se s ní chtěl vidět a pozvat ji na návštěvu do nového bydlení. A že moc stojím o odpověď. A dopis odeslal expresně.

Ale odpověď nepřišla, ať jsem čekal, jak jsem chtěl.

Tím mi začalo opravdu prapodivné jaro. Březnové prázdniny jsem zabil čekáním na dopisy. Nemohl jsem cestovat, nemohl jsem k našim, nemohl jsem ani na brigádu, protože jsem čekal, až mi Naoko odepíše, kdy mám přijet. Odpověď mohla přijít každým dnem. Přes den jsem chodil v Kičidžódži do biografu na dvojfilmy a pak se pokaždé posadil do jazzové kavárny a četl si knížky. Nikoho jsem nepotkal a skoro s nikým nepromluvil. Jednou do týdne jsem napsal Naoko. O odpovědi na svůj dopis jsem se nikdy nezmínil ani jediným slovem. Nechtěl jsem na ni naléhat. Psal jsem o práci v lakýrnictví a o Hrdliče, o květinách v zahradě, o laskavé paní z obchodu se sójovým tvarohem a o zlé z lahůdkářství, co si každý den vařím, a tak podobně. Bez jediné odpovědi.

Když mě omrzely i desky a knížky, pustil jsem se nakonec do údržby zahrady. Vypůjčil jsem si u domácích koště, hrábě, lopatku na smetí a zahradnické nůžky a pak vyplel a trochu sestříhal přebujelý porost. Nestálo to ani tolik práce, ale zahrada opravdu o poznání prokoukla. Když si toho všeho všiml domácí, zavolal na mě a pozval mě na čaj. Posadili jsme se na ochozu hlavní budovy, pili čaj, přikusovali oplatky z rýže a společensky konverzovali. Od té doby, co šel do důchodu, pracoval pan domácí ještě

nějaký čas v pojišťovně, ale před dvěma lety přestal dělat i to, a od té doby si v poklidu žije. Dům i pozemek mu už odedávna patří, děti má již všechny velké, a tak už nic zvláštního nedělá a tráví své stáří beze spěchu a starostí. Jen s ženou neustále někam cestují.

„To je pěkné,“ řekl jsem mu.

„Ani moc ne,“ odpověděl mi. „Mě cestování vůbec nebaví. Pracovat je mnohem lepší.“

Zahrada tolik zpusťla proto, že v okolí není žádný slušný zahradník a jemu samotnému se nedávno velice zhoršila alergie, takže práce s trávou už pro něj vůbec není. Řekl jsem, že je mi to líto. Když jsme dopili čaj, zavedl mě pan domácí do kůlny. „Nemohu se vám bohužel za vaši námahu příliš odvděčit, ale jestli byste mohl cokoli z toho využít, prosím, poslužte si,“ nabídl mi. Byla tam opravdu velká spousta nejrůznějších věcí, od vany a dětského bazénku po baseballovou pálku. Vybral jsem si staré kolo a menší kuchyňský stůl se dvěma židlemi a kytaru a řekl jsem, že bych si tedy rád půjčil tohle všechno. „Ale beze všeho, pokud se vám to hodí,“ vybídl mě pan domácí.

Celý den jsem pak drhl z kola rez, promazával ho olejem, hustil pneumatiky, seřizoval přehazovačku a nakonec ještě nechal v cyklistické prodejně vyměnit brzdové lanko. Kolo vypadalo málem jako nové. Ze stolu jsem otřel všechn prach a přelakoval jsem desku. Na kytáře vyměnil struny a zalepil místo na desce, které se začínalo odlupovat. Drátěným kartáčem jsem očistil rez z ladicích kolíků a naladil. Nebyl to žádný koncertní nástroj, ale přesto hrála docela hezky. Naposledy jsem držel kytaru v ruce koncem střední školy. Posadil jsem se na ohoz a zkusil pomalu z paměti zahrát písničku *Up on the Roof* od Drifters, kterou jsem se kdysi učil. Kupodivu jsem si ještě pořád přesně pamatoval všechny akordy.

Potom jsem ještě ze dřeva zbylého při výrobě stolu vyrobil schránku na dopisy, natřel ji načerveno, napsal na ni své jméno a postavil ji před dveře. Ale až do třetího dubna se v ní neobjevilo nic víc než přeposlané oznámení o srazu naší třídy ze střední školy. Což bylo to poslední, nač jsem teď měl chuť. Do té třídy jsme chodili s Kizukim. Hned jsem pozvánku roztrhal. Čtvrtého dubna odpoledne se ve schránce objevil dopis. Na zadní straně obálky stálo: Reiko Išida.

Obálku jsem pečlivě rozstříhl, usadil se na verandě a dal se do čtení. Měl jsem nepříjemné tušení, které se bohužel potvrdilo.

Na začátku se Reiko omlouvala za velice opožděnou odpověď.

„Naoko se Ti opravdu velice zoufale snažila odepsat, ale nevypotila ze sebe ani řádku. Několikrát jsem jí nabízela, že Ti napíšu místo ní, protože Tě nesmí nechat takhle dlouho čekat, ale Naoko pořád tvrdila, že prý je to moc osobní záležitost a musí to napsat sama, takže ses odpovědi dočkal bohužel až teď. Omlouvám se za potíže, kterých Ti to nejspíš způsobilo dost a dost,“ psala Reiko.

„Prožils teď nejspíš v tom čekání na odpověď nepříjemný měsíc, ale věř, že Naoko má za sebou možná ještě horší. Abych řekla pravdu, její současný stav se mi ani trochu nelíbí. Vždycky tu dělala, co mohla, aby se uzdravila, ale teď musím bohužel přiznat, že to zatím nemělo dobré výsledky. Když se nad tím zamyslím, prvním varovným příznakem nejspíš bylo, že jí přestalo jít psaní dopisů. To se stalo asi koncem listopadu nebo

začátkem prosince. Pak začala slyšet hlasy. Když se pokoušela napsat dopis, jako by prý na ni najednou mluvila spousta lidí a snažili se jí to překazít. Když hledala to správné slovo, pokoušeli se ji prý splést. Ale až do Tvé druhé návštěvy to ještě v zásadě nebylo tak zlé, a mě bohužel ani nenapadlo, že by se to mohlo tak moc zhoršit. Každý tu občas máme období, kdy je nám o něco hůř. Jenže po Tvém odjezdu začaly Naočiny potíže najednou být velice vážné. Teď už má potíže i v obyčejném každodenním hovoru. Nedokáže se vyjadřovat. Je to s ní hodně zlé. Vypadá hrozně, má noční můry a hlasy, co slyší, jí říkají čím dál horší věci. Každý den pro ni pořádáme sezení s odborným lékařem. Ona, já a doktor si ve třech povídáme o všem možném, aby se zjistilo, co je s ní přesně v nepořádku. Mermomocí jsem se snažila prosadit, abys mohl přijet a taky se účastnit, a doktor ten návrh jen vítal, ale Naoko to odmítla. Řekla nám doslova: Chci ho vidět zdravá a čistá. Snažila jsem se ji přesvědčit, že teď je nejdůležitější, abychom rychle něco podnikli pro její uzdravení, ale nedala se přesvědčit.

Jak už jsem Ti říkala dřív, tohle není odborná nemocnice. Máme samozřejmě kvalitní lékaře a poskytujeme účinnou pomoc, ale intenzivní péči nejsme dost dobře s to zajistit. Smyslem tohoto zařízení je především vytvořit vhodné podmínky k tomu, aby se pacienti dokázali uzdravit sami, ne zajišťovat lékařskou péči. Jestli se tedy nedej bože Naočin stav ještě zhorší, budeme ji nejspíš muset poslat do zvláštní nemocnice nebo zařízení s lékařskou službou. Taky mi to připadá hrozně, ale

nebudeme mít na vybranou. Samozřejmě to nebudeme brát jako opuštění našeho ústavu a bude se sem moci kdykoliv vrátit. A když všechno dobře půjde, třeba už ani nebude muset. Sem, ani do jakéhokoli jiného zařízení. V každém případě teď napínáme všechny síly, my i Naoko. Modli se za ni. A nepřestávej, prosím, psát. 31.3.
Reiko Išida“

Dočetl jsem, zůstal sedět na ochozu jako socha a zadíval se do jarní zahrady před sebou. Rostla v ní i jedna stará sakura, teď už skoro v plném květu. Foukal mírný vánek a světlo mělo zvláštně bledou, jakoby zamlženou barvu. Za chvíli odněkud přiběhla Hrdlička, chvíli ťapala po prknech ochozu a brousila si dráčky a pak se natáhla vedle mne a spokojeně usnula.

Připadalo mi, že bych teď asi měl začít přemýšlet, ale netušil jsem, o čem přesně. A navíc jsem zrovna na úvahy neměl vůbec náladu. Věděl jsem, že se jim zanedlouho nevyhnu, ale do té doby jsem potřeboval aspoň chvíli klidu.

Celý zbytek dne jsem pak seděl na ochozu opřený o sloup, hladil Hrdličku a zíral do zahrady, jako by mě opustily všechny síly. Najednou tu byl večer, začalo se stmívat a na zahradu padl namodralý soumrak. Hrdlička někam zmizela. Dál a dál jsem pozoroval sakurové květy ve tmě jarního podvečera. Připomínaly mi nemocné maso, vyhrézávající rozpraskanou kůží. Zahrada jako by byla plná nasládlého mrtvolného zápachu. Vzpomněl jsem si na Naoko. Náhle jsem ji viděl před sebou, jak leží nahá ve tmě a z jejího těla raší spousty zelených pupenů a jejich lístky se chvějí ve větru, který odněkud vane. Proč musí být taková krásná holka tolik nemocná? Proč ji nenecháte na pokoji?

Zavřel jsem se do pokoje a zatáhl záclony, ale jaro bylo cítit i tady. Bylo rozlezlé po celém zemském povrchu. Strašně jsem ho v tu chvíli nenáviděl za všechno, co mi přineslo. Vězelo ve mně jako tupá bolest. Za celý svůj život jsem necítil takovou nenávist jako tohle jaro.

Tři příští dny jsem pak prožil snad na samém dně oceánu.

Nevnímal jsem, co mi kdo říká, a ani ostatní nerozuměli ničemu z toho, co jsem říkal já. Úplně jako by mě někdo zatavil do tenkého igelitu a oddělil od světa. Nemohl jsem nic dělat, ale nikdo ani nemohl nic udělat mně.

Pořád jsem jen vysedával u zdi a zíral do stropu, když jsem měl hlad, snědl jsem, co bylo právě po ruce, pil jsem vodu, když mi bylo smutno, tak whisky, a večer si šel lehnout. Nekoupal jsem se ani neholil. Tak to šlo po celé tři dny.

Šestáho dubna přišel dopis od Midori. Desátého je prý zápis do nového školního roku, takže bychom se pak mohli setkat na školním dvoře a jít někam na oběd. Odkládala svou odpověď, jak to jen šlo, takže jsme vyrovnaní a všechno je zas dobré. Vždyť i jí se po mně už stýská. Přečetl jsem ten dopis celkem čtyřikrát, ale ne a ne pochopit smysl. Tupě jsem civěl na jednotlivé věty, ale nedokázal si je dát dohromady. Jaké vyrovnaní a proč právě při zápisu? A proč se mnou chce jít na oběd? Měl jsem pocit, že se asi co nevidět zblázním. Bylo mi už všechno jedno a mozek jsem měl měkký a houbovitý jako rostlinu, která nikdy nepoznala světlo. Nakonec i mé otupělé hlavě došlo, že to takhle dál nejde a musím začít něco dělat.

„Nelituj se,“ vybavila se mi naráz Nagasawova slova. „Lituje se jenom póvl.“

No jo, Nagasawo, asi víš, co říkáš, napadlo mě. Povzdechl jsem si a vzchopil se.

Vypral jsem horu špinavého prádla, zašel se do lázni vykoupat a oholit, uklidil v pokoji, nakoupil a uvařil si konečně pořádné jídlo. Nakrmil jsem vyhladovělou Hrdličku, kromě piva se už alkoholu ani nedotkl a pak půl hodiny cvičil. Když jsem při holení viděl v zrcadle svůj vyhublý obličej a vytřeštěné oči, málem jsem se nepoznal.

Příští den ráno jsem si na kole vyrazil na vyjížděku, po návratu domů se naobědval a ještě jednou si přečetl Reičin dopis. Pak jsem si sedl a zamyslel se nad budoucností. Dopis od Reiko v jediném okamžiku rozmetal moje optimistické představy o Naočině brzkém uzdravení. Byl to pro mě veliký šok. A přitom mi Naoko sama říkala, že je její nemoc mnohem vážnější, než se mi zdá, a Reiko zase, že nemá nejmenší tušení, co se může stát. Jenže když jsem se s Naoko viděl při své druhé návštěvě, zdálo se mi, že je docela v pořádku, že jí jen docela obyčejně schází kuráž k návratu mezi lidi, a jakmile ji najde, nebude už nic, co bychom společnými silami nezvládli.

Tenhle vzdušný zámek, postavený na samých zbožných přáních, ale vzal za své v okamžiku, kdy jsem otevřel Reičin dopis.

Zbyla po něm jen mrtvá, šedivá plocha. Musel jsem se vzbudit. Než se Naoko znovu postaví na nohy, může to trvat ještě hodně dlouho. A i když se třeba nakrásně uzdraví, nikdo nezaručí, že se jí vrátí všechna síla a sebedůvěra. To všechno teď budu muset brát do úvahy. I když jsem už určitě silnější než dřív, na všechny problémy ještě zdaleka nestačím. Věděl jsem ale, že mi nezbyvá než se snažit, jak nejlíp dovedu, a trpělivě čekat, až se Naoko uzdraví.

Poslouchej dobře, Kizuki, říkal jsem si v duchu. Já se na rozdíl od tebe rozhodl žít. Žít a udržet si přitom úroveň. Možná jsi to, kamaráde, neměl lehký, ale to nemám ani já. Opravdu. Ty sis prostě umřel a Naoko tu nechal. Ale já, já ji

nenechám. Já ji totiž mám rád, a jsem silnější než ona. A budu ještě víc. Vyzraju. Dospěju. Nic jinýho mi stejně nezbyvá. Chtěl jsem si žít jako sedmnácti nebo osmnáctiletý, co to půjde. Ale už nechci. Už nejsem kluk. Mám zodpovědnost. Prostě nejsem takovej, jakýho jsi mě znával, Kizuki. Už je mi dvacet a musím platit životu účty.

„Proboha, Tóru, cos dělal?“ řekla Midori. „Vždyť seš hubenej jako lunt.“

„No jo, už to tak bude,“ povídám na to.

„Ty sis trochu moc užíval se svou vdanou přítelkyní, co?“

Zasmál jsem se a zavrtěl jsem hlavou. „Ženskou jsem neměl minimálně od října.“

Midori si překvapeně hvízdla. „Nekecej, tys to už půl roku nedělal?“

„Přesně tak.“

„A co tě to, prosím tebe, popadlo?“

„To bude tím, že jsem dospěl,“ povídám.

Midori mi položila ruce na ramena a zadívala se mi do očí. Chvilí na mě tak koukala a pak se rozesmála. „Jo, zdá se mi, že ses nějak změnil.“

„Vždyť říkám, dospěl jsem.“

„Ty jsi skvělejší, že to tak bereš,“ řekla Midori obdivně. „Pojďme se najíst, už mi kručí v břiše.“

Zašli jsme do malé restaurace za fakultou a vybrali si něco z denní nabídky.

„Zlobíš se, Tóru?“

„Proč?“

„Že jsem ti neodpovídala, abych tě vytrestala. To přece bylo nefér. Vždyť ses mi omluvil.“

„No jo, ale celý jsem to zavinil,“ řekl jsem.

„Sestra mi říkala, že už to přeháním. Že je to

netolerantní a dětinský.“

„Ale aspoň ti to spravilo náladu, ne?“

„To jo.“

„No tak je to v pořádku, ne?“

„Taky bych chtěla umět takhle odpouštět,“ řekla Midori.

„Teď vážně, Tóru: tys opravdu strávil celýho půl roku bez sexu?“

„Jo.“

„Takže když jsi mě tehdy ukládal do postele, tak jsi to nejspíš chtěl docela dost dělat?“

„Celkem jo.“

„Ale ovládl ses.“

„Jsi můj jedinej a nejlepší kamarád a nerad bych tě ztratil.“

„A víš, že bych tě tehdy asi neodmítla? Neměla bych sílu.“

„Ale pozor, jsem hrozně velkéj a tvrdej.“

Usmála se a vzala mě za ruku. „Před docela krátkou dobou jsem se rozhodla, že ti budu věřit. Stoprocentně. Protože jsi mě tehdy tak uložil ke spánku. Cítila jsem, že s tebou se nemám čeho bát. Spala jsem jako miminko.“

„To teda jo.“

„Ale kdybys přišel a řekl: Pojd', Midori, půjdeme na to a pak už bude všeco v pohodě, nejspíš bych si dala říct. Nemysli si, prosím tě, že tě teď chci nějak svádět, posmívat se ti nebo tě provokovat. Chtěla jsem jenom říct, co se mi honí hlavou.“

„Vždyť já vím,“ řekl jsem.

Při jídle jsme prozkoumali seznamy svých přednášek a zjistili, že máme dvě společné. Uvidím teď Midori hned dvakrát za týden. Vyprávěla mi pak o tom, jak žije. Konečně si prý se sestrou zvykly v novém bytě. Život v něm jim totiž do té doby neustále připadal nějak moc snadný. Nemusely

pečovat o žádné nemocné, pomáhat v obchodě a trávit čas ve věčném shonu, a na něco takového vůbec nebyly připravené.

„Ale v poslední době se nám to najednou začalo líbit,“ řekla Midori. „Máme dojem, že přesně takhle jsme vždycky měly žít. Před nikým se neostýchat a mít pro sebe dost místa. Ze začátku jsme z toho byly strašně nervózní. Připadalo nám, že se vznášíme dva tři centimetry nad zemí, že to není pravda, že takhle snadno se přece žít vůbec nedá. Pořád jsme se bály, že se všechno každou chvíli zase vrátí tam, kde to bylo.“

„Vy jste holt sestry do nepohody,“ zasmál jsem se.

„Já myslím, že tý už bylo ažaž,“ povídá Midori. „Ale teď si to všechno vynahradíme.“

„Vy to zvládnete,“ řekl jsem já. „A co vlastně dělá sestra?“

„Třikrát do tejdne pracuje u jedny kamarádky, která si otevřela poblíž Omotesandó prodejnu módních doplňků. Pak se učí vařit a chodí randit se snoubencem, do kina anebo jen tak lenoší. Prostě užívá života.“

Pak se zeptala, jak se teď žije mně, tak jsem jí vyprávěl o svém domku a o zahradě, o Hrdličce a o panu domácím.

„Líbí se ti tam?“

„Nestěžuju si,“ řekl jsem.

„Ale moc dobře nevypadáš,“ řekla Midori.

„To bude tím jarem,“ namítl jsem.

„Upletla ti hezkej svetr,“ povídá najednou Midori.

Překvapeně jsem se podíval na svůj rolák barvy bordo. „Jak to víš?“

„To je přece vidět na první pohled, ty trdlo,“ řekla Midori. „Není ti ale něco?“

„To snad bude za pár dní dobrý.“

„Mysli si, že je život krabice sušenek.“

Podíval jsem se na ni a několikrát překvapeně zavrtěl hlavou.

„Asi nejsem zrovna nejchytřejší, ale občas vůbec nechápu, co mi chceš vlastně říct.“

„V krabici se sušenkami je spousta druhů sušenek a ty máš některý z nich rád a některý ne. A když sníš nejdřív ty, co ti chutnají, zbydou ti nakonec jen ty nedobré. Myslím, že se těm nedobřejm nedá vyhnout, takže když skousneš nejdřív je, zůstanou ti pak už jen ty lepší. A život je něco jako taková velká krabice sušenek.“

„Aha, filozofie.“

„Ale pravdivá. Znáš to z vlastní zkušenosti,“ řekla Midori.

Zatímco jsme upíjeli kávu, přišly dvě Midořiny spolužačky z ročníku a hned si začaly s Midori navzájem ukazovat své přednáškové archy a přitom si vyprávěly, jak před prázdninami dopadla němčina, koho zmlátili, když se to na škole začalo zase mlít, kdes koupila ty bezvadné boty, a tak dál. Slyšel jsem to a neslyšel zároveň, znělo mi to všechno jako z opačné strany zeměkoule. Pil jsem svou kávu a pozoroval, co se děje za oknem. Děla se tam univerzita na jaře. Vzduch byl jemně zamlžený, sakury kvetly a právě přijatí studenti chodili sem a tam po cestě, v náručí hromady nových učebnic. Pohled na to všechno jako by mě naráz odnesl někam úplně mimo. Vzpomněl jsem si na Naoko, která se už podruhé nevrátila se začátkem školního roku na univerzitu. Na okně stála vázička se sasankami.

Nakonec se ty dvě holky rozloučily a odešly ke svému stolu. Šli jsme se pak s Midori projít po městě. Obešli jsme antikvariáty a koupili pár knih, pak se ještě jednou stavili na kávu, zašli do herny a zahráli si na kuličkovém hracím automatu, a potom se posadili do parku na lavičku a

povídali si. Většinou jsem jen přikyvoval a poslouchal, co říká Midori. Nakonec řekla, že má žízeň, a tak jsem skočil pro kolu do nedaleké cukrárny. Když jsem se vrátil, právě něco pilně psala propiskou do poznámkového bloku. Zeptal jsem se, co to píše, a ona řekla jen „Ale nic.“

V půl čtvrté najednou prohlásila, že už bude muset jít, protože ji čeká na Ginze sestra. Šli jsme spolu až k metru a tam se rozloučili. Vytáhla z kapsy kabátu načtyřikrát složený list z bloku a řekla, ať si to doma přečtu. Přečetl jsem si to ve vlaku.

„Ahoj.

Tohle Ti píšu, zatímco se vydáváš pro kolu. Je to sice poprvé, co píšu dopis někomu, kdo sedí vedle mě na lavičce, ale kdybych to neudělala, nemohla bych Ti říct všechno, co mám na srdci. Vždyť Ty si stejně nikdy nevšímáš, co Ti říkám, abys věděl.

Víš co? Dnes jsi mi provedl hroznou věc. Vůbec sis nevšiml, že jsem si změnila účes. A to jsem si s takovou námahou nechávala růst vlasy a teprve koncem minulého týdne jsem se zase mohla začít česat aspoň trochu jako holka. A Ty si toho ani nevšimneš. Po letech jsem zase jednou roztomilá a těším se, jak tě překvapím, ale ty nic. To je trochu moc, nemyslíš? Určitě si ani nevzpomínáš, co jsem měla dneska na sobě. Já jsem holka, jestli ti to nedošlo. Aspoň někdy bys mohl přerušit to své věčný přemýšlení a všimnout si mě trochu. Řekni mi třeba jenom, že mám hezkej účes, a pak si zase dělej, co chceš, a přemějšlej, kolik chceš.

Víš, že jsem Ti teď lhala? Nejdou se setkat se sestrou na žádnou Ginzu. Chtěla jsem dnes zajít k Tobě na návštěvu. Dokonce jsem si nesla pyžamo. Fakt,

mám ho v tašce spolu s kartáčkem na zuby. Haha, jsem já to ale husa. Onehdá jsi mě přece zval. Ale nevadí, když Tě vůbec nezajímám a chceš být za každou cenu sám, buď si. Užij si to do sytosti.

Nezlobím se na Tebe, abys věděl. Jen je mi moc smutno. Vždyť jsi toho pro mě tolik udělal a já Ti za to ani nemám co dát. Jsi pořád uzavřenej do svého vlastního světa, a i když na Tebe klepu a volám Tóru!, Ty se na mě na chvíli podíváš a pak zase někde zmizíš.

Ted' ses právě vrátil s kolou. Jdeš, a zase na něco myslíš. Skoro bych si přála, abys zakopl, ale nevyšlo to. Ted' si vedle mě sedáš a lokáš kolu jako zjednanej. Čekala jsem, že si aspoň ted' všimneš, že jsem si změnila účes, ale všechno marný. Kdyby sis toho všiml, chystala jsem se roztrhat dopis a říct Ti: Pojd'me k Tobě, já Ti uvařím moc dobrou večeři. A pak půjdeme oba spát. Ale ty jsi všimavej asi jako kus plechu. Čau.

P. S.

Až se uvidíme ve škole na přednášce, tak na mě nemluv.“

Zkusil jsem z nádraží v Kičidžódži zavolat k Midori do bytu, ale nikdo to nebral. Neměl jsem nic jiného na práci, a tak jsem se šel trochu projít po okolí a podívat se po nějaké brigádě, kterou bych zvládal dělat vedle chození do školy. Zatím jsem měl volnou celou sobotu a neděli a pak ještě pondělí, středu a čtvrtek večer od pěti hodin, ale najít práci, která by takovému rozvrhu přesně vyhovovala, nebylo zrovna jednoduché. Nakonec jsem se radši vrátil domů, vydal se něco sehnat k večeři a při té příležitosti ještě jednou zavolal Midori. Zvedla to její sestra. Midori prý zatím není doma, a kdy se vrátí, to nikdo neví. Poděkoval jsem a

zavěsil.

Po večeři jsem chtěl Midori napsat dopis, ale nedařilo se mi to ani na několikátý pokus, takže jsem to nakonec vzdal a napsal radši Naoko.

Psal jsem, že je tu jaro, a s ním i nový školní rok. Psal jsem, jak mě mrzí, že jsme se nemohli setkat, protože jsem se moc těšil, až se uvidíme a popovídáme si. Psal jsem, že jsem se rozhodl zesílit, protože stejně nemám na vybranou.

„Rád bych Ti – i když je to vlastně jen moje věc, a Tebe se to asi netýká – ještě napsal, že jsem od své poslední návštěvy u Vás už s nikým jiným nespál. Nemůžu zapomenout, jak ses mě dotýkala. Znamenalo to pro mě víc, než si vůbec dokážeš představit. Nikdy na to nezapomenu.“

Dal jsem dopis do obálky, nalepil známku a pak jsem chvíli jen tak seděl za stolem a koukal. Napsal jsem toho dnes mnohem méně než obvykle, ale řekl všechno, co jsem chtěl. Nalil jsem si do sklenice na tři prsty whisky, vypil ji na jeden ráz a šel spát.

Příští den se mi povedlo najít si poblíž nádraží v Kičidžódži brigádu, i když jenom na víkend. Zaměstnali mě jako číšníka v jedné menší italské restauraci. Podmínky byly jakžtakž snesitelné a měl jsem navíc zajištěné jídlo. Hradili mi i dopravu. A když se stalo, že někdo nemohl v pondělí, ve středu, nebo ve čtvrtek vzít druhou směnu – a to se stávalo často –, připadla jeho práce na mě, což bylo výborné. Po třech měsících mi nabízeli zvýšit plat a zeptali se, zdali bych nemohl nastoupit už tuhle sobotu. Ředitel navíc vypadal na solidního člověka. Rozhodně to nebyl žádný podivný typ jako můj poslední vedoucí z obchodu gramodeskami na Šindžuku.

Znovu jsem zavolaal k Midori a znovu to zvedla sestra. Dost ustaraným hlasem řekla, že se Midori od včerejška nevrátila domů, a jestli prý nemám ponětí, kde by mohla být. Věděl jsem jen, že si s sebou brala pyžamo a kartáček na zuby.

Potkal jsem ji až ve středu na přednášce. Měla na sobě tmavozelený svetr a černé brýle, které tolik nosila loni v létě. Posadila se úplně do poslední řady a začala si povídat s malou brýlatou holkou, se kterou jsem ji už jednou viděl. Přišel jsem k nim a řekl Midori, že bych s ní pak chtěl mluvit. Nejdřív se na mě podívala brýlatá holka, pak i Midori. Měla teď opravdu o něco ženštější účes. Vypadala v něm dokonce i o něco dospěleji.

„Už jsem si něco dohodla,“ zavrtěla Midori hlavou.

„Nezabere to tolik času,“ řekl jsem. „Stačí mi pět minut.“

Midori si sundala sluneční brýle a přimhouřila oči. Zadívala se na mne, jako bych byl opuštěný, rozpadající se dům, vzdálený od ní nejmíň sto metrů.

„Nechci se s tebou bavit. Promiň.“

Holka v brýlích se zatvářila, jako by chtěla říci totéž.

Posadil jsem se úplně doprava do první řady a vyposlechl si přednášku o postavení her Tennessee Williamse v americké literatuře. Když skončila, napočítal jsem do tří a pomalu se otočil. Midori tam nebyla.

Z dubna se nakonec vyklubalo období jedné velké osamělosti.

Všichni okolo navíc vypadali pořád tak šťastně. Zas se odkládaly kabáty, zas tu byl čas rozhovorů na sluníčku, házení míčkem, lásek. Jen já byl dál a dál úplně sám. Naoko, Midori, Nagasawa, všichni někam zmizeli. Pomalu jsem se neměl ani s kým pozdravit. Už i ten Extrém mi začal

scházet. Strávil jsem duben v naprosté izolaci. Několikrát jsem zkusil promluvit s Midori, ale odpověď byla vždycky stejná: teď se se mnou nechce bavit, a znělo to pokaždé smrtelně vážně. Skoro pořád si teď povídala jen s tou brýlatou holkou nebo s nějakým vytáhlým klukem ostříhaným nakrátko. Měl neuvěřitelně dlouhé nohy a nosil bílé tenisky.

Konečně duben skončil a nastal květen, ale ten byl skoro ještě horší. Uprostřed prohlubujícího se jara jsem cítil, jak se uvnitř klepu a otřásám. Nejhorší to vždycky bylo večer. Soumrakem plula vůně magnolií a já cítil, jako by mi srdce náhle nabíhalo a začalo poskakovat v hrudi, popichováno nesnesitelnou bolestí. Tehdy jsem pokaždé zavřel oči, zaťal zuby a jen čekal, až to přejde. Za dost dlouhou dobu většinou nastal klid a zůstala ve mně už jen divná rozbolavělá otupělost.

V takových chvílích jsem pak psával dopisy Naoko. Psal jsem jí v nich jen samé hezké, příjemné a veselé věci. Jak všude voní kytky a pofukuje jarní vánek, jak onehdy pěkně svítil měsíc, jaký jsem v poslední době viděl film, jaké slyšel oblíbené písničky, která kniha mě nejvíc oslovila. Takové dopisy pomáhaly kupodivu i mně samotnému. Když jsem si je po sobě četl, svět už se mi přece jen nezdál tak hrozný. Napsal jsem jich celkem dost. Od Naoko a Reiko nepřišla ani řádka.

V restauraci se mnou jako brigádník pracoval další student, stejně starý jako já. Jmenoval se Itó. Občas jsme se dali do řeči. Studoval na akademii olejomalbu a byl to takový tichý, uzavřený kluk, takže trvalo dlouho, než jsme spolu začali mluvit. Po práci jsme pak obvykle zašli poblíž na pivo a na kus řeči. Stejně jako já rád četl a poslouchal muziku, takže jsme si vždycky měli co říct. Byl to takový štíhlý hezoun, na studenta akademie nosil hrozně krátké

vlasý, a vždycky se vkusně oblékal. Moc toho nikdy nenapovídal, ale bylo vidět, že má vyhraněný vkus a názory. Měl rád francouzské romány a nejradši četl Georgese Battailla a Borise Viana. Z hudby si nejvíc oblíbil Mozarta a Maurice Ravela. Podobně jako já hledal někoho, s kým by o tom všem mohl debatovat.

Jednou mě dokonce pozval k sobě. Bydlel vzadu za parkem Inokašira v jednom trochu divném domě s plochou střechou a byt měl plný pláten a malířských potřeb. Zajímal jsem se o jeho obrazy, ale styděl se a nechtěl mi je ukázat. Popíjeli jsme Chivas Regal, kterou Itó tajně vzal doma otcí, na žhavém uhlí ve veliké hliněné pánvi si pekli grundle a poslouchali Mozartův klavírní koncert v podání Roberta Casadesuse.

Itó byl z Nagasaki. Měl tam i holku. Vždycky, když se vrátil domů, vyspal se s ní. Ale poslední dobou jim to moc neklapalo.

„Co naděláš, to jsou holt holky,“ říkal mi. „Jak je jim dvacet pryč, začnou všechny uvažovat hrozně prakticky. A je konec idyly. Když přijedu domů, ta moje se se mnou pokaždý nejdřív vyspí a pak se hned zeptá, co hodlám dělat, až dostuduju.“

„A co hodláš dělat?“

Nakousl grundli a zavrtěl hlavou. „Co budu dělat? To vážně nevím. Teď prostě studuju. Kdyby se všichni začali takhle ptát, může se katedra olejomalby rovnou zavřít. Olejomalířství tě neuživí. A ona mi na to vždycky řekne, tak se vrať do Nagasaki a vyučuj výtvarnou výchovu. Sama se totiž chce stát učitelkou angličtiny.“

„Ty už ji teď nemáš rád tolik jako dřív, že jo?“

„Asi ne,“ přiznal Itó. „A navíc vážně nechci skončit jako učitel výtvarky. Zabít život učením středoškoláků, co řvou jako stádo opic, mě prostě neláká.“

„To byste se nejspíš měli rozejít, ne? Bylo by to pro vás oba lepší,“ navrhl jsem.

„Taky si myslím. Ale nějak jí to nedokážu navrhnout. Bohužel. Ona mě má moc ráda. Nemůžu prostě přijít a říct jí: Padej, už mě nebavíš.“

Pili jsme chivas, jen tak bez ledu, a když došly grundle, nakrájeli jsme na nudličky okurku a celer a jedli to se sójovým protlakem miso. Křupavá okurka mi připomněla Midořina zemřelého tatínka. Náhle mě napadlo, jak je můj život bez Midori smutný a nanicovatý, a v ten okamžik jsem měl po náladě.

Ani jsem sám netušil, jak moc Midori potřebuju.

„Ty máš nějakou holku?“ zeptal se Itó.

„To sice mám,“ vzdychl jsem si, „ale teď bohužel nemůžeme být spolu.“

„Ale navzájem si rozumíte, ne?“

„Doufám. Jinak bych to mohl rovnou zabalit,“ pokusil jsem se o vtip.

Začal tiše vypravovat, proč je Mozart tak geniální skladatel. Věděl o jeho hudbě první poslední, tak jako zná venkovan každou stezku v horách u své vesnice. Řekl, že ji poslouchá už od tří let, protože jeho otec Mozarta zbožňuje. Já se v klasické hudbě zase tolik nevyznal, ale jeho případné a pozorné poznámky jako „Teď dobře poslouchej,“ nebo „To je, co?“, které pronášel během znějící skladby, mi zas po dlouhém čase vrátily do duše klid a mír. Pozorovali jsme trojdenní srpek měsíce nad parkem a vypili Chivas Regal do poslední kapky. Byla to opravdu výtečná whisky.

Itó mi nabízel, že u něj můžu přespat, ale řekl jsem, že ještě musím něco zařídit, poděkoval jsem za pití a krátce před devátou odešel. Cestou domů jsem z telefonní budky zkusil zavolat Midori. Kupodivu to zvedla osobně.

„Promiň. Teď s tebou nechci mluvit,“ řekla Midori.

„To já vím. Slyšel jsem to totiž už několikrát. Ale nechci, aby to mezi náma takhle skončilo. Jsi moje jediná kamarádka. Bez tebe je to prostě hrozný. Kdy s tebou teda zase budu moct mluvit? Chci to vědět.“

„Já ti zavolám, až přijde čas.“

„Máš se dobře?“ zeptal jsem se.

„Jakž takž,“ řekla Midori a zavěsila.

V půlce května přišel dopis od Reiko.

„Moc Ti děkujeme za všechny dopisy. Naoko z nich má vřdycky velikou radost. Dává je přečíst i mně. Nevadí Ti to, vid’?

Omlouvám se, že jsem tak dlouho nenapsala ani řádku. Abych řekla pravdu, sama jsem teď byla nějak unavená, a kromě toho zatím nemám žádné dobré zprávy. S Naoko to bohužel není o moc lepší. Před pár dny za ní z Kóbe přijela matka a ve čtyřech jsme se pak radili s odborným lékařem. Dohodli jsme se, že Naoko na čas pošleme do specializované nemocnice a podle výsledku pak rozhodneme, jestli se sem vrátí. Naoko by nejradši nikam nejela a léčila se tady, i mně tu bez ní bude opravdu smutno, ale obávám se, že kdyby tu zůstala, vymkne se nám za chvíli její stav nadobro z rukou. Většinou se sice zdá být celkem v pořádku, ale občas je citově velice labilní, a v takových chvílích z ní nesmíme ani na okamžik spouštět oči, protože by se mohlo něco ošklivého přihodit. Má hrozný halucinace a je naprosto uzavřená do sebe.

I já si proto myslím, že bude nejlepší, když se půjde léčit do nějakého vhodnějšího zařízení. Bohužel se nedá nic dělat. Jak jsem Ti už jednou říkala,

nejdůležitější je nic neuspěchat. Je třeba neztrácet naději a dál pokračovat v rozmotávání jedné nitě po druhé. I když může situace vypadat sebehůř, každá nit má někde svůj konec. I když je všude kolem jen tma, musíme se v ní začít rozkoukávat.

Až dostaneš tenhle dopis, bude už Naoko nejspíš v nemocnici.

Omlouvám se, že jsem tolik otálela s odpovědí, ale bylo toho teď třeba opravdu hodně zařídit. Nemocnice, kam jsme Naoko poslali, je opravdu kvalitní a jsou v ní prvotřídní doktoři. Přikládám adresu, abys jí tam mohl psát. Budu o Naoko dostávat pravidelné zprávy, takže kdybych se dozvěděla nějakou novinu, dám Ti vědět. Doufám, že budu psát jen samé příznivé zvěsti. Nemáš to jednoduché, ale snaž se. A napiš mi, prosím, občas, i když tu Naoko nebude. Zatím na shledanou.“

Toho jara jsem napsal opravdu pořádnou hromadu dopisů. Každý týden jeden pro Naoko, jeden pro Reiko a občas nějaký i pro Midori. Psal jsem ve třídě, psal jsem doma u stolu s Hrdličkou na kolenou, psal jsem i v pauze u stolu v italské restauraci. Vlastně jsem se tak postupně vypsal ze všeho, co mě trápilo.

„Díky tomu, že se mnou nechceš mluvit, jsem prožil opravdu hodně hnusný duben a květen,“ napsal jsem Midori v dopise. „Takhle příšerné jaro jsem ještě v životě nezažil. Spíš bych snesl tři únory za sebou než tohle. Vím, že teď už tím nic nespravím, ale ten nový účes Ti vážně moc sluší. Je perfektní. Pracuju teď v jedné italské restauraci a kuchař mě naučil vařit opravdu dobré špagety. Někdy bych Tě na ně rád pozval.“

Každý den jsem chodil do školy a dvakrát nebo třikrát do týdne na brigádu do restaurace, bavil se s Itóem o knížkách a muzice, přečetl několik románů od Borise Viana, co mi půjčil, psal jsem dopisy, hrál si s Hrdličkou, vařil špagety, staral se o zahradu, onanoval a myslel přitom na Naoko, a viděl spousty filmů.

Midori se mnou zase začala mluvit asi v půlce června, po dvou měsících, co jsme si neřekli málem ani slovo. Po jedné přednášce si ke mně přisedla, opřela bradu do dlaní a chvíli mlčela. Za oknem pršelo, tak klidně a pravidelně jako pokaždé v období dešťů. Všechno bez výjimky bylo promáčené dešťovou vodou. Ostatní studenti už všichni odešli, ale Midori tu dál mlčky seděla, bradu v dlaních. Pak vytáhla z kapsy džínové bundy marlбора, jednu cigaretu si dala do úst a podala mi sirky. Škrtl jsem sirkou a připálil jí. Našpulila rty a pomalu mi vyfoukla kouř do obličeje.

„Tak tobě se líbí můj novej účes?“

„Moc.“

„Jak moc?“ chtěla vědět Midori.

„Tak, že by to do jednoho skácelo stromy ve všech lesích na světě.“

„Až tak?“

„Až tak.“

Chvíli na mě koukala a pak mi podala ruku, kterou jsem hned stiskl. Zdálo se, že si oddechla ještě víc než já. Oklepala popel na podlahu a pak najednou vstala.

„Pojďme se najíst. Mám hlad jako vlk,“ navrhla.

„Ale kam?“

„Do bufetu do Takašimy na Nihonbaši.“

„A proč právě tam?“

„Ráda tam občas zajdu.“

Dojeli jsme metrem na Nihonbaši. Asi proto, že už od

rána lilo, bylo v obchodním domě Takašima skoro úplně liduprázdno. Vzduchem tu voněl déšť a prodavači náhle vypadali úplně bezradně. Sešli jsme do podzemí k bufetu, prohlédli si vzorky jídel ve výloze a oba si vybrali tradiční menu podávané v krabici. Byl zrovna čas oběda, ale na počtu hostů to nebylo poznat.

„To už je dlouho, co jsem naposledy jedl v obchodním domě,“ řekl jsem a napil se čaje z bílého hladkého šálku, jaké se nevidí jinde než v jídelnách obchodních domů.

„Já tak jím hrozně ráda,“ řekla Midori. „Mám vždycky pocit, že se děje něco zvláštního. Možná za to můžou moje vzpomínky z dětství. Naši mě do obchodňáků skoro vůbec nebrali.“

„To mě zas skoro pořád. Matka tam strašně ráda nakupovala.“

„Ty ses měl.“

„Ale, ani ne. Mě obchodňáky nebavěj.“

„Měl ses, protože se o tebe aspoň někdo staral.“

„Taky jsem jedináček,“ řekl jsem na to.

„Když jsem byla malá, hrozně jsem toužila bejt dospělá, abych mohla sama jít do takovýhohle bufetu a dát si tam všechno, co se mi zlíbí,“ řekla Midori. „Pěkná blbost, co? Co je na tom, cpát se sama na takovém místě. Navíc jídlem, který vlastně není nic tak extra. Akorát je tu narváno a dusno. A vidíš, přesto sem občas ráda zajdu.“

„Tyhle dva měsíce, to byla hrůza,“ povídám.

„Myslím, žes to psal v dopise,“ řekla Midori naprosto bezvýrazným hlasem. „Hele, pojď jíst. Na nic jinýho teď prostě nemám ani pomyšlení.“

Snědli jsme všechno jídlo, co bylo naaranžované v půlkruhových krabičkách, vypili polévku a napili se čaje. Midori si pak zapálila cigaretu. Když dokouřila, najednou bez jediného slova vstala a vzala deštník. Následoval jsem

ji. „A kam půjdeme teď?“ zeptal jsem se.

„Po jídle v obchodním domě? Přece jedině na střechu!“ řekla Midori.

Na střeše nebyla ani noha. Krámek se zbožím pro mazlíčky byl prázdný, obchody i pokladna, kde prodávali lístky na vozítka pro děti, měly stažené rolety. Roztáhli jsme deštník a procházeli se mezi úplně promáčenými dřevěnými koni a zahradními židlemi. Nenapadlo by mě, že se uprostřed Tokia může najít takhle vylištěné místo. Midori se chtěla podívat dalekohledem, tak jsem vylovil drobné a pak jí přidržel deštník.

V rohu střechy byla herna pro děti, ve které stálo v řadě několik automatů. Sedli jsme si tam vedle sebe na nějakou stoličku a dívali se, jak všude kolem prší.

„Tak mluv,“ řekla Midori. „Chceš přece něco říct, ne?“

„Víš, nechci se omlouvat, ale bylo toho všeho nějak moc. Nevěděl jsem, kde mi hlava stojí, a nedocházela mi spousta věcí,“ řekl jsem. „Ale když jsem nemohl bejt s tebou, jedno jsem přece jen pochopil. Jestli jsem se vůbec držel až doteď, tak jenom díky tomu, že tě mám. Zůstat tak dlouho bez tebe bylo prostě strašný.“

„Tóru, ty troubo, copak to nechápeš? Napadlo tě vůbec, jak hrozně bylo celou tu dobu mně?“

„Ne,“ řekl jsem překvapeně. „Myslel jsem, že ses na mě naštvala a nechceš mě vidět.“

„Tóru, copak jsi úplně na hlavu? Jasně že jsem tě chtěla vidět. Vždyť jsem ti řekla, že tě mám ráda! A když mám já někoho ráda, tak mě to jen tak snadno nepřejde, to si piš!“

„Dobře, ale...“

„A právě proto jsem se na tebe naštvala! Nejradši bych tě nejmíň stokrát nakopala! Tak dlouho se známe, a ty celou tu dobu chodíš jako bez duše, a když se mnou mluvíš,

myslíš přitom na nějakou jinou holku a na mě se ani nepodíváš. To je to, co mě štve. Kromě toho jsem ale měla dojem, že bych se teď od tebe měla trochu vzdálit a vyjasnit si spoustu věcí.“

„Spoustu věcí?“

„Jo, spoustu věcí mezi náma dvěma. Abych to nenatahovala, začala jsem tě mít radši než svého kluka. Není to šílený? Já ho mám pořád ráda, má spoustu dobřejších stránek, a je to první člověk, kterého jsem měla v životě opravdu ráda, i když je to tak trochu sobec a chová se jako pitomej zkosnatělej sexista. Ale ty pro mě znamenáš něco výjimečného. Když jsem s tebou, mám pocit, že do sebe věci začínají zapadat. Věřím ti, mám tě ráda, nechci o tebe přijít. No zkrátka, měla jsem z toho v hlavě čím dál tím větší guláš, a tak jsem šla za ním a všechno mu řekla. A že nevím, co mám dělat. Řekl mi, ať se s tebou už nescházím. Jestli se s tebou hodlám scházet, ať se s ním rozejdu.“

„A cos udělala?“

„Hned jsem se s ním rozešla,“ řekla Midori, dala si do pusy marlborku, zastínila ji rukou před deštěm a škrtla zápalku. „A proč?“

„Proč?“ vykřikla Midori. „Jseš vážně blbej, nebo co? Rozumíš anglickejm kondicionálům a matematickejm řadám, dokážeš číst Marxe, tak jak to, že nechápeš tohle? Jak se vůbec můžeš takhle ptát? Jak vůbec můžeš po holce chtít, aby ti řekla něco takového? Mám tě prostě radši než jeho. Radši bych se sice zamilovala do někoho krásnějšího, ale bohužel, vyšlo to zrovna na tebe.“

Chtěl jsem něco říct, ale v krku jako bych měl knedlík. Nevyšlo ze mě ani slovo.

Midori zahodila zbytek cigarety do louže. „Prosím tě, netvař se tak, nebo se snad rozbřečím. Neboj, já vím, že máš rád jinou holku, a vůbec nic od tebe nečekám. Ale teď bys

mě mohl aspoň obejmout. Ty poslední dva měsíce byly vážně příšerný.“

Vzadu za hernou jsme se pod deštníkem objali. Pevně jsme se k sobě přitiskli a políbili se. Vlasy i límec džínové bundy jí byly cítit vlahým deštěm. Napadlo mě, jak nádherné měkké a hřejivé je takové holčičí tělo. Cítil jsem, jak se mě přes bundu dotýkají její prsa. Snad sto let už jsem nebyl takhle blízko jinému živému člověku.

„Mluvila jsem s ním tu noc, co jsme se viděli naposledy. A pak jsme se rozešli.“

„Mám tě rád, Midori,“ řekl jsem jí. „Opravdu moc. Už bez tebe nemůžu bejt. Ale nemůžu nic dělat. Jsem teď jako ve slepý uličce.“

„Kvůli ní?“

Přikývl jsem.

„Pověz mi, spal jsi s ní?“

„Jednou, před rokem.“

„A pak už ses s ní neviděl?“

„Ale jo, dvakrát. Ale nic z toho nebylo,“ řekl jsem na to. „Proč? Ona tě nemá ráda?“

„Já ani nevím,“ řekl jsem. „Všechno je to hrozně komplikovaný. Je to jeden velkej propletenec problémů. A navíc už to trvá moc dlouho. Já i ona pomalu přestáváme chápat, co se vlastně děje. Vím jenom, že k ní mám jako ke člověku zodpovědnost. Nemůžu se na ni vykašlat. Přinejmenším to teď tak cítím. I kdyby mě třeba nemilovala.“

„Ale já jsem živá holka z masa a kostí,“ řekla Midori a přitiskla mi tvář na krk. „Teď mě objímáš a já ti říkám, že tě mám ráda. Udělám, co mi řekneš. Tropím spousty ztřeštěnejch věcí, ale jinak jsem opravdu hodná, umím pracovat, jsem docela hezká, mám pěkný prsa, dovedu vařit a mám v bance peníze, co mi odkázal táta. Prostě jsem hit

sezony. Neváhej dlouho, nebo tě třeba někdo předběhne.“

„Dej mi čas,“ řekl jsem jí. „Na rozmyšlenou, na rozhodnutí, na to, abych mohl zařídit, co je třeba. Nic víc ti teď nemůžu říct, promiň.“

„Ale máš mě doopravdy rád a už nemůžeš bejt beze mě?“

„Na to vem jed.“

Midori kousek poodstoupila, aby na mě viděla, a usmála se. „Počkám, jak dlouho budeš chtít. Věřím ti. Ale jestli se pro mě rozhodneš, ať jsem to doopravdy jenom já, rozumíš?“

„Úplně.“

„Je mi jedno, co se mnou budeš dělat, jenom mě nezraňuj. Toho jsem si myslím užila ažaž. Teď chci bejt šťastná.“ Objal jsem ji a políbil.

„Dej pryč ten hroznej deštník a obejmi mě pořádně!“ řekla Midori.

„Ale to úplně promoknem.“

„Tak ať! Nad ničím nedumej a pevně mě stiskni. Čekám na to přes dva měsíce.“

Položil jsem deštník na zem a uprostřed lijáku Midori objal.

Ze zdola z dálnice slabě svištěly pneumatiky. Náhle jsme se octli uprostřed toho zvuku, jako v mlze. Déšť dál tiše a vytrvale padal. Promáčel nám vlasy, tekl nám jako slzy po tvářích, ztmavla od něj Midořina džínová bunda i moje větrovka.

„Nepůjdeme někam pod střechu?“ zeptal jsem se.

„Pojďme k nám. Teď tam nikdo nebude. Takhle se tu ještě nastydneme.“

„No právě.“

„Vypadáme, jako když jsme právě přeplavali řeku,“ rozesmála se Midori. „To je prima!“

V oddělení ručníků jsme koupili pořádně velkou osušku a postupně si zašli do umývárny utřít vlasy. Pak jsme metrem dojeli do Mjógadani k Midori. Rovnou jsem se musel jít vysprechovat a Midori šla hned po mně. Půjčila mi župan, dokud mi neuschne oblečení a sama se převlékla do trička a sukně. U stolu v kuchyni jsme si pak sedli ke kávě.

„Povídej mi něco o sobě,“ poprosila Midori.

„A co?“

„Tak třeba... Co vlastně opravdu nemáš rád?“

„Kuřecí maso, pohlavní choroby a užvaněný holiče.“

„A dál?“

„Osamělý večery v dubnu a krajkový dečky na telefon.“

„A ještě?“

Zavrtěl jsem hlavou. „Na nic dalšího už si nevzpomínám.“

„Můj kluk – totiž můj bejvalej kluk – toho nesnášel spoustu. Třeba že nosím moc krátký sukně, nebo že kouřím, že se hned opiju a říkám prasárny, urážím jeho kamarády... takže kdyby ti na mně něco vadilo, nestyď se a rovnou to řekni. Zlepším, co se dá.“

Zamyslel jsem se a zavrtěl hlavou. „Já si na nic takovýho nevzpomínám. Fakt na nic.“

„To myslíš vážně?“

„Líbí se mi, jak se oblíkáš, co děláš, jak mluvíš, jak chodíš, prostě všechno.“

„Tobě se vážně líbím taková, jaká jsem?“

„Nenapadá mě nic, co bys měla změnit. Líbíš se mi taková, jaká jsi.“

„Řekni mi, jak moc mě miluješ?“

„Tolik, že by to tygry všech džunglí světa rozpustilo na máslo.“

„Hm,“ řekla Midori spokojeně. „Obejmi mě ještě jednou.“

Objali jsme se na posteli v jejím pokoji. Zalezli jsme pod peřinu, líbali se a poslouchali, jak venku prší, a povídali si o všem možném i nemožném, od vzniku vesmíru po to, jak si nejradši necháváme uvařit vajíčko.

„Co asi dělají mravenci, když prší?“ zeptala se Midori.

„Nevím,“ řekl jsem. „Možná uklízejí mraveniště nebo přerovnáávají zásoby. Jsou přece takoví pilní.“

„Ale když jsou pořád takoví snaživí, proč se nevyvinou v něco dalšího?“

„Nemám tušení. Možná se už tělesně dál vyvíjet nemůžou. Na rozdíl třeba od opic.“

„Vždyť ty toho spoustu nevíš,“ řekla Midori. „A já si myslela, že víš všechno na světě.“

„Svět je velkej,“ řekl jsem.

„A hory vysoký a moře hluboký,“ řekla Midori. A pak mi sáhla do županu a vzala do ruky můj tvrdý penis. A pak polkla.

„Promiň, Tóru, ale něco takhle velkého a tvrdého do sebe vážně v životě nemůžu dostat. Sorry.“

„Zas ty tvoje vtipy...,“ vzdychl jsem si.

„Jasně že to měl bejt vtip,“ zasmála se Midori. „Neboj, tohle se do mě vejde úplně bez problémů. Můžu se podívat?“

„Posluž si,“ řekl jsem.

Midori se zanořila do peřin a chvíli si hrála s mým penisem. Cítil jsem, jak mi stahuje předkožku a potězkává varlata. Pak zase z peřin vykoukla a vydechla: „Ten je super! Doopravdy, nelichotím ti.“

„Dík,“ poděkoval jsem docela upřímně. „Tóru, nechceš? I když jsi zatím neurovnal všechny ty svoje záležitosti?“

„Problém není v tom, že bych nechtěl,“ řekl jsem. „Chci to k zbláznění. Ale nejde to.“

„Ty seš paličák. Bejt tebou, udělám to. A pak se

zamyslím.“

„To bys fakt udělala?“

„To víš, že ne,“ řekla tiše Midori. „Dokonce snad ani já ne. Bejt na tvým místě, asi bych se nakonec ovládla. Tohle se mi na tobě právě líbí. Opravdu moc.“

„A jak moc?“ zeptal jsem se pro změnu zase já. Ale Midori neodpověděla. Místo toho se ke mně přitiskla, políbila mě na bradavky, uchopila můj penis a začala pomalu pohybovat rukou. Okamžitě jsem si uvědomil, jak moc se její pohyby liší od Naočiných. Obě to uměly jemně a nádherně, ale v něčem byl rozdíl. Byly to dvě naprosto jiné zkušenosti.

„Ty teď myslíš na tu druhou, že jo, Tóru?“

„Ne,“ zalhal jsem.

„Fakt ne?“

„Fakt.“

„To se totiž nesmí, víš?“

„Teď bych to ani nedokázal,“ řekl jsem.

„Nechceš mi sáhnout na prsa, nebo tam dolů?“

„Moc, ale bude lepší, když to ještě neudělám. To bych se pak asi přestal ovládat.“

Midori přikývla, pod peřinou si svlékla kalhotky a přiložila mi je k penisu. „Pust' to sem.“

„Ale to ti je ušpiním.“

„Neříkej pitomosti, nebo se rozbřečím,“ řekla Midori plačtivě. „Tak si je potom vyperu a bude to. Nestyd' se a stříkej, kolik budeš chtít. Přinejhorším mi pak koupíš nový. Anebo ti vadí, že jsou moje?“

„Tak to rozhodně ne,“ řekl jsem.

„Tak si s tím nelam hlavu a stříkej. Můžeš.“

Když jsem byl hotový, prohlédla si Midori moje semeno. „Teda toho ale je,“ řekla nevěřicně.

„Je toho moc?“

„Ale ne, to je v pořádku, ty hloupej. Klidně ještě můžeš,“ usmála se Midori a dala mi pusku.

Když přišel večer, zašla Midori někam poblíž na nákup a uvařila večeři. Sedli jsme si do kuchyně a dali jsme si pivo a smaženou tempuru a rýži se zelenými fazolkami.

„Koukej pořádně jíst a vyrobit spousty spermií,“ řekla Midori. „Já už ti pak od nich pomůžu.“

„Díky,“ poděkoval jsem.

„Umím to na spoustu způsobů. Naučila jsem se to v knihkupectví z časopisů pro ženský. Jednou jsme dostali zvláštní vydání pro těhotný, jak to mají manželovi dělat, aby jim nezahnul. Těch způsobů je fakt spousta. Těšíš se?“

„Už se nemůžu dočkat.“

Do vlaku na cestu domů jsem si koupil noviny, ale vůbec jsem se do nich nemohl začíst. Zíral jsem do nich, ale nevnímал z nich ani řádku, protože jsem musel v jednom kuse přemýšlet, co se teď asi bude dít a jaké asi nastanou změny. Chvilími jsem měl pocit, že svět okolo mne prudce pulzuje. Zhluboka jsem vzdychl a zavřel oči. Ani trochu jsem nelitoval ničeho z toho, co jsem dnes udělal. Věděl jsem s naprostou jistotou, že mít možnost prožít dnešek ještě jednou, vůbec nic bych neměnil. Zase bych Midori objímal na střeše v dešti, zase bychom promokli na kůži, zas by mě její prsty přivedly v posteli k vyvrcholení. O tom jsem vůbec nepochyboval. Měl jsem Midori rád a byl jsem šťastný, že se ke mně vrátila.

Bylo nám spolu moc dobře. Jak sama říkala, byla to živá holka z masa a kostí, a celá se odevzdávala do mých rukou. Jen s námahou jsem potlačoval touhu Midori svléknout, rozevřít a pohroužit se do ní. Pořád a pořád jsem musel myslet na to, jak vzala do prstů můj penis a začala pomalu pohybovat rukou. Prostě jsem to chtěl. A ona taky. Už jsme v tom byli až po uši. Kdo to mohl změnit? Bylo to tak,

miloval jsem ji. Možná jsem to vlastně věděl už dlouho, a nechtěl si to přiznat.

Problém ovšem byl, jak něco takového řeknu Naoko. I jindy by to byl dost náročný úkol, ale vysvětlovat jí za současného stavu věcí, že jsem se zamiloval do jiné holky, bylo prostě vyloučené. A navíc jsem Naoko pořád ještě miloval. Sice to byla neuvěřitelně spleť lásky, ale byla opravdová. Měla v mém životě stále své pevné místo.

Zbývala ještě možnost napsat Reiko a se vším se jí svěřit. Vrátil jsem se domů, posadil se na ochozu, díval se do noční zahrady neúnavně skrácené deštěm a začal si v hlavě rovnat věty. Pak jsem se usadil za stůl a napsal dopis. „Velice mě mrzí, že Vám musím napsat dopis, jako je tehle,“ začal jsem. A pak jsem v krátkosti napsal o sobě a o Midori, a k čemu mezi námi dnes došlo.

„Vždycky jsem Naoko miloval a miluju ji pořád, ale cítím, že to, co je mezi mnou a Midori, je zásadní. Je to síla, které se nedá vzdorovat a která nás pomalu unáší kupředu. Co cítím k Naoko, je velice klidná, mírná a až průzračně čistá láska, ale můj cit k Midori je úplně jiného druhu. Pohybuje se, dýchá, tepe a otřásá mnou. Nevím už, co mám dělat. Nechci se vymlouvat, ale snažil jsem se žít tak čestně, jak jen dokážu, nikomu jsem nelhal a vždycky jsem dával pozor, abych nikoho nezranil. Opravdu nechápu, proč jsem se zničehonic octl v takovémhle bludišti. Co mám teď dělat? Nemám nikoho kromě Vás, s kým bych se mohl poradit.“

Dopis jsem ofrankoval expres a ještě ten večer ho odeslal.

Odpověď od Reiko přišla za pět dní.

„Milý Tóru, nejdřív dobrá zpráva. Zdá se, že se

Naoko uzdravuje rychleji, než jsme čekali. Mluvili jsme spolu po telefonu a vyjadřovala se už mnohem jasněji. Možná že se k nám bude brzy moci vrátit.

A teď ke Tvým problémům.

Za prvé: Myslím, že by sis to všechno neměl tolik dramatizovat. Někoho milovat je přece báječná věc, a jestli je ta láska aspoň trochu upřímná, najde si cestu z každého bludiště. Věř si víc.

Moje rada je úplně jednoduchá. Jestli Tě ta Midori tolik přitahuje, je jen normální, že ses do ní zamiloval. Možná Vám to vyjde, možná ne. Ale taková už je láska a té by ses teď měl svěřit. Aspoň myslím. I to je přece výraz čestnosti.

Za druhé: Jestli bys s Midori měl nebo neměl spát, to je jen a pouze Tvoje věc, já se k tomu nemůžu vyjadřovat. Promluvte si o tom s Midori, určitě něco vymyslíte.

Za třetí: Před Naoko o tom, prosím, ani slovo. Kdyby se stalo, a už bys jí to říct prostě musel, porad' se nejdřív se mnou a něco vymyslíme. Ale teď o tom ani slovo. Slib mi to, prosím.

Dál bych Ti ještě chtěla říct, žes byl doposud Naoko velkou oporou, a i když už pro Tebe neznamená to co dřív, ještě toho pro ni můžeš hodně udělat. Takže si z ničeho nedělej těžkou hlavu. My všichni, zdraví i nemocní, jsme jen nedokonalé lidské bytosti žijící v nedokonalém světě. V životě nemůžeš všechno přeměřovat podle pravítka a úhloměru ani čekat, že bude jasný jako bankovní účet.

Osobně mi připadá, že je ta Midori báječná holka. Z Tvých dopisů je mi jasné, že tě přitahuje. Chápu taky, že máš zároveň rád Naoko. Na tom není vůbec nic špatného. To se na našem velikánském světě

často stává. Jako by sis vyjel za nádherného dne na vyjížďku po krásném jezeře. Najednou nevíš, jestli je krásnější jezero, po kterém pluješ, nebo obloha nad tebou. Tak už se tím netrap. Dej věcem volnost a ony si samy najdou cestu. Kdyby ses třeba rozkrájel, nezabráníš tomu, aby lidé kolem tebe trpěli, když přijde jejich čas. Takový je život. Možná Ti, co jsem teď napsala, zní velkohubě, ale připadá mi, že už je načase, aby ses naučil právě takhle žít. Ty bys byl, promiň, občas nejradši, aby se celý svět točil podle Tebe. Jestli jednou nechceš skončit v ústavu, měl by ses víc otevřít. Vrhni se do života jako do řeky. I mně, slabé a nedokonalé ženské, občas připadá nádherný. Vážně. Takže se snaž být šťastnější. Zpracuj na tom.

Neříkám, že mi není trochu líto, že Vás s Naoko nečeká žádný společný happy end. Ale kdo může říct, co je vlastně nejlepší? Takže se na nikoho neohlížej a nepromarni svoji šanci na štěstí. Z vlastní zkušenosti Ti můžu říct, že taková se vyskytne jen dvakrát třikrát za život. Nepocházej ji, abys pak celý život nelitoval.

Každý večer dál hraju na kytaru, i když nikdo neposlouchá. Je mi z toho trochu smutno. Nemám ráda temné, deštivé večery. Ráda bych zase jedla hrozny a hrála v pokoji, kde budeš Ty a Naoko. Tak zatím. 17. 6.

Reiko Išida“

Po Naočině smrti mi Reiko napsala ještě několik dopisů. Že prý to není moje ani ničí vina, že se to prostě na nás sneslo stejně nezadržitelně jako náhlý déšť. Ale neodepsal jsem jí na ně. K čemu by to bylo? Naoko už stejně nebyla na světě. Zbyla z ní jen hrstka popela.

Po jejím tichém pohřbu na konci srpna jsem se vrátil do Tokia, oznámil domácím, že budu nějakou dobu pryč, v restauraci si vzal načas volno a Midori napsal krátký dopis, že jí teď nemůžu bohužel nic vysvětlovat, ale že ji prosím, ať na mne ještě nějakou dobu vydrží čekat. Pak jsem po tři dny od rána do večera jen vymetal kina, a když jsem viděl už každý nový film v Tokiu, sbalil jsem si batoh, vybral z banky všechny peníze, nastoupil na šindžuckém nádraží do prvního rychlíku, který mi padl do oka, a odjel.

Nevzpomínám si už přesně, kudy a jak jsem tehdy jezdil. Vybavují se mi krajiny, vůně a zvuky, a to velice živě, ale přesná jména mi zůstávají záhadou, a jistotu nemám ani ve správném pořadí všech těch výjevů. Vozil jsem se vlakem a autobusem, nebo mával na nákladáky, pořád dál a dál, z jednoho města do druhého. Nocoval jsem na opuštěných místech, na nádražích, v parcích, na březích řek a na pobřeží, prostě všude, kdekoliv se dalo. Jednou mě nechali přespat na policejní stanici, podruhé jsem svůj spacák rozložil vedle hrobu. Bylo mi jedno, kde budu spát, hlavně když mě tam nebude nikdo a nic rušit. Utahaný pochodem jsem zalézal do spacího pytle, lokal lacinou whisky a pak

okamžitě usínal. V některých městech mi lidé nosili jídlo a vykuřovadla proti komárům, v jiných na mě volali policii a vyháněli mě z parků. Obojí mi bylo úplně jedno. Nechtěl jsem nic jiného než tvrdě usnout v neznámém městě.

Když mi začaly docházet peníze, nechal jsem se vždycky na pár dní někde najmout jako nádeník. Všude se něco našlo. Bezcílně jsem táhl z jednoho města do druhého. Svět byl veliký a plný zvláštních věcí a podivných lidí. Jednou jsem zatelefonoval Midori, protože jsem potřeboval slyšet její hlas.

„Kde proboha vězíš? Škola už dávno začala,“ povídá mi. „Už pomalu začínaj vybírat seminárky. Co hodláš vůbec dělat? Vždyť už po tobě není tři tejdny ani vidu, ani slechu. Kde jsi a co děláš?“

„Do Tokia se zatím vracet nemůžu.“

„To je všechno, co mi řekneš?“

„Zatím ti nic víc říct nemůžu. Možná že v říjnu...“

Midori beze slova zavěsila.

Toulal jsem se dál. Občas jsem přespal v nějakém levném hotelu, abych se mohl vykoupat a oholit. V zrcadle jsem vypadal opravdu hrozně. Obličej jsem měl vysušený od slunce, oči hluboko zapadlé a na propadlých tvářích podivné skvrny. Vypadal jsem, jako bych se právě vyplazil z nějaké tmavé díry, ale podobný jsem si ještě byl.

Pochodoval jsem tehdy po pobřeží Japonského moře, snad v prefektuře Tottori nebo Hjógo. Byla to hezká cesta. Na pláži se vždycky našlo nějaké příhodné místo na spaní. Rozdělával jsem ohně z naplaveného dříví a pekl si sušené ryby, kupované u rybářů. Pak jsem pil whisky, poslouchal hukot vln a myslel přitom na Naoko. Nemohl jsem pochopit, že umřela a už není mezi námi. Nedokázal jsem to za žádnou cenu přijmout. Vzpíral jsem se tomu uvěřit. V uších mi ještě zněly rány, jak přitloukali víko její rakve, ale

nedokázal jsem si srovnat v hlavě, že se Naoko zas vrátila do nicoty.

Vzpomínky na ni byly zatím až příliš živé. Pořád jsem si pamatoval, jak jemně vzala můj penis do úst a jak mi přitom její vlasy padaly na podbřišek, pořád jsem musel myslet na její horký dech a na nepotlačitelný orgasmus, který přišel potom. Vybavovalo se mi to tak živě, jako by se to stalo teprve před pěti minutami. Připadalo mi, že Naoko stále ještě leží vedle mě, že kdybych natáhl ruku, budu se jí moci dotknout. Ale neležela tam. Už opravdu nebyla mezi námi.

Vídal jsem ji před sebou za bezesných nocí. Nedalo se tomu uniknout. Byl jsem plný nejrůznějších vzpomínek na ni, vzpomínek, kterým stačila jediná škvíra, aby se jedna za druhou začaly nezadržitelně valit ven, a já je nemohl zastavit.

Vybavoval jsem si ji, jak toho deštivého rána uklízí kurník a nosí pytle s krmivem sem tam, oblečená ve žluté plášťence. Vybavoval jsem si poničený narozeninový dort i svou košili, mokrou od jejích slz. No jasně, tu noc taky pršelo. Když v zimě chodívala vedle mne, nosila kabát z velbloudí srsti. Ve vlasech vždycky nosila sponku a hrála si s ní. A pak se na mě pokaždé zadívala hlubokým, průzračným pohledem. Když tehdy seděla na pohovce s bradou na kolenou, měla na sobě modrý župan.

Takové vzpomínky na mě narážely jako příboj na pobřeží a postupně mě odplavovaly někam úplně mimo. Ocital jsem se na podivném místě, kde živí žili s mrtvými. Byla tam i Naoko. Vyprávěla si se mnou, mohl jsem ji dokonce i obejmout. Na tom místě neměla smrt nad životem žádnou moc. Nebyla ani trochu důležitá. Nijak Naoko neomezovala. Slyšel jsem, jak mi Naočin hlas říká: „Neboj, Tóru, to nic není. To je jenom smrt.“

Necítil jsem tam žádný smutek. Smrt byla smrt, a Naoko

byla Naoko. Všechno je v pořádku, vždyť jsem tady, smál se mi její ostýchavý hlas. Její obvyklá gesta mě uklidňovala a hojila. Napadalo mě, že jestli tohle je smrt, není se čeho bát. Umřít, to nic není, říkala mi Naoko. Je to jenom smrt. Mám se tu moc dobře, vyprávěla mi Naoko v tichu mezi dvěma temně dunícími vlnami.

Nakonec ale jejich příboj opadl a já se octl zase sám na pláži. Vyčerpaný, bez naděje, uprostřed hlubokého černočerného smutku. Tehdy jsem osaměle plakával. Vlastně to ani nebyl normální pláč. Slzy se ze mě řinuly jako pot.

Když umřel Kizuki, naučila mě jeho smrt jednu věc. Pravdu, která se stala – nebo to tak aspoň vypadalo – nedílnou částí mne samého. Zněla takhle: „Smrt není opak života. Smrt už je v našem životě skrytá.“

Snad je to tak. Zatímco žijeme, narůstá v nás smrt. Ale to je jen jedna část pravdy, kterou si musíme osvojit. Naočina smrt mě naučila něco jiného. Že totiž žádná pravda nemůže vyléčit bolest ze ztráty milovaného člověka. Žádná pravda, žádná upřímnost, žádná síla ani laskavost nemůže takovou bolest vyhojit. Můžeme ji přetrpět a něco si z ní odnést. Ale ani to nás nijak neochrání před dalším utrpením, jež může přijít. Den co den mi to říkalo noční šumění příboje i vítr, který mi hvízdal do uší. Vypil jsem za tu dobu několik lahví whisky, živil se chlebem a vodou z polní láhve, vlasy jsem měl plné písku. S batohem na zádech jsem směřoval dál a dál na západ.

Jednoho větrného večera jsem právě ležel zachumlaný ve spacím pytli v závětrí za starou vysloužilou lodí, když ke mně najednou přišel nějaký mladý rybář a nabídl mi cigaretu. Přijal jsem ji. Byla první po víc než deseti měsících. Zeptal se mě, proč pláču. Řekl jsem mu, že mi

umřela matka, vypadlo to ze mě, ani jsem nevěděl jak. Řekl jsem, že je mi k nesnesení smutno, a tak se toulám. Moc mě litoval. Přinesl z domova skoro dvoulitrovou láhev saké a dvě sklenice.

Na pusté, větrem bičované pláži jsme pak pili a pili. Vyprávěl mi, že on sám ztratil matku už v šestnácti. Měla prý chatrné zdraví a dřela se od rána do večera, až se nakonec udřela k smrti. Pomalu jsem pil, nepřítomně poslouchal, co vypráví, a jen přikyvoval. Připadalo mi to jako vyprávění z jiného světa. „Co to žvaníš,“ myslel jsem si. Dostal jsem najednou strašnou chuť vyskočit, a zakroutit tomu chlapovi krkem. „Co je mi do tvý mámy! Já jsem ztratil Naoko! Taková krásná holka, a už tu není! Co mi tu vykládáš o nějaký svý mámě!“

Můj vztek pak ale zmizel stejně rychle, jako se objevil. Zavřel jsem oči a jako bez duše dál poslouchal nekonečné rybářovo povídání. Nakonec se mě zeptal, jestli jsem už něco večerel. Řekl jsem mu, že ještě ne, ale že mám v batohu chleba a sýr a rajčata a čokoládu. A on na to, počkej tady a někam odběhl. Volal jsem za ním, ať nikam nechodí, ale on se ani neotočil a zmizel ve tmě.

V beznaději jsem pil ze sklenice saké. Celá pláž byla posetá papírky od bouchacích petard a vlny se o ni za ohlušujícího řevu rozbíjely jako šílené vzteky. Odněkud se přiloudal vyhublý pes a začal vrtět ocasem a slídit okolo ohně po něčem k snědku, ale nic nenašel a zase zmizel.

Za půl hodiny se vrátil rybář a přinesl novou láhev saké a dvě dřevěné krabičky se suši a řekl, ať si dám. Ve spodní jsou prý jen s řasami nori a sušeným tofu, ty si mohu nechat na zítřek. Z velké lahve pak nalil sobě i mně. Poděkoval jsem a snědl celou porci suši pro dva. Dál jsme pak ve dvou pili. Když už jsme víc nemohli, pozval mě přenocovat k sobě domů, ale já řekl, že radši přespím tady, a on už

nenaléhal. Při loučení ještě sáhl do kapsy, vytáhl načtyřikrát složenou pětistícijenovou bankovku, vsunul ji do mé kapsy a řekl mi, ať si koupím nějaké pořádné jídlo, že vypadám hrozně. „Už jste mi toho dal tolik, tohle si nemůžu vzít,“ vrátil jsem mu bankovku zpátky, ale on ji nepřijal. „To nejsou peníze, to je moje pozornost, neblbni, člověče, a vem si to,“ povídá mi. Tak jsem nakonec poděkoval a přece jen si peníze vzal.

Když rybář odešel, vzpomněl jsem si najednou na svou první lásku z konce střední školy. Když jsem si uvědomil, jak hrozně jsem se k ní choval, klesla mi nálada hluboko pod bod mrazu. Vůbec jsem nebral ohled na to, co si myslí a cítí, nebo jestli jí neublížuju, a do dnešního dne jsem si na ni ani nevzpomněl. A byla to taková hodná holka. Ale tehdy jsem považoval za úplně samozřejmé, že je taková. Ani trochu jsem se na ni neohlížel. Co teď asi dělá a odpustila mi vůbec?

Bylo mi hrozně zle. Musel jsem jít za loď zvracet. Z velké spousty saké mě bolela hlava a hnusil jsem se sám sobě za to, že jsem tomu rybáři lhal, a dokonce od něj ještě přijal peníze. Nejvyšší čas vrátit se do Tokia, napadlo mě. Takhle to už dál nešlo. Sbalil jsem spacák do batohu, hodil si ho na záda a hned šel na nádraží a zeptal se, jak bych se mohl co nejdřív dostat do Tokia. Železničář chvíli hledal v jízdním řádu a pak řekl, že když mi nebude vadit přestoupit z jednoho nočního vlaku do druhého, mohl bych se k ránu dostat do Ósaky a odtamtud mi pak jede do Tokia každou chvíli šinkansen. Poděkoval jsem mu a za peníze od rybáře si hned koupil lístek. Během čekání na vlak jsem si koupil noviny a podíval se, kolikátého je. Bylo druhého října devatenáct set sedmdesát. Proflákal jsem na toulkách celý měsíc. A rychle zpátky do normálního světa, napadlo mě.

Nejenže mi to potulování vůbec nezvedlo náladu, ale

navíc ani nezmírnilo bolest ze ztráty Naoko. Vrátil jsem se do Tokia naprosto nezměněný. Nemohl jsem dokonce ani zavolat Midori. Co bych jí asi řekl? Že už to mám za sebou a teď spolu budeme šťastní? To přece nešlo. Za řeč totiž stálo jen jedno: Naoko je mrtvá, ale Midori tu zůstala. Z Naoko zbyla hromádka bílého popela, Midori byla živá holka z masa a kostí.

Připadal jsem si nečistý, poskvrněný. I po návratu do Tokia jsem ještě několik dní strávil zavřený v pokoji jako poustevník. Skoro všechny mé vzpomínky se týkaly mrtvých. Pokoje, které jsem rezervoval pro Naoko, měly spuštěné žaluzie a na nábytku, zakrytém bílou plachtou, se začal usazovat prach. Trávil jsem v nich větší část dne. A myslel jsem na Kizukiho. Tak vidíš, člověče, nakonec jsi Naoko přece jen dostal. To nic, stejně byla dřív tvoje. Nejspíš jen odešla tam, kam patřila. Asi jo. Ale v tomhle světě, v tomhle našem nedokonalém světě jsem pro ni udělal, co jsem jen mohl. Chtěl jsem s ní začít znova. Snažil jsem se o to. Vybrala si tebe Kizuki, v pořádku. Vyhráls. Oběsila se v lese, temném jako její vlastní duše. Tys kdysi s sebou do světa mrtvých odnesl i část mne samotného a teď totéž udělala i Naoko. Občas si připadám jako správce muzea. Prázdného muzea, kam nikdo nechodí a které hlídám jen sám pro sebe.

Čtvrtý den po mém návratu do Tokia přišel dopis od Reiko. Byl posílaný expres a obsah byl velice stručný. „Dělá mi starost, že o Tobě nemám žádné zprávy. Zavolej mi, prosím. Budu každé ráno a večer v devět hodin čekat na tomhle telefonním čísle.“

V devět večer jsem to číslo vytočil. Okamžitě se ozvala Reiko.

„Jsi v pořádku?“ zeptala se.

„Jakž takž jo,“ odpověděl jsem.

„Mohla bych tě pozítří přijít navštívit?“

„Vy přijedete do Tokia?“

„Přesně tak. Ráda bych si s tebou o něčem promluvila.“

„Vy odcházíte ze sanatoria, Reiko?!“

„Jinak bych se s tebou přece nemohla setkat,“ řekla Reiko. „Však už mám taky na čase. Už jsem tady přes osm let. Ještě chvíli, a dočista bych tu shnila.“

Nenapadlo mě, co říct, a tak jsem radši mlčel.

„Přijedu pozítří ve tři dvacet odpoledne šinkansenem. Nešel bys mi naproti? Pamatuješ se ještě, jak vypadám? Nebo jsi o mě od Naočiny smrti už dočista ztratil zájem?“

„Ale ne,“ řekl jsem jí. „Pozítří ve tři dvacet na vás čekám na nádraží.“

„Určitě mě hned poznáš. Dam středního věku s pouzdrem na kytaru tam asi moc nebude.“

A opravdu jsem Reiko na tokijském hlavním nádraží objevil docela snadno. Měla na sobě pánské tvídové sako, bílé kalhoty a červené sportovní boty a vlasy měla pořád stejně krátké a rozcuchané. V pravé ruce měla hnědou koženou kabelu, v levé černé kytarové pouzdro. Jakmile mne zahlédla, vrásky ve tváři se jí nakrčily do úsměvu. I já jsem se okamžitě musel usmát. Vzal jsem jí kabelu a vydali jsme se k přestupu na trať Čúó.

„Prosím tě, Tóru, jak to vypadáš? To je teď v Tokiu v módě?“

„Chvíli jsem teď cestoval a pořádně nejedl,“ řekl jsem. „Jak se vám líbil šinkansen?“

„To byla hrůza. Ani se tam nedá otevřít okno. Chtěla jsem si po cestě koupit na nádraží svačinu, ale nešlo to. Byly s tím hrozné problémy.“

„A neprodávalo se něco ve vlaku?“

„Myslíš ty odporné předražené sendviče? To by přece nežral ani kůň umírající hladu! Já si chtěla koupit v Gotenbě rýži s mořskou pražmou. Dělávali tam moc dobrou.“

„Ale, Reiko, vždyť vy mluvíte jako nějaká starší dáma.“

„Já přece jsem starší dáma.“

Ve vlaku cestou na Kičidžódži seděla Reiko u okénka a zvědavě pozorovala scénérii pláně Musaši za oknem.

„Změnilo se to tu za osm let hodně?“ zeptal jsem se.

„Víš, jak se teď cítím, Tóru?“

„Ne.“

„Mám pocit, že se zblázním strachy. Nevím, co mám dělat. Připadám si úplně opuštěná,“ řekla Reiko. „To je švanda, když člověk jako já řekne, že má strach, že se zblázní, co?“

Zasmál jsem se a vzal ji za ruku. „To bude v pořádku, nedělejte si starosti, Reiko. Když jste už z vlastní vůle došla až sem, máte vyhráno.“

„Ale já sem neodešla z vlastní silné vůle,“ řekla Reiko. „Já jsem odtamtud musela odejít. Kvůli tobě a Naoko. Bez ní jsem tam už nemohla zůstat ani minutu. A navíc jsem si s tebou potřebovala popovídat. A proto jsem odešla. Jinak bych tam nejspíš trčela až do smrti.“

Pokýval jsem hlavou.

„A co teď budete dělat, Reiko?“

„Pojeďu na Hokkaidó do Asahikawy. Představ si, do Asahikawy!“ řekla Reiko. „Jeden kamarád z konzervatoře tam má hudební školu. Už mě pár let zve, abych mu přijela pomáhat učit, ale já vždycky odmítala, že je tam zima. Nechtělo se mi vyjít ven jen proto, abych skončila v takové díře pro zkrachovalé existence, jako je Asahikawa.“

„Tak zle tam určitě nebude,“ zasmál jsem se. „Jednou jsem tam byl. To vůbec není špatné město. Rozhodně má zajímavou atmosféru.“

„Vážně?“

„Bude vám tam mnohem líp než v Tokiu.“

„Stejně nemám kam jít. Už jsem si tam nechala poslat věci,“ řekla Reiko. „Přijel bys za mnou někdy na návštěvu, Tóru?“

„To se rozumí. Ale neodjíždíte tam hned teď, že ne? Zdržíte se ještě chvíli v Tokiu?“

„Ano, tak dva tři dny bych si tu ráda odpočinula. Mohla bych, prosím, po tu dobu zneužít tvé pohostinnosti? Pokud tě to ovšem nebude obtěžovat?“

„Vůbec ne. Lehnu si do spacáku do skříně.“

„Promiň, беру to zpět.“

„Ale není třeba. Ta skříň je dost velká.“

Reiko zlehka zabubnovala prsty na pouzdro s kytarou.

„Než se vydám do Asahikawy, musím se trochu aklimatizovat. Už jsem dočista odvykla venkovnímu světu. Lecčemu už nerozumím a jsem z toho nervózní. Mohla bych tě sem tam poprosit o pomoc? Nemám nikoho jiného, koho bych o to mohla požádat.“

„Udělám pro vás, co budu moct,“ řekl jsem. „Ale nebude tě to obtěžovat?“

„Nevím, čím byste mě vy mohla obtěžovat.“ Reiko se na mě podívala a zvedla koutky úst do úsměvu. A víc už neřekla nic.

Na nádraží v Kičidžódži jsme vystoupili z vlaku, přesedli na autobus a dojeli ke mně. Po cestě jsme si nepovídali o ničem zvlášť důležitém. Jen jak se změnilo Tokio, o jejich studentských letech, o mé cestě do Asahikawy – samé podobné útržky. O Naoko nepadlo ani slovo. Už to bylo celých deset měsíců, co jsem viděl Reiko naposled, ale teď, když jsem zase kráčel vedle ní, cítil jsem se kupodivu úplně klidný a bez obav. Připadalo mi, jako by se čas vrátil nazpátek a já zase kráčel ulicemi Tokia vedle

Naoko. Stejně jako jsem kdysi sdílel s Naoko mrtvého Kizukiho, sdílel jsem teď s Reiko mrtvou Naoko. Když jsem si to uvědomil, vzalo mi to řeč. Reiko ještě chvilku něco povídala, ale když viděla, že jí neodpovídám, zmlkla i ona, a tak jsme mlčky nasedli do autobusu a dojeli k mému podnájmu.

Bylo odpoledne na začátku podzimu, kdy se všechno propadá do záplavy jasného světla, úplně stejné, jako když jsem před rokem poprvé přijel za Naoko do Kjóta.

Mraky táhnoucí nebem byly úzké a bílé jako kosti, a obloha byla vysoká, až přecházel zrak. Zase je tu podzim, napadlo mne. Ve větru, ve slunečním svitu, v květech planých rostlin v trávě, v tom, jak se rozléhaly zvuky, ve všem jsem rozpoznával jeho příchod. Roční doby mýjely a mezera mezi mnou a mrtvými se rozvířala víc a víc. Kizukimu bylo sedmnáct a Naoko jednadvacet. Navěky.

„Tady se hned cítím líp,“ řekla Reiko, když vystoupila z autobusu a rozhlédla se kolem sebe.

„Poněvadž tu vůbec nic není,“ dodal jsem.

Provedl jsem Reiko zadní brankou do zahrady a k domku, kde jsem bydlel. Byla celá u vytržení.

„Moc se mi tu líbí,“ řekla nadšeně. „Ty poličky a stůl jsi vyráběl sám?“

„Ano, to je moje práce,“ přiznal jsem a zalil čaj.

„Jsi šikula, Tóru. A máš tu čisto.“

„To je Extrémova škola. Ale díky tomu, že tu udržuju pořádek a chovám se k věcem slušně, mě mají domácí rádi.“

„Vidíš, málem bych zapomněla. Musím je přece jít pozdravit,“ řekla Reiko. „Bydlí v té budově přes dvůr?“

„Pozdravit? Ale proč?“

„To se přece patří. Co si, prosím tě, pomyslí, když jim sem zničehonic vpadne taková divná ženská s kytarou? K

nim musím zajít ze všeho nejdřív. Už jsem pro ně koupila krabici cukroví.“

„Vy myslíte prostě na všechno,“ řekl jsem s obdivem.

„To přichází s věkem. Mimochodem, hodlám tvrdit, že jsem tvoje tetička z matčiny strany, která za tebou přijela z Kjóta na návštěvu, tak ne abys mi to pokazil. Vidiš, jak se i věkový rozdíl někdy může hodit. Takhle si o nás nikdo nepomyslí nic špatného.“ Vytáhla z kabely krabici s cukrovím a odběhla. Posadil jsem se na ochozu, pil čaj a hrál si s kočkou. Reiko byla pryč plných dvacet minut. Když se vrátila, vytáhla z kabely ještě plechovku rýžových oplatek a dala mi ji jako dárek na uvítanou.

„Co jste si tam celých těch dvacet minut povídali?“ zeptal jsem se a nakousl oplatku.

„Pomlouvali jsme tě,“ řekla Reiko a začala se mazlit s kočkou. „Jsi pořád takový spořádaný, a navíc se vzorně učíš.“

„Já?“

„No jasně, kdo jiný?“ usmála se Reiko. Pak objevila moji kytaru a hned se k ní hrnula. Po chvíli ladění na ni nakonec zahrála Desafinado od Carlose Jobima. Její hudba mě hřála u srdce stejně jako pokaždé předtím.

„Učíš se hrát na kytaru?“

„Válela se v kůlně, tak jsem si ji půjčil a trochu to zkouším.“

„Tak to ti pak dám lekce zdarma,“ řekla Reiko a odložila kytaru. Svlékla sako, opřela se o sloup ochozu a zapálila si. Pod sakem měla vzorkovanou madrasovou košili s krátkým rukávem.

„Že je to skvělá košile?“ zeptala se Reiko.

„To je,“ souhlasil jsem. Vzorek byl opravdu stylový.

„Ta je Naočina,“ řekla Reiko. „Všiml sis vůbec, že jsme měly obě skoro stejnou postavu? Hlavně ze začátku. Pak

trochu přibrala a změnila se, ale pořád jsme měly skoro shodné míry. Mohly jsme si půjčovat košile, kalhoty, boty i čepice. Jen podprsenky ne. Já tam totiž prakticky nic nemám. Pořád jsme si navzájem půjčovaly oblečení. Vlastně jsme ho měly téměř společné.“

Prohlédl jsem si Reiko lépe. Opravdu, měla skoro stejnou postavu jako Naoko. Měla jen jiný tvar obličeje a velice úzká zápěstí, takže se mi dřív zdálo, že je o dost menší a křehčí než Naoko. Když jsem si jí teď konečně všiml blíž, překvapilo mě, že působí vlastně celkem robustně.

„I kalhoty a sako jsou po Naoko. Nevadí ti, že jsem si oblékla její věci?“

„Ale vůbec ne. Naoko by byla ráda, že to někdo nosí. Zvlášť když jste to vy.“

„Víš, co je zvláštní?“ luskl Reiko tiše prsty. „Naoko nenechala žádnou závěť, ale o své šaty se postarala. Napsala do poznámkového bloku: Dejte všechno moje oblečení Reiko a nechala to na stole. Jen tuhle jedinou řádku a nic víc. Nepřipadá ti to divné? Copak se člověk, který má v úmyslu se zabít, ještě bude starat, co se stane s jeho oblečením? Proč, proboha? V takovou chvíli přece bude mít na srdci kopec jiných věcí.“

„Ona možná neměla.“

Reiko chvíli zamyšleně kouřila. „Nechceš to vlastně slyšet všechno po pořádku?“

„Povězte mi to, prosím vás.“

„Výsledky testů v ósacké nemocnici ukázaly, že se Naoko celkem uzdravuje, ale bylo by pro ni do budoucna lepší, aby si ještě nějaký čas pobyla v zařízení se soustředěnou léčbou, a tak se v Ósace rozhodli, že si ji tam zatím nechají. To jsem ti, myslím, psala v dopise někdy

kolem desátého srpna.“

„Četl jsem ho.“

„Čtyřicetátého srpna mi najednou zatelefonovala Naočina matka, že by Naoko ráda na chvíli přijela, jestli mi to nebude vadit. Chce si prý sbalit své věci a ještě si se mnou popovídat, protože se nějakou dobu neuvidíme. Zdržela by se nejspíš přes noc. Řekla jsem, že by mi to vůbec nevadilo. Moc ráda Naoko uvidím a popovídám si s ní. Takže hned druhý den, pětadvacátého srpna, přijely taxíkem. Pak jsme všechny tři balily Naočiny věci a spoustu toho přitom napovídaly. Když se schylovalo k večeru, řekla Naoko matce, že se už může vrátit, ostatní prý nějak zvládneme. A tak její matka přivolala taxi a odjela domů. Protože Naoko vypadala opravdu báječně, nedělala si o ni ani matka, ani já už žádné starosti. Abych řekla pravdu, do té doby jsem si je dělala, a pořádné. Bála jsem se, že bude na konci svých sil a bude se nám ztrácet před očima. Dobře jsem věděla, co takové testy a léčba dokážou s člověkem udělat. Moc jsem se strchovala, jestli je Naoko v pořádku. Ale když jsem ji uviděla, přestala jsem mít obavy. Vypadala mnohem zdravěji, než jsem čekala. Usmívala se, vtipkovala, oproti dřívějšímu už i mnohem jasněji mluvila, dokonce se chlubila novým účesem, který si nechala udělat, takže jsem si nakonec řekla, že snad její matka může jet v klidu domů. Teď už se úplně uzdravím, Reiko, říkala mi, a já jí odpovídala: ano, myslím, že máš pravdu. Potom jsme se šly společně projít a dál si vyprávěly všechno možné. Třeba co teď bude dělat, a podobně. A představ si, co mi najednou řekla. Prý by chtěla, abychom odsud obě odešly a někde pak spolu žily.“

„Ona s vámi?“

„Ano,“ pokrčila Reiko rameny. „A já jí na to odpověděla: Nemám nic proti, ale snad máš Tórua. A ona na

to: Já to už nějak zařídím. A nic víc. A pak se dala do vyprávění, kde budeme bydlet a co všechno budeme dělat, a odešla do kurníku podívat se na ptáky.“

Vyndal jsem z lednice pivo a napil se. Reiko si zapálila další cigaretu. Na klíně jí tvrdě spala kočka.

„Ta holka to měla od začátku přesně promyšlené. Proto vypadala tak dobře a usmívala se, jako by už byla skoro zdravá. Už se vším skoncovala, a tak ji nic nemohlo rozházet. V pokoji si utřídila své věci, a co už nepotřebovala, to nesla spálit na dvůr do velikého barelu. Sešit, kam si psala deník, dopisy a podobně. Spálila i dopisy od tebe. Zdálo se mi to trochu divné a zeptala jsem se, proč to dělá. Vždycky je totiž opatrovala jako oko v hlavě.

– Chci to všechno zničit a začít úplně nanovo.

– Říkala jsem si: hm, to má docela logiku, a celkem snadno jsem jí to proto spolkla. Měla jsem radost, že se uzdravuje a začíná být šťastná. Moc jí to ten den slušelo. Škoda žes jí nemohl vidět.

Pak jsme jako vždycky povečeřely v jídelně, vykoupaly se, otevřely jedno opravdu dobré víno, co jsem schovávala pro lepší příležitosti, a já hrála na kytaru. Beatles jako vždycky. *Norwegian Wood*, *Michelle*, prostě Naočiny oblíbené písničky. Ve výborné náladě jsme pak zhasly světlo, svlékly se, co to šlo, a šly spát. Noc byla velice horká, vzduch v pokoji se vůbec nehnul, přestože jsme otevřely okna dokořán. Za oknem bylo tma, jako by se tam rozlila tuš, a všude se jedna přes druhou ozývaly cikády. Zvenku byla skoro nesnesitelně cítit suchá letní tráva. A pak Naoko začala najednou vyprávět o tobě. Konkrétně o tom, jak jste se spolu vyspali. Popsala všechno do nejmenších podrobností. Jak jsi i svlékal, jak ses jí dotýkal, jak zvlhla, jak jsi do ní vnikl, jaká to byla nádhera – všechno mi to věrně podle skutečnosti vyličila.

A já jsem jí řekla: Poslouchej, proč mi to teď všechno povídáš? Totiž abys mi rozuměl, to bylo vůbec poprvé, co mi takhle otevřeně vyprávěla o sexu. To se v našem sanatoriu ovšem dělá, je to součást terapie. Ale Naoko pokaždé odmítala prozradit cokoliv bližšího. Styděla se. A teď to najednou ze sebe začala chrlit. Překvapilo mě to.

Prostě se mi o tom najednou chce mluvit, odpověděla mi. Ale jestli ti to, Reiko, vadí, tak přestanu.

To nic, jen mluv, dokud neřekneš úplně všechno, co chceš. Já tě vyslechnu, řekla jsem jí.

Když ho do mě strčil, bolelo to tak, že jsem nevěděla, co si počít, - řekla Naoko. Bylo to pro mě úplně poprvé. Byla jsem mokrá, a tak se do mě dostal, ale i tak to hrozně bolelo. Bála jsem se, že omdlím. Chtěl se do mě dostat ještě hloub, tak mi trochu zvedl nohy a zabořil se ještě víc. Projel mnou chlad, jako kdyby mě polili ledovou vodou, ruce a nohy se mi tráslly. Nevěřela jsem, co se se mnou děje, jestli třeba neumřu, ale bylo mi to jedno. Ale on věděl, že mě to moc bolí, a tak se pak ve mně už ani nepohnul a jen mě něžně objímal a líbal mi vlasy, krk a prsa, hrozně dlouho. A do mě se najednou vrátilo teplo a on se pak ve mně začal pomaličku pohybovat – Reiko, to ti byla taková nádhera! Myslela jsem, že se mi rozpustí hlava. Chtěla jsem, aby to nikdy neskončilo. Vážně.

Takhle bys to přece s Tóruem mohla mít třeba každý den, řekla jsem jí na to.

Ne, Reiko, to bych nemohla, odpověděla. To vím bohužel úplně jistě. Přišlo to, a zas je to pryč. Víckrát se to už nevrátí. Některé věci se stávají jen jednou za život, a tohle je jedna z nich. Nikdy předtím a nikdy potom jsem už nic necítila, nikdy jsem to už nechtěla a nikdy už nebyla mokrá.

Pustila jsem se pochopitelně do vysvětlování. To je, milá

zlatá, u mladších dívek vcelku běžný pocit, ale věkem se to spraví. Jestli ti to už jednou takhle krásně šlo, nemáš se čeho bát. Když já se vdala, taky jsem s tím ze začátku měla nejružnější problémy, které mi dělaly starost.

„Ty to nechápeš, Reiko,“ řekla mi. „Já si nedělám starosti. Já už prostě nechci, aby ho do mě kdokoliv strkal, víš? Nikdo už mě nesmí narušovat.“

Dopil jsem pivo a Reiko si zapálila další cigaretu. Kočka na Reičině klíně se protáhla a pak zase usnula. Reiko si po chvílce váhání zapálila znovu.

„Pak se rozvzlykala,“ povídá Reiko. „Posadila jsem se k ní na postel a začala ji hladit po hlavě. Neboj, všechno bude v pořádku, říkala jsem jí. Ještě jsem neviděla, aby si taková mladá a krásná holka jako ty nenašla kluka, co ji obejmě a udělá ji šťastnou. Noc byla horká a Naoko byla úplně zmáčená potem a slzami. Přinesla jsem osušku a utřela jí obličej i celé tělo. I kalhotky měla úplně mokré, takže jsem jí řekla, ať si je svlékne, a pomohla jí s tím – teď si, prosím tě, nemysli nic špatného, vždycky jsme se spolu chodily i koupat, byla tak trochu jako moje mladší sestra.“

„Chápu,“ řekl jsem.

„Pak Naoko chtěla, abych ji objala. V tomhle vedru? namítala jsem, ale ona řekla, že je to přece naposledy, a tak jsem to tedy udělala. Zabalila jsem ji do osušky, otřela z ní pot a na chvíli ji objala. Když se uklidnila, zas jsem z ní otřela pot, oblékla jí noční košili a uložila ji do postele. Okamžitě usnula. Anebo možná jen dělala, že spí. V každém případě jí to ale moc slušelo. Vypadala úplně jako třinácti nebo čtrnáctiletá holčička, kterou ještě za život nepotkalo vůbec nic zlého. Takže jsem taky naprosto bez starostí usnula.

Když jsem se v šest hodin probudila, byla Naoko pryč. Opodál ležela pohozená noční košile. Nebylo tu ani Naočino

oblečení a sportovní boty a z nočního stolku zmizela baterka. To už mě napadlo, že něco nehraje. Rozumíš, když si ji vzala, musela odejít ještě za tmy. Jen tak pro kontrolu jsem se ještě podívala na stůl a tam ležel blok s tou poznámkou. Dejte všechny mé šaty Reiko. Okamžitě jsem zburcovala celé okolí a zorganizovala pátrání. Všichni jsme se pak vydali do okolních lesů a pročesali je odshora dolů. Trvalo pět hodin, než jsme ji našli. Přinesla si na to dokonce vlastní provaz.“

Reiko si vzdychla a pohladila kočku po hlavě.

„Dáte si čaj?“ zeptal jsem se radši.

„Děkuju, ráda,“ odpověděla.

Ohřál jsem vodu a udělal čaj, pak se s ním vrátil ven na ochoz. Jak se schylovalo k večeru, slunce sláblo a stíny stromů v zahradě se nám prodloužily až k nohám. Uskrával jsem čaj a díval se do zahrady, kde vedle sebe v jednom velkém chumlu kvetly azalky, kerrie a nandinky.

„Za nějakou dobu přijela záchranka a Naoko odvezli. Mě pak chvíli vyslýchala policie. Neměli se ani na co ptát. Našel se přece jakýs takýs dopis na rozloučenou, i jinak všechno ukazovalo na sebevraždu, a ta jim u duševně chorého člověka připadala jako naprosto normální. Vyšetřovali to jen tak, aby se neřeklo. Hned jak odjeli, poslala jsem ti telegram.“

„Byl to hrozně depresivní pohřeb,“ řekl jsem. „Skoro nikdo tam nepřišel. Rodina byla nepříjemně překvapená, jak jsem se mohl dozvědět, že Naoko umřela. Asi se báli, aby se lidi nedozvěděli, že to byla sebevražda. Neměl jsem tam vůbec chodit. Úplně mě to vzalo. Hned jak to šlo, jsem odjel na cesty.“

„Pojď se projít, Tóru,“ řekla Reiko. „Měli bychom jít koupit něco k večeři. Mám už hrozný hlad.“

„A co byste si k té večeři dala?“

„Sukijaki,“ řekla Reiko. „Už dlouho jsem nejedla jídlo vařené v hrnci rovnou na stole. O sukijaki se mi už dokonce zdává. Vždycky vidím hrnec a v něm maso a konnjakové nudličky a pečené tofu a lístky chryzantém, a všechno to bublá a kypí...“

„To je výborný nápad, jenže já tu na to nemám nádobí.“

„To nech na mně. Vypůjčíme si ho u domácích.“

Pak honem honem odešla k domácím a vrátila se s nádherným hrncem na sukijaki, plynovým vařičem a gumovou hadicí.

„Tak co ty na to? Není to špatné, co?“

„Vůbec ne,“ řekl jsem uznale.

V nedaleké nákupní uličce jsme pořídili hovězí, vejčká, divokou zeleninu a tolu. Sehnali jsme i dost slušné bílé víno. Trval jsem na tom, že to zaplatím, ale Reiko mě nenechala.

„Vždyť by se mi vysmáli všichni příbuzní, kdybych za sebe nechala synovce platit potraviny,“ řekla mi. „A mimoto, peněz mám dost. Nemusíš si dělat starosti. Nevydala jsem se do světa s prázdnou kapsou.“

Zpátky doma se Reiko pustila do praní rýže, já mezitím natáhl hadici až na ochoz a připravil hrnec. Když bylo všechno připraveno, vybalila Reiko z pouzdra vlastní kytaru, usadila se na zešeřelém ochozu, zkontrolovala struny a pak pomalu zahrála Bachovu fugu. Složitější místa hrála střídavě zpomaleně, zrychleně, stroze, nebo naopak sentimentálně, a přímo se těšila z té spousty zvuků, kterou dokázala z nástroje vyloudit. Při hraní vypadala úplně jako nějaká sedmnáctiletá dívenka, která si zkouší nové šaty. Oči jí zářily a na pevně sevřených rtech jí pohrával náznak úsměvu. Když melodie dozněla, opřela se Reiko o sloup, zadívala se na nebe a nad něčím se zamyslela.

„Mohl bych se na něco zeptat?“

„Jistě. Jen jsem si říkala, jaký mám hrozný hlad.“

„Nepojedete se podívat na manžela a dcerku? Říkala jste, že bydlí někde v Tokiu, ne?“

„V Jokohamě. Ale nepojedu tam. Jak jsem řekla, radši už spolu nebudeme nic mít. Oni teď už mají svůj vlastní život, a mně by to setkání neudělalo dobře. Radši tam nepojedu.“

Zmačkala a zahodila prázdnou krabičku od sevenstarek, pak vytáhla z kabely další, otevřela ji a jednu cigaretu strčila do úst. Ale nezapálila si.

„Já už jsem vyřízený člověk. Co vidíš před sebou, to už je jen přetrvávající vzpomínka na to, čím jsem kdysi byla. To hlavní se už dávno někam vytratilo a mně zůstalo jen vzpomínání.“

„I tak vás mám moc rád, Reiko. Ať už to je, jak říkáte, nebo ne. A možná to bude znít lacině, ale jsem moc rád, že jste si dnes vzala Naočiny šaty.“

Reiko se usmála a zapálila si cigaretu. „Na to, kolik ti je let, umíš docela dobře lichotit, víš to?“

Trochu jsem zrudl. „Teď jsem jen řekl, co si myslím.“

„Vždyť já vím,“ zasmála se Reiko.

Mezitím se už uvařily přísady, takže jsem nalil na dno hrnce trochu oleje a dal se pomalu do díla.

„No není tohle sen?“ začíchala Reiko vůni.

„Co já vím, tak je to stoprocentně skutečné sukijaki,“ řekl jsem.

Vůbec jsme už nemluvili, jen lovili jídelními hůlkami v hrnci, pili pivo a pojídali rýži. I Hrdlička ucítila vůni a přiběhla, tak jsme jí taky dali kousek masa. Pak jsme se opřeli o sloup a pozorovali měsíc.

„Najedla jste se dost?“

„Dokonale,“ vypravila ze sebe s námahou Reiko. „Takhle dobře jsem se snad ještě v životě nenajedla.“

„Co budete dělat teď?“

„Oddechnu si, zakouřím a pak bych se zašla do lázní

vykoupat. Chci si umýt hlavu. Jsem úplně rozzcuchaná.“

„To nebude problém, lázně jsou hned za rohem.“

„Tóru, mohla bych se teď zeptat zase já? Už jste spolu s tou tvou Midori něco měli?“

„Myslíte, jestli jsme spolu už spali? Zatím ne. Rozhodli jsme se, že s tím počkáme, dokud se nevyjasní spousta nejrůznějších věcí.“

„Ale ty už se teď, myslím, vyjasnilo, ne?“

„Myslíte Naočinou smrtí?“ zavrtil jsem nechápavě hlavou.

„Ale ne. Ty už ses přece rozhodl ještě předtím, než Naoko umřela, že Midori neopustíš. S tím nemá co dělat, jestli je Naoko naživu nebo ne. Ty sis prostě vybral Midori a ona si vybrala smrt. Jsi jednou dospělý, tak nes za svou volbu odpovědnost. Bez té to nikdy nejde.“

„Ale já na to nemůžu zapomenout,“ řekl jsem. „Slíbil jsem Naoko, že na ni budu čekat, ale nepočkal jsem. Nakonec jsem ji zradil. Teď nejde o to, čí to je nebo není vina. To je jen můj problém. Nejspíš by všechno dopadlo zrovna tak, i kdybych ji neopustil. Myslím, že byla stejně od začátku rozhodnutá umřít. Ale o to nejde. Jde o to, že si nedokážu odpustit, co jsem udělal. Vy mi, Reiko, možná řeknete, že je to úplně přirozené a nic s tím nenadělám, ale nezapomínejte, že co bylo mezi mnou a Naoko, nebylo vůbec tak jednoduché. Když se nad tím zamyslím, připadá mi, že nás od začátku spojovalo něco málem na samé hranici života a smrti.“

„Jestli ti Naočina smrt způsobila bolest, nikdy na to nezapomeň. A jestli se díky tomu můžeš něco naučit, udělej to. Ale kromě toho koukej, abyste s Midori byli šťastní. Jí se tvoje bolesti netýkají. Už ji netrap. Třeba by se to nedalo znova napravit. Nebudeš to mít asi nejjednodušší, ale musíš to vydržet. Víc vyžrát a dospět. Odešla jsem z ústavu a jela

dlouhou dobu v té strašné rakvi na kolejích, jen abych ti to mohla říct.“

„Vím, co mi chcete říct, Reiko,“ řekl jsem. „Ale já na to ještě nemám. Ten pohřeb mě opravdu strašně sebral. Takhle by přece nikdo skončit neměl.“

Reiko natáhla ruku a pohladila mě po hlavě. „Právě takhle jednou všichni skončíme. I já, i ty.“

Po břehu řeky jsme za pět minut došli až k lázním a zpátky domů se vrátili už v o něco lepší náladě. Otevřeli jsme víno a usadili se na ochozu.

„Tóru, prosím tě, donesl bys ještě jednu skleničku?“

„Jasně. Ale na co ji potřebujete?“

„Uděláme si teď své vlastní rozloučení s Naoko,“ řekla Reiko. „Nějaké míň depresivní.“

Přinesl jsem skleničku a Reiko ji až po okraj naplnila vínem a postavila na kamennou lucernu v zahradě. Pak si zase sedla na ochoz, opřela se o sloup a s kytarou v náručí si zapálila cigaretu.

„Nepřinesl bys ještě zápalky? Nějaké větší balení?“

Doběhl jsem do kuchyně pro rodinné balení zápalek a pak se usadil vedle Reiko.

„Položil bys sem do řady zápalku za každou věc, kterou zahraju? Ráda bych teď přehrála úplně všechno, co dovedu.“

Úplně na začátek zahrála Manciniho *Dear Heart*, v krásném, tichounkém provedení. „Tohle jsi dal Naoko na desce, vid’?“

„Dal. Předloni k Vánocům. Měla tu písničku moc ráda.“

„Já taky. Je moc milá a pěkná.“ Ještě jednou zlehka zahrála několik taktů a pak se napila vína. „Kolik jich asi zvládnou, než budu úplně namol? To pak bude zábavné rozloučení, co? A rozhodně ne smutné.“

Pak Reiko přesedlala na Beatles a zahrála nezbytný

Norwegian Wood, Yesterday, Michelle, Something, Here Comes the Sun a Fool on the Hill. Odložil jsem sedm zápalek.

„Sedm,“ řekla Reiko, usrkla vína a zapálila si. „Ti věděli něco o osamělosti, laskavosti a podobných věcech, to ti řeknu.“ Tím myslela pochopitelně Johna Lennona, Paula McCartneyho a George Harrisona.

Vzdychla si, uhasila cigaretu, vzala kytaru a následovaly *Penny Lane, Blackbird, Julia, When I'm 64, Nowhere Man, And I Love Her a Hey Jude.*

„Jaké je skóre?“ zeptala se mě. „Jsme na čtrnácti.“

„Uf,“ vzdychla si Reiko. „Nezahrál bys taky něco?“

„Já to ale moc neumím.“

„Tak zahraj, jak umíš.“

Přinesl jsem si vlastní nástroj a prokousal se skrz *Up on the Roof*. Reiko mezitím odpočívala, kouřila a popíjela víno. Když jsem dobrnkal poslední notu, zatleskala mi.

Pak s velkým citem přednesla Ravelovu *Pavanu pro umírající princeznu* v kytarové úpravě a Debussyho *Claire de lune*. „Tyhle dvě skladby jsem se naučila až po Naočině smrti,“ řekla Reiko. „Ona se totiž bohužel nedostala v hudbě nikdy dál než k sentimentalitě.“

A začala hrát Bacha. *Close to You, Raindrops Keep Falling on my Head, Walk On By a Wedding Bell Blues.*

„Dvacet,“ oznámil jsem.

„No já jsem hotová hrací skříň,“ řekla vesele Reiko. „Vidět to mí profesori z konzervatoře, tak padnou na zadek.“

Upíjela víno, pokuřovala a dál hrála jednu za druhou známé melodie. Asi deset bossanov, Rodgerse a Harta, Gershwin, Boba Dylana, Raye Charlese, Carola Kinga, Beach Boys, Stevie Wondera, *Sukijaki* od Kjúa Sakamota, *Blue Velvet, Green Fields* – zkrátka opravdu všechno

možné. Občas zavřela oči a začala pokyvovat hlavou do rytmu nebo si pobrukovat melodii.

Když došlo víno, otevřeli jsme whisky. Víno v zahradě jsem vylil na lucernu a taky nahradil whisky.

„Kolik nám to dělá teď?“

„Čtyřicet osm,“ odpověděl jsem.

Jako devětačtyřicátou píseň zahrála Reiko *Eleonor Rigby* a padesátý byl opět *Norwegian Wood*. Pak si protřepala ruce a napila se whisky. „To by, myslím, mohlo stačit, co říkáš?“

„Úplně,“ uznal jsem. „Vždyť to taky byl výkon.“

„Teď už, prosím tě, na ten smutný pohřeb jednou provždy zapomeň,“ řekla Reiko a zadívala se mi do očí. „Od téhle chvíle si pamatuj jen dnešní večer na rozloučenou s Naoko. Že se povedl?“

Přikývl jsem.

„Ještě přidavek,“ řekla Reiko a znovu zahrála svou oblíbenou Bachovu fugu. A když skončila, zeptala se mě skoro šeptem: „Tóru, nepomiloval by ses teď se mnou?“

„To je zvláštní,“ řekl jsem. „Taky mě to právě napadlo.“

V pokoji za zataženými závěsy jsme se pak objali, jako by to byla ta nejsamozřejmější věc pod sluncem. Svlékl jsem jí košili i kalhoty a pustil se do spodního prádla.

„Mám toho za sebou už dost, ale nikdy by mě nenapadlo, že mi jednou bude svlékat kalhotky kluk o devatenáct let mladší než já,“ povídá Reiko.

„Chcete si je radši sundat sama?“ zeptal jsem se.

„Ne, ne, jen pokračuj,“ řekla Reiko. „Ale mám všude plno vrásek, tak se nelekni.“

„Mně se vaše vrásky líbí,“ řekl jsem.

„Ty mě ještě rozpláčeš,“ řekla Reiko tiše.

Všude možně jsem jí pak líbal a objížděl její vrásky jazykem. Pak jsem položil ruce na její malé prsy, jemně jí

kousal bradavky a pak položil prst na její horkou a zvlhlou pochvu a pomalu s ním začal pohybovat.

„Tam ne, Tóru,“ zašeptala mi Reiko do ucha. „To je jenom vráska.“

„Ještě si ze mě dělejte v takovou chvíli legraci,“ řekl jsem znechuceně.

„Promiň,“ řekla Reiko. „Mám trochu strach. Tohle je pro mě poprvé po hrozně dlouhé době. Připadám si jako sedmnáctiletá holka, která přijde na návštěvu za kamarádem na internát a on ji začne svlékat.“

„Opravdu mám trochu pocit, jako bych zneužíval nezletilou.“

Vložil jsem do její vrásky prst, líbal ji od krku po uši, vzal do prstů její bradavky. Když pak její vzdechy začaly být prudší a trochu se jí roztřásl krk, roztáhl jsem od sebe její štíhlé nohy a pomalu do ní vnikl.

„Dáš pozor, vid’? Neotěhotníš mě, že ne?“ zašeptala Reiko. „Ve svých letech bych se už styděla čekat dítě.“

„Dám pozor, spolehni se,“ řekl jsem.

Když jsem do ní pronikl, kam až to šlo, roztřásla se a vzdychla. Hladil jsem jí jemně záda a několikrát se v ní pohnul. A pak jsem naprosto nečekaně a nezadržitelně ejakuloval. Bylo to tak prudké, že se to nedalo zastavit. Tiskli jsme se k sobě a do tepla uvnitř ní se lilo moje semeno.

„Promiň, nevydržel jsem to,“ omlouval jsem se.

„Nemysli na to, ty trdlo,“ řekla Reiko a plácla mě přes zadek. „Tímhle se trápíš vždycky, když se s někým miluješ?“

„Většinou jo.“

„Tak teď toho nech. Zapomeň na to. Můžeš to udělat, kdy chceš a kolikrát chceš. Líbilo se ti to?“

„Moc. Proto jsem se taky neudržel.“

„Tak se tolik neovládej. Nemusíš. Mně se to taky moc líbilo.“

„Víš co, Reiko?“

„Copak?“

„Myslím, že by sis měla někoho najít. Byla by hrozná škoda, kdybys měla zůstat sama.“

„Popřemýšlím o tom,“ řekla Reiko. „Jestlipak se člověk může zamilovat i v takové Asahikawě?“

Za chvíli se mi zase postavil a ještě jednou jsem do Reiko vnikl. Zalapala po dechu a celá se pode mnou zkroutila. Objímal jsem ji, pomalu se v ní pohyboval a přitom jsme si povídali. Být v ní zasunutý a vyprávět si přitom bylo opravdu nádherné. Řekl jsem vtip a ona se zasmála a já pak všechen její smích cítil ve svém penisu. Dlouho jsme se tak objímali.

„To je nádhera,“ řekla Reiko.

„Ale ani v pohybu to není špatný,“ navrhl jsem.

„Tak do toho.“

Rozevřel a nadzdvihl jsem jí nohy, zasunul se do ní, co to šlo, začal se točit ze strany na stranu, pořádně si to vychutnal a pak do ní naplno a bez zábran vystříkl.

Celkem jsme se za tu noc pomilovali čtyřikrát. Po čtvrtém milování zavřela Reiko v mém objetí oči a zhluboka si vzdychla. Trochu se třásla.

„Tohle mi stačilo na celý život,“ řekla Reiko. „Řekni to taky. Prosím. Řekni, že už od toho bude navěky klid.“

„Kdo vůbec může něco takového tvrdit?“ řekl jsem na to.

Radil jsem Reiko, ať letí letadlem, že je to rychlejší a pohodlnější, ale trvala na tom, že chce jet vlakem.

„Moc ráda jezdím trajektem z Aomori do Hakodate. Letět nechci,“ řekla. Tak jsem ji vyprovodil do Uena na

nádraží. Sedli jsme si vedle sebe na lavičku na peróně a čekali, až přijede vlak. Ona měla v ruce pouzdro s kytarou, já koženou cestovní kabelu. Reiko byla oblečená do stejného tvídového saka a bílých kalhot jako při svém příjezdu do Tokia.

„Takže myslíš, že to v Asahikawě nebude tak zlé?“ zeptala se ještě.

„Je to hezký město,“ řekl jsem. „Přijedu tě navštívit.“

„Opravdu?“

Přikývl jsem. „Budu ti psát.“

„Mám tvoje dopisy ráda. Ale Naoko je všechny spálila. A byly tak pěkné.“

„Dopisy jsou stejně jenom kusy papíru,“ řekl jsem. „I když je spálíš, to, co ti má zůstat, v tobě zůstane.“

„Tóru, hrozně se bojím. Sama samojediná, a jet až do Asahikawy. Určitě mi piš. Když čtu tvoje dopisy, mám vždycky pocit, že stojíš vedle mě.“

„Pošlu ti jich spousty. Ale o tebe nemám strach, ty zvládneš všechno.“

„Víš, že mám opravdu dojem, jako by ve mně něco z tebe zůstalo? Ale možná se mi to jen zdá.“

„To bude nejspíš zas nějaká přetrvávající vzpomínka,“ zasmál jsem se. A Reiko taky.

„Nezapomeň na mne,“ řekla mi.

„Nezapomenu,“ řekl jsem já.

„Možná že se už víckrát neuvidíme. Ale ať se dostanu kamkoliv, tebe a Naoko si budu pamatovat už navždycky.“

Podíval jsem se na ni. Reiko plakala. Bez rozmýšlení jsem ji políbil. Kolemjdoucí se za námi otáčeli, ale mně to už nevadilo. Žili jsme a museli jsme přemýšlet, jak budeme žít.

„Bud' hodně šťastný,“ řekla mi Reiko, když jsme se loučili. „Všechny ostatní rady jsem ti už dala, a žádná jiná

mi nezbyvá. Bud' šťastný. Za mě i za Naoko.“

Podali jsme si ruce a rozloučili se.

Zavolal jsem Midori. Musím s tebou mluvit. Musím ti říct spousty věcí. Nechci už na celém světě nic a nikoho, jen tebe. Chci tě vidět a mluvit s tebou. Chci s tebou všechno začít úplně od začátku. Takhle jsem jí to řekl.

Midori velice dlouho mlčela. Tak moc, jako kdyby všechny dešťové kapky světa dopadaly na všechny světové trávníky. Se zavřenýma očima jsem jako o život tiskl tvář na sklo. Pak Midori konečně promluvila. „Kde teď jsi?“ zeptala se tiše.

Kde teď jsem?

Svírám sluchátko a rozhlížím se po telefonní budce. Kde teď jsem? Ale je mi už úplně jedno, kde jsem. Nemám o tom ani zdání. Kde to jsem? Vidím jen spousty lidí, jak někam jdou. A já dál volám Midori z místa, které nikde není.

Nejaponský román japonského autora

Vážíme si krásy a duchaplnosti Mišimova jazyka, ale ty dny jsou za námi. My musíme vytvořit něco nového. Jsme současní spisovatelé a zkoušíme prolomit izolaci, abychom mohli promlouvat ke zbytku světa našimi vlastními slovy.

Haruki Murakami pro The New York Times, 27. září 1992

Modernizace japonské literatury, která začala v polovině devatenáctého století, se vždy odvíjela ve vlnách zaníceného přijímání cizích vzorů a odporu tradicionalistických puristů. Zpočátku se vyvíjela pod tak silným vlivem Západu, že se o ní začalo mluvit jako o westernizaci. Ani ti nejmilitantnější obhájci čisté tradice se ale nemohou západním vlivům docela vzepřít, ten proces se zastavit nedá. Díla autorů, jako byl Soseki Nacume, rozvádějící bolestný střet zcela protikladných kultur, rozháraný Osamu Dazai, milovník Kafky Kóbó Abe s tématy osamělosti v síti odlidštěného velkoměsta, či nositel Nobelovy ceny Kenzaburó Oe, stírají hranice mezi japonským a nejaponským písemnictvím. V tvorbě Harukiho Murakamiho tato tendence zatím vrcholí.

Poslední spisovatel, který dosahoval za hranicemi Japonska Murakamiho popularity, byl Jukio Mišima, a na těchto dvou autorech je možné ilustrovat ve zkratce poslední

vývoj japonské literatury. Mišima byl estét, který si (podobně jako Jasunari Kawabata nebo Džun'iciró Tanizaki) zakládal na své japonské ryzosti, nacionalista, hrdý na jedinečnost japonského jazyka a kultury. Murakamiho to národovectví odpuzuje (Mišimu nemá vůbec rád) a také jeho nesmlouvavý postoj vůči projevům japonské vypjaté hrdosti ho přimel odmítnout vzory domácí literatury a orientovat se především na angloamerické autory. Ikony západní civilizace, jako je Mozart či Jim Morrison, F. Scott Fitzgerald nebo Truman Capote, ale třeba i Coca-Cola nebo MacDonald jsou Murakamimu samozřejmostí, jeho románům vytvářejí neutrální kulisu. Nepředstavují nic, co by ozvlášťovalo atmosféru děl jako pozoruhodnost z nejaponského světa, ale také nic, co by znečišťovalo japonskou kulturní tradici.

Haruki Murakami (*1949) vyrůstal ve velkoměstském prostředí Kóbe. Vzrušený konec šedesátých let, plný studentských bouří, jejichž vlna se rozšířila ze Seattlu až do Japonska, strávil v Tokiu, kde od roku 1968 studoval na univerzitě Waseda divadelní vědu. A když v roce 1973 studia dokončil, rozhodl se udělat něco, čím se dobrovolně vyloučil ze spořádané společnosti. Neucházel se o zaměstnání v žádné zavedené firmě, dal přednost nezávislosti a otevřel si v Tokiu jazzový bar. (Zařadil se tak do ranku lidí pochybné pověsti; pro ilustraci dodejme, že byl kupříkladu vytrvale odmítán, když si chtěl pronajmout byt.) V zázemí baru také vznikl první Murakamiho román *Poslouchej zpěv větrů* (Kaze no uta wo kike), jímž začala jeho úspěšná literární kariéra. Za tuto prvotinu získal v roce 1979 literární cenu časopisu Gunzō. Následoval *Pinball roku 1973* (1973nen no pinbóru, 1980) a za román *Hon na ovci* (Ilicudži wo meguru bóken) získal roku 1982 další

uznání, Nomovu literární cenu pro začínající autory. To už jazzový bar zavřel a věnoval se jen vlastní tvorbě. Velmi prestižního ocenění, Tanizakiho literární ceny, se mu dostalo v roce 1985 za román *Konec světa & Harclboiled Wonderland* (Sekai no owari to hādoboirudo wandārando).

Japonsku pro faktické přijetí do společenství spisovatelů stačí jediná cena a Murakami byl oceněn několikrát. On se ale jakékoli kategorizaci brání. *Spisovatelé se v Japonsku sdružují do literární komunity, a proto odtamtud stále unikám. Řekl bych, že devadesát procent z nich žije v Tokiu. Mají vlastní společenství a zvyklosti, což je svazuje, a to pokládám za směšné. Přirozeně mě nemají rádi. A já nemám rád elitářství.* (Z rozhovoru pro americký literární časopis Salon, 16. prosince 1997) v roce 1987 přinesl román *Norské dřevo* (Noruei no mori) Murakamimu publicitu tak nepříjemnou, že na čtyři roky unikl do Řecka a léta 1991 až 1995 pak strávil ve Spojených státech. Vrátit se domů ho přimělo až zemětřesení v Kóbe a plynový útok fanatických stoupenců sekty Óm šinrikjó v tokijském metru. Rok se věnoval přípravě nové knihy, hovořil s několika desítkami účastníků incidentu v metru a jejich výpovědi pak použil k napsání *Undergroundu* (Andáguroundo, 1997). Nešlo mu o pouhá fakta. *Lidé si budou muset uvědomit, jak křehké jsou podmínky života té mohutné pospolitosti, již nazýváme „městem,“* je výrok z *Undergroundu*, jenž by se mohl označit za Murakamiho téma: individualita utlačovaná davem. Většina jeho hrdinů se společností straní, chrání si svou nezávislost, což je zřejmě právě onen rys jeho děl, který tak přitahuje mladé japonské čtenáře. *Moji hrdinové patrně u čtenářů vyvolávají pocit sympatie. Mé příběhy v nich probouzejí svobodomyslného ducha.*

Román *Norské dřevo* (původní název Noruei no mori, doslova Norský les, je odvozen z *Norwegian Wood* od

Beatles, oblíbené písničky jedné z hlavních postav Naoko) překonal všechna očekávání, prodalo se ho na miliony výtisků. Ve společnosti, kde se literatura převádí do obrázkové podoby s minimem textu (komiksovou formu dostávají i díla filozofů), jen aby nalákala „čtenáře,“ je ta nevídaná atraktivita Murakamiho děl výmluvná. Vzepřít se společenskému tlaku není jistě snadné nikde na světě. Ale japonská společnost je přes veškerý svůj technický pokrok stále ještě ve velké míře ovládaná duchem konfucianismu, který klade značný nárok na společenské uspořádání s důrazem na kolektivní lojalitu. Zdá se, že tu národní vůli k přizpůsobení mladá generace Japonců ztrácí.

Tóru Watanabe, málomluvný protagonista a vypravěč *Norského dřeva*, připomíná *toho kluka z Kdo chytá v žitě*. Salingerova Holden charakterizuje touha po svobodě, jinak je ale Tóruovi vzorem dost nenápadným. Tóru sám se pokládá, jako většina Murakamiho hrdinů, za všední osobu. *Jsem úplně obyčejnej člověk, jakejch najdeš na světě tucty*, tvrdí o sobě, přitom ale žádné obyčejné kolektivní moudrosti nepodléhá. Žije v Tokiu na koleji v době studentských nepokojů konce šedesátých let a jeho postoj k tomu živému dobovému pohybu je velmi odměřený. Tóru si svou nemanipulovatelnost přísně hlídá a stejně odmítavě, jako hledí na radikální rokování zanícených studentů, pohlíží i na projevy patriotismu. Nacionální rituály, každodenní slavnostní vztyčování státní vlajky na koleji za doprovodu hymny, ovšem častuje daleko tlumenějším výsměchem. Jako by tu byl Murakami poněkud opatrnější, neboť výraznější neúcta k národním symbolům by přeci jen nemusela být v japonském ovzduší stravitelná.

Murakami ale politicko-společenské dění sleduje jen zpovzdálí, jeho nejvlastnější zájem patří sféře osobní, zajímá ho především člověk – individuum. Příběh Tórua se

od veřejných poměrů jakoby odvrací, jeho obsahem je osamění, smutek a nepovedená láska. Tóru miluje krásnou Naoko. Jenomže jejich křehký vztah je zatížen vědomím neobjasněné sebevraždy Tóruova nejlepšího přítele a zároveň Naočina milence. Jeho smrt přivedla Naoko do sanatoria pro duševně choré, shodila ji do temné studny, *hluboké, jako by ji navařili ze všech temnot, co jich na světě je*. Tóru se z té drtivé temnoty snaží Naoko „vytáhnout,“ ale nepodaří se mu to. Naoko nakonec spáchá sebevraždu.

Marná naděje na návrat Naoko zakaluje všechno, co Tóru dělá, smutkem, ať jsou to sexuální výlety, nebo „hlučné ticho“ tlachů v tokijských barech. V tom smutku je přece jen cosi japonského. Připomíná buddhismem inspirovanou rezignaci na tento svět utrpení, kterou Japonci shrnuli do pojmu *mono no aware*, což označuje jakýsi bolestný patos věcí, mírně nasládlou melancholii, jež ovšem v japonském pojetí patří do kategorie krásy. Je cítit především v pasážích s Naoko. V těch chvílích se vyprávění dostane do trochu snových končin, a jako by Tóru viděl svět Naoko jinou perspektivou, vypravěčský styl zvláční a zastaví se v líčení detailů okolí, *mrtvých cikád a borovicových šišek*.

Když je postava Naoko mimo zorný úhel vyprávění, jeho rytmus se zrychlí. Murakamiho jazyk se studentského světa s popovou kulturou zmocňuje lehce a bezpečně, jeho nenucený spád čtenáře pohltí. Všudypřítomný smutek ale nezmizí nikdy, ani s živelnou přítelkyní Midori, která všechny vážné věci převádí do cynické polohy. Její cynická, i když trochu nedbale přiložená škraboška skrývá ostych. Midori nechce dávat na odiv svou obětavost, ani obtěžovat vlastními zármutky. Vlastně jediná postava *Norského dřeva*, která si smutek ani jiné emoce nepřipouští, je sebejistý bonviván Nagasawa. Ten jediný svou dandyovskou

bohorovností zapadá do atmosféry pozlátkového světa, ovládaného ambicemi a konzumem.

Murakamiho originalita spočívá také v jazyce, i v něm „zradil dědictví Kawabaty a Tanizakiho.“ Vždy měl za to, že angličtina dokáže vyjádřit emoce s mnohem větší přímostí a precizností než japonština, a proto si vytvořil vlastní jazyk, vycházející ze základů angličtiny. Nejde mu o estetickou čistotu, ani o jazykovou korektnost, a jeho neformální mluva, do níž často vplývá trošku obhroublá erotika, nejsou samoúčelné. Dobře přiléhají k scénám i postavám a jejich prostředí neosobního, přelidněného světa dodávají věrohodnost. *Většina japonských spisovatelů propadá kráse jazyka, a to já chci změnit. Žádná líbivě zaranžovaná skutečnost.*

Kdyby protagonisté *Norského dřeva*, pohybující se v atmosféře šedesátých let, prodchnuté americkou kulturou, neměli japonská jména, vůbec by nemuseli být Japonci. Nejaponského čtenáře Murakami nepřipraví o čtenářský zážitek tím, že by musel dešifrovat neznámé reálie, které na sebe obvykle strhávají pozornost a narušují plynulost textu. Japonská literatura tu ztrácí příděch exotičnosti a nabývá na srozumitelnosti, a to je právě Murakamiho záměr.

Klára Macúchová

V edici Světová knihovna vyšly tyto svazky:

Anne Michaels: Prchavé okamžiky (svazek 1)
Sebastiano Vassalli: Labuť (svazek 2)
Jorge Amado: Zmizení svaté Barbory (svazek 3)
Hanif Kureishi: Byli jsme si blízcí (svazek 4)
Richard Mason: Tonoucí (svazek 5)
Elie Wiesel: Soudci (svazek 6)
Thomas Brussig: Na kratším konci ulice (svazek 7)
René Depestre: Chvalozpěv na ženu-zahradu (svazek 8)
Cha Ĥin: Čekání na Lina (svazek 9)
Joanna Scottová: Manekýn (svazek 10)
Nicola Barkerová: Doširoka otevřené (svazek 11)
Philippe Djian: Za rozcestím (svazek 12)
Camille Laurensová: V náruči mužů (svazek 13)
Chuck Palahniuk: Program pro přeživší (svazek 14)
Michael Cunningham: Hodiny (svazek 15)
René Depestre: Jako o závod (svazek 16)
Margaret Atwoodová: Muzeum zkamenělin (svazek 17)
Elie Wiesel: Pátý syn (svazek 18)
Haruki Murakami: Norské dřevo (svazek 19)
Michel Faber: Pod kůží (svazek 20)
Ian McEwan: Pokání (svazek 21)
Chuck Palahniuk: Zalknutí (svazek 22)
Federico Andahazi: Vlámské tajemství (svazek 23)
Craham Swift: Světlo dne (svazek 21)

Camille Laurensová: Láska, román (svazek 25)
Juli Zeh: Orli a andělé (svazek 26)
Haruki Murakami: Na jih od hranic, na západ od slunce
(svazek 27)
Michael Chabon: Úžasná dobrodružství Kavaliera a Claye
(svazek 28)
Jonathan Coe: Dům spánku (svazek 29)
Tanja Dückersová: Zóna Berlín (svazek 30)
Edith Templetonová: Gordon (svazek 31)
Dorota Masłowska: Červená a bílá (svazek 32)
Philippe Djian: Třenice (svazek 33)
Chuck Palahniuk: Ukolébavka (svazek 34)
Michael Cunningham: Domov na konci světa (svazek 35)

Světová knihovna
Svazek 19

Haruki Murakami
Norské dřevo

Z japonského originálu Noruwei no mori
vydaného nakladatelstvím Kodansha v Tokiu roku 1987
přeložil Tomáš Jurkovič.

Redigovala Šárka Nováková.

Doslov napsala Klára Macúchová.

Obálku s použitím fotografie Jana Marka
navrhl Pavel Hrách.

Vydala Euromedia Group k. s. – Odeon
v Praze roku 2005 jako svou 3032. publikaci,
v Odeonu publikace 126.

Odpovědný redaktor Jindřich Jůzl.

Technický redaktor David Dvořák.

Počet stran 304.

Sazba SF SOFT, Praha.

Tisk a vazba: FINIDR, s. r. o., Český Těšín.

Vydání druhé.